

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

Summarium II. Articuli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

SUMMA

SECUNDI ARTICULI

DE

PAPAE ET CONCILII

quoad

SUPERIORITATIS

PRÆROGATIVAM INTER SE COM-
PARATIONE,

UNA CUM REFUTATIONE

DISSERTATIONIS VI. A PRÆTACTO
LUDOVICO ELLIES DU PIN

EDITÆ, AD PROBANDAM CONCILIJ SUPER
PAPA SUPERIORITATEM.

ARTICULUS II.

De Superioritate Papæ supra Con-
cilium, vel e contra.

Lerus Gallicanus in præinsua-
to Conventu Parisiensi, hanc tu-
lit declarationem: Sic autem in-
est Apostolicæ Sedis, ac Petri Succes-
soribus, Christi Vicarijs, verum spi-
ritualium plena potestas. ut simul valeant, atq; in-
mota consistant sanctæ Oecumenicæ Synodi Constans-
tensis à Sede Apostolica comprobata, ipsique Roma-
norum Pontificum, ac totius Ecclesiæ usu confirmata,
atque ad Ecclesiæ perpetuâ religionem custodita decre-
ta de autoritate Conciliorum Generalium, quæ Ses-
sione 4. & 5. continentur. Nec probantur à Gallica-
na Ecclesiâ, qui eorum Decretorum, quasi dubiæ sint
authoritatis, ac minùs approbate, robur infringunt,
aut ad solum schismatis tempus Concilij dicta detor-
quent.

2. Non desunt ex Auctoribus novissimè scri-
bentibus adversus hanc Cleri Gallicani de-
clarationem, qui aliquam in ea contradic-
tionem animadvertant. Quomodo enim, in-
quunt, Apostolicæ Sedis, ac Petri Successori-
bus, Christi Vicarijs, rerum spiritualium plena
inest potestas, si etiam exera tempus schisma-
tis, subijciantur Concilio Generali?

3. Verùm Auctor Inexistimæ sacri Concilij Tri-
dentini Veritatis talem facit reflexionem. Con-
stat, inquit, ex ipsiusmet eius Gallicani Arti-
culi verbis, non esse difficultatem in his, quæ

sunt turis, dum decreta illa dicuntur non aliter
immoia subsistere, nisi quatenus approbata
sunt à Sede Apostolicâ, ipsoque Romanorum
Pontificum, ac totius Ecclesiæ usu confirmata
fuere. Quare tota difficultas versatur in hoc,
quod est Facti, an scilicet decreta illa ita se ex-
tendant ultra schismatis tempus, ut quoad istam
extensionem, obtineant robur & approbationem
Sedis Apostolicæ, utpote per cuius characte-
rem, Christi in Concilio vicariè representa-
tivum, Synodus Oecumenica infallibili Spi-
ritûs sancti assistentiâ munita, formaliter sub-
sistit?

Hæc equidem dicti Auctoris reflexione pro-
nunc habitâ in laspenso, præsentis difficulta-
tis accuratiorem disquisitionem summaricè
faciemus per sex capita, in quorum primo
questionis hujus quasi centrum eruetur, ex naturâ
Concilij Oecumenici, & vicissim ex Oecumenici Pa-
patis essentiâ. In secundo capite ex sacris Lit-
teris, & testimonijs Conciliorum generalium,
& actis historiarum Ecclesiasticarum discuti-
tur vel Papæ supra Concilium, vel Synodi Oecume-
nicæ supra Papam superioritas, ubi etiam exami-
nabitur; Virum à Concilio ad Papam, vel e contra
à Papa ad Concilium detur appellatio. In capite
tertio expendentur decreta Concilij Constans-
tensis Sess. 4. & 5. edita circa Concilij Superiori-
tatem. In quarto capite elidentur Ludovici El-
lies Doctoris Parisiensis argumenta, quibus pro-
bare nititur Concilij supra Papam superioritatem.
In quinto capite diluentur dicti Elliesij exceptio-
nes, quas opponit fundamentis ostendentibus
Papæ supra Concilium autoritatem. In sexto ca-
pite discutiuntur, quæ idem Elliesius digessit
circa præinsuata Concilij Constantiensis Decreta.

Historia
Medice
Historia
GVI

Caput I.

Præsentis quæsitæ centrum eruitur ex naturâ Concilij Oecumenici, & vicissim ex Oecumenici Patris essentiâ.

1. **A**uctor Regalis Sacerdotij lib. 2. §. 1. n. 2. sequentestres conditiones Concilij Oecumenici adstruit. Prima est, ut Summi Pontificis mandato, vel approbatione fiat Concilium. Cap. 1. 2. ac sequentibus. dist. 17. Secunda est, ut Concilio Pontifex per se, vel Legatos suos interfit. Cap. 2. & 6. cit. dist. 17. Tertia est, ut evocatio Episcoporum sit generalis, nec nullus Episcopus, ex quacunquæ orbis parte adveniat, excludatur; alioquin Concilium non erit Generale, sed tantum Provinciale, vel Nationale; uti colligitur ex capitulo 9. dist. 19. Ubi tamen universi Episcopi Catholici fuerint vocati, licet pauciores compareant, definiendi tamen auctoritas manet penes præsentem, juxta Christi Domini promissam Matth. 18. ubi duo, vel tres in nomine meo sunt congregati, ibi sum in medio eorum. Quare non tam numerus Episcoporum facit Concilium Generale, quam jus omnibus factum, suis votis concurrendi ad decreta Synodi Oecumenicæ. Quas proinde Concilij Oecumenici substantiales conditiones expendere, opportunissimum erit ex illius ratione quidditivâ, ac definitione essentiali.

§. I.

Ratio quidditativa Concilij Oecumenici optime reducitur ad hoc punctum, quod sit representans universam Ecclesiam.

2. **A**d hoc intentum probandum, primò non parum deservit, quod D. Augustinus Epist. 164. ait, ordinem Episcoporum Romanorum, verè & salubriter numerari ab ipso Petro, eò quod huic totius Ecclesiæ figuram gerenti, Dominus dixerit, super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam. Nunquid enim per hoc clarè dicitur Petrus, utpote totius Ecclesiæ figuram gerens, esse representativè tota Ecclesia? Nunquid illa Christi verba ad Petrum, cum ordine ad Ecclesiæ, à portis inferi nunquam superanda, statum perpetuum, prolata, contingunt quoque Petri Successores, adeò ut in his, nempe quovis legitimo Romano Pontifice subsistat jam illa prærogativa, secundum quam sit totius Ecclesiæ figuram gerens, seu representans universalem Ecclesiam. Num verò hinc inferre licet, illum Concilij Generalis titulum, quod sit representans universam Ecclesiam, derivari ex caractere Pontificiæ Christi Vicariæ auctoritatis, seu formâ essentiali Concilij quâ Oecumenici?

3. Ad hujus posterioris quæsitæ resolutionem pro secundo perquam accommodata est sequens distinctio. Nempe cum Ecclesia sit unum corpus Hierarchicum, utique non acephalum, ideo in ejus Capite representatur universa Ecclesia, quoad plenitudinem Vicariæ à Christo acceptæ potestatis, cujusmodi tamen aucto-

ritas derivatur participativè in quarumlibet particularium Ecclesiarum, seu unius corporis Hierarchici membrorum, Episcopos. Unde in hujusmodi corpore Hierarchico eatenus est representatio totius Ecclesiæ quoad potestatem gubernativam, ut in Summo Pontifice sit tanquam in Capite, in reliquis autem Episcopis, tanquam membris illi Capiti subordinatis. Si proinde Caput cum membris in Concilio Oecumenico conveniat, tunc absolute dicere licet, ejusmodi Synodum representare universam Ecclesiam, seu corpus politicum, sive mysticum, constans ex capite & membris Hierarchicis huic subordinatis. Si verò (dum præsertim Ecclesia est Capite destituta) Episcopi ex universa Ecclesia congregentur in Concilium, tunc in hoc est Ecclesia representativè, non absolute, sed cum addito tacite saltem subintellecto, nempe quoad corpus acephalum; ipse verò Summus Pontifex ita dici potest totius Ecclesiæ figuram gerere, seu representare universam Ecclesiam, ut tacite subintelligatur ista representatio convenire Papa in virtute Capitis, seu Vicariæ Christi auctoritatis.

Huic distinctioni conformiter, oportet, pro tertio discernere inter Concilij Oecumenici seu Generalis materiam & formalem Generalitatem. Ad illam equidem requiritur, ut evocatio Episcoporum ad Concilium sit generalis, ita ut nullus prætereat, seu ex quacunquæ orbis parte ad Synodum adveniens citrà causam legitimam excludatur: tamen si, quando plerique etiam Episcopi sponte suâ abessent à Concilio universis Præsulibus indicto, adhuc subsistere posset illa materialis generalitas; juxta illud Christi Domini Matth. 18. asseverantis de Concilio Oecumenico, si vel duo, vel tres in Nomine suo fuerint congregati, se fore in medio eorum. Nunquid enim Concilium Hierosolymitanum, cui auctoritate suâ Apostolicâ præerat Petrus, erat Oecumenicum, ad quod tamen haudquaquam vocati sunt universi vel Apostoli, vel etiam Episcopi, per orbem tunc dispersi? Imò verò, si Concilio huic defuisset materialis generalitas, an propterea censendum non esset inter Generalia Concilia? Nam quia denominationes fieri solent ex formâ, non ex materiâ, nunquid Oecumenica, nempe Apostolica Petri auctoritas huic Synodo tribuebat suam formalem generalitatem, ex qua meritò dicendum sit generale?

Econtra pro quarto, uti constat ex tomo 1. Concilior. circa initium, ultra illud Hierosolymitanum Concilium plures adhuc celebratas esse ab Apostolis Synodos, quarum uni alterive præcipue extra Hierosolymam celebrata, non potest demonstrativè ostendi, quod Petrus intervenisset, sed Pauli, negare fas esset, talem Synodum Apostolicam fuisse Oecumenicam? Nunquid enim Paulus Nomen Christi ita præferrebar coram Gentibus, & Regibus, & filiis Israel, ut ipsius Apostolica auctoritas esset generalis & Oecumenica? Quomodo igitur fieri potuisset, ut Concilio illi non importaret formalem generalitatem absque interveniendi Apostolicæ Petri auctoritatis? Quandoquidem igitur

igitur illa Christi Domini verba *Matth. 18.* ad Apostolos *universam etiam ecclesiam*, eorumque adeo Successores, in Concilio aggregatos, prolata: *Quidquid alligaveritis, & quidquid solveritis &c.* ita importet Apostolicam, atque adeo Oecumenicam auctoritatem, ut hæc etiamnum perduret in Synodis generalibus, quomodo generalitas illa *formalis* non æquè subsisteret in Concilijs generalibus absque interventu Petri per reliquos Apostolos celebratis? Imò ubi Concilium aliquod generale nomine Christi, seu Vicarij Christi auctoritate fuit semel aggregatum, quomodo non jam ex se ipso, dum Summus Pontifex manum suam ab illo retraheret, illam absolutam & generalem ligandi & solvendi potestatem per Christum Concilio Oecumenico re-promissam retineret? Atque in hoc se tenet centrum præsentis difficultatis: quod priusquam penetremus, sequentia præmittere, oportet.

§. II.

Concilium Oecumenicum rectè definitur
Convocandum ex toto Christiano orbe convocandum, in paucissimo licet numero concipientium, Apostolicâ, Christi Nomen præferente, auctoritate informatum.

Primo in hæc definitione sub Christi Nominè venire auctoritatem Apostolicam, evincitur etiam ex *Actuum cap. 9. v. 15.* ubi Dominus de Saulo ad se converso dixit Ananiæ: *Vade, quoniam vas est electionis, ut portet nomen meum coram Gentibus & Regibus & filijs Israel.* Hic namque verbis Christus Saulum sibi elegit in Apostolum, qui tanquam Legatus portaret nomen suum. Sub hoc igitur Christi Nominè intelligitur auctoritas Apostolica, Paulo destinata, ut, quemadmodum Legatus cuiuspiam Regis portat hujus nomen, quatenus ex commissione Regiæ auctoritatis in se transfusa, peragat negotia sibi à Rege demandata; sic quia Apostoli, ipsomet Paulo attestante, pro Christo fungebantur Legatione, ideo portabant nomen Christi: sicque sub ipso Apostolicæ auctoritatis charactere præfertur Christi nomen.

Istud proinde Nomen Christi Apostolicæ auctoritatis characterem denotans, est forma Concilij Oecumenici per Christum sancita sub illis Christi Domini verbis *Matth. 18.* exaratis: *Vbi duo, vel tres congregati fuerint in Nomine meo, ibi sum in medio eorum.* At verò character auctoritatis Apostolicæ, postquam Apostoli ex Ecclesia militante sunt translati in triumphantem Ecclesiam, in nullo alio de facto existit, quam in Romano Pontifice. Quia igitur Nomen Christi, sub cuius characterè subsistit forma Concilij Oecumenici, importatur in auctoritate Apostolicâ, soli Petri Successori jam competente, idcirco absque hujus æu formæ essentialis interventu, nequit ullum jam excogitari Concilium Oecumenicum.

Pro secundo excipiet fortassis nonnemo: Episcopos esse Successores Apostolorum. Si ergo conveniant in unò generali Concilio, istud jam ex ipsis præferre characterem Apostolicæ auctoritatis, sicque portare Nomen Christi, posseque adeo constituere Concilium Oecumenicum.

Verùm quis Catholicorum dicere audeat, singulis Episcopis competere Jurisdictionem Oecumenicam, se extendentem ad universum Orbem Christianum, quæ extensio propria est illi.

6. Pro quinto igitur lubeat hic obiter expendere, quomodo tum Constantiense, tum Basileense, tum novissimum Tridentinum Concilium dici possit generale ac Oecumenicum, representans universam Ecclesiam? Nempe Concilium Constantiense, dum nullus etiam erat certus Papa, fuerat in statu tendentiæ ad certum aliquod Ecclesiæ Caput constituendum. Quemadmodum enim Corpus organicum etiam pro priori, formæ rationalis informationem antecedente, jam verè dici potest humanum, non quidem absolute, sed cum tacito saltem addito dispositivè & materialiter; sic Synodus constata ex totius orbis Christiani Episcopis, non adhuc equidem informata characterè Vicarij nominis Christi, subsistens tamen sub tendentiâ ad Vicariam Christi auctoritatem intrâ suum gremium recipiendam, ut ab ea cetera forma sua essentiali perficiatur, jam dici potest materialiter Oecumenicum, representansque universam Ecclesiam, cum intrinsicâ habitudine ad formalem quoque characterem Vicariæ totam Ecclesiam supereminenter representantis potestatis Apostolicæ, ceteris recipiendum, ut ex tunc absolute appellanda sit Oecumenica, representans universam Ecclesiam. Atque hoc modo habuit se generalis Synodus Constantiensis.

8. Eontra Synodus Basileensis, quantumvis à Summo Pontifice convocata, erat primitus Oecumenica, ex quo tamen legitimus Papa Apostolicæ auctoritatis suæ characterem ei subtraxit, cum non tantum non esset in dispositione ad eam recipiendum, sed per schisma à semet introductum, esset in dispositione contrariâ; ne quidem materialiter poterat ex tunc dici Oecumenica, seu representans universam Ecclesiam, quippe cum de essentiali materiæ sit aptitudo ad formam sui perfectivam: ejusmodi verò ad Apostolicæ Christi Vicariæ auctoritatis formam recipiendam aptitudinis expertis prorsus facta sit illa Basileensis Synodus, ex quo per schisma se avulsit à legitimo Pontifice.

9. Denique extra omne dubium est, sacrum Concilium Tridentinum tam materialiter, quam formaliter fuisse generale ac Oecumenicum, sed hæc mirari quis posset, cur abstinere

Cloritas
 Meditatio
 Apostolica
 GM
 180

est auctoritatis Apostolicæ? Succedunt Episcopi Apostolis, quoad partem duntaxat Jurisdictionis Ecclesiasticæ, licet quoad ordinem consecrationis Episcopalis merito dicantur Apostolorum Successores, quatenus scilicet eodem cum Apostolis potiuntur caractere Ordinis Episcopalis. In quo equidem caractere importatur radicalis quædam spiritualis erga Christianos sibi per Papam designandos Jurisdictionis exigentia, non ineptè dici solita radicalis Jurisdictionis, quæ tamen minimè reduci potest in actualis Jurisdictionis statum, nisi ex Summi Pontificis concessione; veluti D. Thomas 4. contra Gentes cap. 74. ratione 41. eleganter nos edocet, Christum specialiter promississe Petro: tibi dabo claves Regni Cælorum, ut ostenderetur potestas clavium per eum ad alios derivanda, ad conservandam Ecclesiæ unitatem.

14. Pro tertio replicabit aliquis. Non solum Petrum, sed universos Apostolos contingere illa Christi verba Matth. 18. prolata; Quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in Cælis, & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in Cælis. At hæc verba contineri Oecumenicam Apostolicam auctoritatis potestatem. Et licet ipsissima illa verba, quatenus contingebant Apostolos singillatim spectatos, designarint in ipsis Apostolicam auctoritatem per modum Legationis, cum ipsorum personis connexæ, nec adeò transferibilis in Episcopos seu Successores ipsorum. Nihilominus eadem Christi verba noscuntur ex sacro contextu, prolata ad Apostolos etiam collectim sumptos, sive in nomine Christi congregatos, sicque Concilium Oecumenicum conficientes, ut sic autem auctoritas illa Oecumenica eatenus persistit sub perpetuo Ecclesiæ statu, ut consequenter competat etiam Episcopis in unam Synodum Oecumenicam aggregatis. Quod si ergo ista aggregatio semel facta sit in nomine Christi, sive Vicariâ Christi potestate, an non ex tunc Episcopi taliter congregati eatenus præferant caractere Apostolicæ auctoritatis, distinctæ ab Apostolicâ Romani Pontificis auctoritate?

15. Verùm pro quarto lubens concedo, Concilio Oecumenico competere auctoritatem Apostolicam illis Christi Domini verbis Matth. 18. designatam, & Apostolis collectim, adeoque Synodo Oecumenicæ collatam, ut sic distinctam à Summi Pontificis Apostolicâ auctoritate. Nihilominus infra sequenti §. 3. demonstrabitur, eam Concilij Oecumenici auctoritatem Apostolicam minimè subsistere, nisi quâ indivisim conjunctam cum Apostolica Petri Successoris auctoritate, nec adeò consistere posse Concilium Episcoporum, ex toto etiam orbe Christiano aggregatorum in statu Oecumenicæ Synodi, ubi id est avulsum ab unione sui cum Apostolicâ Papæ auctoritate.

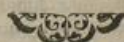
16. Videtur pro quinto instari posse: Quod Episcopi etiam singillatim sumpti præferant caractere Jurisdictionis à Christo, seu Spiritu sancto immediatè acceptæ, juxta illud Pauli Actuum 20. dicentis, Episcopos esse postos à Spiritu sancto regere Ecclesiam Dei. Hinc enim videtur evincit ab ipsomet Spiritu sancto, adeoque di-

vinitus convenire Episcopis potestatem gubernativam Ecclesiæ. Quidni ergo dixeris, si Episcopi ex universo Christiano Orbe conveniant, eos in tale Concilium importare nomen Christi, consistens in potestate gubernativâ Ecclesiæ?

Verùm illorum Apostoli verborum sensus salvatur, quatenus in ipsa Apostolica potestate, quâ ordinariæ in Successores transferibilis, non nisi Petro concessæ, collatione ac institutione, liberat præceptum Divinum de Ordine Hierarchico Ecclesiæ instituendo, atque adeò de creandis Episcopis, vocandisque à Papâ in partem suâ Pastoralis sollicitudinis. Quare ex vi hujus Divinæ institutionis, in actu quasi signato spectatæ, cujus executio est Papæ Divinitus præcepta, verissimè dicuntur Episcopi Divinitus positi à Spiritu sancto ad regendam Ecclesiam Dei: licet in via executionis, quoad actualem scilicet potestatis in Ecclesia gubernative exercitæ faciendam collationem, eatenus dependant à Papâ, Petri Successore, ut non nisi ex isto secundum viam potestatis ordinariæ, ex cæteris autem Apostolis, secundum viam extraordinariæ duntaxat, & quasi personalis (atque adeò cum ipsorum personis extrinsecâ) à Christo sibi commissæ Legationis, possit in quenquam Episcoporum esse, vel fuisse unquam derivata aliqua actualis Jurisdictionis Ecclesiastica. Unde tantum abest, in Episcoporum, quantumvis ex toto Orbe Christiano confluentium, materialiter generali Conventu subsistere Nomen Christi, sive caractere Apostolicæ auctoritatis, quamdiu non intervenit Summi Pontificis Oecumenicæ auctoritas, seu Vicarium Christi nomen, ut proinde absque Papæ gratiosâ concessione, Episcopi ne jus quidem obtinere valeant, cum cæteris à Sede Apostolicâ jam confirmatis Præsulibus interveniendi Oecumenicæ Synodo.

Pro sexto urgebit fortassis aliquis. Cùm fateamur, in cæteris ultra Petrum, Apostolis, non quidem per viam ordinariæ potestatis, sed per viam extraordinariam personalis legationis, subsistisse Apostolicæ auctoritatis caractere, in vi cujus intrâ Ecclesiam portarent Christi Nomen; quidni Petro etiam non interveniente, potuisset à reliquis Apostolis celebrari Oecumenicum Concilium ex Christi Nomine, seu auctoritatis Apostolicæ caractere formaliter constitutum?

Verùm hoc etiam posito, cum reliquorum ultra Petrum, Apostolorum auctoritas Apostolica, utpote se habens per modum Legationis personalis, exspiravit cum ipsorum personis; firmum adhuc subsisteret, saltem pro statu præsentis, impossibile esse, quod caractere Concilij Oecumenici formaliter constitutivus absque interventu Petri Successoris, jam intercedere valeret. De quo puncto, veluti centro hujus difficultatis, agemus in proximo subsequenti paragrapho.

S. III.

Ingressuris centrum presentis difficultatis, viam nobis aperit Evangelicus Matth. 18. cap. exaratus facer textus, sub hisce Christi Domini verbis. Si peccaverit in te frater tuus, vade & corripue eum inter te & ipsum solum. Si te audierit, lucratus es fratrem tuum, si autem te non audierit, adhibe adhuc tecum unum, vel duos. Quod si non audierit eos, dic Ecclesie: si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus. Amen dico vobis, quaecunque alligaveritis super terram, erunt ligata & in celo: & quaecunque solveritis super terram, erunt soluta & in celo. Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamconque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in celis est. Ubi enim sunt duo, vel tres congregati in Nomine meo, ibi sum in medio eorum.

Primò igitur, ponendum est pro indubitato principio, quod præductus Matth. 18. à v. 17. usque ad versum 20. exaratus textus Evangelicus accipiendus sit de Concilio Oecumenico. Explicatur, argumenti exordium desumendo ex versu 20. in quo Christus pronuntiavit: *Vbi duo, vel tres in Nomine suo fuerint congregati, se in medio eorum fore.* Quis autem Catholicorum neget, hoc Domini verbum procedere de Concilio in *Nomine Christi*, id est, Vicarià ejus auctoritate aggregato? At versus iste continet causalem particulam *Enim*: in vi cujus combinatur cum proxime præcedente versu, quo idem Christus asseveravit: *Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamconque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in celis est.* Ipsissimus verò hic versus Evangelicus in vi particulæ iterum refertur ad Apostolos, quibus Christus proxime præcedenti versu 18. dixerat: *Amen dico vobis: Quaecunque alligaveritis, & quaecunque solveritis super terram, erunt vel ligata, vel soluta in celo.* Quæ proinde Apostolicæ auctoritatis prærogativa promissa Apostolis collectivè sumptis, atque adeò in Concilio aggregandis, dici potest perpetua; quippe cum ista solvendi & ligandi potestas indefinita Apostolis universim locutatis per Christum destinata, noscatur ex proxime præcedentis 17. versûs sacro contextu, habere connexionem cum Ecclesiâ, quæ ut sic dicitur tum collectionem eorum, quibus à Christo est concessa illa solvendi potestas, tum per petuitatem statûs ad sæculi usque finem duraturi. Illa proinde Apostolis universim ac collectivè, quæ unam Ecclesiam representantibus, atque adeò in Concilio Oecumenico aggregandis promissa potestas, eatenus est perpetua, ut quoties fit collectio illorum, qui de ea solvendi potestate communicant, in tali Congregatione seu Concilio, per Vicariam Christi auctoritatem convocato, Christi quæ adeò *Nominis* characterem præferente, ultra Petri, ejusque Successorum propriam solvendi potestatem Apostolicam, la-

cro ejusmodi Cœnti, quæ universam Ecclesiam plenè representanti, competat insuper peculiaris quæpiam solvendi & ligandi potestas Apostolica immediatè à Christo eidem impartita.

Pro secundo imaginabuntur fortassis sibi adversarij, totum intentum suum stabiliri ex hoc fundamento. Si enim Episcopis in Concilio, ex Vicaria Christi auctoritate coadunato, indeque Oecumenico, competat indefinita solvendi & ligandi potestas, distincta à Petri, ejusque Successorum solvendi auctoritate, huic omninò compar: quidni dicere hinc liceat, fore consequens, quòd, ubi Concilium fuit *Nomine Christi Vicario* congregatum, possit jam ex se ipso decernere, ac dehinc independentè à concursu illius, Petro, ejusque Successoribus singulariter concessæ auctoritatis Oecumenicæ? Quidni rursus foret consequens, quòd oporteat quidem, ut Concilium sit Oecumenicum, esse aggregatum in *Nomine Christi*, nempe Vicarià Christi auctoritate: qui character antecedenter ad Concilij convocationem in nullo alio, quàm Summo Pontifice, Petri legitimo Successore subsistens, omninò est necessarius, ut Concilium in primâ sui aggregatione sit legitimum ac Oecumenicum: attamen, ubi jam existeret Synodus tali modo coadunata, sicque characterè Oecumenico insignita, ex tunc ex se ipsa immediatè à Christo extenus obtineret auctoritatem Oecumenicam solvendi ac ligandi, ut auctoritate haud minor esset talis Synodus, quàm Pontifex Maximus, nec adeò per hunc dissolvi jam posset, dissentiente Concilio, indeque, quidquid statueret, habiturum vim & auctoritatem decreti Oecumenici?

Quidni hinc denuò sequeretur, Synodum Basileensem non potuisse dissolvi ab Eugenio IV. atque adeò huic talem dissolutionem indidenti justè restituisse, utpote quæ ex se ipsâ, ubi Vicario *Christi Nomine* fuit semel aggregata, jam obtinuerat illam Apostolis collectivè sumptis, seu in Synodo legitime aggregatus promissam indefinitam, adeoque Apostolicam solvendi & ligandi auctoritatem? An non igitur Synodus illa sub ejusmodi Apostolicâ auctoritate Concilij Oecumenici propriâ, jam independentè à concursu Oecumenicæ Petro, ejusque Successori singulariter concessæ auctoritatis, erat verè Oecumenica? Quidni rursus hinc sequeretur, potuisse id Concilium vi illius characteris Apostolici, ubi pro tempore cogitaret sui solutionem, in futurum tempus à se determinandum, ex eadem auctoritate Apostolicâ indicare novum Concilium Oecumenicum, quin Papæ auctoritas Oecumenica, ad talis Concilij convocationem concurrere deberet? An non enim indistinctio Synodi taliter facta, atque adeò prima etiam ejusdem coadunatio jam obtineret characterem Apostolicum, sub quo, uti ex *Actis cap. 5.* patet, portatur Nomen Christi? Verùm isthæc universa, utpote aliena à praxi sacre Ecclesie, prorsus rejicienda sunt, ex fundamentis mox deducendis.

Tertio igitur. Pro indubitato equidem principio

U n

capio

toritas
medie
tatica
CMI
180

cit. pag.
222.
n. 21.

capio præsupponendum est, illa Christi Domini verba: *Amen dico vobis, quæcunque ligaveritis & solveritis super terram, erunt ligata & soluta in celis; connecti cum proximè præcedentibus: Dic Ecclesie, & si Ecclesiam non audierit, erit tibi sicut Ethnicus & Publicanus.* At pro certo rursus principio tenendum est, quod Ecclesia absolute sumpta, importet Ecclesiam Universalem, à Christo elevatam ad statum Corporis hierarchici; constantis ex Capite, nempe Summo Pontifice, Petri Successore, & membris hierarchicis, nempe Apostolis, eorumque quoad *Ordinem & Iurisdictionem in eo radicatum Successoribus, Episcopis, à Papâ vocatis in partem suâ Pastoralis sollicitudinis.* Quemadmodum autem corpus humanum nequit subsistere ex capite & membris *figillatim* spectatis, sed quâ inter se unitis: sic neque istud corpus hierarchicum Ecclesie universæ representativum in suo perfecto statu consideratum, est intelligibile, nisi quatenus caput Ecclesie cum membris hierarchicis non jam *divisim*, sed *collectim* sumptis, est unitum.

24. Ex eo quidem, quod pars, quidquid est, totius est, fit consequens, ordinari ac reduci ad totum, quidquid parti convenit. Et hinc, si peccans denuntietur vel Episcopo, vel etiam Papæ, atque ab hoc fiat correctio; sequitur manifestè, tunc & denuntiationem Ecclesie & correctionem ab Ecclesia fieri: nihilominus quia in illo sacro textu *absolute ac simpliciter* fit per Christum mentio Ecclesie in Apostolis *collectim* sumptis representata, ac *indefinitè* ligandi ac solvendi potestate munita, oportet, sub hac ut sic, & *principaliter* intelligi totum Corpus Ecclesie hierarchicum, quâ unitum in Concilio Oecumenico. Eo ipso igitur, quod Sacer ille contextus, de Apostolice solvendi potestatis plenitudine pronuntians, connectatur cum versu *proximè præcedenti*, in quo *principaliter* est sermo de Ecclesia *simpliciter & absolute* sumpta, quatenus est Corpus hierarchicum ex Capite ac membris hierarchicis non jam *divisim* spectatis, sed quâ unitis, atque adeo in Concilio Oecumenico coadunatis *substantialiter* constitutum: idcirco illa *indefinitè* ligandi & solvendi auctoritas Apostolica per Christum promissa cum ordine ad perpetuum Ecclesie statum, in Apostolorum Successoribus nullatenus locum habere potest, nisi quatenus constituant unum Corpus Hierarchicum Ecclesie, *substantialiter* constans ex Capite, Petri Successore, reliquisque Hierarchicis membris, Episcopis ac Ecclesie Prælatibus non quâ *figillatim* sumptis, sed quâ cum Capite unitis in uno Concilij Corpore hierarchico, ut sic perfecte ac plene representante Universam Ecclesiam.

25. Ex deductis principiis subsumendo pro quarto, licet ulterius hunc in modum argumentari. Nempe veritatis æquè indubitatae principium est; quod Christus promissit Apostolis, *collectim* sumptis, eorumque Successoribus, quâ Ecclesiam universalem in uno Corpore Hierarchico representantibus, sicque adeo in Concilio Oecumenico inter se, & cum Capite unitis, id nullatenus habere locum ex-

Ex cit.
pag.
23.
diab.
n. 22.

tra statum talis unionis, seu in Concilio Oecumenico coadunationis. Quemadmodum singula quidem humani corporis membra sunt organa diversa ad varias functiones per naturam ordinata, nullam tamen exercere valent operationem vitalem, nisi quâ unita manent in uno corpore humano. Cùm igitur prætauctoritas Apostolica, quâ ad perpetuum statum Ecclesie relata, ex Christi Domini ordinatione non aliter competat reliquis ultra Petrum Apostolis, eorumque adeo Successoribus, nisi quatenus constituant unam Ecclesiam hierarchicam, *absolute & simpliciter* in statu perfecto consideratam; hæc verò Ecclesie hierarchicæ substantia requirit unitatem membrorum hierarchicorum *collectim* sumptorum, inter se & cum Capite Ecclesie, Papâ, non nisi in Concilio Oecumenico coadunatorum, consequens est, illam Apostolicam, (de quocunque ligando & solvendo) potestatis, pro perpetuo Ecclesie statu promissa plenitudinis pollicitationem Divinam haudquaquam habere posse locum, antequam fiat talis in Concilio Oecumenico membrorum hierarchicorum tum inter se, tum cum Capite coadunatio. Idcirco tali unione soluta, ubi Caput, scilicet Romanus Pontifex, à Concilio (quantumvis primitus fuisset legitime congregatum) *Christi Vicarium Nomen*, seu auctoritatem capitalem suam retrahit, non potest tunc verificari, Ecclesiam hierarchicam in statu perfecto representari à Synodo, nec adeo in eâ ex tunc obtinet illa Apostolica potestatis, Apostolis, quâ unam Ecclesiam hierarchicam constituentibus, promissa plenitudo.

Unde quia Apostolicum, *Christi Nomen* præferens, character definit subsistere in Concilio quantumvis *materialiter* generali, postquam auctoritas Papæ à Synodo legitime antehæc congregata se subtrahit: idcirco Concilium ex tunc factum acephalum, sicuti nequit universam Ecclesiam integre representare, sic ex tunc reddita est impotens, pro futuro indicere novum Concilium Oecumenicum: quippe cùm in tali Synodo jam acephala, defecerit *Nomen Christi*, seu character Apostolicus; sit autem *secundùm Christi institutionem*, de substantia Concilij Oecumenici, esse congregatum in *Nomine Christi*, importante characterem Apostolicum.

Theologica ratiocinatio proximè deducta pro quinto firmatur sequenti fundamento. Indubitata namque, ac ipso nature lumine conspicua veritatis est, quod duobus non nisi *collectim & unitim* sumptis convenit, non competere ipsis *seorsim ac divisim* spectatis: sic enim quia vox *homo* importat complexum, seu compositum ex corpore & animâ *unitim* sumptis, nequeunt prædicata hominis, quâ ejusmodi compositi propria, convenire animæ separatæ. At vox *Ecclesia*, præsertim quatenus accipitur in perfecto Corporis hierarchici statu, est nomen *collectivum*, significans complexum seu compositum ex Capite & membris hierarchicis. Ut sic autem Christus Apostolis, quâ unum Corpus hierarchicum constituentibus,

sive

siue quâ Ecclesiam representantibus, promissit illam solvendi potestatis plenitudinem Apostolicam *Matth. 18. v. 18.* sancitam cum ordine ad Ecclesiam perpetuitatem, in Successores ad eam transferibilem. Nequit ergo illa Christi Apostolis, quâ unum perfectum hierarchicum Ecclesie statum conficiantibus, sicque intrâ Concilium Oecumenicum membrorum hierarchicorum cum Ecclesie Capite coadunatum, Universalem Ecclesiam plenè representantibus promissa, Apostolicâ potestatis plenitudo locum habere, nisi in quantum subsistit talis Apostolorum seu Successorum collectio, & intrâ Synodum Oecumenicam ex Apostolico caractere unice subsistentem, unio plena & perfecta. Quod si proinde vel solius Capitis character Christi Vicarius subtrahatur, prorsus jam desicit substratum illud, nempe ex Ecclesie Capite & membris hierarchicis compositum, cui ex Christi ordinatione superstruitur ille alter Apostolorum collectivum sumptorum character Apostolicus, importans Concilij Oecumenici plenitudinem potestatis.

Hinc pro sexto. Si Apostolicâ potestatis Petro, ejusque Successoribus per Christum concessa plenitudo conferatur cum plenitudine auctoritatis, Concilio Oecumenico competentis; non ineptè dicitur, se habere ad invicem, sicuti se habet anima separata ad totum hominem. Ubi namque anima est in statu separationis, habet plenam potentiam intellectivam & volitivam, quibus equidem poritur etiam in statu unionis seu contractionis, attamen cum aliqua à corpore dependentiâ: potestque anima in tali statu exercere operationes sensitivas & vegetativas, cujusmodi actiones vitales in statu separationis nequaquam elicere valent. Sic proinde quæ universis Apostolis, quâ unum Ecclesie Universalis Corpus hierarchicum, in Concilio Oecumenico representantibus, per Christum promissa fuit indefinita solvendi ac ligandi potestas, sub pari incircumscriptâ universalitate *Matth. 18.* promissa fuit Petro unâ cum Clavibus regni caelorum: neque hæc divina Christi promissio ullam importat dependentiam à Concilio Oecumenico, sed absolute ac illimitate facta est Apostolorum Principi, cum ordine ad perpetuum Ecclesie statum, atque adeo eum ordine successione. Quemadmodum igitur anima in statu separationis independentè à corporeis potentijs, habet plenam ac perfectam intelligendi facultatem, sic potestas ligandi & solvendi Apostolica in Petro, ejusque Successore, non est alligata ad Concilium Oecumenicum, quin independentè ab isto possit plenissimè exerceri.

29. Nihilominus septimò ex vi ordinationis per Christum *Matth. 18.* sancitæ, Pontificia suprema auctoritas Oecumenica, nacta est aliquam quasi contractionis & unionis statum, sub qua cum reliquis Ecclesie membris hierarchicis, ceu eorundem Caput coadunatur in unum integrum, Ecclesie Universalis plenè representativum, Corpus hierarchicum. In quo mystico corpore locum habet illa Divina, citatò

Matth. 18. cap. 2. vers. 17. usque ad 20. versum. Christi promissio de tali Apostolica ad solvendum & ligandum auctoritatis indefinita plenitudine, quatenus hæc in suo exercitio debeat esse dependens à toto Ecclesie Corpore hierarchico. Necessarium proinde est, ut Corpus Ecclesie hierarchicum, ex Episcopis & Prælatibus Ecclesiasticis consistens cum Capite, & Caput cum membris hierarchicis in Concilio Oecumenico aggregatum, utrinque consentiat, quò sanctio dici possit *Conciliaris seu Synodalis.* Cujusmodi adeo definitionis Oecumenicæ quâ Conciliaris auctoritas minimè subsistit, nisi ex Duorum, nempe & Capitis, & reliqui hierarchici Corporis consensu, Christo Domino *ibidem versu 19.* pronuntiante: *Si duo ex vobis* (nempe Corpus Apostolicum Ecclesie hierarchicæ sub generalitate quasi materiali representativum, & Caput talis representationis, quasi formaliter perfectivum) *conserint super terram de omnire, quancunque peterint, fiet illis à Patre meo.*

Hi enim Duo non sigillatim spectati, sed (uti ex sacro contextu patet) quâ unum Ecclesie Universalis representativum, ac perfectum hierarchicum Ecclesie statum constituentem, non possunt aliquid aliud esse, quàm Caput Ecclesie, unâ cum reliquo Apostolico seu hierarchico Corpore. Sub quorum adeo Duorum intrâ Concilium Oecumenicum consensu, subsistit omnimoda per Christum promissa infallibilitas, ita ut, quancunque rem, atque adeo dogmaticam fidei veritatem ex Verbo Dei eruendam, a Patre Aeterno sibi peterint, ex Christi Domini assententiâ per ipsam promissâ ipsis infallibiliter fiat. Quemadmodum igitur anima in statu unionis, & cum corpore contractionis habet quasdam vitales functiones, quas in statu separationis haudquamquam exercere potest: sic lubeat jam sciscitari, an potestati Pontificiæ, quâ intrâ Concilium suâ Vicariâ Christi auctoritate informatum, cum reliquo Ecclesie Corpore hierarchico conjuncta superveniat specialis aliqua prærogativa omnimodæ & consummatæ infallibilitatis in fidei dogmatibus decidendis?

30. Quæritur igitur talis consummata circa dogmaticas definitiones infallibilitas, ex indubitato fidei principio, competit Synodo Oecumenicæ, ubi ex Apostolico Corpore Duo, nempe Caput cum reliquis Ecclesie hierarchici Corporis membris, ut sic Apostolorum Successoribus, sub Vicario Christi Nomine coadunatis, atque adeo Duo illi collectivè sumpti contulerint. Attamen quæstio haud facilis occurrit in presenti, an Petrus, ejusque Successor etiam in statu quasi separationis, extra Concilium scilicet Oecumenicum, in suâ, Successorisque sui individua personâ potatur auctoritate Divinitus constitutâ omnimodâ & consummatâ in fidei dogmatibus decidendis infallibilitatis?

Pro parte equidem affirmativâ videntiur mihi clarè & manifestè stare Christi verba, quæ definitè ac determinatè ad solum Petrum, ejusque Successorem *Matth. 16.* proferebat: *Tu es Petrus, & super hanc Petram edificabo Ecclesiam*

edificam meam, & portæ Inferi non prævalerunt adversus eam. Quis enim adversus tam dilucida Christi verba, negare audeat, ijs contineri omnimodam in fidei dogmatibus definiendis infallibilitatem, cum cæteroque si Petro, ejusque Successori aliquod fidei dogma definiendi, subrepere posset error, quomodo portæ Inferi non prævalerent adversus talem Petram, atque adeo Ecclesiam super hæc Petram ædificatam? Quo tamen minimè attento, Schola Parisiensis, & modernus Clerus Gallicanus, negant, Petri Successori extra Concilium Oecumenicum competere omnimodam seu consummatam in rebus fidei infallibilitatem. Quem equidem articulum ex instituto expendendi locus erit, sub discussione *tertij* à Clero Gallicano asserti articuli.

32. Interea non asserendo, sed ad majorem rei elucidationem inde comparandam, placeat hic animadvertere, quod Christus in præadductis verbis suis Ecclesie à portis Inferi nullatenus superandæ firmitatem eatenus statuerit super Petram, quatenus super ipsam esset ædificata Ecclesia. Nam verò Ecclesie super hanc Petram, tui commissæ sunt claves Regni Cælorum, ædificatio locum habet etiam extra Concilium Oecumenicum? In hoc equidem Corpus Ecclesie hierarchicum, cum Capite, Petræ prærogativam obtinente, coadunatum assurgit in structuram universæ Ecclesie perfectæ ac plene repræsentativum. An igitur illa Ecclesie supra Petram ædificatio, dicenda est *plene ac perfectè* haud consummari nisi in Concilio Oecumenico, per Petri characterem Apostolicum congregato & informato, nec substituto, nisi quamdiu cum isto Vicario Christi characterem perdat?

33. Quandoquidem pro *nono* infallibilitas Concilij Oecumenici in rebus fidei decidendis omnimoda & consummata, ab universis Orthodoxis sit recepta tanquam definitus fidei articulus: neque verò per ullam Oecumenicam Synodum, vel etiam per ipsummet Papam sit definitus sancitum, quod Papa extra Concilium Oecumenicum potius auctoritate omnimoda & consummata infallibilitatis. Idcirco haud equidem dubito, attentis Christi Domini Verbis, secundum se, & quoad ipsam rei veritatem, Petri Successoribus competere omnimodam in rebus fidei infallibilitatem, quoties definiunt ex Cathedrâ Apostolicâ, hæc enim est ipsissima illa Petra, super quam est ædificata Ecclesia, cui portæ Inferi non poterunt prævalere. Et quia Christus Petro singulariter dixit, esse Petram, super quam foret ædificanda Ecclesia, quo jam fundamento dicere quis audeat, hanc in Petri Successore Petram, seu Cathedrâ Apostolicâ haud subsistere, nisi intrâ Concilium Oecumenicum, nec adeo Summum Pontificem loqui ac definire posse ex Petra, seu Cathedrâ Apostolicâ, nisi in statu quasi concretionis seu unionis cum reliquo intrâ Synodum Oecumenicam hierarchico Ecclesie Corpore? Hæc equidem ex meo sensu profero, & pro indubitatâ teneo. Nihilominus quia non constat, hæctenus vel à Papa, vel ab Ecclesia esse definitum. An Ecclesia, quæ supra

Petram ædificata consummata infallibilitas, auctoritati Pontificiæ indubitanter annexa, sit extra Concilium Oecumenicum in statu ultimæ sue perfectionis? Ideo in hoc puncto me totum quantum subijcio sanctæ Ecclesie, ipsius etiam Papæ iudicio, ne in Tridentino quidem Concilio hæctenus manum imponere volentis ad decidendum hoc difficultatis punctum.

Interea pro *decimo* & ultimo certum est, quemque fidelium se exponere manifesto fidei periculo, si cum pertinaciâ discordet à dogmatibus per Papam etiam extra Concilium Oecumenicum, pro universâ Ecclesia, adeoque ex Cathedrâ Apostolicâ definitis, Nihilominus quoad punctum omnimoda & consummata in fidei rebus infallibilitatis, dicere, oportet, secundum nos (quamdiu Ecclesie punctum illud non definit) esse Concilio Oecumenico majorem prærogativam infallibilitatis omnimoda consummata, quam sit in solo Pontifice. Sed in quo, disquires, consistit ista consummata infallibilitatis majoritas Oecumenice appropriata Concilio?

Ad hoc punctum respondeo, illam majoritatem consistere in prudentiali credibilitate evidentiâ, quoad specificationis saltem necessitatem, magis constringente ad fidei assensum, ex Concilij Oecumenici definitione, quam ex solius Papæ decisione imperandum. Unde definitio Conciliaris tam extensivè, quam intensivè est majoris saltem quoad nos auctoritatis. Meo equidem iudicio, secundum ipsam rei veritatem, ex Papæ etiam extra Concilium ex Cathedrâ definiendis aliquod fidei dogma, decisione subsistit absoluta specificationis necessitatis ad non dissentiendum: sunt tamen ex Doctoribus etiam Orthodoxis, qui asserunt, esse quidem in fide periculosum, positivè contradicere Papæ, ex auctoritate sua Apostolica decidens dogmaticæ definitioni: attamen illi Theologi negant, ex hæc esse absolutam specificationis fidei necessitatem, ita ut reus temerariæ Primæ Vernatæ, eum motivi fidei specificativi, pronuntiandus sit, qui talem ex absoluta specificationis fidei necessitate constringentem auctoritatem negat, subsistere ex solitaria Papæ extra Concilium Oecumenicum definitione. Et sic majoritas Concilij Oecumenici est extensivè potior, utpote à pluribus Orthodoxis asserta Doctoribus, quam solitaria Papæ extra Concilium definiendis absolutæ quoad fidei specificationem necessitatis auctoritas. Et hinc ea Concilij Oecumenici auctoritas est etiam intensivè potior, quia de fide definitum est, quod Synodi Oecumenicæ in decidendis fidei dogmatibus sit omnimoda & consummata infallibilitas: neque verò adhuc de fide est, dogma à Papa extra Concilium definitum esse omnimoda consummata infallibilitatis, & absolutæ quoad fidei specificationem necessitatis, licet manifestum subsit fidei periculum in positivè resistendo dogmati sic definito. Quibus ita se habentibus, restat hæc discutiendum; An in vi illius tum intensivæ, tum extensivæ majoritatis, Concilio Oecumenico, ejusque dogmaticæ definitioni competentis dici possit, quod Synodus Oecumenica habeat, alicuius supra Papam Superioritatis prærogativam?

S. IV.

Quantumcunque aliqua specialis prerogativa esset in Concilio Oecumenico, non nisi per characterem Christi Vicarium, atque adeo per Pontificiam auctoritatem subsistere potente, non esset propterea Synodus etiam qua Oecumenica, dicenda habere praecminentiam alicujus proprie dictae supra Papam Superioritatis.

Pro primo equidem videri posset hujus assertionis explicatio & probatio peraccommode desumi ex sequenti similitudine. Nempe animae quae formae, & corporis quae materiae ea est habenda ratio, ut quidquid perfectionis est huic communicabile, totum sit ex forma seu anima. Unde fit, quod anima & corpus simul sumpta non dicant plus perfectionis intensivae, quam anima praecise spectata. Quia tamen materia & forma sunt duae realiter distinctae entitates, ideo extensivae loquendo, majus quid est homo, constans materia & forma rationali, quam praecisa anima. Pari proinde ratione Concilium quae Oecumenicum, importans integrum Ecclesiae plene representativum Corpus hierarchicum, formaliter dicit characterem Pontificiae potestatis, seu Vicarium Christi Nomen praefertentis, ac se habentis instar formae, Concilij quae Oecumenici quasi physice constitutivae, atque ut sic informativae reliqui hierarchici, ex Ecclesiae Praelatis aggregati Corporis, seu materiae quasi physicae, ad Concilij Oecumenici substantiam integrandam essentialiter ac integraliter concurrentis.

Quod si ergo fiat Capitis, ac reliqui Corporis hierarchici ad Ecclesiam universalem representandam inter se unitorum quaedam comparatio, quoad hunc ordinem hierarchicum, si Sacerdotij & Episcopatus character sacramentalis excipiatur, nihil perfectionis reperiri potest in toto reliquo corpore ejusmodi hierarchico, quod non deriveur ex Pontificiae potestatis plenitudine. Cujus adeo supereminetia tanta est, ut eminenter contineat Corporis illius hierarchici quoad Jurisdictionis praerogativas omnimodam & totam perfectionem, nec adeo Corpus hoc hierarchicum, quae cum Capite suo in Concilio Oecumenico unitum videri posset, quoad auctoritatem jurisdictionalem, esse quid majus intensivae, ac sit praecisa Pontificiae potestatis supereminetia, licet ambo simul sumpta sint quid extensivae majus.

Nihilominus pro secundo, quemadmodum anima cum corpore unita, est susceptiva gratiae sanctificantis, seu altioris ac supernaturalis formae, animam, ac per redundantiam corpus etiam perficere potens: ex qua perfectione omnino resultat quid intensivae majus, quam sit anima in puris suis naturalibus considerata. Sic ubi totum Ecclesiae Corpus hierarchicum, tam quoad membra, quam quoad Caput, in Concilio Oecumenico unitum, & sub Vicario Christi Nomen, auctoritate nempe Pontificiae, rite ac legitime coadunatum fuerit, tunc ex

Christi Domini 18. Matth. cap. 18. & 19. expressa promissione, Synodus ejusmodi, duas adhuc maxime perfectivas sortitur praerogativas. Una dicto vers. 18. exposita, Concilij Oecumenici praecminentia est, ex indefinita ligandi & solvendi potestate, quae tamen non potest esse major Summi Pastoris, utpote aequae universali ad ligandum & solvendum auctoritate, Petro, ejusque Successori solitarie ac individualiter spectato per Christum concessa. Altera praeterea vers. 19. & 20. asserta Concilij Oecumenici praerogativa subsistit ex infallibili Christi assistentia promittentis, se in medio eorum fore, ubi duo, vel tres in Nomine suo, Vicaria, nempe auctoritate in terris penes Petrum, ejusque Successorem relicta, congregarentur. In quo adeo per ejusmodi Christi Vicarium characterem insignito Concilio, siquae redito formaliter Oecumenico, dum Duo, Caput scilicet & Corpus hierarchicum Ecclesiae consenserint, horum de fidei dogmatibus definiendis petitio ab ipsomet etiam Patre Aeterno inevitabiliter habebitur rata: juxta illud Christi Domini verbum, Si duo consenserint super quacunque re, quam petierint a Patre meo, fiet illis.

Sed pro tertio aliquis forte desiderabit sibi demonstrari; quoad sub illis Duobus, de quibus ibi est Christi sermo, intelligatur tum Caput, tum reliquum hierarchicum Ecclesiae Corpus, in Concilio Oecumenico aggregatum. Cujus proinde quaesiti accipe sequentem resolutionem ac demonstrationem Theologicam. Etenim particulam causalem in praecitato vers. 20. importat connexionem cum proximae praecedente vers. 19. atque hoc mediante, cum versu 18. & 19. dicti cap. 18. Matthaei. At is versus vigesimus meminit tum Nominis Christi Vicariae in Summo Pontifice residentis: tum duorum vel trium in hoc Christi Nomine congregandorum. Hic autem binarius seu ternarius numerus indefinito politus ex vi connexionis, cum praefato versu decimo octavo designatae complectitur, quotquot participant de ligandi, & solvendi auctoritate, importanda in Synodum, Nominis Christi Vicario congreganda. Quandoquidem proinde isti de ligandi & solvendi potestate participantibus Episcopi, seu Praelati Ecclesiastici, Nominis Christi Vicario aggregati conficiant Concilium Oecumenicum: ideo ex vi praeterea versus vigesimi prorsus evincitur, in Synodo Oecumenica reperiri Duo, quorum unum est aggregatio Praelatorum Ecclesiasticorum de ligandi & solvendi potestate participantium: alterum vero est Christi Nomen Vicarium, seu Summus Pontifex hoc Christi Nomen portans in Concilium Oecumenicum. Hisce igitur Duobus in unam Synodum coadunatis, aperte ac diserte promittit ibi Christus, se in medio eorum fore. Atqui dum Christus hisce Duobus in unum collatis suae gratiae assistentia ita praesens est, ut sit in medio eorum, non potest Pater Aeternus ipsis consentientibus, intuitu Christi non impertire quamcunque petierint rem, nempe dogmaticae veritatis, seu moralis Ecclesiasticae disciplinae in Concilio Oecumenico

U u 3 unice

Clonitas
medit
GVI
18.

unicè postulandæ manifestationem. Nequit ergo sub illis dicto *versu 19.* expressis *Duobus* in unum consentientibus, sicque sub hoc consensu suo veritatem dogmaticam, quam inquirunt & postulant, intuitu Christi à Patre Eterno recipientibus, aliud intelligi, quàm Caput Ecclesiæ, *Vicarium Christi Nomen* Synodo Oecumenicæ importans, nec non Corpus Ecclesiæ hierarchicum, consistens ex Prælatiis Ecclesiasticis de ligandi & solvendi auctoritate Ecclesiasticâ participantibus.

40. Neque verò hæc ratiocinatio nostra nititur proprii cerebri sensu, sed fundatur in communi praxi, & recepto sanctæ Ecclesiæ consensu, juxta quem dogmaticæ veritatis omnimodâ & consummata infallibilitas creditur eatenus subsistere ex Concilij Oecumenici definitione, quatenus illi *Duo*, nempe tum Petri successor, *Vicarium Christi nomen* portans Ecclesiæ Caput, tum reliquum ex hierarchicis Ecclesiæ membris Episcopis ac Prælatiis consistens Corpus, in Concilio Oecumenico coadunata in unum consenserint.

41. *Quartò.* Hæc igitur infallibilitatis omnimodæ consummata, circa fidei dogmatum decisionem prærogativa Concilio Oecumenico per Christum promissa; *An sit æquè in Summo Pontifice extra Concilium decernente*, non extat in Ecclesia definitum: sicque secundum nos saltem definitio Pontificia minus ponderis habet quoad certitudinis ceu Divinæ, ceu Theologicæ omnimodam determinationem. Unde disquirere licet; *Utrum Ecclesiæ in rebus fidei decidendis infallibilitas ultimæ & consummativæ, tunc primam habeat locum, quando super Oecumenici Pastoris Petri extat actualiter superstructa Ecclesiæ hierarchica, non nisi in Oecumenico Concilio plenè ac perfectè representata? Quæ profectò ratio videtur fuisse, cur ne ipse quidem Petrus se solo decidere voluerit quæstionem dogmaticam de Veteris Testamenti Legalium à Christianis ex Judaismo præsertim, vel etiam Gentilismo conversis, retinendâ observantiâ, sed ad Concilium Apostolicum, adeoque Oecumenicum Hierosolymitanum, cui ple præsidebat, retulerit eam definitionem.* Et ita observat continua Ecclesiæ sanctæ praxis, quod ultimæ adversus hæreses, decisiones dogmaticæ ab ipsis etiam Summis Pontificibus omni tempore referrentur ad Concilia Oecumenica: manifesto sanè argumento, Ecclesiæ auctoritativam in fidei dogmatibus decidendis infallibilitatem *per modum ultimæ sententiæ* sub omnimodâ & consummatâ, certitudinis, necessitatem fidei specificativam prorsus inferentis perfectione suâ, secundum nos saltem majoricum pondere subsistere ex parte Concilij Oecumenici, quàm ex parte solius Pontificis, extra Concilium sancientis.

42. Quod pro quinto firmatur etiam ex eo, quod Christus Dominus, ubi rogasset pro Petro, ut non deficeret fides ipsius, eidem quidem præceperit, quatenus aliquando conversus Fratres suos Apostolos, eorumque adeo in Concilio Successores Episcopos confirmaret. Nam confirmatio non cadit super re quapiam, nisi quatenus ex alio etiam capite habet aliquod

firmitatis pondus. Unde dum Christus Petro quidem orationis suæ efficaciam obtinuit prærogativam confirmandi Fratres suos, Episcopos & Prælatos in Concilio Oecumenico coadunatos: oportet tamen, omnimodam & plenam fidei firmitatem hujusmodi non jam ex solo Petri successore, sed simul ex Episcoporum Corpore hierarchico provenire. Et hinc videtur Christus eo loquendi modo, alluisse ad hoc, quod Apostolorum ac Successorum in Concilio Oecumenico cum Capite suo, Summo Pontifice aggregatorum, in rebus fidei decernendis omnimoda firmitas, neque ex solo Petri successore, neque ex præcio relicto Apostolico Collegio, seu Hierarchico Ecclesiæ sanctæ Corpore subsisteret, sed unum ex utroque, ita ut oporteret, huic utriusque unum Corpus Ecclesiæ perfectè representativam coadunato, superstrui specialis infallibilitatis pondus ac firmitatem, per quam Petri fratres universi omnimodè confirmarentur. Talis igitur prærogativæ ratio videtur magis supereminere in Concilio Oecumenico, quàm Summi Pontificis auctoritatem Oecumenicam cum reliquo Hierarchico Ecclesiæ Corpore coadunatam complectente, quàm in solo Papa extra Concilium spectato.

Sed numquid pro sexto hinc inferre licet, Concilium Oecumenicum obtinere jus cuiuspiam supra Papam superioritatis? Neutiquam. Quantumvis enim gratia sanctificans erga animæ substantiam comparata, habeat singularis ac majoris præminentiam, respectu animæ prærogativam, nequit tamen ex hoc fundamento ipsi attribui quædam super animam superioritatis strictè sumptæ, nempe quasi imperativa præminentia, eo ipso, quod sit subordinata ipsius animæ libertati, atque ex hac tam in primâ sui infusione, quam conservatione, sit quodammodò dependens. At illa Concilio repromissa consummata infallibilitatis prærogativa eatenus superstruitur auctoritati Pontificiæ, ceu characteri Christi nomen præferenti, atque ut sic Synodi quæ Oecumenicæ formaliter constitutivæ, ut consequenter sit dependens à Summi Pontificis, Hierarchicum Ecclesiæ Corpus convocantis &c., unâ secum coadunantis concursu libero. Nequit ergo infallibilitatis omnimodæ & ultimæ consummata, Concilio Oecumenico propriæ prærogativa huic impertire alicujus super Papam superioritatis characterem.

Verùm pro septimo videri posset, Concilij super Papâ superioritatem evinci ex hoc, quod Abbas Panormitanus 2. part. Concil. g. 1. docet: nempe si, in fidei præsertim materiâ, solus Papa sentiret contra universos Concilij Patres, tunc debere Pontificem illorum accedere votis. Sed quia Concilij Oecumenici substantia minimè subsistit, nisi ex Vicario Christi characterem, quis dicere auit, Patrum vota tantæ posse auctoritatis esse, ut obstringente valeant Summum Pontificem, ad confirmandum dogma, quod ipsi censent sancientem, cum omnes etiam Patres Concilij in unum consentientes, neque obtinere queant infallibilitatis privilegium, neque Jurisdictione

zione Oecumenicâ potiantur, quousque Pa-
pæ consensus eorum votis accesserit. Sola
igitur Christi gratia ac Spiritus S. instinctus
efficaciter movere potest Summum Pontifi-
cem, ut accedat votis Patrum, Corpus Ecclesiæ
Hierarchicum conscientium: ut sic illi Duo sci-
licet Caput ac reliquum Ecclesiæ Hierarchi-
cum Corpus in unum consentientes, obtine-
ant omnimodæ & consummatæ infallibilitatis in
dogmate fidei sciendi, præminentiam.

45. Quare Concilium Oecumenicum optimè
æquiparatur Carrui prophætico ac mysterioso
Ezechielis 1. capit. descripto, quod consistat qua-
tuor rotis Cherubicis; nisi quod in isto carru ex-
titerint quatuor rotæ in Concilio autem Oe-
cumenico sint duæ duntaxat, Divinæ veritatis
faciem præferentes, rotæ Cherubicæ. Est
igitur Oecumenica Synodus currus Cheru-
bicus, in quo veritas triumphat adversus por-
tas inferi, cujus rotæ quasi Cherubinæ, sunt
Primatus Petri, characterem Concilio quâ Oe-
cumenico primitus impertiens, ac reliquum
Ecclesiæ Corpus Hierarchicum ex Prælati
Ecclesiasticis coadunatum. Sicuti ergo totum
Corpus illius Prophæticis curris in circulo qua-
tuor rotarum erat plenum oculis. Sic totum
Corpus Concilij Oecumenici, consistens in
perfecto ac integro Corpore Hierarchico,
Universam Ecclesiam plenè repræsentante,
est plenum oculis, id est, Spiritu Dei cum
infallibilitatis prærogativâ omnimodâ col-
lustratum, sed quatenus in ipsius circulo sunt
duæ rotæ Cherubinæ, nempe Primatus Ec-
clesiæ, seu Romani Pontificis auctoritas
Apostolica, ac reliquum Corpus Apostolicum
ex membris Ecclesiæ Hierarchicis consistens.
Unde si vel una istarum duarum rotarum
Cherubinarum non concurrat consentiendo,
necdum impletur conditio *Matth. 18. v. 19. &*
20. descripta, in vi cuius Christus sit in medio
*talis curris Cherubici, seu Concilij Oe-
cumenici, impertiens eidem omnimodam &*
consummatam in rebus fidei infallibilitatem.

46. *Obiæd.* Quemadmodum proinde in illo
Prophætico curru quocumque ibat Spiritus,
pariter elevabantur rotæ sequentes Dei Spi-
ritum: sic in Concilio Oecumenico Spiritus Dei
non progreditur ad ullum fidei dogma de-
finiendum, nisi rotæ illæ Cherubinæ, Caput
scilicet ac reliquum Ecclesiæ Corpus Hie-
rarchicum, pariter eleventur, sequentes
Dei Spiritum: quia Spiritus vitæ est in illis
Cherubicis, seu Hierarchicis rotis pariter pro-
gredientibus, Christo Domino *Matthæi 18.*
asserente: *Si duo (nempe Caput ac reliquum*
Hierarchicum Ecclesiæ Corpus in Concilio
Oecumenico sub Christi Vicario nomine con-
adunata) consenserint: tunc quocumque petie-
rint à Patre Luminum, pro Veritate fidei ex
Verbo Divino eruendâ, infallibiliter ipsis he-
ri. Quod si ergo contingeret, ut omnes Con-
cilij Oecumenici Patres consentirent in de-
finitionem cuiuspiam fidei dogmatis, sed Pa-
pæ adhuc suum consensum suspenderet, nec-
dum esset sanctio dogmatica cum infallibili-
tatis prærogativâ, sed esset materia adhuc in-

formis, quæ non nisi ex superveniente chara-
ctere Christi vicario, adeoque ex consentia
Summi Pontificis, formari valeret in infalli-
bile ac certum definitum fidei dogma.

Hoc probè agnoscentes Concilij Con-
stantiensis Patres, sub huius finem à Martino V.
petierunt confirmationem fidei dogmatum,
unanimum consensu suo jam comprobatorum,
adjectâ clausulâ, ut, si Pontifex pro tunc con-
firmare noller, ad futurum provocarent Con-
cilium utique Oecumenicû, Pontificiæ aucto-
ritatis characterem, seu Vicario Christi nomine in-
signitum, ut ex hoc postmodum per Capituli
ac reliqui Ecclesiæ Corporis Hierarchici con-
sensum, perficerentur lux adhuc informes fi-
dei dogmatum definitiones.

48. Pro nono fortassis instabit adversarius,
ubi dogmatica quæpiam fidei definitio per
Capituli ac reliqui Ecclesiæ Corporis Hie-
rarchici concordem consensum noscitur esse con-
firmata, ex tunc ei subijci ipsum quoque
Summum Pontificem. An non igitur inferre
hinc licet, Papam in rebus fidei esse subiectum
Concilio Oecumenico? Verum quia vis sub fidei
motivo constringens in dogmatibus à Con-
cilio Oecumenico definitis reducitur in au-
toritatem infallibilem Divinitus impertitam
Generali Synodo eæ ultimato fidei directivo
principio, evidenter patet, quod dogmaticæ
ejusmodi sanctionis energia obstringat qui-
dem ipsum etiam Summum Pontificem, ut ta-
men hæc obligatio non in Concilij, quæ ex
præciso Ecclesiæ hierarchico Corpore consti-
stentis, Congregationem quasi materiale,
sed quæ Spiritu Dei, ejusque infallibilitate ani-
matam, sicque aded in principium à Deo im-
mediatè constitutum reduci debeat.

49. Decimò replicabit fortassis adversarius. Cum
gravior fidei causa urget, ipsum Pontificem Ma-
ximûm teneri ad convocandum Universale
Concilium, uti passim supponunt Patres.
Numquid ergo hinc jam elucescit aliqua Con-
cilio supra Papam superioritas, in vi cuius iudicium
Papæ super causâ ad se primitus delatâ, sed ulte-
rius ad Concilium reliquum relatâ, videatur esse
quodammodo reformabile? Verum ex hoc evin-
citur quidem Concilij Oecumenici, quæ
ipsum Papam complectentis, ejusque caracte-
re & auctoritate, seu vicario Christi nomine in-
signiti majoritas aliqua, saltem quoad nos, sive
quoad omnimodam & consummatam nobis perspe-
ctam infallibilitatem, præminens Summo Pon-
tifici solitarie extra Concilium spectato. Hanc
tamen majoritatem nullatenus præferre ali-
quem superioritatis characterem, constat ex
anteecedentibus.

50. Undecimò opponet denuò adversarius, in
morum quoque decretis conciliaribus, universos
Christi fideles concernentibus, quatenus Pontificiam
Majestatem condæcet, esse vim constringendæ ipsum
etiam Papam. An non igitur hinc inferre li-
cet Papæ subiectionem erga Concilium Oecumeni-
cum, ejusque decreta quoque moralia? Verum hæc
objectio eodem eliditur modo, quo Doctores
respondere solent isti quæstioni à Theolo-
gis moveri solita; Quomodo scilicet legislator re-
pugnat suis legibus? In Concilio namque Oe-
cumenico

Concordia
GVI

comenico tota ipsius auctoritas legislativa superstruitur toti Hierarchico Ecclesie Corpori, ex Capite & membris Hierarchicis coadunato, sicque adeo decreta Conciliaria respiciunt ipsum quoque Pontificem cum Patribus inibi congregatis indivisibiliter concurrentem eum auctorem ac Legislatorem suum. Sicuti ergo ex hoc, quod Legislator, modo inferius explicando, teneatur suis legibus, haud infertur. Legislatorem esse sibi subditum, sic quantumvis Papa obstringeretur Conciliaribus morum decretis, minime sequeretur, esse subiectum Concilio Oecumenico. Res igitur ista hanc in modum expediti solet, quod nempe obligatio legum à Summo Principe latarum, non in vi illarum, sed ex efficacia *Legis Æternæ*, quoad vim *directivam*, non autem *coactivam*, afficiat ipsum. Quæ responsio tantò magis locum habet in legibus moralibus à Concilio etiam Oecumenico sancitis, quantò certius est, non minorem in Pontifice extra, quàm intrà Synodum esse auctoritatem legislativam, per Christum *Matthæi 16.* repromissam. In vi cuius adeo auctoritatis supremæ, utpote *Christi Vicariæ*, nequit Pontifex constringi legibus moralibus in Concilio Oecumenico latis, utpote à semet etiam comprobatis, nisi in vi auctoris principij, Deo formaliter immanentis, sed virtualiter ad extra in leges etiam humanas se transfundentis.

52. Sed pro duodecimo disquires; Quænam sit istud principium Divinum, vi cuius summus etiam Princeps legibus civilibus, & Summus Pontifex suis, & Concilio Oecumenico moralibus quoque decretis obstringitur? Hujus rationem accipe ex sequenti fundamento. Quemadmodum nempe causæ secundæ operari nullatenus possunt, nisi sub Primæ Causæ influxu tam prævio, quàm concomitante: sic quævis à Deo comunicata hominibus potestas legislativa, per sui à Lege Æternæ dependentiam essentialem non potest imponere ullam obligationem, nisi ipsamet Lege Æternæ ad illam actualiter concurrente, ex hoc autem actuali Legis Æternæ concursu accipit lex humana vim in conscientia etiam foro sub culpâ mortali & pœnâ æternâ obligatoriam. Sicuti ergo lex humana essentialiter debet esse ordinativa in bonum Communitatis, sic consequenter Lex Æternæ legi humanæ se insinuans, eique in conscientia obligandi vim & efficaciam conferens, afficit omnes illos, quorum tanquam unius Corporis seu politici, seu mystici membrorum est executive curare bonum publicum vi legis intentum. At verò Summi Principis respectu Republicæ seu Statûs politici, & Summi Pontificis tanquam primarij respectu Ecclesie membri est, non tantum gubernativæ & archiepiscopicæ, sed executive, & quoad viam executionis exemplativæ procurare bonum publicum. Ergo Lex Æternæ legi humanæ vim ac efficaciam, in conscientia obligatoriam imprimens, ut sic afficit supremum quoque Principem, ipsum adeo Summum Pontificem. At quatenus Lex Æternæ efficaciam conscientia obligatoriam, imprimit legi humanæ, ut sic obligat ista, sub illo ipso virtutis motivo, quod per legem est per se im-

mediatè intentum ac definitum. Ergo sub hoc etiam specifico virtutis per Concilij Oecumenici decretum intentæ motivo, & non tantum sub generali alicujus cum Republica conformabilitatis ratione lex à Principe, seu Summo Pontifice, intrà Concilium etiam lata, obligat ipsum in conscientia. Eo ipso autem, quod talis obligatio sit præcisè ex Legis Æternæ legi humanæ virtualiter se insinuantis concursu ac efficaciâ, non autem ex lege, quæ formaliter emanante à Principe, seu Concilio Oecumenico, oportet, ipsam tenere solummodo quoad vim *directivam* conscientia propriam, non autem quoad vim *coactivam* foro externo eatenus convenientem, ut respiciat legem humanam, prout est formaliter emanans à Legislatore humano. Constat igitur, obligationem legum à Principe latarum ex vi Legis Æternæ obligare suum legislatorem in foro duntaxat conscientia secundum vim *directivam*, non *coactivam*. Unde Imperator *S. ultimo Institut.* Quibus modis testamenta infirmantur, ait: Licet legibus soluti simus, in foro scilicet externo; attamen legibus vivimus, in foro scilicet conscientia.

Decimotertio replicabit fortassis adversarius. Si Pontifex aut vi, aut legibus injustè latis, aliove modo Ecclesiam destruere nitatur, aut aliorum jura & bona injustè invadat, atque monitus non respiciat, posse bello & armis coerceri, omnique ratione ad jus naturalis defensionis spectante compelli; veluti probare dicuntur *Turrecremata lib. 2. cap. 106.* *Bellarminus de Concilio auctor. lib. 2. cap. ult. ad 1. argumentum.* Quod Auctor Regalis *Sacerdotij lib. 2. §. 14. n. 4.* comprobat sequenti ratione. Quod nempe in casu ejusmodi non resistatur Papæ, sed injustè ipsius invasioni, nec in illum exerceatur Jurisdicctio, sed tantum jure defensionis agatur, quod jus non in Jurisdictione & auctoritate fundatur, sed in facultate naturalis juris, cui noscitur ipse quoque Pontifex subiectus esse. *Ex tota causa 25. q. 1.* Quod si proinde hoc defensionis jus erga Summum Pontificem competat alicui laico, præcipue Regi, quantò magis convenit Concilio alicui ex totius Christiani orbis Episcopis conscripto? Hoc vero nunquid, priusquam decernat super injustis Papæ aggressionibus, faciet processum *juridicum*, sicque adeo judiciariâ auctoritate formabit sententiam super injustitiâ aggressionum? Nunquid ergo processus ejusmodi redarguit Papæ erga Concilium subjectionem aliquam?

Verùm ad istam ex parte adversâ objectionem in promptu est responsio. In illo statu, quo Papa denuntiatur Ecclesie seu Concilio Generali, esse jurium alienorum injustus aggressor, inprimis non intentatur actio aliqua adversus Papam, quâ Summum Pontificem, sed contra ipsius personam, quâ privatam, nequeant enim injustæ ejusmodi aggressiones promanasse ex auctoritate Cathedræ Apostolicæ, quæ per Christum est coarctata unice ad bonum ac edificationem Ecclesie; quare tales injustitiæ respiciunt privatam duntaxat Papæ personam, quæ proinde si deserantur

ad Concilium generale, ne tunc quidem, oportet, iudicium ferri super Papæ persona, ejusque actibus, quæ intrâ ipsam consistunt: quippe cum ipsissima etiam Summi Pontificis persona per characterem auctoritatis Apostolicæ in tantum sit sacrata, ut super ipsam, quamdiu manet in statu certo Patris, nulla potestas humana audeat manum suam extendere. Quare in casu prædicto iudicium Concilij Generalis ferri duntaxat potest super iuribus alicui fidelium injuriam passio inexistens, atque horum violationibus passivis, quæ effectibus extra Papæ superpositum egressis, & in altero fidelium tam moraliter, quam physice receptis. Quarum adeo injuriarum iudiciam præhabita cognitione, si Papa præmotus, Concilio Generali deferre nolit, non potest equidem iudicialiter contra ipsum decerni, potest tamen auctoritative declarari jus defensionis, fidelibus inique læsis per naturalem æquitatem competens, ad armatam usque resistenciam, ac iurium talium vindicationem. In cuiusmodi tamen vindicatione Rex inique etiam læsus, neque atrectare, seu offendere potest seu ipsam Papæ personam, etiam quæ privatam, seu jura Ecclesiastica, seu bona Ecclesiæ Romanæ appropriata, utpote non ad privatam Papæ personam, sed ad statum Ecclesiasticum spectantia. Constat igitur ex præducto partis adversæ argumento, haudquaquam coargui aliquam Concilij super Papæ superioritatem, seu potestatem iudiciariam.

Decimoquarto obijcit denuo Adversarius. In casu saltem hæreseos, subdi Papam Tribunali iudiciario Concilij. Tunc enim à Concilio iudicari, & deponi posse, patet ab exemplo Honorij I. relato in octava Synodo A. 843. & in Capit. Audivimus. 14. q. 1. Cap. Si Papa. dist. 40. Cap. Novatianus. 7. q. 1. Cap. Didimus. Cap. Acacius. 24. q. 1. Capit. Oves. q. 7.

Verum ex nostra parte est in promptu responso. Concilio equidem acephalo etiam esse in casu manifestæ hæreseos aliquam, non jam super Papæ, sed super ipsius privatâ personâ, utpote à Papatu ex tunc remotâ, veram iudiciariam, & auctoritative declaratoriam potestatem de Papatûs amissione, per ipsummet jus Divinum sancitâ, & in hujus Divini juris suum defectum jam præviè sortitâ. Unde tota Concilij Generalis potestas erga talem Divinitus exauctoratum Papam hæreticum, unice tendit ad auctoritative fidelibus manifestandam Papæ depositionem Divinitus sancitam, executionique publicæ demandandam, conformiter Can. Si Papa. dist. 40. ubi sic habetur: *Culpas Pontificis redarguere præsumit nullus mortalium, quia cunctos ipse iudicaturus, à nemine est iudicandus, nisi deprehendatur à fide devius.* Cui enim alteri nisi Concilio imperfecto & materialiter pro tunc Generali, pro calu hæreseos seu à fide deviationis poterit esse auctoritas iudiciaria super Papæ personâ, ipso jure Divino jam depositâ? Cujus ratio est. Quia ex characterem Pastoris Oecumenici Papa est Caput Ecclesiæ, nequit verò Caput esse Ecclesiæ, nisi sit ejusdem membrum. At Ec-

clesiæ, ejusque membrorum quiddam forma est per fidem. Quando igitur Papa per hæresim formalem excidit à fide Divina, ita desinit esse membrum Ecclesiæ, ut ex jure Divino, jam non sit ipsius Caput, seu Pastor Oecumenicus. Ergo Ecclesiæ super Papæ, quoad suam privatam personam factu hæretico, iudiciariam auctoritatem non aliter exercere potest, nisi declaratoriam de Papatu per jus Divinum amisso sententiam proferendo, nec adeo super Pontifice, sed super homine, qui jam desit esse Papa, aliquam præterdere potest superioritatem iudiciariam.

Decimoquinto. Rursus opponi potest ex parte adversâ Ecclesiæ convenire superioritatem super Papæ, si fuerit intrusus, id est, non electus juxta formam præscriptam in Concilio Lateranensi Can. 1. & Bullâ Gregorij, quæ incipit: *Æterni Patris*: Vel si ejus electioni intervenerit aliquis error juris Divini, seu naturalis: vel si ejusdem electio fuerit Simoniaca; uti decernitur in Bullâ Julij 11. quæ incipit: *Cum tam Divino*. Vel denique, si electio Papæ facta sit per metum gravem ac injustum. Ex Concilio Constantiensi Sess. 39. In quibus adeo casibus eatenus nulla erit Papæ electio, ut hinc arguatur subesse juris Canonici dispositionibus.

Verum ex hisce fundamentis minimè evincitur Ecclesiæ super Papam superioritas; uti mox demonstrabitur. Etenim non potest ququam esse Papa antecederet ad legitimâ Papatûs collationem. Hæc equidem subsistit ex ipso jure Divino: eo ipso enim, quod Christus Oecumenici Pastoris officium pro perpetuo Ecclesiæ statu sanxerit, redditur hinc consequens; claves regni caelorum cum perpetuo Ecclesiæ statu vi juris Divini connexas per successione ab ipomet Christo constitutam, conferri Summo Pontifici Petri legitimo successori. In quo diversa est ratio successione circa ordinarium Petri Apostolatam, & delegatum Judæ inprimis destinatum, sed Mathiæ in locum illius subrogato commissum Apostolatam, cum ille, utpote perpetuus, ex primâ sui origine esset transferibilis in successorem: hic verò, utpote personalis non haberet successione, nisi quæ speciali, sortis Divinæ signo fuerat designata cum delegationis Apostolicæ in Mathiam Actorum cap. 1. Divinitus collatæ plenitudine. Quandoquidem igitur ex solo Petro superstes maneat Apostolatam in successores pro perpetuo Ecclesiæ statu transferibilis, ita ut ejus collatio sit ipso jure Divino constituta: idcirco penes Ecclesiam non est alia electio Papæ, quàm designativa personæ; adeo ut hæc designatione post Summi Pontificis obitum peractâ, Apostolicæ potestatis plenitudo in personam sic designatam deriveret ex ipsissimo illo jure Divino, quo per Christum sancita fuit Oecumenicæ Ecclesiæ Pastoris perpetuitas. Super Papatûs igitur collatione, cum sit juris Divini, nulla potest esse Ecclesiæ superioritas: bene tamen super electione designativâ personæ Petro successuræ, sicque potituræ illò Divinæ collationis jure. At licuti hæc electio ad hunc sumpta non

57.

229.
230.
231.

58.

X x

superioritas
Ecclesiæ
super
Papam
GVI

248.
249.
250.

non afficit Papam, sed eligentes: *passivè* verò spectata noscitur antecedens Papatûs collationem, estque actus ab hac distinctus: sic quatenus Ecclesiæ auctoritas super eam designativam seu *activè*, seu *passivè* lumpam electionem protenditur, nullatenus importat aliquam super Papa superioritatem, sed supra personas tum eligentium, tum electi, pro statu, quo necdum Papa est, sed primùm pro posteriori redditur particeps illius juris Divini, per quod constituitur Summus Pontifex.

59. *Decimosextid & ultimd.* Urgebit Adversarius Concilio Generali esse auctoritatem & superioritatem, super Papâ saltem dubio, sic enim Concilium Constantiense ad certum Ecclesiæ Caput obtinendum, super Papa dubio processum judicarium instituendo, noscitur omnino præcendisse auctoritatem super Papa hujusmodi.

60. Verùm dum lubest dubietas de valore electionis Pontificiæ, vel dum Ecclesia certificari non potest de legitimo Pontifice, tunc equidem exemplo Synodi Constantiensis, licet Ecclesiæ processus judicarius circa Papam dubium: hinc tamen Concilij superioritas minimè evincitur, nisi super Papæ dubij personâ, quâ secundùm Ecclesiæ judicium non Papâ: contra quem adeò proceditur, ad judicialiter inquirendum; Annon sit iniquus Pontificiæ auctoritatis usurpator & aggressor? Etenim Pontificis Oecumenici receptio per Ecclesiam reduci debet in fidem Divinam, quâ Pastoris Oecumenici munus noscitur à Christo constitutum pro perpetuo Ecclesiæ statu. At stante illâ dubietate, haud subsistit evidentiâ credibilitatis, per quam sub illo fidei principio credi debeat, hic in individuo esse legitimus Petri Successor, atque adeò verus Papa. In tali ergo casu Ecclesia non tenetur, personam hujusmodi recipere in Summum Pontificem. Unde quoad nos (id est, quoad certitudinem pro istâ personâ in Summum Pontificem recipiendâ constringentem) in judicio Ecclesiæ manet Papa sub tali conditione constitutus, ut non sit habendus pro Papâ. In quo proinde statu Ecclesiæ jus est, tum inquirendi super argumentis, per quæ perveniatur ad evidentiâ credibilitatis in linea prudentiali certificantem de legitimo Petri Successore: tum, si hæc certificatio obtineri non valeat, per aliam viam sibi providendi, quousque ad talem certitudinem pertingere valeat. Quod si igitur aliud, quàm ex Papæ dubij depositione medium non suppetat, ex illo jure fas est Ecclesiæ, proferre sententiam de Papæ hujusmodi remotione. Neque verò, quæ sanctæ Ecclesiæ Divinitus repromissa est Spiritûs Sancti assilientia, in hoc deficiet, ut judicium illud Ecclesiæ falsum sit, sed omnia ita disponet suaviter, ut si fortè Pontifex, de cujus legitimitate dubietas superari non potest, sit re ipsâ verus Papa, per ejusdem Spiritûs sancti impulsum resignet, atque adeò certæ in Pontificem designationi locum concedat: vel si ad talem resolutionem dissoni nequeat, ex illo de Ecclesiæ infallibilitate fidei principio legitimum

formari possit judicium, super nullitate Papatûs ab illo pertinaciter præcensi contra ejusdem propriæ etiam conscientiæ, utpote in tantum obstrictæ erga Ecclesiam, ut hinc in certo habendo Christi vicario Capite, ex jure quasi naturali deferre meritò deberet.

S. V.

Eo ipso, quòd in judicio Ecclesiæ, secundùm credibilitatis auctoritativam in fidei principia reducibilem evidentiâ, habeatur quis pro vero, certo, ac legitimo Papa, nequit ex tunc Ecclesiæ seu Concilium Generale super ipso abstractè ac propriè sumptæ superioritatis jus exercere.

PRIMÒ. Pro istâ propositione nostrâ magis elucidandâ, lubeat præmittere sequentem disquisitionem. Nempe, quia in Papa dubio abstractio Papatûs in tantum operatur, ut Ecclesiæ possit super tali dubio Pontifice judicarium formare processum: an non pariter in vero ac certo, sed facinoroso & scandaloso, Ecclesiæque pernicioso Papâ possit eatenus fieri abstractio à Papatûs prerogativâ, utpote cum facinorosis ejusmodi actibus nullam habente connexionem, ut sub tali abstractione, possit Concilium Generale erga ipsius personam auctoritativè exercere virgam correctivam à Christo Matth. 18. indefinitè erga quoscunque fideles sancitam? Nam quisquis est frater Christianæ Communionis, jubetur post fratrem, alijs etiam adhibitis, correctionem, denuntiari Ecclesiæ, & si hanc non audierit, communionem Sanctorum privari per Apostolicam Ecclesiæ, seu Concilij Oecumenici à Christo sancitam ligandi & solvendi auctoritatem. Nunquid verò Summus Pontifex habendus est in censu fratrum, quatenus cum universis fidelibus participat in communicatione gratiæ & beatitudinis, secundùm quam homo est adoptivus filius Dei, atque cohares Christi? Nunquid cum Summo Pontifice, quâ Hierarchici Corporis Capite secundùm Pastoralis sollicitudinis partem communicant reliqua Hierarchica Ecclesiæ membra, Episcopi ac Prælati Ecclesiastici, quos proinde Papa vocare solet fratres? Anne igitur fas est, ipsum excludere ab illo correctionis fraternæ ac Evangelicæ præcepto? Num si correctionis secretæ impatiens sit, nefas erit, ipsum denunciare Ecclesiæ? Et quia Ecclesiæ Corporis Christi Hierarchici perfectè representatiâ, dum Caput cum ipsâ non concurrat, minimè subsistere potest, sed Concilium, quantumvis materialiter Generale pro tunc est acephalum; num isti nefas erit, uti salubri adversus Papam facinorolum, & incorrigibilem præinsinuato Evangelico remedio?

Verùm pro secundo præcæctis disquisitionibus repono unicam sequentem questionem, unâ cum ejusdem resolutione. Si namque deventum fuerit ad virgam correctivam, secundùm quam Papa facinorosus & contumax Ethnico & Publicano, Ecclesiam addere

de.

detestanti, compar esset pronuntiandus, quid circa hoc foret potestatis in Concilio acephalo? Quæ namque ligandi & solvendi potestas Apostolica Concilio Oecumenico per Christum fuit reposita, ea superstruitur plenæ ac Generali Synodo, ex Hierarchico Ecclesiæ & Corpore & Capite sub Vicario Christi charactere, aggregatæ. At ista Hierarchici Corporis plenitudo ac integritas ob Capitis cum eo concurrentis defectum, haud intercedere possit, ubi ageretur contra ipsum Ecclesiæ Caput, Summum Pontificem. In tali ergo Concilio acephalo locus non esset virgæ auctoritative correctoriae adversus Summum Pontificem stringendæ, consistentis ex Apostolica, Concilio Oecumenico, non acephalo, ad ligandum & solvendum Divinitus sancitæ potestatis caractere. Et verò ipse Papa etiam solitarie sumptis ex *Matth. 16. cap.* habet æquæ plenam, Concilio Oecumenico comparatam, ac indefinitam solvendi ligandique in Ecclesiæ auctoritatem. Quid ergo contra ipsum agere poterit Concilij Corpus acephalum, Synodi Oecumenicæ caractere per Christi nomen Vicarium subsistente tunc destitutum? In aperto igitur est, ubi etiam per viam correctionis Evangelicæ agendum esset contra Papam facinorosum, non nisi hætenam correctionem respectu ipsius haberet locum, nihilque cum eo actum iri ex auctoritate, quamdiu manet in statu certo & indubitato Papatus. Ubi ergo quispiam sub convincente prudentialis credibilitatis evidentiæ est ab Ecclesiâ receptus in Papam, à nemine jam judicari poterit, præter causam consummatæ hæreseos. Sub quo statu uti desinit esse Christi ac Ecclesiæ membrum, sic Papatus prærogativâ destitutus, ex tunc subditur iudicio Ecclesiæ, & Concilij etiam acephali. Ex illo igitur Evangelico correctionis, virgæque censoriæ decretorio sacro textu nequaquam evinci potest Ecclesiæ, seu Concilij Generalis supra papam auctoritas vel superioritas.

63. Tertiò opponit fortè quispiam Argumentum proximè deductum nimis probare, dum inde sequeretur, super Papam etiam dubio nullam esse Concilio acephalo auctoritatem judicalem. Quæ enim *Matth. 18.* per Christum Promissa est solvendi & ligandi potestas Apostolica, nequit convenire nisi Concilio Oecumenico, per Christi vicarium charactrem, Pontificiæ præminentiæ propriam, insignito. Eo ipso autem, quod Papa sit dubius, nequit subsistere Concilium formaliter Oecumenicum, sed acephalum duntaxat.

64. Verùm in tali Concilij acephali statu nequit equidem locus esse præinsinuatæ Apostolicæ auctoritati. Nihilominus universi Episcopi, quæ possibile est, ex Orbe Christiano aggregati in unum, comportant auctoritates suas Ecclesiæ cuique designatæ gubernativas, quæ collectam sumptæ extendunt se virtualiter ad universam Ecclesiam, quatenus scilicet omnibus & singulis Episcopis incumbit, eatenus prospicere suæ dioceseos spirituali incolumitati, ut singulorum tamen

Episcopatum religio ex intrinseca suæ institutionis conditione ordinetur ad Bonum Universalis Ecclesiæ. Quando igitur Episcopatum in uno acephalo Concilio fit unio seu coadunatio, tunc ipsi est potestas & obligatio, prospiciendi de certo Ecclesiæ Universalis Capite, quia Papæ dubij ex ratione superius deductâ, quamdiu dubium ejusmodi vinci non potest, nulla profus est habenda ratio, sed in iudicio Ecclesiæ Papa hujusmodi perinde reputatur, ac si vacaret Sedes Apostolica. In quo proinde statu, dum Papatus post diligentem discussionem non est probatu possibilis; inconcussa, & firma manet illa Episcoporum in unum Concilium acephalom tollatâ jurisdictione procedendâ adversus talem Papam dubium, usque ad sententiam de Papatus ipsius nullitate auctoritative declaratoriam. Quæ secus se habent in Papâ certo, quantumvis facinoroso, quippe cum in illo semper præmineat Papatus ab Ecclesiâ recepti possessio, & prærogativa, nullam Concilij, præsertim acephali, superioritatem judicariam admittens.

65. Quartò instabit aliquis. Cùm Papa habeat subjectionem in foro Sacramentalis Confessionis, ad cuius tamen valorem requiritur jurisdictione, ab ipsomet etiam Summo Pontifice saltem mediata derivata; quidni ergo dicere fas sit, Papam subijci Concilio Oecumenico, tamen si hujus forma subsistat ex vicario Christi nomine, Pontificiæ auctoritatis proprio?

66. Verùm in foro Sacramentalis Confessionis ita concurrere debet jurisdictione, ab ipsomet Papa mediata saltem derivata, ut hæc tamen sit voluntaria, in vi cujus nemo nisi volens subijciatur illi foro. Sic proinde, si Papa propter delictum aliquod publicum spontè vellet se ipsam subijcere alicui Concilio, quantumvis acephalo, respectu illius sortiretur subjectionem merè voluntariam, ex se ipso scilicet, non verò ex Concilij, etiam quæ Oecumenici, Divinâ institutione dependentem.

67. Imò pro quinto quando Papa se ipsum volens subijcit Foro confessionali, adedque jurisdictione à semet erga se ipsum prorogatæ, tunc isti supervenit characteris Sacerdotalis potestas, quæ in sui infusione ita dependet à solo Christo, ut in ipsius exercitio sacerdos se habeat quæ Christi duntaxat, non autem Papæ, instrumentum in ordine ad Sacramentalem absolutionem impertiendam. Sub ejusmodi proinde absolutionis Sacramentalis actu ipsomet etiam Papa perfectam erga Confessarium, quæ Christi ministrum, imò erga ipsum quoque Christum habet subjectionem, deberque adeò pro tali Foro profiteri aliquam supra se quæ Christiano homine superioritatem, quæ tamen sit principaliter in Christo, instrumentaliter autem in sacerdote Sacramentaliter absolvente.

68. Pari igitur ratione quoad Fidei dogmatum in Concilio Oecumenico definitiones, Papa plene & absolute constringitur tali definitione, ex vi auctoritatis instrumentaliter Concilio Oecumenico, quæ suæ quoque Vicariæ Christi

superioritas
mediata
apostolica
CMI

Christi auctoritatis characterem præferenti, principaliter autem ipsimet Christo, Spirituique sancto, Synodo quâ Oecumenicâ secundum Christi promissionem assistenti, ineluctabiliter competentis nihilominus hæc Papæ erga dogmaticas Concilij Oecumenici definitiones obligatio & subiectio respicit quidem perfectam Spiritus sancti, ac Christi respectu Papæ superioritatem: at quia Concilium quâ Oecumenicum, implamet Papæ præminentiam, eeu sui characteristicam formam essentialiter includit, idcirco Concilio Oecumenico non non tam superioritatis strictæ, quam cuiuspiam erga Pontificem solitariè spectatum majoritatis præcellentiam importat; veluti fusiùs expositum habetur in *antecedentibus*.

Caput. II.

An superioritas Papæ supra Concilium acephalum demonstrari possit ex sacris Literis, Concilijs Oecumenicis, Historijs Ecclesiasticis, & usu ac praxi Ecclesiæ.

§. I.

Pro huius disquisitionis solidiori resolutione, expedit, varios distinguere Concilij acephali status.

1. **P**rimò igitur status *realis* Concilij acephali contingere potest, dum Papa est dubius, sicque ex universo Orbe Christiano congregantur Episcopi ad certum Papam exquirendum, seu constituendum ab illis, ad quos spectat electio Summi Pontificis designativa: qui status erat primitus in Concilio Constantiensi. Quæ Synodus quantumvis *materialiter* pro tunc etiam dici potuerit Generalis, non tamen erat *formaliter* Oecumenica, quia in ipsâ deficiebat *formalis* character, ex Christi nomine Vicario, Pontifici scilicet auctoritate subsistens, quousque certi Pontificis auctoritas Apostolica eidem tandem accesserat: dum interea in tali Concilio acephalo non alia, quam universorum ex Christiano Orbe ibi aggregatorum Ecclesiæ Antistitum in unum collatæ interveniebat iurisdicctio, cum aliquo extensivo ut sic ad publicum Ecclesiæ Bonum referibili augmento.
2. *Secundò*, Alter Concilij *realiter* acephali status est, quando Synodus Generalis erat primitus a Summo Pontifice legitime congregata, sed postea fuit eidem substracta auctoritas Pontificia, ejusdem indicens solutionem, Cujusmodi status erat Concilij Basileensis, sibi postmodum arrogantis auctoritativam & iudicariam super Papa auctoritatem, dum e contra Summus Pontifex suam tali Concilio supereminentem potestatem eâ exercebat efficaciam, ut illius in altero etiam Papa constituto arrogata auctoritas prorsus evanuerit.
3. *Tertidò*, Concilij generalis secundum *mentalem duntaxat abstractionem* acephali, varius adhuc status considerari potest. Inprimis

enim potest cum Papâ comparari præcise Concilij Corpus hierarchicum ex Episcopis & Prælati Ecclesiasticis consistens, nomine Christi vicario, seu Pontifici auctoritate aggregatum. De isthoc Corpore Hierarchico disquiri potest in præsentia: *an* Papa auctoritas habeat aliquam ab illo dependentiam; &: *an* ista dependentia importet aliquam ejus Corporis Hierarchici supra Papa superioritatem? Ad quod perspicacius intelligendum, lubeat corpus humanum à suo capite præscindere non physica separatione, sed *mentali* abstractione. Sub ejusmodi namque præcissione *mentali* multas in humano corpore vitales seu vegetativas, seu sensitivas, tum cordis, tum hepatis, aliorumve membrorum functiones reperimus, quæ non sunt in capite, sicque adeo cum isto collatæ faciunt quandam *extensivam* inajoritatem ultra proprias capitis functiones, quæ tamen ab illis vel maxime & ut plurimum necessariò dependent. Quæ nihilominus capitis *quæ ad sui conservationem*, & in ordine ad functiones sibi proprias à reliquis humani corporis membris, corde præcipue ac hepate, dependentia, nullam in humano corpore præcisè spectato super caput importat superioritatis quasi gubernativæ rationem, quin potius caput regimen quoddam teneat super totum corpus humanum, ejusve membra, ac functiones istorum, saltem quoad *mediatum* aliqualis directionis ac moderationis in eas influxu. Sic proinde, si Ecclesiæ Corpus hierarchicum integrum consideremus secundum quandam *Capitis ac reliqui Corporis hierarchici in Concilio Generali coadunati præcissionem mentalem*, & secundum aliquam *inter se collationem*, verificatur equidem, quòd Summus Pontifex, Ecclesiæ Caput, indigeat membris hierarchicis, Episcopis à Spiritu sancto positus, ut regerent Ecclesiam Dei. Quæ indigentia spectat tum Episcopos *figuratim* spectatos, quâ diversarum Diocesium Rectores, quas impossibile foret ab uno Pastore ad sufficientiam gubernari; tum Episcopos *collectim*, in unum Generale Concilium coadunatos, quorum Episcopales Jurisdictiones in unum collatæ faciunt aliquam *superiùs* expositam generalitatem *extensivam*. Quæ etiam *extensivâ* Corporis hierarchici universalitas est necessaria, ut Caput ipsum, Summus Pontifex, potiatur prærogativâ *ultimata* & *consummata* in fidei dogmaticis decidendis infallibilitatis. Quippe cum *istum* sit per Christum repromissa consensui Capitis, unâ ac reliqui Corporis hierarchici, intrâ Concilium Oecumenicum coadunatis membris. Ex quâ etiam infallibilitatis prærogativâ Capiti Ecclesiæ accretit majoritas quædam *intensiva*, quam tamen *superiùs* demonstravimus, non importare *proprie* dictam superioritatem, neque Divinitus repromissam esse Concilio quâ acephalo, id est sine Capite considerato, sed utrique consentienti, adeoque *collectivè* sumpto. Quandoquidem igitur corpus humanum secundum *abstractionem mentalem*, à capite præcise, nihil habeat super istud superioritatis, sed capitis e contra sit quædam supra reliquum corpus gubernativa seu mode-

moderativa superioritas: num dicere fas est, Concilium Generale quã acephalum, sine Capite consideratum, respectu Capitis, vel potius Papam, Ecclesie Caput, respectu reliqui hierarchici Corporis in Concilio Generali aggregati, habere præminentiam superioritatis?

Quartò. Concilium dici potest aliquantulum acephalum, quando legitimã Papæ auctoritate congregatum, præidentes quidem habet Legatos seu Nuntios Apostolicos, necdum tamen obtinuit personalem consensum Summi Pontificis, decretorum inibi sancitorum confirmatorum: nam verisimilius est, iustius consensûs dogmaticis sanctionibus auctoritate Pontificiã impertiendi auctoritatem, non esse delegabilem Legatis Apostolicis, sed esse personalem Pontificiã præminentiam indivisibiliter annexam. Quia igitur omnimodæ & consummata in fidei dogmatibus infallibilitatis auctoritas, ex Christi Domini institutione non competit Concilio Oecumenico, nisi quatenus Duo, Caput scilicet, ac reliquum Ecclesie Corpus hierarchicum conferunt. Idcirco Synodus quantumvis Generalis, quoad auctoritatem fidei dogmatum definitivam, non est in statu consummata Synodi, quã formaliter Oecumenicã, quousque ad sanctiones ejusmodi accesserit personalis Papæ consensus.

Nihilominus pro quinto dicendum est, ubi per Summum Pontificem facta est indictio Concilij Generalis, mandato ad universos Christiani Orbis Episcopos, Ecclesie quæ Prælatos directo, atque in vi hujus mandati convenerint Præsules Ecclesiastici, præsidentibus præcipue Pontificis Legatis, Concilium jam esse in statu Oecumenicæ Synodi, quoad Apostolicam huic Divinitus commissam ligandi & solvendi potestatem. Ex tunc enim verificatur, Concilium esse aggregatum vicario Christi nomine, sive Antistitem tali modo coadunatorum Conventum existere insignitum Apostolicæ, vicarium Christi nomen præferentis, auctoritatis caractere. Nec interest, sive pauci, sive plures sub tali caractere fuerint coadunati ex Orbe Christiano Præsules, Christo Domino Matth. 18. pronuntiantes, se in medio eorum fore, ubi duo vel tres in nomine suo congregati fuerint. Quamvis verò isthac Christi assistentia Præsulibus Ecclesiasticis in nomine ipsius aggregatis, videri possit inferre omnimodam in rebus fidei infallibilitatem: nihilominus quia Christus hanc annexit Duorum, scilicet Capitis, nomen suum vicarium præferentis, ac reliqui hierarchici Corporis consensui: ideo præsumptam talis consensus fuerit personaliter præstitus à Papa Christi Vicario, Concilium quantumvis Generale ac Oecumenicum, in ordine ad fidei sanctiones non est adhuc in statu perfecto, seu ultimã consummato: tametsi Apostolica ligandi & solvendi potestas indefinita Concilio Oecumenico, quã Collegij Apostolici successori à Christo immediatè concessa, antecedenter ad illam consummata, ex personali Pontificis consensu concursu subsistentem omnimodæ infallibilitatis perfectionem,

jam locum habeat, ex quo Concilium in Christi vicario Nomine sub Sedis Apostolicæ Legatorum præsidentia inchoari & continuari cepit. Sub eujusmodi proinde statu est paritas & æqualitas, nullaque adeo superioritas inter Pontificiam potestatem, & Synodum ex Capite per Legatos præsidente, ac reliquo Ecclesie hierarchico Corpore coadunatam.

S. II.

Expenduntur patris adversè argumenta ex sacra Scripturæ verbis petita.

Primò. Adversarij prætendunt, & quidè merito, formam posteriorum Conciliorum Oecumenicorum petendam esse ex norma Concilij Hierosolymitani, Actorum 15. à v. 6. descripi. At immeritò sublumunt ex v. 17. & 18. ac sequentibus. Iacobum Apostolum, postquam Prophetica ad disquisitionis de Legalibus tunc propositæ decisionem facientia, adduxisset oracula, definitivam & judicariam protulisse sententiam: Propter quod, inquit, ego iudico, non inquietari eos, qui ex gentibus convertuntur ad Deum, sed scribere ad eos, ut abstineant se à contaminantibus simulacrorum, & fornicatione, & suffocatis, & sanguine. Ex hac igitur Concilij Hierosolymitani normã videtur evinci, quòd definitiva sententia in Synodo Oecumenicã non sit penes Petri successorem. Verùm quis Catholicorum negare audeat, Petrum in Concilio Hierosolymitano præsentem, jam prius à Christo obiivisse Primatum, extitisseque Caput Ecclesie? Quo supposito, quis rursus Catholicorum præsumet negare, Capiti Ecclesie intrã Concilium Oecumenicum convenire officium Præsidentis?

Hoc igitur præsidentie munus in Concilio Hierosolymitano esse à Petro exercitum, præter fundamentum alibi deducendum, ita demonstratur. Etenim is ex Apostolis Præsidis munus in eo Concilio subibat, qui quæstionem ibidem propositam conquestione magnã à Cœtu Concilij prius factã, primus taliter definiit, ut ceteri Apostoli in ejus sententiã uniformiter condescenderent. At legendi sacrum textum cit. cap. 15. Actorum, perspicue constabit: magnã prius conquestione circa propositam controversiam factã, Petrum à v. 7. primum surgentem definiisse quæstionem, dicendo vers. 10. Nunc ergo (oraculis Divinis in contextu recensitis ita se habentibus) quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque Patres nostri, neque nos portare potuimus? Quã sententiã per Petrum prolata, sacer contextus dicit vers. 12. tacuisse omnem multitudinem, in signum scilicet consensûs. Quamvis proinde Petrus, dum conquestio fiebat, non legatur primus fuisse locutus, secus tamen est, ubi deveniebatur ad definitionem, quæ primò debetur Præsidi.

Neque huic muneri derogatur, licet Paulus, Barnabas & Iacobus post Petrum locuti fuerint, quia ex sacro contextu rursus constat, hos Apostolos condescendisse in Petri

Concilio
Hierosolymitano
Actorum
15. à v. 6.
descripi.

6.
Pag. 235.
n. 143.
7.
Pag. 237.
n. 220.

sententiam: specificè verò Iacobum Hierosolymorum Antistitem subijciendo, Divinis Oraculis, Petrique sententiæ conformiter scribendum esse gentibus ad fidem Christi conversis, in hoc suscepisse munus quasi executoris.

9. *Secundò.* Replicabitur ex parte adversâ. Apostolos & Seniores juxta sententiam à Iacobo pronuntiatam scribendo ad gentes fidem Christi professas, *vers. 23.* talem efformasse Epistolam Synodalem: *V. sum est spiritus sancto, & nobis, nihil ultra vobis imponere oneris, quam hæc necessaria, ut abstinatis vos ab immolatis simulacrorum, & sanguine, & suffocato, & fornicatione.* In quâ Synodali Epistola nullam fuisse habitam rationem Petri præminentia, quod meritò faciendum fuisset, si Petro convenisset aliqua supra Concilium superioritas. Verùm quia Concilium Hierosolymitanum erat Oecumenicum ex Petro seu Capite Ecclesiæ, ac reliquis Apostolis, delegationem Apostolicæ auctoritatis licet *personalem, & cum ipsis extinctam prærogativam præferentibus consistens:* ideo facile conceditur, Petro nullam fuisse præminentiam super eâ Synodo: neque enim quæsitio est in præsentia de superioritate Papæ supra Oecumenicam, sed supra acephalam Synodum; uti neque ex eo aliqua evincitur præminentia, quod Iacobus primus videatur fuisse in hoc, ut sententia definita scriberetur ad Ecclesiam Antiochenam. Quemadmodum enim Regis in Comitibus regni sui generalibus præsentia nihil derogat, quod ubi Ordinum consilia & vota sunt collecta, Rex decernat exinde ex Regiæ Majestatis sui auctoritate: indeque verò regni primus Cancellarius decretum scribendum demandet: sic neque præsentia Petri officere potuit, quod Iacobus Apostolus urbis Hierosolymitanæ (intra quam celebrabatur illud Oecumenicum Concilium) Antistes in *vid. executionis,* judicari primus, gentes ad Deum converteras, juxta definitionem à Petro jam pronuntiatam, non esse per Legalia inquietandas, sicque ipsam scribendum esse. Quia igitur neque corporis physici, neque Hierarchici à Capite seorsim spectati, potest aliqua supra Caput, in Concilio Oecumenico præsidis munere fungi consuetum, esse superioritas, idcirco ex præallegatâ Concilij Hierosolymitani normâ evincitur, non Synodum præcisè sine Capite spectatam, supra Papam, Petri successorem, sed hunc erga Concilium quæ acephalam, habere superioritatem.

10. *Tertiò.* Pars adversa suam prætensionem contendit firmare ex *Actorum 20.* *Attendite vobis* (inquit Paulus) *& universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei.* Quæ verba Apostoli vel maxime locum habent in Episcopis collectivè sumptis, seu aggregatis in Concilio Generali. At in Ecclesia, cujus regenda potestas attribuitur Episcopis, in Concilio præsertim Generali aggregatis, includitur etiam Papa. Ergo potestas gubernativa Episcoporum extenditur etiam ad Papam.

11. Verùm sicuti in Comitibus publicis alicujus

Regni, cujus Rex est Caput Monarchicum, conferuntur equidem in unum universæ Regni gubernativæ potestates, de quibus verè dicitur, esse postas ad regendum totum regnum; nequit tamen hinc concludi, eorum potestates gubernativas, etiam in unum collatas, protendi supra Regem, maxime cum ex isto seu *mediate,* seu *immediate* sint derivatæ universæ illorum potestates, sintque ab ipomet Rege ad Comitum publica convocata, in ordine ad consulendum publico Regni bono, ad quod ex *intrinseco suo sine transcendentali* ordinantur cunctæ particularium regiminum jurisdictiones *civiles ac politice.* Et hinc per status politicos, eorumque Ordines in Comitibus cum Rege congregatos, fit quædam *extensiva* cujuspiam Bono publico perquam proficua majoritatis, ad regiam potestatem accessio, quæ tamen majoritatis *supereminenter,* quoad *intensivè* alicujus majoritatis superiorem excellentiam, continetur universim in ipsâ Regiæ Majestatis præcelsentiâ. Nec adeò dicere fas est; Comitum Regni, esse supra Regem, si hic sit Monarcha, sed hunc esse supra Comitum.

Pro quarto igitur pari ratione dicendum est, si universæ cunctorum etiam totius Orbis Christiani Episcoporum jurisdictiones intra Concilium Generale aggregantur in unum, cum suo ad universale Ecclesiæ Bonum *intrinseco & transcendentali* ordine; inde quidem resultaret *extensiva* quædam majoritas, publicæ Ecclesiæ utilitati, ac regimini universali perquam accommodata & proficua, ut propterea Pastor Oecumenicus in publicis Ecclesiæ necessitatibus obstringatur ad talem Generalem convocationem auctoritate Christi vicariâ indicendam. Nihilominus tota illa ex jurisdictionibus Ecclesiasticis in in unum collatis resultans *extensiva* majoritas *supereminenter* contineretur in Oecumenicâ Papæ auctoritate: quippe cum ex istâ cunctæ reliquæ inter Episcopos dispersitæ jurisdictiones eatenus deriventur, ut earundem consortes, seu agni Christi, quoad *cunctam moralitatis lineam,* semper subdantur Oecumenico Summi Pontificis Pastoralis officio. Et quia universorum etiam Episcoporum jurisdictiones in unum Concilium collatæ extrahi haudquaquam possunt à *moralitatis* lineâ, intra quam Pontificiæ auctoritati, ejusque Clavibus, super quocumque in terris ad Regnum Cælorum seu militans seu triumphans ordinabili *moralis,* competit indefinita ligandi & solvendi potestas: idcirco hæc universæ Episcopales jurisdictiones in unam Synodum, quâ *præcisivè* acephalam conjunctæ, secundum *intensivam* majoritatem superioris ordinis, Capitis scilicet propriam præminentiam, superexceduntur à Papali Oecumenicâ potestate. Et licet Concilio generali, quâ *formaliter* Oecumenico, unâ cum Capite scilicet spectato, ex *Matth. 18. cap.* peculiaris adhuc promittatur ligandi & solvendi auctoritas universalis, hæc tamen nequit major & universalior esse, ac sit illa, quæ soli Petro, ejusque adeò successori Pontifici Romano Dicitur

vinitus competit, nec adeo Concilium e-
tam quā Oecumenicum, unā cum Capite
spectatum, potest habere majoritatem jurif-
dictionis, sive superioritatis erga Papam.

Quintō. Urgebit Adversarij Auctoritatem
Conciliorum probari peculiariter ijs omnibus
Scripturæ locis, quibus Ecclesia circa fidem
errare non posse, demonstratur. Cū enim
Concilium repræsentet Ecclesiam, necessum
esse, ut, quemadmodū Ecclesia, ita & Con-
cilium ab omni erroris circa fidem periculo
absit. In cujusmodi adeo infallibilitatis con-
summata prærogativā Concilium superemi-
nere Papæ solitariè spectato. Verum equidem
est, tanto honore Christum esse dignatum
suam Ecclesiam, adeoque Concilium ejusdem
integraliter repræsentativum, ut hoc superemi-
neat in consummata infallibilitatis in fidei dog-
matibus decidendis prærogativā; attamen
sicut Ecclesia absolutè sumpta, nequit intelligi
sinè Capite, sic neque Concilium, quā Uni-
versalem Ecclesiam repræsentans, est intelli-
gibile, quin informatū sit Oecumenico Chri-
sti vicario caractere, Summi Pontificis pro-
prio. Cujus proinde per suum personalem
consensum ad Concilij dogmaticas sanctiones
accessio est prorsus necessaria, ut istæ obtine-
ant consummatæ etiam quoad nos infallibili-
tatis prærogativam; uti patet ex antecedentibus.
Et hinc Concilium non jam acephalum, sed
quā ipsum Papam, Ecclesiæ Caput ejusque
ex Apostolicæ auctoritatis caractere pro-
fluentem consensum substantialiter includens,
habet quidem aliquam majoritatē consumma-
tā & ultimata in Ecclesiā circa fidei dogmata
infallibilitatis. At quia ista majoritas non est
jurisdictionis, sed præminentie cuiuspiam
super Spiritū sancti, ac Christi assistentiā
fundatā: idcirco ne Oecumenico quidem
Concilio competit stricta & propriè dicta
supra Papam superioritas, jurisdictionis
nempe majoritatem importans.

§. III.

Papæ supra Concilium præcisivè acepha-
lum superioritas ostenditur ex Deuter.
17. cap.

14. **N**am primò decernitur in hoc sacro textu,
ut causæ difficiles ex Veteris Testamenti
legibus judicialibus decidendæ, in quibus va-
riabant fortè judicia, seu tribunalia sæcularia,
deferrentur ad Sacerdotes Levitici generis,
& ad judicem, qui judicaret judicij Verita-
tem, jus scilicet Divinā judiciali lege conten-
tum, applicando ad causæ controversiæ statum.
Hi ergo Sacerdotes cum judice, nempe Sum-
mo Pontifice in loco Sanctuarij congregati,
consciabant Ecclesiasticum Veteris Testa-
menti Concilium, in quo præsidebat Summus
Sacerdos. Atqui ad hunc in eo Concilio spe-
casse definitivam sententiam, evincitur ex
cit. 17. cap. Deuter. v. 12. ubi sic habetur:
*Qui autem superbierit, nolens obedire sacerdotis
imperio & judicis decreto, morte morietur. Pari
ergo ratione in Concilij Novæ Legis pertinet
ad Summum Pontificem, proferre definitivam*

sententiam. Hæc autem prærogativa præ-
sidentie auctoritatem importans, necessariò
infert, quandam superioritatis super Con-
cilij Corpore majoritatem.

Excipient pro secundo fortassis Adversarij
cum Tostato Abulensi *quæst. 4. in cit. cap. 17.*
Deut. Veteris Testamenti Sacerdotem Sum-
161. m-
mum, tanquam præsidem, nomine & con-
29-
sensu Concilij protulisse sententiam: quomodo
in Novi quoque Testamenti Concilij Oe-
cumenicis, Papam nomine totius Concilij ex
suffragijs Patrum definire ac decernere; veluti
praxis doceat, conformiter normæ Concilij
Hierosolymitani *Athorum 15.* descripti, ubi non
Petri solius, sed totius Synodi Oecumenicæ
nomine nescitur fuisse latum decretum sub
hoc tenore: *V. I. sum est Spiritui sancto, & nobis &c.*
Quemadmodū igitur inepta foret conse-
quentia, quā Dux Venetorum ex eo, quod
nomine totius Senatûs proferat sententiā de-
finitivam, inferretur, esse superior toto Sena-
tu, quin potius hic dicendus sit illo major: sic
ex eo argumento haud concludi, Papæ supra
Concilium, sed hujus potius super Papā su-
perioritatem seu majoritatem, cū reverè
quisque minor dicendus sit illo, ex cujus no-
mine & auctoritate exercet judicium, seu
proferat sententiā judicariam. Quamvis pro-
inde *Deut. 17.* proclametur reus mortis,
qui non obedierit *Sacerdotis* (non Concilij)
imperio: hoc ipsum tamen imperium nomine,
ac vice totius Concilij Ecclesiastici à Summo
Sacerdote latum, non reducebatur in istum,
nisi quatenus erat repræsentans totum Con-
cilium, sicque adeo hujus præminentia debe-
bat in ipso fuisse repræsentata. Pari igitur
ratione Papam Concilio Oecumenico præ-
sidentem, ita nomine Synodi proferre defini-
tivam sententiam, ut illum sit repræsentans,
Divo etiam Augustino inculcante, quod Pa-
pæ summa prærogativa competat ipsi quā re-
præsentanti Ecclesiam.

16. Pro hujus exceptionis refutatione, oportet,
pro tertio discernere varios status Ducum
seu Principum tum politicorum, tum Ec-
clesiasticorum. *Vnus* namque Ducis, v. g. Ve-
neti, status est, ut non tantum sub primævâ sui
origine, vel etiam in hujus ad sui personam
derivatione, sed in cunctis actibus publicis
suam accipere debeat auctoritatem ex Com-
munitatis, aut Senatûs, quem repræsentat, vo-
to communi. Talis proinde Ducis potestas
integra est in colligendis votis singularibus,
dijudicandâque, unâ cum alijs, fortasse votorū
majoritate, juxta quam ita subsistet votum
commune Senatûs, seu Communitatis, ut ex
hujus auctoritate, non ex sua propria præ-
minencia, definire debeat. In tali igitur
statu præminencia Ducis nullam infert su-
perioritatem super Senatu, sed hujus potius
auctoritas importat superioritatem supra suo
Duce seu Præside. *Alter* Principatûs seu Du-
catûs status est, ut in sua prima origine omni-
modam potestatem suam, seu Ducalem, seu
Regiam acceperit ex Communitate, cui per
jus naturæ competeat politica Regia autho-
ritas, vel per se ipsam exercenda, vel trans-
fun-

Constituta
GVI

fundenda pro libitu in unum aliquem Monarcham. Quæ supremæ Potestatis politicæ in unum Monarcham transfusione factâ, quis jam dicere aulit, Communitatem Regni in Statuum Comitij publicis repræsentatam, esse Rege, si Monarcha sit, superiorem? Talis ergo Monarcha repræsentat quidem totum Regnum suum, Comitiatque ex totius Regni Statibus coram se congregata, quæ tamen repræsentatio non ejus est conditionis (uti de primo, Ducatûs v. g. Veneti, statu dicebatur) ut ex Comitiorum auctoritate & voto decernere, seque hisce subiectum profiteri debeat: sed supremæ politicæ potestatis auctoritas unice stat penes ipsum, in vi cujus habet omnimodam, super totius etiam Regni Comitij superioritatem.

17. Tertius Ducatûs seu, Principatûs Ecclesiastici status est, ut ne quidem in primâ sui origine habeat in se derivatam auctoritativam potestatem suam ex Communitate, quam repræsentat, sed immediatè à Christo Domino. Atque talis status est in Summo Pontificatu, prout eleganter eum describit sanctus Augustinus *Serm. 108. De diversis*, ita differens. Inter Apostolos penè ubique solus Petrus totius Ecclesiæ meruit gestare personam. Propter ipsam personam, quam totius Ecclesiæ solus gestabat; audire meruit. *Tibi dabo claves Regni Cælorum; has enim Claves non homo unus, sed unitas accepit Ecclesiæ.* Hinc ergo Petri excellentia prædicatur, quia ipse universitatis & unitatis Ecclesiæ figuram gessit: quando ei dictum est, tibi dabo, quod omnibus traditum est. Quando igitur Petrus præsignabatur totius Ecclesiæ gestare personam, ac gerere figuram unitatis Ecclesiæ, nisi quando Christus ipsi dicebat. *Tu es Petrus: & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam?* Quasnam verò Christus Petro Ecclesiæ figuram gerenti claves dedit, nisi quæ importabant indefinitam quodcumque ligandi & solvendi potestatem? Nunquid verò ab istâ indefinitâ super quodcumque morale protensâ auctoritate excludi potest ullus actus moralitatem in regnum Cælorum ordinabilem præferens? An non igitur ea Petri auctoritas ita est repræsentans Ecclesiæ, ut omnium ejus membrorum seu singillatim, seu collectim in Concilio acephalo iumptorum moralitates complectatur, cum aliqua adeo super ipsas superioritatis præminentia?

18. Quæ universa S. Chrysostomus eleganter expressit *homil. 55. in Matth.* super hæc verba *cap. 16. Vos verò quem me esse dicistis &c.* Sicut enim beatus Petrus, interrogatus omnibus, solus respondens, etiam non expectatâ aliorum sententiâ, pro omnibus respondere censetur, quia ipsi Pater cælestis præ reliquis omnibus Christi Divinitatem revelavit, non quia alij, quid respondendum esset, ipsum docuerunt; ita ipse Petrus (concluditis S. Doctor) fundamentum Ecclesiæ statuitur, ut eam sustinet, non ut sustentetur ab eâ: claves accipit ab ipso (Christo) cum Ecclesiâ communicandas, ab ea iterum recipiendas. Constat igitur, Petrum repræsentare Ecclesiæ, non eo sensu, quod ab Ecclesiâ receperit suam auctoritatem, sed quod

in Ecclesiæ, ejusque membra Hierarchica derivetur ab ipso participatio potestatis clavium: sicque adeo Petrus est gerens figuram Ecclesiæ, tanquam Princeps, ex quo tanquam primo in terris principio clavium potestatis communicetur Ecclesiæ membris Hierarchicis, & sic universitatis & unitatis Ecclesiæ figuram gessit, quando ei dictum est: *Tibi dabo claves*: quod omnibus traditum est in Petro seu Principio & Principe, transfundente in omnes, de suâ clavium potestate. Quare illa repræsentatio Ecclesiæ in Petro, non importat hujus respectu Ecclesiæ subjectionem, sed superioritatem respectu Hierarchiæ Ecclesiasticæ *acephalicè spectatæ.*

Hinc pro quarto regrediendo ad præallegatum ex *Deuteronomio* sacrum textum, ita licet ulterius argumentari. In eo namque sacro textu consideratione præcipuâ dignum occurrit: licet iudicium causæ ad Concilium Sacerdotale delatæ spectaret etiam ad iudicem, & ad totum conventum Sacerdotum, qui cum Summo Sacerdote conjuncti, debent indicare iudicij veritatem; uti verba Divina *vers. 9. & 10.* habent, nihilominus obedientia tali iudicio ac decreto iudiciario debita, sequenti *vers. 12.* reducitur in unum Sacerdotem Pontificem Maximum: quatenus *ibidem* morte dignus pronuntiatur, qui superbiendo nolisset obedire Sacerdotis imperio, & Decreto iudicis. Ex quo manifestum redidit, in Veteri Testamento Concilium illud Sacerdotale non fuisse potitum supremâ iudicariâ auctoritate, nisi quâ conjunctum cum Summo Sacerdote, sub quâ proinde coadunatione ita consistebat suprema iudicij auctoritas, ut sententiæ tamen inde prolatae vis ac energia à præcitate sacro textu adscriberetur præciso Sacerdotis imperio. Cur hoc? nisi quia sub Sacerdotis Summi, seu Iudicis, & tanquam Capitis, Præsidijque characterè, eum quasi formâ Concilij, consistebat hujus auctoritas, quæ ubi Concilio accessisset, vim obtinebat, sub mortis etiam reatu obstringendâ ad decreti seu imperij taliter lati obedientiam. Quemadmodum igitur corporis humani formâ huic catenus præminet, quatenus in se eminenter continet cunctas etiam corporales seu sensitivas, seu vegetativas potentias: & hinc, licet anima secundum se præcisè spectata, non habeat vim eliciendâ tales functiones corporales, sed ad eas præstandas opus habeat corpore ac membris ipsius, eum organo ad ejusmodi operationes per naturam destinatis, minimè tamen dicere licet, corpus exercere quandam super animâ quasi superioritatem. Sic in Veteri Testamento ex ordinatione Divinâ iudicariâ suprema Ecclesiastica potestas, ipsarum etiam Dei legum iudicialium interpretativa, & ad causas seu civiles, seu criminales applicativa, non competeat quidem Summo Sacerdoti, nisi quâ concurrenti cum Concilio, eo ipso tamen, quod hujus sententiæ esset quasi informis, quamdiu non informabatur Summi Sacerdotis consensu, ideo istius imperium ita fuerat dependens à Concilio, ut

respe.

respectu istius Summus Pontificatus se habe-
ret tanquam forma, in tantum supereminens,
in quantum anima in ordine ad functiones
etiam corporales supereminet corpori, à quo
seu organo est dependens. Ob cuiusmodi
adeò præminentiam facer textus præciso
Sacerdotis imperio attribuit vim reatus mor-
tiferi inflicivam, quatenus scilicet Concilij
vota in Sacerdotis tandem consensum reduci
debent, ut ab hoc, eua formâ, recipere
vim auctoritativam: sicque proinde vis im-
perij reducebatur in Summum Sacerdotem,
quò Concilio consensu suo auctoritativo ac-
cedentem; atque adeò iste meritò dicendus
fuerat Concilio præminuisse.

Pro quinto igitur, per rationem minime
disparem in expendenda auctoritate Oecume-
nica Concilij Generalis intrâ Novum Testa-
mentum, res ita tractari debet, ut, si Syno-
dus, quantumvis materialiter Generalis, sit
realiter acephala, id est absque Capite, Sum-
mo Pontifice; dicere oporteat, ipsam non
consistere nisi Cœtum Ecclesiasticum, aucto-
ritatis Oecumenicæ caractere destitutum, ac
consistentem unice in aggregatione Episco-
pali jurisdictionum in universale Ecclesiæ
bonum, ex ipsâ intrinsicâ quoque naturâ
suâ coordinatarum. Quòd si verò Concilium
Generale sub vicario Christi caractere sit
primitivè coadunatum, sicque Oecumenicâ
Papæ auctoritate insignitum, nequit equidem
dici realiter acephalum, attamen quâ abstrac-
tivè acephalum, potest comparari cum Summo
Pontifice. Sub tali igitur comparatione Papa
se habet ad reliquum Concilij abstractivè ace-
phali corpus, tanquam forma. Neque verò in
Concilij Generalis primâ duntaxat coaduna-
tione, quam, oportet, fieri in Nomine Christi,
seu vicariâ huius auctoritate, sed sub ipsa
etiam dogmatica definitione, eatenus debet
Concilio accedere Summi Pontificis cum il-
lius sensu consonans consensus, ut antee-
denter ad istum, sanctio Conciliaris sit adhuc
informis, indigens auctoritativo Papæ ac-
cessu, eua formâ Decreti quâ dogmatici, per-
fectivâ & consummativâ. Quantumvis ergo
pro isthac Oecumenici Synodalis Decreti vi
auctoritativa, Papa sit dependens à Concilio
tanquâ ipsius etiam Spiritus sancti sibi coope-
rantis organo; quemadmodum etiam anima
in ordine ad corporales functiones est depen-
dens à corpore, eua organo per sui informa-
tionem actuato: eo ipso tamen, quòd Papæ
Oecumenicæ auctoritas ad Concilium abstrac-
tivè acephalum comparata, se habeat tan-
quam forma, reliquum verò Hierarchicum
in Synodo generali aggregatum Ecclesiæ
Corpus se habeat per modum organi quasi
materialis, à quo per Christi institutionem
pro ultimata dogmatica sanctione debeat
dependere Summus Pontifex; idcirco hic me-
ritò dicendus est præminere Concilio ab-
stractivè acephalo.

Instat pro sexto Adversarius. Hanc ip-
sam Summi Pontificis in dogmaticis sanctio-
nibus à Concilio dependentiam arguere huius
supra Papa superioritatem: quippe cum talis

dependentia in eo fundetur, quòd Concilium
sit repræsentans universalem Ecclesiam; ve-
luti Synodus Constantiensis adhuc acephala
suis Decretis præfixum voluit huiusmodi
titulum.

Verum ex hætenus deductis jam extat
demonstratum, Synodo acephala non com-
petere, esse Ecclesiæ Hierarchicæ, nisi mate-
rialiter quasi spectata, repræsentativam, ita ut
Ecclesiæ Hierarchicæ, seu Synodi, quâ Oe-
cumenicæ formalis denominatio & ratio, non
sit nisi ex caractere Christi Vicario Ponti-
ficæ potestatis proprio. Priusquam igitur
ista auctoritativa Christi vicaria forma ac-
cedat Concilio acephalo, nequit quidquam
habere de auctoritate Oecumenicâ. Huius
ulteriore demonstrationem accipe ex se-
quenti inductione. Duplex namque est Con-
cilij Oecumenici Matth. 18. per Christum
constituta præminentia. Una consistit ex
eâ, quæ Apostolis collectim sumptis, quâ Ec-
clesiam repræsentantibus, sicque in Concilio
Oecumenico aggregatis ibidem est promissa
indefinita ligandi & solvendi potestas. Quem-
admodum verò anima se habens, tanquam
principium formale respectu emanationis con-
naturalium potentiarum, ex ea profluentium
in corpus, nequit inferior, sed potius superior
dici debet isto, utpote quod in ordine ad il-
las se habet tanquam materiale, subitque ra-
tionem principij materialis & organici erga
rationales quoque animæ operationes, quæ
ex phantasiâ dependentes. Sic in Concilio
Oecumenico, quâ jurisdictionis illius univer-
salis per Christi Domini verbum susceptivo,
formale quasi principium ejusdem est char-
acter Papæ, præferens Christi nomen vica-
rium, Synodi quâ Oecumenicæ formaliter
constitutivum: materiale verò est reliquum
Corpus Ecclesiæ Hierarchicum, consistens ex
Christiani orbis Prælatibus Ecclesiasticis, in u-
num cum Christi Vicario aggregatis. Num
igitur fas est dicere, istud Corpus, si acephalicè
spectetur, esse Papæ superius, vel potius Sum-
mus Pontifex respectu Concilij præcisivè ace-
phali major & superior nominandus est?

Septimo. Altera dein Concilij Oecume-
nici prærogativa consistit ex omnimodâ &
consummatâ in dogmaticis sanctionibus in-
fallibilitate. Hæc verò competit Concilio
non acephalo, sed pleno ac Oecumenico,
ut sic composito ex Capite ac reliquo Eccle-
siæ Corpore, per vicarium Christi Nomen
aggregato, quâ ambobus in unum veritatis
Divinæ sensum consentientibus. Quemad-
modum igitur capacitas redimendi genus hu-
manum, non poterat equidem convenire
Christi animæ separatæ, sed quâ unitæ cor-
pori, ita tamen, ut hæc capacitas per se primò
competeret Christo ratione animæ, corpore
ad eam se habente per modum organi, ma-
terialiter concurrente ad opus Divinæ re-
demptionis. Sic consummata in fidei dog-
matibus decidendis infallibilitas, neque solî
Papæ saltem quoad nos, neque Concilio ace-
phalicè considerato, sed plenè ac perfectè Oe-
cumenico competit, ita tamen, ut auctoritas

Y y Pon.

superioritas
auctoritas
materialiter
formaliter
GVI
18.

22.

ex pag. 241. n. 42.

23.

ibi. n. 41.

20.

ca. 19. n. 247. n. 42.

21.

Pontificia sit quasi *formale*, reliquum verò ex Episcopis aggregatum Ecclesiæ Corpus Hierarchicum, sit *materiale* constitutum Concilij quâ susceptivi consummata & ultimata in rebus Fidei definiendis infallibilitatis. In quantum ergo anima Christi in ordine ad opus redemptionis humanæ supereminet corpori, ad eandem redemptionem *passivè & materialiter* concurrenti: sic Papæ auctoritas, seu Concilij Oecumenici forma, prævalet reliquo Ecclesiæ intra Synodum Generalem aggregatæ, corpori Hierarchico, etiam in ordine ad participandam illam consummatam in sanctionibus dogmaticis infallibilitatis prærogativâ.

24. *Obavè.* Ad ipsissimam hanc prærogativam magis elucidandam, haud inepta est Novi ac Veteris Testamenti Sacerdotiorum sequens comparatio. In Antiquo namque Testamento Divina proferebantur Oracula tû ex Sanctuario, in quod Summo duntaxat Sacerdoti patebat aditus; juxta 16. cap. *Levit.* tum ex Rationali *Vrim & Thummim*, ornamento Summi Sacerdotis, quo pectus ipsius tegebatur, & cui inscripta erant ista verba: *Doctrina & Veritas.* Nunquid verò tale in fidei dogmatibus definiendis Oraculum Divinum præstò est Novi Testamenti Summo Pontifici, Petri successori, tum ex eo, quòd sit Petra, super quam fundata est Ecclesia, cui portæ inferi non prævalebunt: tum ex eo, quòd Christus pro Petro, ejusque adeo Successore rogavit, ne fides ipsius deficeret, sed in fidei veritatibus confratres suos confirmandi efficaciam obtineret? Ubinam verò talis præ eminentia in sacris Litteris habetur concessa Concilio *acephalo*? An non igitur Papa in hoc dicendus est præeminere Synodo, sive *realiter*, sive *præcisivè acephale*?

25. Verùm de hoc *infra* disseremus ex instituto. Interea dum in præsentem est sermo de consummata fidei, saltem *quoad nos*, omninò ultimata infallibilitate, subsistente in Papa, quâ consentiente cum reliquo Generalis Concilij Corpore Hierarchico: non importunè sequens efformatur argumentum. Nempe sicut Sacerdotis Summi in Antiquo Testamento de consulendis Divinis Oraculis, prærogativa non habebat in ipso locum, nisi quâ ingresso Sanctuarium, vel quâ consulente Deum per Rationale *Vrim & Thummim*, sic ea consummata circa fidei dogmaticas sanctiones infallibilitatis omnimodæ prærogativa competit Papæ intra Sanctuarium Concilij Oecumenici, quatenus scilicet cum isto consentit. Qui consensus, seu Papæ ad Concilium sub vicaria Christi auctoritate sua aggregatum accessus auctorizativus, est mysticum Rationale *Vrim & Thummim*, ex quo Deus ipse loquitur, faciens quodcumque petierint *Duo*, Caput scilicet ac reliquum Ecclesiæ Hierarchicum Corpus, pariter consentientia: quibus ut sic Christus cum Patre suo Eterno ac Spiritu sancto *infallibiliter* assistendo inspirat, ac edocet ipsos veritatem dogmatis, pro quâ firmandâ in unum sunt coadunata. Quamvis proinde Papæ intra Concilium sit infallibilitatis consummata præ eminentia

244.
n. 49.

major, quàm *secundùm nos* saltem (quandò Ecclesia aliud non definit) sit in solo Papæ, extra Concilium constituto. Quia tamen hæc ipsa prærogativa eatenus competit Concilio Oecumenico, quatenus in hoc Papæ auctoritas quasi *formale*, reliquum verò Hierarchicum Ecclesiæ Corpus est quasi *materiale*. Idcirco sicut anima non nisi quâ unita humano corpori, est capax gratiæ sanctificantis ex meritis Christi suscipiendæ, nequit tamen dici, quòd anima in ordine ad istam gratiæ sanctificantis capacitatem, dependens à corpore mortali, sit isto inferior, sed potius asserendum est, quòd anima super corpore competat superioritas; imò ne totus quidem homo potest dici habere superioritatem super animâ; sic licet Papa non nisi quâ conjunctus cum Concilio, per suam Christi vicariam auctoritatem aggregato, obtineat consummatam omnimodæ saltem *quoad nos* ultimata infallibilitatis prærogativam, quia tamen Papæ suprema auctoritas est *quasi formale*, Concilij quâ Oecumenici constitutum, nequit Concilium ejusmodi dici, habere *strictam* respectu Papæ superioritatem.

§. IV.

An ex regulâ fraternæ correctionis per Christum Matth. 18. institutâ evinci valeat Concilij Generalis supra Papam superioritas?

IN præsentem agendum nobis erit cum Toletano Abulensi, in *Defensorij sui part. 2. cap. 72. & 73.* tractante hæc Christi Domini ad Petrum etiam prolata verba: *Si peccaverit in te frater tuus &c. dic Ecclesiæ.* Nam primò Christus hoc dicebat Petro, dum quidem non erat adhuc Papa, illa ipsa tamen verba referebantur ad tempus, quo Petrus erat futurus Papa. At verò ex ipsdem Christi Domini verbis constat, Petrum remitti ad peccatorem incorrigibilem denuntiandum Ecclesiæ. Sub hæc verò Ecclesiâ intelligi Concilium Generale, probat præcitatus Abulensis cap. 70. Quòd si ergo Petrus quâ Papa esset major, quàm Concilium Ecclesiæ repræsentativum, non remitteretur à Christo ad Ecclesiâ, sed sufficeret, quòd sibi tanquam Papæ de delicto fieret denuntiatio, sicque id puniret; cùm judex superior nunquam remittatur ad inferiorem.

Verùm lubenter admittimus, illa Christi Domini verba; *dic Ecclesiæ*, referri ad Petrum pro eo tempore, quo erat futurus Papa, attamen si sacer ille textus confertur cum suo contextu, evincitur, Ecclesiæ nomine ibi venire Concilium Generale non *acephalicè* spectatum, sed quâ in *Nomine Christi*, adeoque *vicariâ* hujus auctoritate, Papæ inexistente, condunatum. Unde sit consequens, si peccator publicum Ecclesiæ sanctæ Bonum, sanctamque unitatem & pacem perturbet, peccati etiam in ipsum Papam, utpote Oecumenicum Pastorem, cui Ecclesiæ Universalis cura incumbit. Dum Papa igitur tanto major nequit se solo efficaciter remedari, ipsius utique officio

scio incumbit, ut dicat id, seu denuntiet Ecclesie sive Concilio, Ecclesiam Universalem repræsentanti, minimè tamen subsistenti absque characteris sui vicarium Christi Nomen importantis concursu. Quæ proinde denuntiatio tunc minimè fit à Papâ quâ inferiore: quemadmodum etiam in processu capitalis sententiæ, juxta Imperij Romani normam, fit accusatio nomine Principis territorialis, qui tamen minimè dicendus est inferior suis subditis, judicij criminalis assessoribus, quâ collectum etiam spectatis, seu in commune Concilium ad criminale judicium coadunatis. Ea igitur denuntiatio Concilio Generali faciendâ per Papam, huic competit, quâ supremo Ecclesie Principi. Et licet in ultimâ dogmatis sententiâ Papa non procedat, nisi unâ cum Concilio, quippe cum duos, nempe Caput ac reliquum Ecclesie Hierarchicum Corpus, oporteat, juxta sacrum contextum, consentiendo in unum concurrere, ut omnimoda & consummata stet dogmatis, Universam Ecclesiam constringentis infallibilitas. Et hinc dicere licet, Concilium Oecumenicum, quâ ex Capite simul ac reliquo Ecclesie Corpore Hierarchico indivisim subsistens, infallibilitatisque consummata & ultimâ prerogativam obtinens, importare aliquam majoritatis excellentiam, de quâ non æquè certum ac definitum fidei dogma est, consistere in solo Papâ. Nihilominus ista majoritas, cum ipsam etiam Papæ auctoritatem, seu formale Concilij quâ Oecumenicum constitutum complectatur, minimè importat strictam Concilij non jam *acephali*, sed plenè Oecumenicum super Papâ superioritatem; velut multoties ostensum est in antecedentibus.

Secundò ex Christi verbis superius adductis Auctor præallegatus denuò contendit, inde elici, quòd Ecclesia, seu Concilium, non solum in pertinentibus ad fidem judicet de statu Papæ, sed etiam in pertinentibus ad mores & crimina. Quando namque dicitur Papa, esse subiectus Ecclesie Universalis Matri suæ, cujus vicem plenè tenet sacrum Generale Concilium, aliquid non secundum Deum, sed secundum hominem favere volentes Pontificibus, constituendo eos quasi Deos impecabiles, perperam distinguunt, dicendo, Papam in his, quæ sunt fidei, esse Concilio subiectum: sed in alijs delictis soli Divino relicto esse arbitrio, ita ut nemo mortalium, ne quidem Concilium Generale, ipsum judicare possit, juxta Cap. Si Papa. dist. 10. Quæ tamen assertio videtur refragari auctoritati Christi Domini, ex quâ evincitur, Papam subijci judicio Generalis Concilij non solum in pertinentibus ad fidem, sed etiam in tangentibus actiones morales: quia in lege de correctione fraternâ Christus subjecit Petrum Ecclesie, quæ est Concilium Generale, & tamen lex de correctione non solum habet locum in peccato hæresis, sed in omnibus alijs delictis, sicut tota observat Ecclesia.

Verùm si Papa deficiat à fide, cur Concilio ex solis etiam Episcopalibus Jurisdictionibus aggregato subijciatur, in promptu est

ratio, quòd ejus persona, utpote per hæresim avulsa ab Ecclesia, jam nequeat esse hujus Caput, nec adeò processui adversus ipsum faciendò obistere possit character Pontificius; ex quo subsistit ejus supra Concilium *acephalum* præminentia. Imò si vel Papa dubius sit, dum character Papalis Episcopalibus jurisdictionibus supereminens, secundum prudentialem credibilitatis evidentiam non patet, nec adeò constare potest esse exemptus à jurisdictionibus Episcopalibus in unum *acephalum* Concilium collatis, jam præsumendus est hisce subesse, atque adeò contra ipsum procedi potest in tantum, ut pro Ecclesie Bono perinde decerni queat, ac si nulla præterse Papatus in ipso habenda esset ratio. At verò si certa sit Pontificia dignitas, quomodò adversus istam ratione cujuscunque sceleris procedere fas erit, ita, ut dum est certum Ecclesie Caput, adversus ejus personam auctoritativè decernatur, sitque ex correctionis fraternæ censurâ perinde habendus ac Ethnicus, id est, ab Ecclesia avulsus? Quomodò enim inter se cohærere possent, esse verum adhuc & certum Ecclesie Caput, & tamen reputandum esse ad instar membri ab Ecclesie Corpore abscissi?

Tertiò Abulensis præcitatus ulterius ita argumentatur. Secundam correctionis fraternæ regulam tam Papa pro denuntiatione peccatorum contumacium, quam quilibet Christianæ fraternitatis confors remittitur ad Concilium pro ipsius etiam Papæ peccatis denuntiandis; quippe cum ipse sit Frater omnium fidelium. Ergo actionum quoque moralium peccata in Papâ possunt judicari per Generale Concilium. Et sic factum est sæpe antiquitus, ut patet in B. Damaso Papa, qui accusatus de adulterio, coram Concilio Generali, cum quadraginta quinque Episcopis se purgavit. Sic etiam Symmachus Papa tempore Regis Theodorici in Italia regnantis, coram S. Synodo est purgatus, & ita de multis alijs Pontificibus legitur in horum gestis & historiâ B. Damasi, ac sæpe in *Decretis 2. quæst. 5.* Ad quod facit etiam *Capit. 11. octava Synodi Oecumenicæ*: ubi sic habetur, *Universalis Synodus cum convenienti reverentiâ quamlibet quæstionem de Romanâ Sede exortam audire tenetur, & in ea proficere, non tamen audacter sententiam in Romanum Pontificem dicere.*

Verùm consideratu dignissimum hîc occurrit, quomodò in primis ex Christi circa correctionem fraternam præscripto, Papa remittatur, ad contumacem Ecclesie, id est, Concilio Generali denuntiandum? An hæc remissio fiat in vi indefinitæ Concilio Generali quâ Oecumenico, sicque per Papæ characterem informato competentis, *Matth. 18.* descriptæ, ad ligandum & solvendum potestatis? At non minùs universalis ac incircumscripita noscitur ex *Matth. 16. cap. ligandi & solvendi potestas* Papæ convenire. Quid ergo ex hac parte specialis inesset utilitatis illi, ad Concilium Generale per Papam deferendæ peccatoris contumacis denuntiatio-

Pag. 253. 7. 13. 5. 14.

30.

Pag. 254. 11. 15. 5. 16.

31.

Monitas
GVI
18.

ni, dum solitaria etiam Papæ auctoritas æquæ ac Concilij Generalis potestas prævalere potest ad contumacem ab Ecclesiæ communiōne avellendum, ita ut instar Ethnici sit propterea habendus? An fortè contumacis peccatoris ad Concilium Generale remissio per Papam facienda est, tanquam ad Tribunal superius, in causa facti, ut scilicet delicti veritas per processum *judicarium* indagetur, sicque pœnæ condignæ subijciatur, & ulterius non devolvatur? At quid utilitatis in hac quoque remissione interveniret, dum quæ Concilio Generali quæ *formaliter* Oecumenico est concessa *judicaria* suprema potestas, unice fundatur in illâ *indefinitâ* ligandi & solvendi auctoritate, cui ex paritate verborum noscitur compar Papæ etiam *solitariè* spectato competere æquæ universalis ligandi ac solvendi potestas? Altior igitur quædam ratio indaganda est, propter quam Papa remittatur ad contumacem peccatorem denunciandum Ecclesiæ, sive Concilio Generali.

32. Pro quarto igitur ratio hæc ex sequenti eruenda est fundamento. Nempe ubi peccator Papæ correctioni, ejusque Decreto contumaciter resistendo, dignoscitur reus vel aperta, vel plusquam probabilis hæreseos, tunc ne in Ecclesiæ ac Religionis sanctæ publicum detrimentum cedat ejusmodi pertinacia, opus est, eam percelli ac reprimi per Ecclesiæ seu Concilij Generalis publicam & auctoritativam censuram. In quo rei statu contumacia non tam *quoad processum facti*, quam *quoad decisionem iuris* fidem ipsam contingentis, dogmaticamque ex fide definitionem publicam efflagitantis, per Papam refertur ad Oecumenicam Synodum; non ideo, quod ipse Papa seu Petra, super quam est ædificata Ecclesia, non habeat etiam dogmatis ex fidei principijs auctoritative decisivam potestatem, sed quod certior adhuc *secundum nos* sit fidei regula ex definitione Generalis, quæ per Papam tamen informati ac per ejusdem consensus firmati Concilij. Quam tamen Synodi Generalis quæ Oecumenicæ, & per Papam confirmatæ majoritatem, nullatenus inferre aliquam super Papa *proprie dictam* superioritatem, liquet ex *antecedentibus*.

33. Quinto. Quando proinde Abulensis in suo præsentis argumento ex Christi de correctione *fraternâ* verbis prætextit: *Papam eatenus etiam remitti ad Concilium Generale*, quatenus ipsius, utpote fratris peccata, hæresin licet non redolentia, debeant ad ejusmodi Synodum deferri. Ad hoc responso in promptu est. Dum enim nullum Papæ peccatum est intelligibile, quod sub peccati reatu sit profluens ex Papali auctoritate per Christum institutâ, sed ex personâ hujus potestatis per Christi ordinationem particeps, ut sic communicante cum fidelibus universis, tam in gratiæ & charitatis sanctæ, quam in Religionis etiam publicæ, Ecclesiæque Orthodoxæ communicatione: quis jam neget, Papam ut sic esse Fratrem Christi fidelium, adeoque non ut Papam, sed quæ Christianum hominem subesse correctioni *fraternâ* per Christum *Matth. 18.* in-

stituta? Quid ergo? Si Papa quæ peccator, sicque adeo quæ homo privatus, *secretè*, vel etiam *coram testibus privatim* à viro ad hoc idoneo secundum præceptum Evangelicum correptus, se non emendet, sed Ecclesiam publicis peccatis suis scandalizare *protervè* pergat; an nefas erit, ipsum deferri ad Concilium etiam *acephalum*, ut ab eo acriori verborum reprehensione castigatus, ad melioris vitæ frugem reducat? Sed ubi nec ista reprehensio & correctio verbalis profecerit, dum in fide non defecit, Ecclesiæque proinde membrum & Caput permanet, *indefinitâ* adeo ligandi, super *quodcumque* ad Regnum celorum ordinabile *morale* protensâ præfulgens potestate: quomodo tunc Concilium Generale (cui non nisi quæ Oecumenico, ipsum adeo Papam involventi, pariter *indefinitâ* solvendi & ligandi auctoritas competit) adversus ipsum stringere poterit virgam coercitivam?

Hoc ipsissimum est, quod ex *Cap. 11. o. Ævæ* Oecumenicæ Synodi *superius* adducto habetur, quod scilicet Generalis Synodus in Romanum Pontificem haud potest *audacter* proferre sententiam: talis namque audacia prorsus interveniret; si virga coercitiva stringeretur adversus potestatem *indefinitâ* ligandi & solvendi auctoritate *dotatam*, cujusmodi auctoritas ex *Matth. 16.* noscitur in Papâ, non autem in Concilio *acephalo*, sed plenè Oecumenico habere locum, velut eruitur ex *Matth. 18.* Si equidem Pontifex spontè suâ & voluntariè uti peccatorem, atque adeo quæ hominem privatum (uti fit etiam in *foro confessionali*) se subijciat Concilio, meritò istud procedet ad quævis salubria, ac emendationi procurandæ congrua remedia, absque ullâ tamen *judicariâ coercitivâ* *fori externi* propriâ auctoritate, utpote haud potente constringere illum, cui, quamdiu hæreticus non est, inamissibiliter inest *absoluta* & *indefinita* solvendi potestas. Et hinc à fortiori potest Papa ut subsidio Concilij Generalis, ad famam inique sibi ereptam, Ecclesiæ Bono, ac regimini perquam necessariam reparandam: in quo tamen actu nulla erga Papam, sed hoc ipsomet etiam concurrente, suamque auctoritatem Synodo pariter impertiente, erga ejus iniquos diffamatores exercetur jurisdictionis.

Pro quo magis elucidando fingamus pro sexto Concilium aliquod Generale, quod eo ipso, dum est *acephalum*, nequit *formaliter* Oecumenicum esse, adversus Papam non hæreticum, nec adeo jure *Divino* non depositum, vel etiam non dubium, nec adeo *Episcopali* bus ob Ecclesiæ Bonum publicum in unum congestis jurisdictionibus subditum, eò utique procedere, ut in ipsum ab Ecclesiâ agnitum verum Papam, stringat Excommunicationis censuram, Ethnici adeo statu condignum eum decernens: quid efficacis, seu vis constringentis, poterit in tali sententiâ reperiri, dum ipsemet Papa ejusmodi sententiam evacuare, imò omni prorsus valore delictam, adeoque nullam, ex sua Oecumenicâ aucto-

Cir.
pag.
234.
n. 18.
c. 19.

auctoritate declarare, ac iudicē pronuntiare valet? Nam eo ipso, quod de fide sit, Papæ ab Ecclesiâ recepto, competere claves Regni cælorum, cum indefinitâ super quocunque in Regnum cælorum ordinabili morali potentia solvendi & ligandi potestate; eviderter redditur manifestum, quamcunque Concilij *acephali* adversus Papam quomodocunque latam sententiam posse ex vi illius Oecumenicæ auctoritatis enervari à Papâ, imò nullam, omnique constringente efficaciam prorsus destitutam, *iudicē ac judicialiter* pronuntiare. Sicut ergo ex fidei principijs evincitur, nullam Generalem *acephalo* Concilio esse vim & auctoritatem, suis sententijs *iudicis* constringendi Papam, sic ex eisdem fidei principijs eviderter confutatur Concilij Generalis *acephali* supra Papam auctoritas.

Hoc ipsissimum principium pro *septimo* firmatur ex unanimi consensu Conciliorum, feriorum Pontificum, SS. Patrum, ac Theologorum concorditer asseverantium, Romanam Sedem, sive Papam à nemine, nec quidē à toto Clero iudicari posse, eò quod Papa Vicarius Christi sit super universam Ecclesiam Christianam, ejusque auctoritas præcellat Concilio, possitque adeò ab omnibus appellari Romana Sedes, nec ulla sint rata Concilia, quæ non sunt supra Apostolicam auctoritatem. In hunc sensum locuti sunt Patres Concilij Nicæni, juxta ejusdem *Canonem 39.* nec non Patres Concilij Sinæssani, *juxta ejusdem Acta.* Patres insuper Concilij Romani sub Synacho Papa, Patres etiam Synodi Romanæ sub Leone III. Patres *obava* Oecumenicæ Synodi sub Adriano II. Pontifice. Patres Concilij Lateranensis sub Leone X. Similia sunt, quæ scripserunt Anacletus Papa & Martyr, Julius Papa, Gelasius Papa, Nicolaus Papa, Palchalis & alij. Ultra SS. Patres seorsim scribentes in hoc concordant, Patres Concilij Oecumenici Sardicenis sub Julio Papa, Patres Concilij Chalcedonenis Oecumenici sub Leone Papa, & Patres Concilij Nicæni II. sub Adriano I. Papa. Ex Canonistis & Theologis pariter sentiunt Ivo Carnotensis *Epist. 81.* B. Augustinus Triumphus *de potestate Papæ quest. 6. art. 1.* S. Bernardus *Epist. 113. & lib. 3. de considerat. cap. 2.* S. Thomas Aquinas *in 4. distict. 19. & alibi.* S. Antoninus *tract. 22. p. 3. cap. 6. §. 19.* S. Bonaventura *in 4. dist. 19. & de Cælesti Hierarchiâ parte 2. cap. 1. & Alexander A-lensis p. 3. q. 40. membro 2.*

Regrediendo ad Tostatium Abulensem opponi potest pro *obavo*, Ex fundamentis Evangelicis *Matth. 18.* traditis apparere, Christum reliquisse in Ecclesiâ unum tribunal supremum, quod de omni homine haberet judicare, & istud esse Concilium Generale, Universalem Ecclesiam sufficienter representans. Quod Tribunal esse impeccabile, nec ullatenus errare posse in his, quæ sunt de necessitate salutis, & ob hoc pertinere ad ipsum, judicare ac determinare *ultimatè* de omnibus dubijs tam in fide, quam in actionibus *moralibus*, & post ejus determinationem non licere alicui fidelium resistere,

quia manifestè Divino iudicio resisteret. Verùm libenter damus, Concilium Generale non quâ *acephalum*, sed quâ *formaliter* & *completè* Oecumenicum, ipsummet adeò Papam includens, esse ultimum in Ecclesia Tribunal, circa fidei, aut morum sanctiones dogmaticas pronuntiare potens. Eo ipso tamen, quod hujus sancti Tribunalis quasi anima & forma sit Papæ auctoritas Oecumenica, neque illius iudicium definitivum, seu sententia *ultimatè* decisoria subsistat, nisi ex Papæ cum Concilij suffragijs majoribus consensu auctorizativo: idcirco nequit respectu Papæ aliquam præferre strictè superioritatis præminentiam, uti multoties ostensum fuit.

Pro *nono* replicabit quis ex Abulensi præcitato *cap. 72.* Ipsummet Petrum actibus suis ostendisse, quod Concilium Generale ipso esset majus, quia subibat mandata Generalis Concilij, dum scilicet Apostoli & Seniores, qui erant congregati in Jerusalem, & faciebant Generale Concilium, audientes, quod Samaria recipiebat verbum Dei, miserunt ad eos Petrum & Joannem. Unde manifestè patet, Concilium putasse, quod sibi liceret mandare Apostolis illis, neque hi resistebant, sed suscepto mandato Congregationis, mox iverunt illuc; veluti patet *ex Actorum 8. cap.*

Verùm responsionis loco ex Adversarijs sciscitari lubeat. Num ex eo, quod Deus Pater in mundum miserit Filium suum Unigenitum, coarguere ausing, Patrem esse Filio majorem ac superiorem? Hæc namque missio non respiciebat præcisam Christi humanitatem, sed ejusdem personam in æternitate genitam à Patre, & in tempore vi causalitatis à Patre & Filio, ac Spiritu S. *indivisibiliter* prodeuntis unitam. Nequit ergo ex illa missione ullatenus coargui personam mittentis supra personam missam auctoritas. Quare nec ex eo, quod *Actorum 8.* Petrus sit à Concilio Ierolimmitano missus Samariam, inferre licet hujus supra Petrum superioritatem. Nunquid enim inter ipsos etiam homines, quæ in unum seu politicum, seu Hierarchicum corpus coadunatos, alia datur missio *auctoritativa* & *præceptiva*, alia verò *excitativa* vel officij in Majore etiam existentis, vel charitatis vigentis inter superiores & subditos, vel etiam inter coæquales? Petrus igitur mitti potuit à Concilio, tum excitando ejus officium Pastoralis curæ Oecumenicæ, tum ejusdem charitatem, exercendam erga conversos Samaritanos.

Pro *decimo* ex eodem Abulensi urgere licet. Quando Petrus se subtrahebat à Gentibus, & cum ipsis non manducabat de cibis communibus, sed cæperat observare Legalia propter quosdam, qui erant de circumsione: propter quam dissimulationem scandalizabantur Gentiles, putantes, se teneri ad observanda Legalia; tunc Paulus increpuit Petrum, qui tacendo, non se oppoluit tali increpationi: sed ubi per Concilium Generale fuit factum decretum de conversis gentilibus non adstringendis ad Legalium observantiam, prorsus acquievit Petrus, credens se subditum

Concilio
GVI
186

Concilij determinationi ac statuto.

41. Verùm disquirere denuò liceat ex Adversarijs. Num Concilium Ierosolymitanum prohibuerit etiam *materialem Legalium usum* Oppositum sanè liquet ex *cap. 15. Actuum*, ubi Gentilibus ad fidè convertis non quorumcunque Legalium *materialis* usus interdicebatur, sed abstinentia duntaxat à suffocatis & sanguine. Ex sacro igitur contextu liquet, Decretum Concilij Ierosolymitani unicè fuisse intentum ad condemnandam hæresin Pharisæorum contendentium, oportere, Gentiles convertos circumcidi, & servare legè Moysis. Usus igitur *materialis* Legalium non erat interdicitus Apostolis, siquidem Paulus etiam talem aliquando adhibebat usum *materialem* Legalium, ex altiori scilicet cujuspiam rationis motivo. Neque verò Petrus sub formalitate hæresin sapiente, quasi Legalia sub *formali* Mosaicæ legis obligatione essent de præcepto, unquam obstringebat gentiles convertos, vel ipsos etiam Judæos ad talem *formalem* usum Legalium inducebat. Quare Petrus nihil unquam faciebat, quod pugnabat cum Decreto Concilij Ierosolymitani. Imò ipsissimum istud Decretum ex Oecumenicâ Petri auctoritate Apostolicâ ordinariâ, seu sui formâ habebat firmitatem, cui ipsemet Apostolorum Princeps meritò se conformaret ob Divinæ comprobationis ex Concilij, unâ & Oecumenicæ suæ auctoritatis consensione subsistentis, ab omnibus Christi fidelibus, ipsomet etiam Ecclesiæ Capite, *religiosè* observandæ reverentiâ; uti hæc patent ex antecedentibus.

42. Sed pro undecimo excipiet quispiam. Quo igitur jure Petrus in *Epistola ad Galatas* dicatur reprehensibilis, dum suo exemplo inducebat Gentiles convertos ad Legalium usum *materialem* duntaxat? Hoc exaggerans Maymbourgus in *sua Historia Ecclesiasticâ cap. 7. fol. 62.* istanc facit argumentationem prorsus execrabilem. Dum Paulus in *sua ad Galatas Epistola* ob prædictam causam dicit, Petrum fuisse reprehensibilem: vel in hoc dicit veritatem, vel falsitatem. Si hoc posterius dicatur, erit consequens, quòd *Epistola ad Galatas* non sit Verbum Dei. Si illud prius asseratur, sequitur, Petrum non fuisse infallibilem, nec Paulum pro tali eum reputasse.

43. Verùm si textus Græcus *Epistola ad Galatas*, ad stipulante etiam Syro, consulatur; liquet inde, Petrum non dici à Paulo reprehensibilem, sed reprehensum à Fratribus, qui hoc Petri factò offensus fuerant, quòd ignorassent Petri causam & mentem. Juxta has igitur versiones Petrus ex Legalium usu *materiale* ne venialis quidem culpæ reatum contraxerat, utpote qui non tam in se reprehensibilis, quàm ab alijs per ignorantiam reprehensus, juxta Pauli assertionem, habendus esset. Sed posito & concessio, Petrum in Gentilibus ad judicandum suo exemplo inducendis, culpæ reatum contraxisse, hic tamen reatus neque cum *fide*, neque cum istius confessione debitâ ullatenus pugnabat, siquidem Pe-

trus eo modo *formalem* Mosaicæ legis proprium Legalium usum, seu horum ex necessitate salutis obligationem nullatenus vel docuerit, vel crederit, & ideo Maymbourgus ineptè fuit hinc argumentatus adversus infallibilitatem non tam Petri singularis personæ, quàm Cathedræ ipsius Apostolicæ per Divinam pollicitationem solidatâ repromissam. Quare tota reprehensionis causa in Petro, si verè fuit reprehensibilis, reduci debet ad Gentilium, ex ignorantia quasi invincibili obortam offensionem: quæ tamen offensio minimè poterat Petro imputari, ad reatum saltem mortiferum, dum actio ipsius sanctæ intentionis, & causæ rationabilis motivo eatenus fuerat vestita, ut ea Gentilium offensio seu scandalizatio non tantùm à Petro non fuerit prævifa, sed propter sanctæ honestatis rationes nequaquam imputanda, nisi fortè sub aliquâ subreptionis, fidem minimè contingentis culpâ veniali.

S. V.

Papæ supra Concilium acephalum superioritas demonstratur ex Oecumenicâ & indefinitâ Matth. 16. Petro repromissâ ligandâ & solvendâ auctoritate.

Primò. Videtur equidem, primâ statim fronte opponi posse, quòd *Matth. 18. vers. 18.* æquè *indefinita* ligandâ auctoritas sit Divinitus promissa Concilio. Nequit ergo, quæ *Matth. 16.* Petro est commissa auctoritas Oecumenica, importare aliquam super Concilio superioritatem. Verùm ex *Matth. 18. cap.* integro contextu inter se collato constat, illam *indefinitam* ligandâ & solvendâ potestatem, quæ Apostolis Ecclesiam representantibus, adeoque *collectivè* sumptis, seu in Concilio aggregatis fuit repromissa, reduci ut sic in Ecclesiam. At Ecclesia intelligibilis non est sine Capite. Nequit ergo ea auctoritas ullatenus competere *acephalo* Concilio.

Pro secundo igitur, faciendo comparationem inter Papam & Concilium *acephalum*, ita licet in præsentia argumentari. Nempe auctoritas Oecumenica Petro *individualiter* ac determinatè *Matth. 16.* promissa, protenditur *super quocunque* in terris subsistente *moralis* ad Regnum Cælorum, Ecclesiam scilicet militantem & triumphantem ordinabili. At sub isto *quocunque* continetur utique omnimoda Episcopalis Jurisdictionis, tum quoad *actuali* sui collationem, & proximè ad regendam certam Diocæsin potestatis æstuationem, tum quoad sui *moralis* omnimodum exercitium. Nequit ergo in Concilio *acephalo* præter characteres Episcopales *immediatè* à Christo promanantes, & in hisce radicatas, adeoque *radicales* duntaxat, ad regendum Dei populum potestates, non nisi per Summum Pontificem in statum *actualis & proximæ* jurisdictionis reducibiles, quidquam reperiri, quod sub illo *quocunque* ad Regnum cælorum ordinabili *moralis* non sit contentum;

tum: super quo adeo emineat Papæ Oecumenica auctoritas & superioritas.

46. Pro tertio excipient fortassis Adversarij. Illa verba: *Tibi dabo claves Regni cælorum*, non ad solum Petrum, sed ad Apostolos universos dicta esse, sive respicere Petrum non in se solo spectatum, sed quæ totius Ecclesiæ figuram gerentem; uti passim tradit S. Augustinus. Ergo illam clavium potestatem attribuendam esse toti potius Ecclesiæ, quam Petro solitariè sumpto. Unde in *Decretis causâ 24. q. 1. cap. 6.* sic haberi: *Quando Petrus accepit claves; Ecclesiam sanctam significavit.*

47. Verùm quæ S. Augustinus tract. 124. in Joannem circa medium. fultus ac eleganter hanc in rem disseruit, ad istam reduci possunt formam syllogisticam. Nempe id, quod per proprietatem in Christo est Petra, hoc per significationem est Petrus in Petrà: atque adeo sub ista significatione intelligitur Christus ita esse Petra Ecclesiæ, ut hæc sit in Christo per proprietatem Capitis absoluti ac primarij, Petrus autem sit Ecclesia per significationem, seu figuratam duntaxat Capitis Vicarij repræsentationem. At istis ad Petrum prolatis Christi verbis; *Tibi dabo claves Regni cælorum*; & Ecclesia fundata in Christo, ab hoc clavium regni eatenus accepit in Petro, quatenus per hunc significatur, sive repræsentatur Ecclesia, propter Apostolatûs sui primatum; uti loquitur præcitatus S. Augustinus. Quia igitur Ecclesia accepit claves Regni cælorum in Petro, propter Apostolatûs sui primatum, manifestè sequitur, claves Regni cælorum in Petro ita esse datas Ecclesiæ, ut in Petro esset talis potestas, tanquam in Principe, seu Capite, sive Præposito universæ Ecclesiæ; uti apertis verbis loquitur is S. Doctor lib. quest. Veteris & Novi Testamenti. Item lib. 2. de Bapt. contra Donatistas cap. 1. Quandoquidem ergo Concilium acephalum, quantumvis Generale, sit destitutum tali Capitali præminentia, cui annexa est clavis Regni cælorum, Ecclesiæ in Petro eum Principe suo concessa, hujus verò indefinita auctoritas protendatur super quocunque ad Regnum cælorum in terris ordinabili morali: neque verò Episcopi in Concilio acephalum præter characteres Ediscopales quidquam congerant, quod non sit contentum sub illo quocunque: manifestum hinc redditur, Papæ eum Capiti & Principi Ecclesiæ competere Oecumenicæ auctoritatis super tali Concilio superioritatem.

48. Pro quarto replicabit fortassis aliquis Adversariorum. Nullibi haberi in sacris Literis expressum, quod illa indefinita super quocunque in terris morali, Ecclesiæ in Petro concessa clavium potestas, transferit in Petri successores; nec adeo horum super Concilijs etiam acephalis superioritatem evincit ex illo sacro textu.

49. Verùm esto, sub ijs formalibus verbis non haberi expressam Romanorum Pontificum in ea clavium potestate successionem: sub ijs tamen eatenus continetur virtualiter, ut includabiliter inde eruat, Etenim illa

Christi verba: *Tibi dabo claves regni cælorum*, diriguntur determinatè ac demonstratè ad Petrum. Illa ipsa autem verba, secundùm clarum sacri contextûs tenorem, sunt à Christo prolata sub connexionè ad præcedentia: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.* Unde planum est, illam potestatem Petro promissam, esse connexionem cum Ecclesia per Christum fundatâ. At potestas connexa cum statu Ecclesiæ per Christum fundatâ, durare debet, quamdiu talis Ecclesiæ status subsistit. Eo ipso autem, quod Christus Dominus promiserit, adversus Ecclesiam à se fundandam portas inferi non fore prævalituras, sequitur, Ecclesiæ hujusmodi statum fore perpetuum, adeoque duraturum usque ad extremi judicij diem. Oportet igitur, secundùm Christi Domini verba, illam indefinitam & universalem ligandi ac solvendi potestatem non expirâsse in Petro per martyrium in cælos sublato, sed perpetuò duraturam esse usque ad diem judicij. At potestas cum Ecclesiæ statu perpetuo connexa, atque adeo perpetua, secundùm ipsam rei naturam ita transit in successores, ut isti cum suo antecessore reputentur una persona, non quidem materialiter, sed quoad formalem potestatem officij pastoralis. Manifestum proinde hinc evadit, secundùm Christi Domini verbum, in Ecclesiâ talem esse successionem, vi cujus perpetuò persistat illa Divinitus promissa Petro, indefinita ligandi ac solvendi potestas, omnimodam adeo respectu Ecclesiæ cunctos Christi fideles complectentis, judicariam, & legislativam auctoritatem importans.

Hinc pro quinto patet discrimen ac differentia inter Petri ac reliquorum Apostolorum auctoritatem Apostolicam. Nam universis quidem Apostolis Christus contulit *Ioannis 20.* æqualem potestatem, eamque amplissimâ, prout indicant ejusdem Domini nostri verba *Ioannis 20. cap. dicentis: Sicut misit me vivens Pater, & ego mitto vos* Nihilominus hæc ipsissima vox *misit* significat, Apostolicæ auctoritatis sublimitatem ibi concessam fuisse per modum Legationis duntaxat; prout D. Paulus 2. Corinth. 5. vers. 20. indicat: *Pro Christo, inquit, Legatione fungimur.* Unde idem Paulus ad Ephesios 6. v. 20. ait, *pro quo* (scilicet Evangelij mysterio) *Legatione fungor.* Atqui ex ipsa natura Legationis constat, eam non esse perpetuam, seu ad Successores transferibilem, sed industriam personæ, cum quâ cohareat, esse in ea electam. Illa igitur plenitudo Apostolicæ auctoritatis expiravit cum personis reliquorum Apostolorum: nec nisi ex Petro subsistere potest successor clavium Regni cælorum; uti superius fuit ostentum.

Nec obstat: quod Episcopi dici soleant successores Apostolorum. Hoc enim accipi non potest de illâ delegatâ Apostolis communi auctoritate Apostolicâ: sed in Episcopis est talis successio quoad Ordinis duntaxat Episcopalis characterem, & huic insitam potestatem, adeoque radicalem solummodò Pastoralis officij propriam Jurisdictionem, non verò, quoad actualis Jurisdictionis potestatem proximam.

superioritas
adversarij
GVI
186

mam. Hanc enim accipiunt Episcopi à Summo Pontifice in partem pastoralis sollicitudinis eos vocante: quemadmodum in Sacerdotibus etiam simplicibus est quidem potestas absolvendi à peccatis, quoad characterem Ordinis sacerdotalis, & radicalem in hoc importatam super peccatis ac peccatoribus, suam Confessionis sacræ Tribunal accedentibus, jurisdictionem, quæ tamen proxima & actualis à peccatis absolvendi potestatis denominationem subire non potest, nisi per facultatem Episcopi, seu ex concessione Papæ actualiter conferatur.

52. Sicuti ergo Sacerdotes, quoad istam à peccatis absolvendi potestatem, quæ in characterem Sacerdotali radicatum, sunt ipsorum etiam Apostolorum successores, non tamen absolute, sed limitate ac restrictivè: sic Episcopi quoad illam regendæ Ecclesiæ potestatem radicalem, non absolute dici queunt Apostolorum successores, sed cum præinsinuatâ limitatione jurisdictionis in Episcopali characterem radicata, non nisi per Summi Pontificis collationem actualis. Et hinc Episcopi ne quidem in Concilio aggregari, absque interventu Romani Pontificis præferunt characterem Oecumenicæ Apostolicæ jurisdictionis erga universam Ecclesiam protensæ, qui character est Synodi Generalis quæ Oecumenicæ formaliter constitutivus. Quia proinde iste character deficit in Concilio *acephalo*, ex meris jurisdictionibus Episcopalibus coacervato, ideo ad tale Concilium haud pertinent Christi promissiones, Concilio Oecumenico factæ de indefinitâ solvendi ac ligandi potestate, eique connexâ in rebus fidei infallibilitate. Cum igitur e contra tales præeminentiæ sint in Papâ, cujus Oecumenica auctoritas protenditur super universas Episcoporum in Pastoralis sollicitudinis partem vocatorum jurisdictiones: manifestè hinc evincitur Papæ supra Concilium *acephalum* majoritas ac superioritas.

S. VI.

In quo fit continuatio argumenti proxime deducti ex Joannis 21. cap. v. 15. 16. & 17.

53. *Primò.* In hoc sacro textu legitur Christus præ cæteris Apostolis *definitè ac determinatè* Petro contulisse Oecumenicum Pastorale officium, dicendo: *Pasce oves meas, pasce agnos meos.* Indubitatum namque est, Christum proferendo ista verba, non tantum secundum Divinitatis contuitum, sed etiam secundum Humanitatis visionem beatificâ, in Verbo Eterno, seu in Prædestinationis Divinæ Decreto, imò secundum scientiæ quoque infusæ notitiam, *distinctè* complexum fuisse universas Oves suas & Agnos in unam Ecclesiam pro hujus perpetuo statu aggregandos. Quod si proinde Oecumenicum pastorale munus, ultra Petri personam ex Christi Domini institutione non fuisset protensum, minimè potuisset completi universas Oves & Agnos in unam Christi Ecclesiam pro perpetuo hujus usque ad finem mundi propagando statu coa-

dunandos & adaugendos. Oportet igitur; Oecumenicum illud pastorale officium commissum fuisse Petro cum ordine successione per Christi institutionem duraturæ usque ad finem mundi. At verò in antecedentibus ostensum fuit, sub illis Christi verbis, id *pasce* perinde sonare, ac id *regere*. Quare id Oecumenicum pastorale munus Petro, ejusque successoribus à Christo commissum, importat auctoritatem gubernativam, protentiam super universis Christi Ovis & Agnis, pro perpetuo Ecclesiæ militantis statu exituris. At in Concilio quantumvis Generali, sed *acephalicè* spectato, quid, nisi Oves seu Agni Christi conveniunt, nempe Episcopi ex universo Christiano Orbe convocati? Hi verò secundum mentalem à Capite suo, Petri successore, præisionem, sub quâ intelliguntur conficere Conciliū *abstractivè acephalum*, nullâ potiuntur auctoritate, nisi Episcopali in unum collatâ, ad curandum publicum Ecclesiæ bonum. At qui Episcopalis jurisdicção ab ipsomet Summo Pontifice in Episcopos ad suæ pastoralis sollicitudinis partem vocatos derivata, non potest non semper manere subiecta Pontificiæ auctoritati, sicut ipsi etiam Episcopi, quæ Christi Oves seu Agni extrahi haudquaquam possunt à sphaera Oecumenici Petro, ejusque successoris commissi pastoralis officij. Quia igitur in ejusmodi quatumvis Generali Episcoporum Concilio *acephalicè* spectato, sive in Episcopalibus ex toto Christiano Orbe in unum collatis jurisdictionibus etiam *collectum* sumptis, per sacras Scripturas, nulla est assignabilis præeminentia alicuius supra Papam majoritatis: è contrario autem præadductus sacer textus confert Papæ prærogativam, supereminentem omnimodæ jurisdictioni Episcopali, atque suâ gubernativâ auctoritate Oecumenicâ completentem cunctos totius Orbis Episcopos, manifesta hinc redditur Papæ supra Generale, *acephalicè* spectatum Concilium superioritas.

Pro secundo excipient fortassis Adversarij. Sub ipso Concilij Tridentini statu fuisse concertatum: an sub illis Christi verbis: *Pasce Oves, seu Agnos meos*, illi *collectum* etiam sumpti, non verò in sensu duntaxat *distributivo* sint contenti sub Oecumenicæ Papæ officij Pastoralis sphaerâ gubernativâ? Necdum igitur ex illo sacro textu liquidum reddi, quod Episcopi ex Christiano Orbe in unum collecti, ut sic Concilium Generale, saltem *abstractivè acephalum* conficientes, subdantur Papæ auctoritati Oecumenicæ, ut propterea adstruenda sit Papæ supra Concilium ejusmodi superioritas.

Verùm Christus sub illis ad Petrum protentis verbis: *Pasce Agnos meos*, nullam fecit exceptionem sensû *collectivi*. Quomodo igitur nobis fas erit, hujus *collectivi sensûs* ab ipsis verbis exceptionem facere, absque aliqua in sacris Litteris fundatâ solidâ ratione? Hæc fortassis exceptio dicetur fundari in hoc: quod Concilium Generale sit *representans universam Ecclesiam, quæ est columna & firmamentum veritatis*. At quia Ecclesia quoad statum perse-

si Hierarchicum non potest representari in corpore avulso à Capite, sed quò integrato ex Capite ac reliquo Ecclesiæ Corpore Hierarchico, nequit ad Concilium Generale quò acephalum spectare illa prerogativa, secundum quam sit columna & firmamentum veritatis, ita ut ex hac præminentia prætendi possit agnorum Christi collectivè sumptorum, ab Oecumenica Papæ auctoritate exceptio. Est autem ipso naturæ lumine notum, si Comitæ Generalia coalescant ex Statibus Regiæ Majestati subditis, neque huic Cœtui ex Regni Ordinibus coadunato altior quæpiam præminentia (in comparatione cujus potestas Regia non esset jam suprema) convenire dignosceretur, nefas fore, talibus Comitibus alicuius supra Regem superioritatis præminentiam asserere. At res ita se habet cum Episcoporum quantumvis Generali acephalicè sumptà Synodo, ut, quæ Concilio Oecumenico Divinitus promissæ sunt prerogativæ, eidem non competant, nisi quæ consentienti cum Capite ejusdem quasi informativo, & formaliter perfectivo. Cùm igitur omnes ac singuli Episcopi inter Christi Agnos computati, secundum se, & omnimodam jurisdictionem suam subiaceant Pastoralis Papæ officio, ejusque auctoritati Oecumenicæ: neque verò tali Cœtui acephalicè spectato ex sacris Litteris noscatur concessa alicuius altioris supra Papam prerogativæ supereminentia: nequit jam Episcoporum Generalis coadunatio, sive jurisdictionum Episcopaliū collatio collectivæ, vi talis collectionis extrahi è spherâ Oecumenicæ Pastoralis, seu gubernativæ Romani Pontificis propriæ auctoritatis: atque adeò hujus per Christum asserta universalitas nullatenus admittit illam agnorum Christi collectivè sumptorum à Papæ superioritate exceptionem.

Hunc super Episcopis etiam collectivè sumptis præminentiam gradum pro tertio probat Papæ per se, vel Legatos suos in Concilijs Oecumenicis præsentia. Nam ex Actis Nicæni Concilij constat, huic Synodo unâ cum Vito & Vincentio, Ecclesiæ Romanæ Presbyteris, præfuisse Hosium Cordubensem, quem fuisse Romani Pontificis Legatum, asseritur etiam in Praefatione Concilij Sardicensis. Concilio equidem Constantinopolitano I. Oecumenico II. non interfuere vel Damasus Papa, vel ejus Legati, eò quòd hic Pontifex Episcopos Orientis Constantinopolim vocatos, cogitabat vocare Romam ad plenissimam Episcoporum Occidentalium ibi congregatam Synodum, nisi isti iustas ob causas se excusando, contra Macedonianos ac Eunomianos sententijs & animis se conjunctos probassent tam Episcopis Occidentalibus, nihilominus illa Constantinopolitana Synodus in tantum cepit esse Oecumenica, in quantum teste Photio in libello de septem Synodis à Damaso Papa confirmata fuit in ijs, quæ ad Macedonianæ ac Eunomianæ hæresis condemnationem, fideique Nicænæ confirmationem spectabatur. Ex S. Gregorio lib. 6. Epist. 125. Quòd S. Cyrillus in Ephesino Oecumenico III,

Concilio habuerit auctoritatem Legati à Cælestino Papæ constituti, patet ex Epistola Cælestini ad Cyrillum, relatâ Tom. 1. Conciliorum editionis Colonienfis, pag. 737. & alibi. Ex Leonis ad Concilium Chalcedonenle Epist. 47. aperte constat, Legatos ipsius ad istam II. Oecumenicam Synodum ita directos fuisse, ut ipsemet Papa in eis præsideret. Quam Romani Pontificis intentionem fuisse ratam habitam à Concilio, liquet ex hujus Epistola ad Leonem, relatâ vel actione 3. vel circa finem Concilij. Circa Concilium Constantinopolitanum II. Oecumenicum IV. nimis planum est, Eurychium Patriarcham Constantinopolitanum agnovisse, quòd præsentia sit debita Romano Pontifici; uti liquet ex Epistola ad Vigilium relatâ in fine 1. collationis Synodi. In Concilio Constantinopolitano III. Oecumenico VI. Præsides fuisse Legatos Agathonis Romani Pontificis, Petrum & Georgium Presbyteros, ac Ioannem Diaconum, testatur Zonaras in vita Constantini IV. patetque ex ipsâ Synodo, ubi in omnibus Actionibus isti primi omnium nominantur, loquuntur ac subscribunt. Concilium Nicænum II. Præsides habuisse Adriani I. Legatos Petrum Archipresbyterum, & Petrum Abbatem S. Sabbæ, constat ex Actis Concilij, in quibus isti primi nominantur, & primi subscribunt. Denique Constantinopolitana inter Oecumenicas VIII. Synodus, celebrata sub Adriano Papa, Præsidentes habuisse hujus Legatos Donatum & Stephanum Episcopos, & Marinum Diaconum, probatur ex eo, tum quòd primi nominentur & subscribant, tum quòd in prima Actione exhibuerint litteras suæ Præsidentia, tum quòd Donatus se nominarit Adriani Universalis Papæ in ea Universalis Synodo præsentem. Quandoquidem igitur tam aperte constat Summi Pontificis in Concilijs Oecumenicis jus præsidendi, hoc verò præsentia jus importet superioritatem, prorsus dicendum est, Papam esse supra Concilium.

Pro quarto excipiet fortassis pars adversa. Præsidentiam in Concilio non tam arguere jus superioritatis erga totum Concilium, quàm erga singulos in Synodum aggregatos Antistites, exemplo Comitiorum Imperialium, quibus Cæsar quidem præsidet ceu superior singulorum Statuum ac Principum, nullatenus tamen obtinere superioritatem supra Comitæ, constare potest ex ijs, quæ Hermannus Hermes in suo publici Juris fascicula cap. 40. à n. 70. affert.

Verùm quidquid sit de jure præsidendi in Comitij Imperialibus competente Cæsari, oportet, Summi Pontificis in Concilijs Oecumenicis præsidendi jus expendere ex ipsissimo Divinæ institutionis fundamento. Etenim secundum hanc character Oecumenici Concilij consistit ex nomine Christi vicario ex Matth. 18. n. 20. At istud Christi Nomen vicarium per aperta Domini verba respicit non singulos Concilij Oecumenici Antistites, sed totam eorum, qui de ligandi & solvendi jure participant, Congregationem. Est autem

Z z in

superioritas
 Concilij
 Oecumenici
 CVM

n. 36.

n. 37.

n. 38.

n. 39.

ex pag. 259. n. 40.

57.

58.

ex pag. 259. n. 41. & 42.

56.
 27.
 28.
 29.
 30.
 31.
 32.
 33.
 34.
 35.

in nomine Christi vicario jus superioritatis. Ergo hujus vicarij Christum præferentis Nominis auctoritas ita respicit totam Concilij Ecclesiam repræsentantis Congregationem, ut respectu ejusdem importet jus superioritatis. Quod professi videntur Conciliorum mox enarrandorum Patres, Papam vocantium Ecclesie Universalis Pontificem, seu Caput universalis Ecclesie, prout videre singulariter licet in Concilio Chalcedonensi Oecumenico III. nec non in Concilio Lugdunensi sub Gregorio X. ubi inter alia dicitur Romana Ecclesia obtinere summum & plenum Primatum ac Principatum super universam Ecclesiam Catholicam: & in Concilio Florentino in litteris unionis circa finem dicitur, in B. Petro fuisse plenam potestatem gubernandi Universalem Ecclesiam,

S. VII.

Superioritatis Papa supra Concilium probatio ex Christi verbis, quibus Matth. 16. Petrus dicebatur Petra, super quam esset ædificanda Ecclesia.

59. **N**AM primò ista verba Divina non contigisse solum Petri personam, sed quosque pro perpetuo Ecclesie statu Successores ipsius, pater ex sacro contextu, in quo asseritur, Ecclesiam ita firmiter substitutam, ut portæ inferi non prævalerent adversus ipsam. Sub illis igitur Christi Domini verbis innuitur aliqua intrâ Ecclesiam in rebus fidei infallibilitas, quæ ex Petro, ejusque adeo successore diffunderetur in ipsam Ecclesiam. Ergo in Petri successore primitus stat ista infallibilitatis præ eminentia, ut ex ipso diffunderetur in Ecclesiam, seu Concilium Ecclesie repræsentativum. Atque hæc causa est, cur Concilia, quantumvis Generalia, dogmatum suorum sanctiones confirmari semper petierint à Romanis Pontificibus.

60. Nam pro secundo Nicæna I. Oecumenica Synodus confirmationem dogmatum Concilij suffragio sancientorum, profitebatur subjectam esse auctoritati sacre Romanæ Ecclesie, non alio ex principio, quam quòd B. Petro, eiusque adeo Successori, dictum sit: *Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.* Ex quo fundamento constat insuper, Acta Synodi Constantinopolitanæ cum in finem esse à Damaso Papa revocata ad Concilium Romæ indictum, ut post eorundem examinationem suâ auctoritate firmaret Decreta ac sententias hæresum condemnatorias, sancitas in præfata Synodo Constantinopoli prius celebratâ, cujus Patres, non attento, quòd Conciliariter aggregati eas tulissent sententias, obedienter se submiserunt Romano Pontifici, suos Legatos cum purgatione ad hunc mittendo. Quomodò enim infallibilitatem in dogmatibus fidei obtinerent Concilia, nisi ex Petrà, super quam ædificata est Ecclesia? Hæc autem Petra quæ alia esse potest, nisi Apostolica Petri Cathedra? Quia igitur illa Petra fidei firmitatem in Ec-

clesiam inferens, non respicit singulos tantummodò fideles, sed totam Ecclesiam, quæ repræsentativè est in Concilio: quomodò ejus auctoritas singulis duntaxat Concilij membris Hierarchicis, non verò toti Corpori isti intrâ Concilium aggregato, & ex Ecclesie Antistitibus collectim sumptis consistenti, præmineret?

Hinc pro tertio. Quando Concilij Ephesini 66. Patres se tanquam Ecclesie membra, sancto suo Capiti Romano Pontifici devotos acclamârunt, oportet, hanc acclamationem intelligere de Ecclesie membris Hierarchicis, quæ collectim sumptis, nempe in Concilio Oecumenico aggregatis, atque ut sic Capiti, Nestorianæ hæresis condemnationem præferentem se se condunantibus; uti patet ex Actis ejusdem Concilij cap. 17. Quam totius Concilij Ecclesiam repræsentantis respectu Papæ subordinationem, clarioribus adhuc verbis professâ est IV. Oecumenica Synodus Chalcedonensis, Papam Romanum vocians Ecclesie Universalis Pontificem, nec non Caput Universalis Ecclesie. Ex ipsissimo illo principio in præadductis Christi ad Petrum Matth. 16. prolatis verbis fundato, Concilium Oecumenicum II. Constantinopolitanum profitebatur, quòd sequeretur Apostolicam Sedem, cujus etiam essent Communicatores Patres ibi aggregati, eidem obediendo, & ab ipsa condemnatos condemnando. Cui principio inhærens VI. quoque Oecumenica Synodus, Constantinopolitana III. Romanum Pontificem appellavit Primæ Sedis Antistitem universalis Ecclesie, stantem super fidei Petram, cujus etiam auctoritati Apostolicæ submisit Decretorum suorum confirmationem. An non igitur ex præfata Conciliorum Oecumenicorû inductione clarè demonstratur, præsentiam Romani Pontificis unâ cum auctoritate Concilij confirmatoriâ, fundari in ejus præ eminentia non erga singulos duntaxat Synodi Patres, sed erga Universam Ecclesiam, atque adeo erga universale quoque, Ecclesiam universam repræsentans Concilium? Illa ipsa verò definitiva, & Conciliarium sanctionum confirmatoria auctoritas, secundum præadductas Synodos Oecumenicas, fundatur in præfatis Christi verbis; *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.* Hæc autem sacra verba connectuntur cum istis proximè subsequen-
tibus, *Tibi dabo claves Regni Cælorum: habentia pariter respectum ad Universalem Ecclesiam. Hæc ipsa verò clavium potestas indubitanter importat superioritatis præ eminentiam. Quia igitur clavium ejusmodi unâ cum Petrà, super quam ædificanda esset Ecclesia, prærogativa & auctoritas per Christi Domini verba, secundum præallegatorum Conciliorû Oecumenicorum intelligentiam, noscitur protendi super Universam Ecclesiam in Concilio Generali repræsentatam, in aperto jam extat probata Papæ super Generali Concilio superioritas.*

Atque hæc pro quarto est ratio, cur septima Generalis Synodus tam promptè receperit Papæ super sacrarum imaginum cultu litem

47. teras Apostolicas. Cur etiam *oſtarum* Gene-
 48. rale Concilium pronuntiãr, ſibi non licere
 49. contra Summum Pontificem proferre ſen-
 50. tentiam. Cur Concilium Lateranenſe ſub A-
 51. lexandro III. edixerit, à Papa non poſſe ha-
 52. beri recurſum ad ſuperiorem; quod minimè
 53. ſubſiſteret, ſi Concilium eſſet ſupra Papam.
 54. Cur in Concilio Lugdunenſi ſub Gregorio X.
 55. plenus Primatus & Principatus ſuper univer-
 56. ſam Eccleſiam fuerit agnitus in Petri ſucceſ-
 57. ſore Romano Pontifice. Cur Concilium Flo-
 58. rentinum deſinierit, Romanum Pontificem in
 59. univerſum terrarum Orbem tenere Prima-
 60. tum, ac Pontificem Romanum Petri ſucceſ-
 61. ſorem eſſe totius Eccleſiæ Caput. Cur deni-
 62. que Concilium Lateranenſe ſub Leone X. à
 Rege Galliarum comprobatum ac receptum,
 rejecerit, & nullitatis damnãrit Acta Synodi
 Baſilenſis, ſuperioritatem Concilij ſupra Pa-
 pam aſſerentis; adſtraendo econtra per indu-
 ſionem prerogativæ Papæ ſupra Concilium
 in antiquioribus Oecumenicis Synodis agni-
 tas & approbatas.

63. Ad hæc magis elucidanda pro quinto lu-
 beat clariùs diſtinguere Summi Pontificis ſeu
 Capituli, & Concilij quali *acephalicè* ſpectati
 munera & prerogativas. Ponamus igitur,
 Concilij Patres per ſuffragiorum ſuorum ma-
 joritatem, vel etiam per votum unanime tu-
 liſſe judicium ſuum ſuper aliquo dogmate:
 nunquid ex tunc dicere licet, jam ſubſiſtere
 firmitatem dogmatis ejuſmodi, antequam
 accedat Papæ conſenſus auctorizativus?
 64. Oppoſitum profeſto liquet inprimis ex
 Synodi Ariminenſis ſub Liberio Papæ
 exemplo, ubi ſub ſpecioſo pacis cum A-
 rianis componendæ prætextu, expuncta eſt
 vox *Homouſeos*, Filij æterni cum Patre Con-
 ſubſtantialitatem designans, ac ejus loco in-
 troduſta eſt vox *Homiouſeos*, ſimilitudinem
 duntaxat Filij cum Patre denotans. Cui pro-
 inde Ariminenſi Symbolo Liberius Papa de-
 negavit ſuum ſuffragium, ſeu auctorizativum
 acceſſum, & ideo deportatus eſt in exilium.
 Habetur etiam Synodus Quiniſexta ſub Ser-
 gio Pontifice Conſtantinopoli celebrata;
 quam circa cœlibatam Sacerdotum, & Sab-
 bathi jejunium erraſſe, ac proinde à Sergio,
 aliſque Pontificibus rejectam fuiſſe, conſtat
 ex Anaſtaſio in Sergio & alijs. Secunda quoque
 Synodus Epheliſina abſolvit Eutychem, & dam-
 navit Flavianum, aliſque Catholicos Epif-
 copos, damnata proinde; atque abolita à
 Leone Pontifice. Ex quibus proinde exem-
 plis evincitur, in Concilio *acephalicè* antece-
 denter ad Papæ acceſſum auctorizativum,
 nihil stare firmum circa dogmaticas fidei de-
 finiſiones. Imò tamenſi Concilium legitimè in
 Chriſti vicario nomine fuerit congregatum,
 pro ſigno tamen Papæ conſenſum ſeu ulti-
 matæ definiſionis acceſſum auctorizativum
 antecedente, quantumvis Patrum vota eſſent
 concordia, ſemper adhuc deficit infallibilitas
 in fidei dogmatibus definiendis.

64. Nam licet Chriſtus promiſerit, ſe in mè-
 dio eorum fore, qui nomine Chriſti, ſub au-
 thoritatis ſcilicet Chriſti Vicariæ uni Roma-

no Pontifici competentis charactere, ſunt
 congregati: hujus tamen aſſiſtentia Chriſti,
 infallibilitatem adferentis effectus, ſecundùm
 ſacrum Evangelij contextum, alligatur *duo-
 rum*, nempe Corporis Hierarchici, & Capituli
 Eccleſiæ conſenſui. Quantumvis ergo Conci-
 lij Patres in ferendis ſuis ſuffragijs legitimè
 procedant: quantumvis etiam ſuffragiorum
 majoritas in unum collata, jam præferat Con-
 cilij Generalis conſenſum: pro ſigno tamen
 antecedente Summi Pontificis conſenſum *ul-
 timatè* definitivum, atque *Conciliaris* dogmã-
 ticæ ſanctiſionis auctoritatè confirmatorium;
 nondum ſubſiſtit infallibilitas per Chriſti aſ-
 ſiſtentiam, tunc primùm fortitura effectum;
 quando ad Corporis Hierarchici per Concilij
 repræſentati vota accedit auctoritativus Papæ
 conſenſus. Quandoquidem igitur anteceden-
 ter ad Papæ auctoritativum acceſſum, in de-
 cretis Concilij quantumvis Generalis, nec-
 dum ſubſiſtat in fidei dogmaticis ſanctiſionibus
 infallibilitas, ſed iſta derivari debeat in Con-
 cilium ex Cæthedrâ Apoſtolicâ ceu *Petra*, ſu-
 per quam fundata eſt Eccleſia: idcirco ex hoc
 etiam fundamento manifeſtè extat demon-
 ſtrata Papæ ſuper Concilium *abſtractivè* *ace-
 phalum* præminentia & auctoritas.

Excipient tamen pro *tertio* Adverſarij, 65.
 Hunc Papæ cum Concilio conſentientis acceſ-
 ſum, decreti Synodalis approbatorum, non
 fieri in vi auctoritativæ ſupra Synodum Ge-
 neralem ſuperioritatis, ſed in vi quaſi contra-
 ctus: quomodò Hermannus Hermes in *Turis*
*publici ſaſciculo præcit. 40. cap. à num. 3. ſcri-
 bit: Jurisperitorum quorundam eſſe ſen-
 tentiam, quòd in Comitibus Imperialibus quid-
 quid agitur & concluditur, contractus, tranſ-
 actionisque inſtar eſſe inter Imperatorem ex
 unâ, & Statuum Imperij ex alterâ partibus,
 ita ut in tali coneractu una pars tranſgens ſit
 Imperator, & altera pars ſint Ordines Im-
 perij conjunctim ſumpti. Quidni enim pari ra-
 tione diſcurrere liceat de Concilio Oecumè-
 nico, ita ut in hoc ſit unâ pars Summus Pon-
 tificex, altera verò pars ſit reliquum Eccleſiæ
 Hierarchicum Corpus, ex Præſulibus Eccle-
 ſiaſticis coaleſcens, maximè cum Chriſtus *ca-
 tato cap. 18. Matth. infallibilitatem Concilij
 Oecumenici viſus ſit ex hoc determinãſſe,
 quòd ubi Duo, nempe Papa & Concilium
 conſenſerint, adeoque quaſi tranſgendo con-
 vengerint in unum fidei dogmã definiendum,
 Patres æternus ſit eis quæcumque rem, adeo-
 que veritatem in Synodo quaſitam, ex Chri-
 ſti Domini promiſſo infallibili impertitu-
 rus?**

Verùm tranſactionis & conventionis nã-
 66. tura eſt, ut ſervetur utrinque æqualitas. Con-
 cilio equidem Oecumenico competit *indefi-
 nita*, Papæ auctoritati compar, *ſolvendi & li-
 gandi* potestas, unâ cum conſummatâ in rebus
 fidei infallibilitatè. At utraque iſta præmi-
 nentia haud competit Synodo quaſi *acephalicæ*,
 ſed Concilio duntaxat Oecumenico, tam Ca-
 put, quàm reliquum Eccleſiæ Hierarchicum
 Corpus *indiviſibiliter* complectenti. In hoc
 igitur Oecumenicum Concilium ex Corporè
 2 2 2 Eccleſiæ

superioritas
 auctoritas
 conciliaris
 GVI

ex pag.
 261, mi
 62.

66.

67.

Ecclesiæ Hierarchico quasi *acephalicè* spectato, quid importatur nisi collectio jurisdictionum Episcopaliū: quæ adhuc impar est ad præinsinuatæ præminentias, quamdiu non accedit nomen Christi vicarium, seu Apostolicæ auctoritatis character? Hoc igitur nomen Christi vicarium utique dicendum est, importare superioritatis super reliquo Hierarchico Ecclesiæ Corpore præminentiam. Hoc ipsissimum quoque vicarium Christi nomen Romani Pontificis proprium, est Petra illa, super quam Christus edixit, ædificandam fore Ecclesiam. Eiusmodi autem Petra utique importat præminentiam aliquam super Synodo quasi *acephalâ*, Ecclesiam non *complete* & *formaliter*, sed *materialiter* duntaxat representante. Illa ipsa porro Petra est Petri cathedra Apostolica, cui annexæ sunt claves Regni Cælorum. Hæc verò cathedra Regni Cælorum clavibus dotata, liquidò importat majoritatis & superioritatis prærogativam. Nequit ergo inter Papam & Concilium, quasi *acephalicè* spectatum subesse æqualitas in ordine ad constituendum Concilium, quæ *complete* & *formaliter* Oecumenicum, nec non ad consensum *ultimatè* auctorizativum in dogmatibus fidei definiendis cum omnimodâ infallibilitatis consummatâ præminentia exhibendum. Nullatenus igitur per modum transactionis, seu conventionis in Concilio Oecumenico inter se coeunt Papa ac reliquum Corpus Hierarchicum, sed respectu hujus ceu Concilij quasi *acephali*, obtinet Papa majoritatis & superioritatis præminentiam.

S. VIII.

In quo expenditur jus appellandi vel à Papa ad Concilium; vel ab hoc ad Summum Pontificem.

67. PRIMò difficultatis hujus expediendæ viam præluere videtur Concilium Constantiense Sess. ult. supplicando Papæ Martino V. ut hæreticos errores, seu hæreses per sacram Synodum damnatas pariter damnaret, atque damnatas publicè pronuntiaret, antequam Concilium dissolveretur, alioquin protestari se de gravamine, appellando ad futurum Concilium. Ex quo utique evincitur, ipsummet Concilium Constantiense agnovisse, sibi non fuisse auctoritatem compellendi Papam, ut suam pro confirmandis decretis præinsinuatæ, adjiceret auctoritatem. Ad quid enim conducere potuisset ea ad futurum Concilium provocatio & appellatio, si ipsi Generali Constantiensi Synodo (utpote quæ non minoris, cum futuro Concilio auctoritatis fuerat) non eratis ad Papam pro dicta approbatione compellendum? Altiore profectò subesse debet hæc ratio, per quam ex illâ à Papa ad Concilium futurum appellatione, nullatenus probari valeat hujus supra Papam superioritas.

68. Ad quod explicandum, pro secundo non importuna est sequens Veteris Testamenti ac Novi Fœderis Pontificatum inter se comparatio, Ponamus scilicet in Veteri Testamento

super causâ aliquâ ex Portis seu Tribunalibus Regijs ad Sacerdotium, magnumque Concilium, cui præsidet Summus Pontifex, delatâ, fuisse ab hoc ex ipsissimis Divinis judicialibus Legibus pronuntiatam Judicij veritatem; attamen Regè ejus temporis non acquievisse, sed interpellasse Pontificem, ut ingressus Sanctuarium, consulere Dominum super ejusdem Judicij veritate; vel ex *Thumim & Urim* super tali judicio ulteriorem adhuc Divini Oraculi requireret certitudinem: num dicere fas est, talem à Rege factam Summi Pontificis interpellationem habuisse rationem strictæ appellationis? In ejusmodi casu ab ipomet Sacerdote Maximo, unâ & magno Concilio, ex Divinis judicialibus Legibus, judicij veritatem pronuntiantem, habitus fuisset recursus ad eundem Summum Pontificem, quatenus ipsi soli erat Divinitus concessum, ut semel in anno ingressus Sanctuarium, posset consulere Dominum, vel ex *Thumim & Urim* reportare Divinum Oraculum. Qui proinde ad Summum Pontificem recursus non erat de uno judice inferiori ad alium superiorem judicem, sed ad eundem, quâ diversis à Deo dotatum prærogativis, nec adeò *strictè loquendo* poterat dici appellatio. Quod proinde applicando ad Novi Fœderis Pontificatum Summum, ex principiis fidei constat, ejus utpote Petri Cathedram Oecumenicam esse Petram, super quam ædificatur Ecclesia. Quomodo autem fieri posset, ut quocumque sit decisio dogmatica ex istâ Petra seu Cathedra Apostolicâ, non esset omnimoda fidei certitudo? Non equidem dubito, quin Summus Pontifex etiam extra Concilium possit decernere ex Cathedrâ Petri. At quia ultimam ejusmodi decisionem nonnulli etiam Catholici Doctores reducere unicè volunt in Papam cum Concilio Oecumenico concurrentem, ideo secundum nos saltem, non est tam evidens certitudo, quòd Papa extra æquè, ac intrâ Concilium definiat ex Petri Cathedrâ Apostolicâ.

Hinc ergo pro tertio statuamus casum, quo falsa quædam dogmata damnata fuerunt à Summo Pontifice, quæ tamen condemnatio haud proficit, quin Hæresis latius diffundatur. Unde Orthodoxi pro remedio passim conclamant, oportere, ut convocetur Concilium Oecumenicum. An non pro tali statu in ipso etiam Summo Pontifice erit obligatio recurrendi ad ultimum Ecclesiæ sanctæ Tribunal, & Concilium Oecumenicum? An non in cæteris quoque Ecclesiæ sanctæ Præsulibus, uti etiam in Christianis Principibus præsertim Regibus, ad Ecclesiæ universale Bonum procurandum, vel ex Christiano characterè, vel ex juramento, vel etiam ex muneris & characteris Episcopalis, *intrinsicâ* ratione, tunc stat jus & obligatio urgendi Papam ad celebrandum Concilium Oecumenicum? Quæ proinde erga Papam pro Synodi Oecumenicæ convocatione instantia, an non est quædam à Papa extra Concilium decernente provocatio ad Concilium Oecumenicum? Nunquid autem talis provocatio

tio subire videtur nomen & rationem appellationis?

70. Verum hujus provocationis conditione accuratius considerata, procul abest, ut *fratrem loquendo* dici possit appellatio. Non enim ea fit ratione, ut Concilium sine Papa seu Capite suo definiat, & ultimam proferat sententiam: sed ejus ratio in hoc se tenet, quod Summus Pontifex, per cujus auctoritatem unice, stat Concilium, *formaliter & complete* Oecumenicum, sit quidem Petra, cui superstruitur ædificium Ecclesie, habeatque sibi à Christo collatas claves Regni Cælorum, in vi cujus possit auctoritative super fidei dogmatibus pronunciare iudicii veritatem. At tamen præter istam prærogativam, est ipsi Divinitus concessum privilegium, ut in nomine Christi, ad eoque hujus vicaria, sibi propria auctoritate, cogere possit Concilium Oecumenicum, in eoque munus Præsidis ac Judicis exercere, ita tamen, ut ultimata, omnimodam, & consummatam in sanctionibus fidei infallibilitatem obtentura sententia iudiciali, neque ex solius Concilii suffragiorum majoritate, vel etiam uniformitate, neque ex solius Patris arbitrio, sed ex utriusque consensu subsistere debeat. Quod ad Concilii Oecumenici Sanctuarium ingrediendi, indeque proferri infallibile, atque consummatum super fidei questionibus Oraculum Divinum reportandi, privilegium singulare est Summi Pontificis præminentia Divinitus constituta, non ab simili illi prærogativa, quam Veteris Testamenti Pontifex habebat in Divino Oraculo ex *Vrim & Thummim* reportando. Ille ipse namque Summi Pontificis ad Concilii suffragium accessus & consensus est insit *Vrim & Thummim*, obtinens ex Christi Domini promisso, consummata infallibilitatis omnimodam certitudinem ac veritatem. Quando igitur a Summo Pontifice extra Concilium pronuntiant, sit recursus ad Concilium Oecumenicum, ipsummet etiam Papam includens, aperte evincitur, ejusmodi recursum fieri ad ipsam, quæ consentiendo Concilii suffragio, proferentem ultimum omnimode ex Christi promisso consummata infallibilitatis iudicium. Neque ergo talis à Pontifice extra Concilium pronuntiant, ad Papam in & cum Concilio, ex consensu utrinque præstito ultimam definiendam recursum, proprie loquendo dici appellatio, cum sit ab uno ad eandem, sub diverso tamen statu constitutum, & secundum diversas à Christo constitutas prærogativas consideratum iudicem.

71. Exinde pro quarto haud difficile est iudicare, quid sentiendum sit de appellatione per Concilium Constantiense interposita à Papâ ad futurum Concilium, casu, quo Pontifex Maximus Martinus V. noluisse Decreta fidei Conciliariter conclusa, sua auctoritatis accessu & consensu approbare, atque auctoritative confirmare. Ubi namque Decreta ejus Concilii fuerant Conciliariter conclusa, ad sui firmitatem & consummatam fidei infallibilitatem, ex Christi præscripto ita indige-

bant Papæ consensu auctorizativo, ut ad hunc à Papa exigendum, jus esset tum Concilio *acceptivè* adhuc spectato, tum singulis Præsulibus, vel etiam fidelibus universis. Quod si proinde Papa Spiritus sancti innitens instinctui, eum Decretorum Conciliarium auctoritative confirmatorum consensum suum non tantum denegasset, sed si quæ a fidei veritate visa fuissent discordare, *positivè* reprobasset, tunc Decreta ejusmodi prorsus nulla & inania extitissent. Ubi verò Pontifex suum consensum sanctionum Synodali auctorizativum suspendisset, tunc harum firmitas tamdiu mansisset in suspensio, quamdiu non esset eidem accessura Summi Pontificis approbatio & confirmatio. Quare tum Concilio (quamdiu Papæ auctoritas ei se non adjungeret) *acceptivè*, tum Præsulibus Ecclesie jus temper erat integrum, apud Papam instandi pro tali consensu, & dum iterum, iterumque suspenderetur, causam protrahendi ad futurum Concilium, ut in eo caperetur experimentum vel de conjungendo utriusque, Concilii nimirum & Papæ consensu, vel de hujus *positivè*, sicque Decretorum annullativè reprobatione, juxta quem adeo modum, illa sub Constantiensis Concilii finem interposita à Papæ gravamine (dum scilicet nollet suum auctorizativum consensum Decretis Conciliariter factis adjungere) ad futurum Concilium appellatio, nihil aliud importabat, quam instantiam recursus ad futurum Concilium, pro efflagitanda mutua & Concilii & Papæ super Conciliaribus Decretis consensione, ut omnimodæ hinc infallibilitatis certitudo, & firmitas consummata accederet Synodalibus sanctionibus. Ex cujus adeo appellationis modo & conditione per se liquidum & manifestum est, nullam inde probari Concilii, præsertim *acceptivè*, super Papâ superioritatem.

72. Sed in quantum, disquires pro quinto, se extendunt Sixti IV. & Pij II. constitutiones, quibus profertur Excommunicationis sententia in eos, qui à Papâ appellarent ad futurum Concilium? Hujusmodi constitutionis rationes allegat præfactus Sixtus IV. tum quod de minoribus ad majores iudices duntaxat appellare permittat auctoritas, & propterea inhibeat, ab Imperiali & prætorio iudicio appellari, tum quod non homo, sed is, qui solo verbo fecit cælum & terram, Apostolicam Sedem, & in ea sedentem prætulit universis etiam Conciliis, quæ ab eâ robur accepisse, SS. Patrum Decreta testantur &c. Unde inferebat idem Pontifex, appellantes à Romano Pontifice ad non indictum, nec congregatum Concilium, constituere aliud Caput in Ecclesia Dei &c. sanctæque Sedis primatum negare, ac Ecclesie unitatem dividere &c.

73. At quid, inquires pro sexto, est specialis energie in hoc, quod Sixtus IV. reprobet appellationem à Papâ ad non indictum, neque congregatum Concilium? An ergo, si hoc de præfenti sit coadunatum, fas erit, ad illud à Papâ appellare? An non si hoc saltem liceret, sublimius jam Sede Apostolicâ Tribunal præ-

prænderetur? Verùm si vel indictum, vel aggregatum sit Concilium Oecumenicum, in eo jam intervenit Apostolica auctoritas, utpote forma & anima Synodi quæ Oecumenicæ.

74. Quod si ergo ad Concilium tali modo indictum provocetur à Papa, non jam ab inferiori sit appellatio ad majorem, sed Papæ auctoritas, seu Oecumenici Concilij forma postulatur, nec aliud in hoc agitur, nisi ut, quæ Papæ auctoritas extra Concilium decrevit, eadem sub altiori Divinitus constitutâ præminentia Papæ unâ & Concilij consensione auctoritativæ annexa impleretur, ad effectum omnimodæ & consummatæ per Christi promissum infallibilitatis in dogmaticis sanctionibus obtinendum.

75. Operæpretium est pro septimo hæc accuratius expendere, ex quo S. Scripturæ fundamento appellationes à Papa ad futurum Concilium à Pio II. in Bulla *Execrabilis*. condemnentur, tanquam erroneæ ac detestabiles. Hic nempe Pontifex Maximus *ibidem* dicit, spiritu rebellionis imbutos esse, qui à Papa ad futurum Concilium appellare præsumunt. Hujus autem dicti sui rationem profert ex hoc, quod Romano Pontifici Christi vicario dictum sit in persona B. Petri: *Pasce oves meas &c. Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in celis*. Ex quo adeo Christi verbo elucescit, nihil esse super terram morale, in Regnum cælorum ordinabile, quod non subit superioritati Romani Pontificis. Quamvis proinde character Episcopalis, unâ cum vi Sacramentorum Eucharistiæ & Ordinis effectrice, nec non unâ cum radicali jurisdictione pastorali, in eo characterè contentâ, utpote qui sit *immediate* à Christo, non sit de illo *quocumque* Pontificis superioritati subiecto *moralis*, at tamen ejusdem usus quæ *moralis* superinduit conditionem illi subjacentem. A fortiori autem talis subjectionis conditionem subit *formalis & actualis* Episcopalis jurisdictionis, utpote derivata à Papa. Et multo magis exercitium morale jurisdictionis Episcopalis etiam *collectim* sumptæ, & ab universis Christiani Orbis Episcopis in unum *acephalicè* spectatum Concilium *collectæ*, obtinet ejus subjectionis conditionem; uti sæpe in *antecedentibus* dictum & ostensum fuit. Quomodo igitur fas esse possit, à Papâ appellare ad ejusmodi *acephalicum* Concilium?

76. Quamvis porro pro octavo consummatæ infallibilitatis præminentia Concilio *formaliter* atque *complete* Oecumenico per Christum asserta, sit *immediate* à Christo, nec adeo possit ut sic subesse Romani Pontificis superioritati; eo ipso tamen, quod ista infallibilitas non nisi *duobus*, nempe Capiti & Corpori Ecclesiæ Hierarchico, quæ intrâ Concilium Oecumenicum consentientibus, sit promissa; ex parte sui substrati jam involvit illam Papæ superioritatem. Quamvis insuper Concilio Oecumenico etiam Divinitus competat *indefinita* ligandi & solvendi potestas, comparatæ Papali Oecumenicæ auctoritati: at tamen *Decreta Consiliaria moralia* inde promanantia,

sicuti sunt de illo *quocumque* in Regnum cælorum ordinabili *moralis*; sic subjacent quoque Pontificis Maximi superioritati in tantum, ut ejusmodi morum decreta solus etiam Pontifex, secundum rerum exigentiam, mutare ac dispensare valeat: sicuti etiam e contra Pontificiæ leges *morales* ex vi illius universalis Concilio quæ Oecumenico per Christum collatæ auctoritatis, possunt quidem immutari, eo ipso tamen, quod hæc etiam Concilij Oecumenici non nisi ex Capite & Hierarchico Ecclesiæ Corpore subsistentis auctoritas, ex parte sui *substantialis* substrati involvat Papæ super omni in terris *moralis* superioritatem, illi Concilij quæ Oecumenici potestati *indefinita* comparem, nequit jam Concilio quæ *complete* etiam ac *formaliter* Oecumenico attribui stricta erga Papam superioritas. Cùm igitur nihil in Concilio sit assignabile, super quo fundari possit aliqua super Papam superioritas, merito dixit Pius II. exercitum rebellionis ab illo, qui à Pontifice Romano appellat ad futurum Concilium.

Non denique firmantur hæc universa ex Concilio Constantiensi *sess. 8. art. 37.* ubi inter alios *Wicleffi* errores damnatur iste quoque articulus; *Papa non est immediatus Vicarius Christi*. In quo Synodus ista consonat cum Nicæni Concilij *Canone 39.* excommunicationis censurâ ferentis illum, qui negaverit, Romanum Pontificem esse Vicarium Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam Christianam. Ex quo adeo *fidei* principio ita licet argumentari. Quod potestas Ecclesiastica est propinquior Christo, eo noscitur esse superior. At eo ipso, quod Romanus Pontifex sit *immediatus & proximus* Christi Vicarius, nequit ulla dari in terris auctoritas Ecclesiastica, quæ sit Christo propinquior, nec ulla adeo in in terris potestas potest esse superior Apostolicæ Papæ auctoritate. Sed fateri oportet, eam, sicuti est *immediate* à Christo, atque hujus vicaria, sic esse supremam. At verò appellationis natura est, esse provocationem ab inferiori iudice ad superiorem. Quia igitur Christi vicaria in Pontifice potestas est *immediata & proxima* Christo, ideo ab eâ non datur in terris ulla appellatio *strictè & propriè* sumpta, ad ipsam verò à quocumque in terris constituto iudice Ecclesiastico jus est appellandi.

Caput. III.

Quantum momenti circa auctoritatem Concilij evinci valeat ex Decretis Synodi Constantiensis *sess. IV. & V.*

His Decretis *inferius* referendis causâ dedit schisma gravissimum mox recensendum. Nempe Clemens V. in Romanum Pontificem electus, Sedem Apostolicam Anno 1305. transfulerat Avenionem. Sed Gregorius XI. Anno 1378. redijt ad Urbem, ubi, cùm fatis functus esset, Cardinales ad instantiam plebis Papam iterum petentis, elegerunt Archiepiscopum Barensem, nominatum Urbanum VI. Cardinales verò Galli cum tribus Italis, præ-

relando, ac si ille fuisset electus per metum, Fundis congregati, elegerunt alterum, qui Clementis VII. nomen assumpsit, Cathedramque rursus Avenionem transferre conatus est.

Ex hac proinde duplici electione ortum est schisma gravissimum: dum Clementi VII. adhererent omnes Gallicæ ab Alpibus ad Belgium usque & Oceanum Britannicum Provincias, una cum Scotia, Hispania, & Insulis ejusdem subditis, Cypro, Rhodo, & Genua: Urbano autem paruerunt Italia, cum suis Insulis, Germania, Belgium, Bohemia, Hungaria, Polonia & Anglia.

Mortuo Romæ Urbano VI. ab istius Obediæ Cardinalibus in ejus locum electus est Bonifacius IX. cui Anno 1404. successit Innocentius VII. qui una cum Cardinalibus in Conclavi consentientibus se se obstrinxit juramento ad cedendum Papatui, quoties alterius Obediæ Pontifex esset idipsum facturus. Hoc juramentum pariter præstitit Innocentij successor Gregorius XII. Anno 1406. in Pontificem electus: sicuti etiam præstitit Avenione Petrus de Luna, Benedictus XIII. in Clementis VII. successorem Anno 1394. substitutus.

Gregorio XII. & Benedicto XIII. promissionem cedendi Pontificatui non adimplentibus, Cardinales utriusque Obediæ ab ijs recesserunt, & duos illos de Papatu contententes, ad Concilium pro extirpatione schismatis, & unione Ecclesiæ, anno sequenti habendum evocarunt. Hinc Benedictus XIII. ubi Galliæ Rex ipsi subtraxerat Obediæ, fugit in Arragoniam ad Perpignanum, interpositâ protestatione, se Concilij judicio subiectum non esse. Similiter Gregorius XII. Senas retrocessit, constanter asseverans, ad se spectare Concilij convocationem, ipsosque Cardinales ad aliud in Provinciam Aquileensem evocavit Concilium.

Celebrata equidem fuit ab utriusque Obediæ Cardinalibus Pisana Synodus, in qua tantum abest, decisam fuisse quæstionem de Concilij supra Papam superioritate, ut ne quidem facta fuerit decisio, an tempore schismatis sit Concilio supra Papam auctoritas. Quamvis enim Universitatum Parisiensis & Bononiensis fuerit sententia: Stante dubio Papatus inextricabili propter dubium Facti & Juris, provisionem spectare ad Concilium, seu Ecclesiam Vniuersalem; Patres tamen Pisis congregati ausi non fuerunt, ex hoc titulo duos de Papatu contententes deponere, sed arbitrarij sunt, oportere, ut prius probetur, Gregorium & Benedictum operando contra Symboli de una Ecclesiâ Catholicâ articulum, fovere schisma, hincque adeo censendos esse Schismatis nutritores ac Hæreticos. Sub quo proinde titulo Patres Pisani die V. Junij Sess. 15. in Gregorium & Benedictum tanquam de Papatu colludentes, Schismaticos & veros Hæreticos, sententiam depositionis pronuntiârunt. Exinde Cardinales in locum eorundem elegerunt Petrum de Candia, Ordinis Minorum, dictum Alexandrum V. Nec verò schisma hinc extinctum, sed adauctum fuit: non obstante enim dictâ depositione, Bene-

dicto adhererunt Regna Scotiæ, Navarræ, Castellæ & Arragonum, cum Sardinia, Majorica & Canarijs Insulis, aliisque terris: Gregorio verò XII. dudum post Pisanum Concilium paruerunt Regna Sicilia, Regnumque Neapolitanum, nec non Duces Bavarie cum pluribus Episcopis Germaniæ.

Interea moritur Alexander V. à Concilio Pisano electus, atque ab ejus Obediæ Cardinalibus in Pontificem subrogatur Balthasar Cossa, Joannes XXIII. appellatus. Qui cum Imperatore Sigismundo Laudam Anno 1413. convenit: ubi pro extirpatione schismatis, & unione Ecclesiæ Concilium Constantiense ad annum sequentem indixit: habitaque est hujus Synodi prima Sessio Anno 1414. 16. Novembris, sed nihil in ea est actum de materia unionis.

Interea Constantiam pervenerunt Legati Gregorij XII. & quamvis Joannes XXIII. indubitatus Pontifex haberi volens, Gregorium instar Pseudopontificis ob hæresim Pisis damnati, ejusque Legatos putaverit minime audiendos, Concilium tamen quæstionem de jure Pontificatus relinquens intactam, permisit, ut Legatus Gregorij in habitu Cardinalitio ingredi posset Constantiam. Et quia Ludovicus Bavarie dux Obediæ Gregorij XII. obtulerat Patribus Concilij, quod Gregorius ad promovendam unionem, esset personaliter accessurus Concilio, si Joannes XXIII. à præsentia ipsius amoveretur. Hinc arrepta est ansa agendi de materia unionis, pro qua videbatur expeditior via cessionis, sicque Concilium apud Ioannem XXIII. instare cepit, ut cederet Papatui pro unione Ecclesiæ, casu quo alij duo de Papatu contententes essent cessuri.

Hinc Rex Romanorum cum Nationibus Galliæ, Germaniæ, & Angliæ apud Ioannem XXIII. impensius instabat, ut constitueret Procuratores ad cedendum Papatui, ubi & quando Concilio videretur expedire. Quæ de causa Ioannes inter diem Mercurij & Ioannis 21. Martij, arripuit fugam, & Schaffusam se contulit. Ex quo Papæ discessu magna Constantiæ oritur animorum turbatio. Quare Collegium Cardinalium die 22. Martij nominavit tres Cardinales Legatos ad Papam, ne Concilium dissolveret, sed constitueret Procuratores ad renuntiandum. Hinc 26. Martij Constantiæ celebrata est III. Sessio, cui non interfuere nisi duo Cardinales, Cameracensis nimirum & Florentinus, reliquis omnibus aut Schaffusæ constitutis, aut indecorum reputantibus eidem assistere. In hac Sessione statutum fuit, Synodum Constantiensem ex recessu Ioannis XXIII. dissolutam non fuisse, sed nec dissolvi debere ante extirpationem schismatis, nec transferri posse absque Concilij consensu, quæ tamen omnia Cardinales Cameracensis & Florentinus non aliâ ratione publicari permiserunt, nisi sub conditione rati habitationis à Ioanne XXIII. faciendæ.

Post hanc Sessionem tertiam eodem die 26. Martij Constantiam reverti sunt tres Cardina-

6.

ibi v. 9. & 10.

7.

n. 11. & 12. 13. & 14.

8.

Pag. 293. n. 15. ac sequent.

9.

Mortuus
Benedictus
Gregorius XII.
GVI

Regnum ca
bient quosq
in tantum
os etiam Pon
iam, mutare
econtra Pos
ur universali
Christum col
dem immort
am Concilij
& Hierarchia
auctoritas, ex
involutæ Papæ
superioritatem
potestati inde
Concilio quæ
Decretis de
superioritas. Cui
signabile, hinc
per Papam
s II. exerci
i Pontifice ha
Concilio.
ec universi
art. 27. ubi
natur iste quo
medietati To
a conforat
comunicatio
negaverit,
Christi super
in Christi
ta licet ap
falsifica esse
esse super
tifer sit om
ius, neque
falsifica, et
c ulla ad
superior Apo
tati, oport
illo, atque
s. At verò
vocationem
Quia igno
cessus est
b ea non dicit
& propterea
in teris
jus est appo
auctoritatem
cretis Syno
, & V.
is causâ deti
recensendum
nium Pont
Anno 1014
Gregorius XI
bi, cum fuis
antiam plebi
nt Archiep
Lebanum VI
is Italio, præ
163.

Ibi n. 29. ac sequen.
 dinales Legati cum duobus alijs, qui coram Rege Romanorum, & quibusdam Patribus differendo de auctoritate Iohannis XXIII. inter alia dixerunt, dissolutum esse Concilium propter absentiam & discessum Papæ. Cùm verò nonnulli Patres sese acriter opponerent, suscitato contra Cardinales clamore, isti abierunt insalutato hospite. Alterà die iidem Cardinales & Ambassiatores Regis Francorù volentes lenire, quæ præcedenti die pronuntiaverant, retulerunt Nationibus & Regi in Congregatione publicâ, quod Iohannem induxissent, ad dandum Procuratorium, & continuandum Concilium, quæ tamen omnia credebantur ludicra, & fictè pro parte Iohannis oblata.

10. Ubi sacro Veneris die Iohannes à Schafusâ de novo aufugisset, rursus turbati sunt cunctorum animi, pluresque ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicâ deliberarunt, in crastinum celebrare Sessionem IV. & in ea statuere, tum quod Concilium Constantiense potestatem haberet *immediatè* à Deo, cui etiam Papa obedire teneretur in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quod Papa cogi possit, si obedire contumaciter contemplerit. Quæ tamen, contradicentibus pluribus Patribus, apud Nationes conclusa, cùm non solum Nationi Italicæ displicerent, sed neque sacro Cardinalium Collegio, ad deliberandum oblata fuissent, ideo dicti Cardinales & Ambassiatores Regis Galliæ noluerunt venire ad Sessionem, nisi omitteretur *secundum* capitulum, & in primo Decreto nulla fieret mentio *reformationis Ecclesiæ in capite & in membris*. Exinde Sabbato sancto in vigilia Paschatis cùm Patres jam parati essent ad celebrandam Sessionem IV. mediante Rege Romanorum adhibitum est expetitum moderamen, tum ut omitteretur *secundum* decretum de potestate *coactivâ* Concilij supra Papam, tum ut in primo Decreto nulla fieret mentio *de reformatione Ecclesiæ*. Ubi post IV. hanc Sessionem actum fuisset de articulis & clausulis præinsinuat, & *ibidem* prætermittis, in Sessione V. restabiliendis, Cardinales partim noluerunt venire ad Sessionem, partim ne scandalum publicum, & dissolutionis Concilij periculum oriretur, ad eam venire statuerunt, præmissâ etiam protestatione secretâ, quod non irent animo contentiendi his, quæ audiverant in ea V. Sessione statui debere. Quam protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliæ quàm strictissimè conjuncti cum Cardinalibus. Et ideo Cardinalis Florentinus, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, rogatus ut Decreta legeret, munus illud exequi recusavit, sed alter ejus vices subire iussus fuit.

11. Quibus ita constitutis, progredimur ad expendendum; quantum momenti adferri possit ex prædicti Concilij tum Pisani, tum Constantiensis actis & Decretis ad Concilij supra Papam auctoritatem comprobendam? Et quia dicebatur *superius*, stante dubio Papatus inextricabili pro-

pter dubium *Facti & Juris*, provisionem de Papâ spectare ad Concilium, idcirco præliminariter venit hic etiam discutiendum; Ex quibus Verbi Divini fundamentis subsistat certitudo Papatus ad excludendam omnimodam Juris & Facti de Papa dubietatem? Quia porro Synodus Pisana Gregorium XII. & Benedictum XIII. ceu schismatis fautores, & articuli fidei de unâ Ecclesiâ, temeratores ac Hæreticos deposuerunt, ideo consulto hic quoque inquiritur; Qualiter subsistat ista Hæretica pravitas contra Gregorium & Benedictum imputatio? Post quorum adeo decisionem sequentibus paragraphis faciendam, opportunè examinabitur; Quantum vigoris sit in prædictis Decretis Concilij Constantiensis?

S. I.

Ex quibus Verbi Divini fundamentis subsistat certitudo Papatus ad excludendam omnimodam Juris & Facti de Papâ dubietatem?

Certitudo Papatus in quolibet etiam individualiter spectato legitimo Petri successore reducitur in hæc *Matth. 16.* exarata Christi Domini verba: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam; Et, Tibi dabo claves Regni Cælorum.* Nam primò sub hisce verbis Divinis Apostolica clavium auctoritas connectitur cum perpetuo Ecclesiæ statu; nec adeo pro solo Petro, sed pro ejusdem perpetuis in futurum successoribus, tenet ea Christi constitutio, in vi cujus ædificatio Ecclesiæ sit super Petram, seu Petri Cathedram. In quibus proinde Christi verbis apprimè notandum venit, non subsistere Christi, verba, *Tibi dabo claves Regni Cælorum*, nisi respectu illius personæ, quæ non tam *materialiter*, quàm *formaliter*, quoad *Cathedrâ Apostolicam officium*, est Petrus, sive Petra, super quam ædificatur Ecclesia. At ædificatio Ecclesiæ est *formaliter* per fidem. Quia igitur Petri successor non intelliguntur datæ claves Regni Cælorum, nisi quatenus super ipsam ceu Petram ædificatur Ecclesia, hæc verò ædificatio stare debet per fidem, manifestè sequitur, non prius personæ in Papam electæ datas intelligi claves Regni Cælorum, quàm ab Ecclesiâ intuitu illorum Christi verborum sit per fidem receptus in legitimum Petri successorem. Eo ipso autem, quod Ecclesia sit una, nequit dici in Papam receptus ab Ecclesia, in quem non unanims Ecclesiæ consensus conspirat. Quotiescunque ergo per schisma Ecclesiæ membra scinduntur, diversos Papæ loco, recipiendo, nequit pro tunc ulli competere character à Christo constitutus, quod sit Petra, super quam ædificanda esset Ecclesia, nec adeo ulli ex schismaticis ejusmodi Pontificibus dici potest concessa auctoritas clavium Regni Cælorum, utpote unice per Christum destinata illi, quem Ecclesia agnovit Petri Successorem, ceu Petram, super quâ ædificanda sit Ecclesia.

Hinc pro secundo, haud difficulter intelligitur,

igitur, quam firmum subsistat illud Parisiensis & Bononiensis Universitatum *superius* adductum principium, quod nempe stante dubio Papatus inextricabili propter *dubium Facti & Licitis*, provisio spectet ad Concilium, seu Ecclesiam Universalem. Nam isthoc principium latum fuit ab ijs Universitatibus tempore schismatis ex Gregorio XII. & Benedicto XIII. de Papatu contententibus Ecclesiam gravissime infestantis. Tunc verò procul aberat, ut Ecclesia dici posset edificata super Petram, seu Petri in Cathedrâ Apostolicâ successore: sicut enim Ecclesia in se una est, sic ejus edificatio stare non potest sub scissurâ, quâ una pars unum, altera recipit alterum, ceu Petræ & Cathedræ Apostolicæ possessorem. Quia ergo clavium potestas per Christum non est promissa nisi Petræ, super quam edificata est Ecclesia; consequens est, in eo statu nullum re ipsâ fuisse Papam, adeoque Ecclesiæ Universalis seu Concilio potestatem, imò obligationem fuisse, providendi de Papatu.

Verùm pro *tertio* disquiret aliquis, quomodo subsistat illud principium, ex quo dicitur Concilium Pisanum deposuisse duos de Papatu contententes, quod scilicet fovendo schisma, operarentur contra articulum Symboli de unâ Ecclesiâ Catholicâ, sicque hæreseos reos se re ipsâ probarent? Num enim dicere fas est, hæreseos reum esse, quisquis agit contra aliquem fidei articulum? Profectò hæreseos reus subsistit ex temerata Prima Veritate, aliquem fidei articulum revelante. Potest autem absque temeratione Primæ Veritatis, Christum nostrum Redemptorem revelantis, imò *actualem* de Christo fidem retinendo, quis operari contra Christum, quin propterea reus dicendus sit fidei erga Christum deperditæ. Quantumvis ergo illi duo de Papatu contententes in effectu sciderint unitatem Ecclesiæ, num propterea fidei erga hanc temerata rei pronuntiandi fuerant? Dicit equidem debebani, re ipsâ egisse contra materiam fidei, ejusque exigentiam & obligationem, non verò ex eo præcisè reputandi videbantur *formaliter* temerasse fidem, seu Primam Veritatem fidei motivam & specificativam. Hæc proinde ex causâ arbitrator, illud Patrum Pisanorum arbitramentum non tam fuisse causam motivam in deponendis illis Pontificibus schismaticis, velut ob hæresin jam essent re ipsâ per Christum depositi: quam fuerit causa duntaxat impulsiva, ansam præbens principio per nos *superius* sancto. Eo ipso enim, quod neuter illorum de Papatu contententium fuerit in statu, in quo super ipsum, ceu Petram, edificaretur Ecclesia, ipsum unanimiter fide recipiendo tanquam Petræ seu Cathedræ Apostolicæ possessorem; ideirò clarum erat, in utroque defecisse conditionem à Christo positam pro dandis Ecclesiæ clavibus, illi unicè per Christum destinatis, qui per fidem esset ab Ecclesiâ receptus in Petram seu Petri successorem.

Quamvis proinde pro *quarto* Patribus Pisanis ijs fuerit, in locum duorum de Papatu contententium sufficere Alexandrum V, ne-

que tamen electus Pontifex pertingebat ad statum illum, quo Ecclesia per fidem unanimem ipsum agnosceret Papam, sicque sub statu ejusmodi numerari posset inter illos, de quibus pronuntiavit Christus, *Tibi in Petra ab Ecclesia, (unitatem personante) recepto dabo claves Regni celorum.* Veluti hæc constant ex dictis *superius*; nempe ex susceptione Alexandri V. à Concilio Pisano in Papam electi non extinctum, sed adactum fuisse schisma, sicque continuatum fuisse obicem illum de Ecclesiâ super unam Petram edificandâ, ac proinde clavibus uni Petri successor per Christum conferendis. In qua forte multò magis erat Ioannes XXIII. nec adeò pervenit unquam ad statum illum, in quo esset verus Petri successor: dum non nisi pars Ecclesiæ nitebatur super ipsum edificare, Universalis Ecclesiæ scissurâ ubique tunc prævalente.

Ex præadductis principijs pro *quinto* elucidat, quomodo speciali ratione verificetur de Papatu, quod creatio Papæ fiat à Spiritu sancto? Etenim creatio Papæ fit in vi verborum Christi, quibus Petro cum ordine perpetuæ successionis dictum fuit: *Tibi dabo claves Regni celorum.* Hæc autem verba, uti ex sacro Contextu patet, dicta sunt Petro, ejusque successor, quatenus est Petra, super quam edificatur Ecclesia. Hæc verò Ecclesiæ super Petram edificatio, non est nisi per fidem, quatenus per eam ad illa Christi verba reflexam, ab Ecclesia recipitur quis ceu verus Petri successor, adeoque possessor Petræ seu Cathedræ Apostolicæ. At fides non est nisi ex Spiritu sancto. Ergo instans illud, in quo ab Ecclesia quis recipitur in legitimum Petri Successorem, & Petræ ac Cathedræ Apostolicæ possessorem, est specialiter à Spiritu sancto.

Neque verò hoc ita accipiendum est, ac creatio Papæ in verborum Christi, *Tibi dabo claves Regni celorum*, non prius subsisteret, quam Universalis Ecclesiæ unanimi consensu per fidem illis Christi verbis nixam, illum, qui à Cardinalibus eligitur in Papam, ceu legitimum Petri successorem receperint. Nam ubi concursus est electio, in primarijs suis membris Ecclesia ex tunc jam recipit electum ceu legitimum Petri successorem, elucetque exinde evidentiâ credibilitatis, in vi cujus possitis, qui concorditer designatus est Petri Successor, per fidem recipi ab omnibus fidelibus ceu Petræ, & Cathedræ Apostolicæ possessor. Quæ equidem credibilitatis evidentiâ tunc ita propagari incipit per Universam Ecclesiam, ut sub hujus tandem unanimi consensu stet consummata ac prorsus convincens credibilitatis evidentiâ, in vi cujus per fidem, præadductis Christi verbis nixam, oporteat, firmiter credere, Papam ab Ecclesiâ unanimiter receptum, esse Cathedræ, seu Petræ Apostolicæ legitimum possessorem.

Secus res se habet, ubi in ipsa Papæ electione est discordia, ita ut nulla saltem convincens stare unquam possit credibilitatis evidentiâ, in vi cujus per fidem in præacta Christi

Christi verba redactam, ex ijs, qui contendunt de Papatu, recipi quisquam possit in certum Papam, ceu indubitatum Cathedræ Apostolicæ possessorem. Cujusmodi status & conditio Papatus erat tempore Concilij Pisani & Constantiensis, usque dum legitime electus fuit Martinus V. Unde mirum est, Clerum Gallicanum in suo presentis Instituti articulo secundo Decretis Sessionis IV. & V. Synodi Constantiensis, in statu dubij Papatus editis, tantam tribuere auctoritatem, ut per eam contendat, moderari plenam Sedis Apostolicæ in rebus spiritualibus potestatem. De quo aded puncto ex professo agemus in subsequentibus paragraphis.

§. II.

Quantum momenti sit in Decreto I. Sess. IV. Concilij Constantiensis ad probandam Concilij super Papâ superioritatem?

19. **C**ompilatio Actorum Concilij Constantiensis sub tempore Synodi Basileensis à quibusdam ejus deputatis facta, refert præinsinuatam Sess. IV. Constantiensis decretum primum sub hoc tenore. Hæc sancta Synodus Constantiensis, Generale Concilium faciens pro extirpatione presentis schismatis & unione ac reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris fienda &c. decernit & declarat primò, quòd ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, ac reformationem Generalem Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. In quo decreto vim facere nititur illa Basileensis compilatio per verba; Pro reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. Hæc namque voces videntur respicere etiam verum Papam, ceu Caput Ecclesiæ Dei. Si ergo Concilio Constantiensis fas erat, facere Decretum pro reformatione Ecclesiæ in ipso etiam Capite, consequenter videtur hinc evinci, à Synodo Constantiensis fuisse præsentâ superioritatem Concilij supra Papam, verum Ecclesiæ Caput.

20. Verùm hujus illationis energia mox evanescet ex ijs, quæ tam in via Facti, quam in via Juris proximè deducemus. Primò igitur quoad viam Facti contraponitur historia Concilij Constantiensis antehac summarie relata, & hic breviter repetenda. Nempe Ioanne XXIII. se subrahente Concilio, plures eundem ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicanâ deliberabant, celebrare Sess. IV. & in ea statuere, tum quòd Concilium Constantiensis habeat potestatem immediatè à Deo, cui etiam Papa teneatur obedire in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quòd Papa cogi possit à Concilio, si obedire contumaciter contempserit. Quia verò hæc non

solùm displicebant Nationi Italianæ, sed & sacro Cardinalium Collegio ad deliberandum oblata non fuerant, noluerunt Cardinales à Concilij ad Ioannem XXIII. legatione reducere, Ambassiatoreſque Regis Galliarum, venire ad Sessionem, nisi inter alia capitula omitteretur secundum, & in primo Decreto non fieret mentio reformationis Ecclesiæ in Capite & in membris. Quod etiam evictum fuit. Quamvis enim, ubi alterâ die deventum erat ad Sessionem IV. hæc particula de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris necdum fuerant deletæ in schedola, quam publicare iussus fuerat Cardinalis Florentinus: hic tamen perveniens ad ea verba substitit, eaque falsa, & præter communem deliberationem addita fuisse, asseruit, sicque effecit, ut omitteretur clausula de reformatione. Neque defunt manuscripti Codices etiam Gallici, in quibus Decretum primum Sessionis sine clausulâ de reformatione exhibetur; veluti sunt Manuscripta Parisijs asservata, & ante aliquot annos ex Bibliotheca Thuana ibidem edita, in quibus decreta Sessionis IV. ex speciali Galliarum Legatorum relatione exhibentur, & sine mentione illius clausulæ posterorum memoriæ consecrantur.

Quâ de causâ pro secundo illud primum Sessionis IV. Constantiensis Decretum sub hæc verborum formula accipiendum est: Primò declarat, quòd ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem & extirpationem dicti schismatis. Probat hæc formula. Tum quia tres Codices manuscripti, continentes Acta Constantiensis Concilij, ab ipsius Notarijs conscripta, ex quibus Basileenses Decreta Constantiensia compilârunt, non habent illa verba contenta in primo Decreto Sess. IV. & ad reformationem Generalem Ecclesiæ in Capite & in membris. Extant insuper quatuor manuscripti Codices continentes gesta indubitata Constantiensis Synodi, quorum duo circa ipsius Constantiensis Concilij tempus conscripti, licet habeant multò plura, quàm hæctenus fuerunt edita, nullam tamen in Decreto Sessionis IV. faciunt mentionem de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris. Duo demum Codices, continentes regestum Actorum Constantiensis Concilij, quorum unus circa tempus ipsius Concilij scriptus, spectavit ad Cardinalem Sirletum, alijs antiquo charactere Italico conscriptus est, tametsi omnia Acta contineant à prima Sessione usque ad electionem Martini V. in Decreto tamen Sessionis IV. nullam faciunt mentionem illius clausulæ de reformatione in Capite & in membris. Indubitatum igitur est, prædicta verba, quæ in alijs Codicibus Actorum Constantiensium exhibentur, erroneè fuisse à Basileensibus adjuncta Decreto Constantiensis Sessionis IV. Tum quia extat adhuc celeberrimus Codex Capranicensis, qui ad usum Cardinalis de Capranica temporibus Concilij Basileensis vi-

derus

detur scriptus, in quo deest illa quoque clau-
 sula de reformatione Ecclesie in Capite & in
 membris. Accedit alius Codex antiquissimus,
 qui ex Bibliotheca Cardinalis Ludovisij in
 Bibliothecam Cardinalis Ottoboni migrave-
 rat, atque hujus liberalitate in Bibliotheca
 Vaticanâ repositus fuit, in quo eadem omni-
 nio desiderantur. Testatur denique Schel-
 stratus, inter omnes manuscriptos Codices
 Constantiensis Synodi, quos magno numero
 viderit, nullum se reperisse, in quo verba illa
 habeantur, præter unum, in quo Tabella-
 rius, cum originale difficili caractere exa-
 ratum esset, AÛta descripsit ex impressis Co-
 dicibus, & verba illa contra fidem Originalis
 manuscripti, Decreto primo Sessionis IV. Con-
 stantiensis adjunxit. Quibus ita constitutis,
 satis elucet, Decretum primum Constantiense
 Sessionis IV. restringi ad tempus schismatis,
 sicque evanescere argumentum ex compila-
 tione Basileensium, clausulam illam de reformati-
 one Ecclesie in Capite & in membris indebitè
 intrudentium, desumptum ad probandam
 Concilij Constantiensis præsentationem de Con-
 cilij super Papam etiam certum auctoritate.

Sed ad ea, quæ iuris sunt, progrediendo,
 pro tertio lubet percontari, quomodo Con-
 cilium Constantiense pro statu Papæ dubij poterit
 prætere esse immediatè à Christo? Etenim ex
 Matth. 18. constat, Concilium Oecumenicum
 non consistere, nisi sit congregatum in nomi-
 ne Christi, sive vicariâ Christi auctoritate,
 non nili penes certum Papam subsistente.

Verùm dicere omnino oportet, quòd Syn-
 nodus Constantiensis cum veritate assevera-
 rit, suam potestatem esse immediatè à Christo.
 Indubitatum namque est, potestatem Epif-
 copalis characteris esse immediatè à Christo,
 in eoque radicatum esse jurisdictionem Pa-
 storalem, nuncupari solitam radicalem, in Cor-
 pus Christi mysticum, nempe fideles, pote-
 statem spiritualem, seu Ecclesiasticam: ad
 quam Paulus Apostolus Ad Rom. 20. volebat
 intentos esse universos Ecclesie Præsules di-
 cendo: Attendite vobis, & universo Gregi, in
 quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere
 Ecclesiam Dei. In quantum ergo caractere Epif-
 copalis immediatè à Christo seu principali
 Causâ collatus, intrinsecum ac essentialem habet
 ordinem ad Corpus Christi mysticum, in tan-
 tum Spiritus sanctus in vi ipsius Episcopalis
 characteris posuit Episcopos regere Ecclesiam
 Dei: quemadmodum etiam caractere Sacer-
 dotalis eatenus pretenditur super Corpus
 Christi mysticum, quatenus importat pote-
 statem absolvendi à peccatis fori pœnitentia-
 lis propriam. At verò hæc ipsa Sacerdota-
 lis à peccatis absolvendi potestas in ordine
 ad peccata mortalia, ut sortiri valeat suum
 effectum, indiget quidem actuali seu formali
 per Episcopum, vel Papam concedendâ ju-
 risdictione, & tamen absque hujus delegatio-
 nis seu collatione specificâ, pro casu necessi-
 tatis prodire potest in effectum valide abso-
 lutionis moribundo impendendâ. Sic proin-
 de pastoralis in caractere Episcopali radica-
 ta potestas ex intrinsecâ naturâ suâ eatenus

respicit Corpus Christi mysticum, sanguine
 Christi redemptam Ecclesiam, ut in ordine
 ad actuale sui exercitium, secundam viam ordi-
 nariam indigeat aliquâ sui morali aſtuatione
 per jurisdictionem formalem & proximam à Pa-
 pæ derivabilem faciendâ. Nihilominus vi e-
 jusdem characteris Episcopalis ex natura sua
 intrinseca respicientis Corpus Christi mysti-
 cum, sicque ex substantiali sua habitudine
 ordinati ad universalis Ecclesie Bonum pub-
 licum, in casu extraordinaria necessitatis, quæ
 maximè urget, dum nullum noscitur Eccle-
 sie sanctæ Caput Oecumenicum, pro tunc
 refultat obligatio providendi publico Eccle-
 sie Bono. Unde vi ejusdem characteris Epif-
 copalis, & in hoc radicata gubernativa erga
 Christi Ecclesiam potestatis, à Christo im-
 mediatè competit Episcopis libera & expedi-
 dita facultas ad prospiciendum in casu pub-
 licæ necessitatis fidelibus, Ecclesieque sanctæ
 in ijs, quæ fidem ac extirpationem schismatis,
 atque Capitis certi provisionem concernunt.
 Quia proinde Generalis quædam Episcoporum
 illo Christi characteris insignitorum, &
 in vi hujus characteris à Spiritu sancto ad Ec-
 clesie sanctæ regimen ordinatorum Congrega-
 tio representabatur in Synodo Constanti-
 ensi, ad schismatis, fideique errorum ex-
 tirpationem coadunata, rectè dicitur fuisse
 congregata legitimè in Spiritu sancto, à quo
 scilicet omnes illi Episcopi ad Ecclesie regi-
 men, ejusque Bonum publicum erant ordi-
 nati. Quare Synodi istius potestas erat im-
 mediatè à Christo, utpote coalescens ex Epif-
 coporum pro publico Ecclesie sanctæ Bono,
 nempe hæresum ac schismatis extirpatione
 ibi aggregatorum in unum collatis, à Christo
 seu Causâ primariâ, unâ & Spiritu sancto im-
 mediatè promanantibus characteribus.

S. III.

Quantum valeat Decretum Sessionis V.
 Concilij Constantiensis ad probandam Concilij
 super Papa superioritatem?

Hoc Decretum ita se habet: Declarat Syno-
 dus, quòd ipsa in Spiritu sancto legitimè con-
 gregata, Concilium Generale faciens, & Ecclesiam
 Catholicam representans, potestatem à Christo im-
 mediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status,
 vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire
 tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpa-
 tionem dicti schismatis, & reformationem dictæ
 Ecclesie in Capite & in membris. Item declarat,
 quòd quicumque, cujuscunque conditionis, status,
 dignitatis, etiam Papalis, qui mandatis, statutis,
 seu ordinationibus, aut præceptis hujus sacre Syn-
 nodi, vel cujuscunque alterius Concilij Generalis
 legitimè congregati, super præmissis, seu ad ea
 pertinentibus factis, vel faciendis obedire contu-
 maciter contempserit, nisi resipuerit, condignè
 pœnitentiæ subiciatur, & debitè puniatur, etiam
 ad alia iuris remedia, si opus fuerit, recurrendo.

Hinc pro primo objicit Maymbourgus. Po-
 sito, verba illa: Et ad reformationem Ecclesie
 in Capite, & in membris, non contineri in De-

24.
 25.
 Pag.
 286. n.
 51. ac
 seq.

creto primo Sessionis IV. clarum tamen esse, quod posita sint in Decreto Sessionis V. Nihil autem referre, quânam Sessione sit statuta illa clausula.

26. Verùm isti objectioni occurrit Schelstratus, asserendo, plurimum referre, quod clausula illa Sessione V. potius, quàm IV. fuerit edita: quàmvis enim utraque illa Sessio ab una tantùm ex tribus Pontificum de Papatu contententium Obedientijs facta sit, ac proinde neutra plenum robur habere possit, differt tamen Sessio V. à Sessione IV. quod illa celebrata sit, contradicentibus gravioribus de Obedientia Ioannis XXIII. Patribus, cum econtra Sessio IV. habita fuerit consentientibus omnibus, qui erant de dicto Ioannis XXIII. obedientiâ, licet non intervenerint Antistites, qui fuerant de obedientia Gregorij XII. & Benedicti XIII. Quàmvis igitur non agatur hic de Decreto Concilij Generalis, ad quod omnes fideles tenentur, sed de Decreto Concilij, quod ob varias rationes meritò vocatur in dubium, hoc tamen necessum est, tantò magis infirmari, quanto plures rationes militent contra illud. At ultra rationes, ob quas Decretum Sessionis IV. revocari potest in dubium, contra Decretum Sessionis V. repetitur etiam illa, quæ desumitur ex contradictione plurium Patrum, qui erant etiam de Obedientia Ioannis XXIII. Quia igitur clausula illa de reformatione solum Sessione V. fuit publicata, quæ Sessio, uti mox ulterius patebit, multis infirmatur rationibus, ideo Decretum continens eam clausulam, minimè firmum dici potest ac debet.

27. Firmatur pro secundo hæc responsio ex relatione historica paucis hic reiteranda. Ubi namque post Sessionem IV. deputati quatuor Nationum die 2. Aprilis statuerunt, quod proximâ Sessione V. omnes articuli & clausulæ per Nationes concordatæ in ultima Sessione prætermittæ, expedirentur. Exinde Cardinales Nationibus nullatenus consentientes quoad clausulas & articulos Sessione IV. prætermittos, cum intellexissent, eos, se invitatis, Sessione V. publicandos esse, in primis statuerunt, non venire ad Sessionem, sicuti de facto interesse renuerunt quatuor Cardinales: at reliqui, ubi animadverterunt, non posse cunctos sine publico scandalo & periculo dissolutionis Concilij abesse, decreverunt adire quidem Sessionem, præmissâ tamen protestatione secretâ: Quod propter scandalum evitandum irent ad Sessionem, non animo consentientibus, quæ audierant, in eâ statui debere. Eandem protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliæ, qui sese quàm strictissimè conjunxerant cum Cardinalibus. Quare non solum contra mentem Ioannis XXIII. sed & contra sententiam totius sacri Cardinalium Collegij, Galliæque Legatorum, publicata sunt illa Decreta cum clausulis in præcedenti Sessione IV. prætermittis, & ideo Cardinalis Florentinus, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, rogatus, ut Decreta legeret, munus illud exequi recusavit, sed hoc præstitit Boznaniensis, uti hæc patent ex

Regesto Constantiensis Concilij in tribus manuscriptis Codicibus. Lectis equidem hæc Decretis, ante Sessionem V. apud Nationes deliberatis & conclusis, dicere potuerunt istarum Præsides, quod eorum publicatio placere majori parti Nationum, minimè tamen Cardinalium Collegio: cum enim Cardinales post fugam Ioannis XXIII. petissent pro suo sacro Collegio suffragium distinctum à Nationum suffragijs, exinde passim repulsam, separarunt se à Nationibus, nolueruntque eorum Congregationibus interesse; uti patet ex Actis dicti Concilij, & ex manuscripto Codice Bibliothecæ Regis Christianissimi. Ubi expressè refertur, Romanæ Ecclesiæ Cardinales post recessum Ioannis XXIII. à Nationibus petivisse, ut ipsorum Collegium quoad suffragia unum votum cum ipsis haberet in Sessionibus publicis: in quo tamen repulsam passim sint, ita, ut gesta Concilij hæcenus inedita ad Sessionem VII. noverit, quod Cardinalibus vix unquam communicata fuerint Decreta publicanda in Sessionibus, ut desuper deliberarent. Ex quibus proinde elucet, quàm immeritò scribat Maymbourgus, Decreta Sessionis V. contententibus omnibus obedientiæ Ioannis XXIII. Patribus, fuisse publicata. Non enim testatur Codex manuscriptus Regis Christianissimi, quod post recessum Ioannis XXIII. Cardinalibus negatum sit votum speciale in Sessionibus publicis? Nónne ex septè Codicibus manuscriptis gesta, & regestum Actorum Constantiensium continentibus, manifestum extat, Cardinales noluisse sese Nationibus conjungere, quoad conclusionem Decretorum Sessionis V. sed egisse separatim, & tantis viribus obtulisse eorum publicationi? Nónne ex tribus manuscriptis Codicibus patet, Cardinales Sessioni V. interesse noluisse, nisi præmissâ protestatione secretâ, quod consentire nolint ijs, quæ audierant, in ea statui debere? Nónne ex gestis Concilij habetur, Cardinalem Florentinum, ad quem de more spectabat, Decreta pronuntiare, dissentium Cardinalium sufficienter indicasse, dum in Sessione V. à Nationibus rogatus, ea legere publicè recusavit? Nónne eadem Concilij Constantiensis gesta perhibent, Cardinalem præsidem Sessione V. pro Cardinalium Collegio, nullum tulisse votum, sicque neminem fuisse, qui unâ cum quatuor Nationum Prælati vice Cardinalium ferret suffragium? Nónne ex his omnibus clarissimè constat, non solum gravissimos Patres à contraclamante multitudine in Congregationibus Nationum superatos per se nullum tulisse votum, sed nec Cardinales per alios Consensum præbuisse?

Sed isthæc proximè exposita concertatio pro tertio facile intelligeretur evanescere, si probaretur, Decreta quarta & quinta Concilij Constantiensis Sessionis, esse restricta ad tempus schismatis, & ad statum Papæ dubij. Hoc præstat Auctor Concilij Tridentini, in extinctæ Veritatis, accuratius expendendo, quod Synodus Constantiensis in proloquio contingente dictam Sessionem IV. imò & V. eatenus dicat, se pro ex-

31. patione presentis schismatis, & unione, vel etiam reformatione Ecclesie Dei in Capite & in membris facere Generale Concilium; ut sub his ipsissimis verbis manifestè supponat, Synodum ejusmodi pro tali statu subsistisse absque certo Capite, imò ad certum Caput Ecclesie constituendum in Spiritu sancto legitime congregatam esse. In aperto igitur est, Decreta ejus Synodi pro tali statu condita, non habere locum, nisi in casu schismatis, seu de Ecclesie legitime Capite dubietatis statu. In qua adeò rerum perituali Synodus Constantiensis faciebat Generale Concilium, non in statu consummato ac perfecto, utpote Vicarium Christi characterem exigente, sed in statu tendentia ad consequendam unionem, reformationemque Ecclesie in membris & Capite eatenus obtinendam, quatenus, oportebat, primum constitui certum Caput Ecclesie. Sub qua proinde tendentia ita erat Synodus illa in Spiritu sancto legitime congregata, ut ejusdem tamen, qua Concilij Oecumenici, perfectio & consummata infallibilitas minimè subsisteret quousque tandem supervenisset vicarius Christi character, Decreta ab eà Synodo condita approbans, suaque munienis auctoritate.

32. Firmatur pro quarto hæc intentio nostra, expendendo, quomodo Synodus Constantiensis pro statu, in quo non extiterat certum Ecclesie Caput, potuerit cum veritate dicere, quòd esset representans Catholicam Ecclesiam militantem? Quomodo enim Synodus illa Ecclesiam Catholicam, non ex membris duntaxat Hierarchicis, sed horum Capite visibili constantem, pro tunc representabat, quando Ecclesia militans, quoad certitudinem saltem, imò secundum strictam veritatem, desituebatur tali Capite?

33. Verum sicuti Synodus illa non erat in perfecto Concilij Oecumenici statu, sed erat in statu tendentia ad hujus ex Capite Christi Vicario characteris perfectionem, sui que cum legitimo tandem Capite unionem consequendam; sic universalis Ecclesie representatio intra illam Synodum pro statu Sessionis IV. & V. nondum erat consummata, sed ejus consummatio querebatur ex schismatis extirpatione, generali que Ecclesie Dei in certo Capite constituendo, membris que universis cum hoc uniendis reformatione. In quo proinde statu dicendum est, loqui Decreta ejus IV. & V. Sessionis: unde sicut nullus dignitatis Papalis characterem, cum certitudine saltem præferens, tunc existeret, sic Decreta illa nequeunt intelligi, quòd afficiant verum ac certum Papam futuris temporibus Ecclesie præficiendum: quippe cum ibidem disertè dicitur, omnem, cujuscunque, etiamsi Papalis exibat dignitatis, teneri ad obediendum in his, qua pertinent ad extirpationem schismatis, vel etiam Generalem in Capite & membris Ecclesie reformationem; ex certi scilicet Capitis creatione, membrorum que Hierarchicorum Generali cum hoc unione introducendam: cujusmodi adeò restrictiones non aliud respiciunt, nisi perturbatum illud ex Capitis incertitudine resultans tempus.

Tametsi verò fidei Dogmatum in Synodo illa Constantiensis faciendorum obedientia sub ijs Decretis exigatur etiam à Papà: uti tamen id Concilium, sic ejus quoque sanctiones dogmaticæ pro tunc erant in statu tendentia ad characterem Christi vicarium in terris, haud certò tunc subsistentem, sed ipsiusmet Concilij in hunc finem legitime in Spiritu sancto congregati auctoritate, tandem consequendum. Quo characterè superveniente, in his, qua ad fidem pertinent, per approbationem certi Pontificis eatenus succedebat sanctionis dogmaticæ consummatio, ut omni, etiamsi Papalis existat dignitatis, sit in eis obediendum.

Nec obstat pro quinto, quòd in Decreto Sessionis V. subiiciatur pœna coercitiva, ipsum etiam Papam constringens, ubi statuitur ejus sacra Synodi, vel cujuscunque alterius Concilij Generalis legitime congregati, obedire contumaciter contempserit. Nam singulariter notandum ibi venit, quòd hæc lex pœnalis, juxta expressa Decreti verba, coarctetur ad præmissa, adeoque ad ea, qua ad extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesie in Capite certo constituendo, membris que Hierarchicis cum hoc uniendis, sic que contententibus de Papatu reformandis, pertinebant. Unde fit consequens, ordinationes in præactis Decretis factas, seu pro statu incerti Papatûs faciendas, ita fuisse restrictas ad præacti finis mensuram, ut ordinarentur ad eam Oecumenicæ sanctionis consummationem, qua non nisi ex Summi Pontificis, ad quem constituendum collimabat ea Synodus, postmodum eligendi vicario Christi characterè obtinenda esset. Juxta quem adeò sensum accipi quoque debere præsentem Cleri Gallicani articulum secundum, videtur evinci ex ejusdem verbis proprijs, utpote quibus disertè asseveratur; Synodi Constantiensis Decreta ibidem allegata, non aliter, quam ex Sedis Apostolicæ, atque adeò Summi Pontificis postea subsecuti comprobatione, valere tanquam Oecumenica, sic que tantum subsistere immota.

Sub præacta hypothese proximè jam expostè pro sexto dicendum est, Concilium Constantiense in statu IV. ac V. Sessionis non fuisse formaliter Oecumenicum seu Generale, sed materialiter duntaxat ac dispositivè. Explicatur. Constat namque ex dictis superius, quomodo Concilium dici possit Generale secundum denominationem generalitatis tum formalis, tum materialis. Generalitas nempe materialis importat quandam coacervationem Episcoporum ex universo Christiano Orbe convocatorum: quorum character Episcopalis importat quidem aliquid etiam de formali erga universale sanctæ Ecclesie regimen ordine, quasi radicali & transcendentali in Ecclesie publica necessitate, sub schismatis præsertim tempus, ad debitam provisionem universos Episcopos tam sigilatim, quam collectam constringente, ita tamen, ut ejusmodi regiminis Ecclesiastici ordo Hierarchicus, in characterè Episcopali fundatus, nullatenus proten-

protendi valeat super Papæ auctoritate Oecumenicâ, quin potius ista super illius tam actuacione, quam exercitio morali extendatur. Quamdiu ergo Concilium constat ex solis Episcopis, quantumvis ex toto Christiano Orbe essent convocati, nequit dici perfectè Oecumenicum, seu Generale, nisi vel materialiter duntaxat, vel secundum quandam adhuc incompletam formalem generalitatis, quâ characteri Episcopali inexistentis, sed quoad sui actuacionem & moralitatem omnimodam supremo Ecclesiæ Capiti Romano Pontifici subordinatæ denominationem: siquidem ex *Matth. 18. cap.* sæpius jam fuerit ostensum, quòd nequè prima Concilij Oecumenici convocatio subsistat, nisi ex vicario Christi Nomine, Papæ in terris proprio, neque præminentia consummatæ in fidei dogmatibus decidendis infallibilitatis habeat locum, nisi ad Hierarchici Ecclesiæ Corporis Decretum Conciliare accedat Capitis consensus: neque indefinita, Papali auctoritati compar, ligandi & solvendi potestas Apostolis collectivè sumptis, nempe quâ Ecclesiâ Hierarchicam representantibus, pro perpetuo Ecclesiæ statu promissa, competere possit Concilio, nisi quâ indivisibiliter & Papam, & Apostolorum in Episcopali characterè Successores in unâ Synodo collectos complectenti. Quàm parum proinde corpus organicum hominis dici potest humanū nisi materialiter & dispositivè, quamdiu ipsi deest anima, ceu forma in Esse humani corporis essentialiter ac formaliter constitutiva: sic neque Concilium potest denominari completè ac formaliter Oecumenicum seu Generale, nisi Ecclesiæ Corpus Hierarchicum ex Episcopis ac Præsulibus in Synodo aggregatis consistens, sit unitum Romano Pontifici, ceu suo & sanctæ Ecclesiæ Capiti universali atque Oecumenico. Quandoquidem igitur Conciliū Constantiense pro statu schismatis, & Papæ dubij perinde habendum fuerit, ac si nullus eidem interesset verus Papa, in facie sanctæ Ecclesiæ præferens characterem Capitis Oecumenici, imò tempore *quarta & quinta Sessionis Constantiensis* ne dubij quidem Papæ character intervenerit, quin imò ne quidem Episcopi dubiorum Paparum obedientijs diversimodè addicti, universi ibi præsentés extiterint: meritò jam sciscitari licet, quomodò pro tali statu Synodus illa uti poterit titulo Generalis Concilij, nisi quoad generalitatem quasi materialem, & incompletè duntaxat formalem, quâ Episcopali characterè insignitam, subsistentem pro tunc sub statu tendentiæ, tum ad omnimodam integritatem materialem ex duorum Paparum obedientijs coadjuvandam, & cum Ioannis XXIII obedientiâ postea coadunandâ, tum ad perfectam ex Papâ certo sufficiens, suisque Conciliaribus Decretis accessuro substitutam formalem generalitatem. Sub cuiusmodi adeò restrictione, poterat Synodus Constantiensis pro eo statu dici representans Ecclesiam Catholicam militantem, quatenus elicit Ecclesiæ Hierarchicum, sed adhuc incompletum, & Capite certo destitutum, Corpus representabat, sub ordine tendentiæ ad istam sui ex Capite integritatem recuperandâ,

ex pag.
288. n.
60.

S. IV.

Quenam opponi possint exceptiones adversus IV. & V. Sessionem Concilij Constantiensis, casu, quo sub eandem Decretis prætenso fuisse Concilij super vero & indubitato Papâ superioritas & auctoritas, maxime coercitiva?

Sub præacta hypothese excipi posset primò adversus Decreta Sessionis IV. & V. Constantiensis, non fuisse in ijs servatam formam Concilij à Christo constitutam, nec addèd Christum unâ cum Spiritu sancto eidem adfuisse. Etenim Christus *Matth. 17.* Apostolos missurus ad docendas omnes Gentes, *v. 20.* eidem promisit: Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. Hæc igitur assistentiæ Christi promissio noscitur esse annexa characteri Apostolico usque ad consummationem sæculi in Ecclesia permanfuro. At ea Christi promissio est ipsissima illa, quam Christus iterum ad mortem, *Ioann. 14. v. 16.* fecerat eidem Apostolis: Ego rogabo Patrem, & alium Paracletum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, Spiritum veritatis. Ista proinde Spiritus sancti assistentiæ ex Christi orationis efficaciam in æternum persisit eatenus in Apostolis, quatenus semper est annexus characteri Apostolico. At verò iste character Apostolicus, non consistit in præficio characterè Episcopali, sed in indefinitè ligandi & solvendi auctoritate; prout patet ex *Matth. 18. cap.* Neque verò iste Apostolicus indefinitè ad ligandum & solvendum potestatis character, juxta dicti *capitis 18.* sacrum contextum, reperitur in aliquo Ecclesiastico Concilio, nisi sit aggregatum in Nomine Christi, quod Christi nomen unicè præfert Apostolica Christi vicaria auctoritas. Atqui sublatis Apostolis, cum solius Petri Apostolica in terris superstit auctoritas, neque verò ista Apostolica auctoritas, saltem antecederet ad Concilij Oecumenici aggregacionem reperiri in ullo, nisi in Petri successore Romano Pontifice, eivendit hinc reddidit notum, non posse Oecumenicum Concilium, cui Christi ac Spiritus sancti assistentiæ sit Divinitus repromissa, ullatenus intelligi, nisi Petri, ejusque successoris Apostolica interveniat auctoritas. Postitâ igitur eâ hypothese, quòd Sessionis V. Constantiensis Congregatio sibi pro tunc vendicasset auctoritatem ejusmodi Apostolicam absque ullius Papæ interventu, atque adeò cum exclusione characteris Apostolici, prætendendo scilicet Concilij cephalicè super Papâ superioritatem: nequisset sanè pro eo statu habuisse illam à Christo promissam sibi ac Spiritus sancti assistentiæ: cum reverà ex nullo Evangelij apice possit vel umbra afferri ad probandum, quòd character Apostolicus indefinitam ligandi & solvendi potestatem præferens, conveniat Synodo non insignitæ Christi vicario, soli Petri successoris proprio, Nomine. Et hinc mirum non est, tot tumultibus agitatum fuisse V. præcipuè Synodi Constantiensis Sessionem, si con-

contrariam se gesserit erga characterem Apostolicum, sub quo noscitur Concilio Ecclesiastico promissus Spiritus sanctus, unâ cum Christi & Patris Æterni assistentiâ.

Sub præinsinuata hypothese excipi potest *secundò*. Sessionis V. Congregationem Constantiensem in eo se posuisse statu, ut ne quidem *materialiter* & *dispositivè* dici posset Generalis ac Oecumenica Synodus. Explicatur. Constititit namque ab initio hæc Synodus ex Episcopis Joannis Papæ dubij XXIII. Obedientiæ addictis, ad providendum Ecclesiæ de certo Capite in Concilium aggregatis, Sub hoc statu ipsimet characteres Episcopales in unum collati ex *intrinsicâ* naturâ suâ faciebant Synodo potestatem super Papis dubijs, ubi ad schismatis extinctionem id opus foret, etiam deponendis, & prospiciendo de unius indubitati Pontificis successione, uti ex *antecedentibus* constat. Quæ nihilominus Synodus intenta erat de Papis dubijs removendis per spontaneam renuntiationem, sicque erat in statu tendentiæ ad characterem Apostolicum, ex Papæ certi electione sibi met conjungendum, poteratque adeo tunc dici *dispositivè* & *materialiter* Generalis, utpote habens aptitudinem ad Concilij Oecumenici formalem ex Papa postea eligendo characterem obtinendum.

Verùm ubi Ioannès XXIII. Constantiâ aufugerat, non attento, quod iteratò promississet renuntiationem, Synodus illa descendit non solum ad auctoritativum processum contra illum Papam dubium, sed uti pars adversa prætendit, ad Decretum Concilij super Papam quoque certum superioritatis definitivum. In quo adeo statu ea Synodus se posuit in statu contrario erga characterem Concilij, quâ Oecumenici *formaliter* constitutum.

Probat ut istud subsumptum. Si namque Adversarij totum evolvant Evangelium, non poterunt ullum assignare apicem, qui secus ac *Matth. 18.* est traditum, statuatur Concilij Oecumenici characterem, ex alio quàm Christi Nomine vicario consistentem. Neque verò dicere fas est, Apostolicam auctoritatem Christi Nomen præferentem, ac sub *indefinitâ* ligandi & solvendi potestate consistentem, ex ullo Apostolorum, si *divisim* spectentur, transiisse in aliquem successorem, unico Petro excepto, cui claves Regni cælestis cum ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum, adeoque cum jure successione sunt collate. Quæ verò *indefinitâ* ligandi & solvendi potestas Apostolis *collectim* sumptis, quâ Ecclesiam Universalem representantibus *cit. 18. Matth.* est promissa, noscitur ex sacro contextu non aliter subsistere, nisi Concilium fuerit congregatum in Nomine Christi vicario, antecedenter se habente ad Concilium: quippe cum istud debeat convocari per hoc Christi Nomen vicarium unice jam subsistens in Petri successore. Quia igitur *secundum præsuppositam hypothese* Congregatio illa Constantiensis in *Sessione V.* adversus istum Petri successoris proprium characterem se opposuit, qui est Christo *immediatus* & *proximus*

vicarius, superponendo characterem Christo immediatiorem, indeque adeo superioriorem, dum nempe statuit Concilij super Papa superioritatem: idcirco Synodus illa nequibat pro tunc permansisse in statu etiam *materialiter* duntaxat, ac *dispositivè* Oecumenici Concilij, quamvis postea non ad istum solummodò statum redierit, sed tandem ex accessu Pontificis Martini V. pervenerit ad statum Synodi *complete* ac *formaliter* Oecumenicæ, subsistentis scilicet ex vicario Christi characterem, illi ex tunc certo Papæ inexistente.

Juxta præfatam hypothese excipi potest *tertiò*. Pro statu V. præsertim Sessionis se protendentis ultra schismatis statum, atque Concilij super Papâ etiam certo superioritatem decernentis, non potuisse tunc in Synodo Constantiensi Ecclesiam Universalem sufficienter, ac perfecte representatam fuisse. Explicatur ac imprimis ostenditur, stante illâ hypothese, ne *materialiter* quidem generalitatem pro statu V. Sessionis habuisse locum in Concilio Constantiensi, atque adeo istud haud fuisse sufficienter representativum Ecclesiæ Universalis, etiam quoad *acephalum* illius Corpus Hierarchicum. Cum equidem Christus *Matth. 18.* discretis verbis sit contestatus, se in medio eorum fore, *ubi duo vel tres in nomine suo congregati fuerint*; clarè hinc evincitur, Concilij Oecumenici generalitatem constare posse ex paucioribus quidem Præsulibus Ecclesiasticis, modò isti congregati fuerint in nomine Christi ad totum Orbem Christianum se protendente. At neque convocatio ista, neque aggregatio Præsulum Ecclesiasticorum, pro Synodo Constantiensi prætendi potest esse facta sub certo Christi vicario characterem. Unde quia hic character incertus, vel etiam nullus fuit in Ioanne XXIII. convocante Synodum Constantiensem, nequibat hinc Ecclesia certificari de statu Oecumenici Concilij. Non poterat igitur ea Synodus in facie Ecclesiæ haberi quâ Generalis, nisi *dispositivè* fortassis & *materialiter*, non aliter tamen, quàm sub respectu ad indubitatum Christi vicarium characterem, soli Papæ certo *secundum prudentialis credibilitatis evidentiam* inexistere possibilem.

Etsi verò ipsorum etiam Præsulum characteres Episcopales in unam Synodum Constantiensem collati ex suo *transcendentali* ad Ecclesiæ regimen ordine, atque adeo ex suâ connatâ ad certum Ecclesiæ Caput habitudine & ordinatione *intrinsicâ*, jam fundarint *materialiter* quandam Concilij generalitatem, sub statu tendentiæ ad certi Papæ characterem obtinendum ordinatâ: hæc ipsa tamen generalitas *materialis* pro eo etiam statu, quo Synodus Constantiensis supra Papam certum contendeat se efferre, necdum complectebatur Episcopos ac Præsules, Benedicti XIII. & Gregorij XII. obedientiam professos. Quæ integritas *materialis* in Concilij Constantiensis V. præsertim *sessione* tantò magis decredebatur, quod ex ipsâ etiam Ioannis XXIII. obedientia, quàmplures Patres, in *contrarium*

38.

PAG.
305. N.
71. C.

39.

rium protestati fuerint. Imò dum Congregatio ejusmodi à charactere Concilij Oecumenici formaliter constitutivo, vicario scilicet Christi nomine se alienum ostendebat, ex tunc prorsus deficiebat Conventus illius ordo & habitudo ad characterem Christi vicarium, siquidem iste per essentiam suam non admittat auctoritatem Christo immediatam, atque adeò se majorem; sicque proinde sancitâ Concilij super Papam auctoritate, jam abjiciebatur ille vicarius Christi character. Unde quando prædictæ Sessionis V. Congregatio Constantiensis, neque reliquarum duarum Obedientiarum Patres; neque plures ex Ioannis XXIII. Obedientiâ Præsules, utpote in contrarium protestantes complexa est, sed insuper desijt esse in tendentia ad sui complementum formale & substantivum, ex immediato Christi vicario characterem, solius Papæ proprio, sibi adsciscendum: omninò consequens est, tunc ne quoad materiam quidem hierarchici Corporis generalitatem fuisse illam Synodum Ecclesiæ universæ sufficienter representativam.

40. Pro quarto ostenditur præterea, stante præfatâ hypothesi in statu Sess. V. Synodo Constantiensis longè magis defuisse formalem generalitatem, atque adeò vim Ecclesiæ Universalis sufficienter & completè representativâ. Etenim Concilium Oecumenicum venire nomine Ecclesiæ, dicere debent illi universi, qui assleverant, ipsi appropriari posse illud *Matth. 18. De Ecclesiâ. Et. Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus.* Num verò sub isto Ecclesiæ vocabulo in hoc sacri Evangelij textu dicere fas est, intelligi Corpus Ecclesiæ Hierarchicum *acephalicè* sumptum; an verò quâ Capiti suo Summo Pontifici unitum? Certè Ecclesiam, quam nefas est, non audire; esse à Christo condecoratam indefinitâ ligandi & solvendi auctoritate Apostolicâ, constat ex sacro Evangelico contextu. Ex quo insuper constat, Ecclesiam illam eâ pollere præminentia, ut, si duo inibi aggregati consenserint, super quacunque re, quam petierint, ipsis fore impertendam à Patre caelesti. Constat præterea ex ejusdem Evangelij contextu, istos duos esse, qui congregantur in nomine Christi, atque adeò tum Præsules hujus nominis auctoritate aggregatos, tum illum, qui præfert hunc Christi vicarium characterem. Nequit ergo illa in Concilio Oecumenico *representative* consistens Ecclesia *sufficiens* ac *integraliter* subsistere, nisi illi Duo, nempe Corpus Ecclesiæ Hierarchicum nomine Christi aggregatum, & Caput, vicarium Christi characterem præferens, conjugantur in Generali Concilio. Quia igitur in Concilio Constantiensis, juxta hypothesein superius positam, pro statu præsertim V. Sessionis, erat defectus tam ex parte Corporis Hierarchici, quam ex parte Capitis: imò quia hujus auctoritas suprema, quâ Christi vicarium nomen immediatè præferens, tollebatur è medio; consequens est, Concilium Constantiense pro illo statu non fuisse Ecclesiæ Universalis sufficienter representativum, ita ut

in ejus medio Christus, unâ cum Patre suo Æterno, ac Spiritu sancto adfuisse dici poterit.

S. V.

In quo sensu juxta Gallicani Cleri Declarationem præsentis articulo secundo positam, accipienda sint Decreta Sess. IV. & V. Concilij Constantiensis?

Clerus Gallicanus in hoc articulo ita tribuit Apostolicæ Sedi plenam spiritualium rerum potestatem, ut immota tamen consistere velit sanctæ Oecumenicæ Constantiensis Synodi Decreta de auctoritate Conciliorum Generalium, quæ Sessione IV. & V. continentur. Cujus suæ assertionis rationem videtur in hoc reducere, quod ea Decreta sint à Sede Apostolicâ comprobata, ipsoque Romanorum Pontificum ac totius Ecclesiæ usu confirmata, acque ab Ecclesiâ perpetuâ religione custodita. Rejicit denique illos, qui ad solum schismatis tempus dicta Concilij Decreta detorqueant. Pro quibus singulis accuratius expendendis, sequentes hic proponemus, & discutimus *disquisitiones*.

Primò igitur exordiendo à puncto extremo, disquirere lubeat; An Conciliorum Generalium, *acephalorum* tamen, auctoritas erga præsumtum aliquem Papam extendi valeat ultra tempus schismatis? Ex antecedentibus constat, dum ex schismate nulla elucet saltem convincens credibilitatis evidentia, penes quem Papatus legitime subsistat, tunc re ipsâ deficiere conditionem à Christo positam pro claribus Regni caelorum obtinendis, siquidem Christus ea verba ad Petrum cum successione ordine prolata: *Tibi dabo claves Regni Caelorum, annexerit ad statum, in quo verificetur, Petri successorem ita esse in Petrà, seu Cathedrâ Apostolicâ, ut super ipsam ædificetur Ecclesia.* Quia igitur hæc Ecclesiæ ædificatio consistit ex fide, per quam constituendus in Cathedrâ Apostolicâ, credi debeat esse confors illorum Christi verborum, *Tibi dabo claves Regni Caelorum*; idcirco, dum propter schisma constare haud potest, quis legitimus sit Petri successor, seu quem præfata Domini nostri verba contingant, nequit pro tunc status ille subsistere, in quo clavium auctoritas Apostolica in vi verborum Christi, alicui de Papatu contentendum reverâ sit collata. Ultra schismatis hujusmodi tempus, certum insuper est, eum, qui verus erat Papa, si lapsus sit in hæresin, fide Divinâ, seu *substantiali* Ecclesiæ formâ destitutum, desinere esse membrum Ecclesiæ, adeoque ipso jure *divino* non posse jam esse sanctæ Ecclesiæ Caput, ipsoque adeò *facto & jure* amittere jus Papatûs. Hinc proinde Concilium Generale jam *acephalum*, dum etiam est probabilitas duntaxat de tali hæreseos contaminatione, potest super Papâ jam dubio facto processum *judicialis* instituire, eumque de hæresi *juridicè* convictum

authoritative declarare, quod ipso jure Divino sit a Papatu depositus.

Datur insuper casus, quod Papa per vim, aut violentiam, seu metum gravem ac injustum est intrusus, vel per simoniam inique promotus. Contingere etiam potest, quod in electione Papae designativa interveniat defectus substantialis alicujus requisiti. In quibus universis casibus non potest persona ad Papatum sic intrusa pertinere ad statum successione Petri, nec adeo contingant ipsam verba Christi: Tibi dabo claves Regni Caelorum. In qua proinde variorum adeo casuum periculis, nullo etiam intercedente schismate, Papatus re ipsa vacat, nec adeo subsistere tunc potest Synodus Generalis, nisi acephala, ex Episcopalis characteribus ex toto, quantum fieri potest, Christiano orbe collatis, absque Christi vicario characterem, Oecumenici Concilii formaliter & substantialiter constituto, coalescens. Cui nihilominus Synodo, asseverandum est, competere auctoritatem super ejusmodi Papa seu intruso, seu vitiose promotio judicialiter procedendi, ac pro nullo authoritative declarandi, providendi que de medijs, quibus Ecclesia sancta potiri tandem valeat legitimo Capite, vero summo Pontifice. Hinc ergo evidens redditur, auctoritatem Concilii Generalis licet acephali, haud detorqueri debere ad solum schismatis tempus, si tamen sermo sit de statu Papae, sub quo minime elucescat evidentia credibilitatis de vero & indubitato Petri Successore. Juxta quem adeo sensum omnino descendendo in praeterea Cleri Gallicani sententiam: secus tamen foret, si ea Concilii auctoritas protenderetur super vero ac prolus indubitato Papa; uti inferius magis elucidatur.

44. Quo praesupposito, lubeat pro secundo regredi ad ea praeterea Gallicanae declarationis verba, quibus Decreta IV. & V. Constantiensis sessionis praetenduntur, promanasse ex Oecumenica Synodo. Respondeoque ex mea parte, Concilium Constantiense pro eo statu, vere dici posse materialiter ac dispositive Oecumenicum respectu illorum Decretorum, si haec ultra schismatis quidem tempus ad Papas seu intrusos, seu haereticos, seu quoquo modo dubios, non tamen ad omnino indubitatum ac certum Petri successorem extendantur. Explicatur. Supponamus namque ex physicis principijs, quod juxta Scotistarum sententiam, in homine duplex consisteret forma substantialis, una corporeitatis dicta, altera anima rationalis. Ex forma equidem corporeitatis denominaretur corpus organizatum, necdum tamen formaliter humanum, sed materialiter duntaxat, quod nempe ex unione formae rationalis esset constituendum sub ratione hominis seu corporis qua formaliter humani. Sic proinde Ecclesia dupliciter considerari potest, vel qua Corpus Hierarchicum in Synodo aliqua generali abique Capite representatum, vel qua Corpus animatum forma auctoritatis Oecumenicae, vicarium Christi characterem, solius Papae

proprium praferentis. In priori adeo statu nequit adhuc Concilium formaliter, sed materialiter duntaxat & dispositive dici Oecumenicum; nec ejus Decreta habent vim auctoritatis Oecumenicae. Cum igitur Synodus Constantiensis pro statu IV. & V. Sessionis fuerit destituta praesidentia Papae, carueritque adeo pro tunc vicario Christi characterem, nequibant Decreta tunc sancita potiri auctoritate Oecumenica: sed ad hanc obtinendam, opus fuit auctoritativa Papae in futurum eligendi confirmatione, seu forma Synodi in Esse Oecumenicae essentialiter constitutiva. Quam tamen Papae confirmationem non obtinuit Synodus Constantiensis pro Decretis illis, imo istis inexistisset omnino incapacitas ad talem Papae auctorizationem, si sub illis praetensa fuisset Concilii super Papam superioritas. Ubi vero ea Decreta non nisi Papas, ex causis supra expositis, dubios attigissent, tunc eatenus dici possent Oecumenica pro tunc saltem materialiter ac dispositive, quatenus verum est, ab ipsa Sede Apostolica approbari, ac Ecclesiae usu custodiri, quod Synodus etiam acephala extra schismatis quoque tempus possit super Papis dubijs suam protendere auctoritatem, ad eos seu deponendos, seu potius jure Divino nullos authoritative declarandos.

Sed nunquid pro tertio opponet fortassis adversarius, Concilium etiam acephalum representat Ecclesiam, quae est columna & firmamentum veritatis? Quomodo ergo fas est, dicere, Concilium ejusmodi acephalum, dum v. g. nullum extat verum Ecclesiae Caput, non esse formaliter Oecumenicum? Hujus duplicati quaestio accipe sequentem resolutionem. Dum namque Spiritus sanctus per os Apostoli 1. Timoth. 3. Ecclesiam vocat columnam, & firmamentum veritatis, num dicere fas est, hoc de Ecclesia hierarchica solum incomplete, ac imperfecte sumpta intelligendum esse? Constat autem ex fidei principijs, hierarchicum Ecclesiae statum substantialiter componi ex Capite, & Corpore hierarchico, Ecclesiasticos Praefules complectente. Num igitur isti Corpori acephalo, cum exclusione Capitis, Summi Pontificis, attribuire fas est, illam praeminentiam Ecclesiae appropriatam, quod sit columna & firmamentum veritatis? Hoc praedicatum nulli alteri subiecto est attribuendum, quam illi, quod textu illo Apostolico habetur expressum, nempe Ecclesiae. Quia igitur Ecclesia, secundum quod est Hierarchia in terris Divinitus instituta, substantialiter dicit Corpus Hierarchicum qua unitum Capiti, Supremo Pontifici, nequit illud praedicatum, quod sit columna, & firmamentum veritatis, attribui acephalico Ecclesiae Corpori Hierarchico, neque adeo decretum emanans a tali hierarchico Corpore acephalico, ullatenus dici potest formaliter, & complete Oecumenicum: sed neque materialiter & dispositive sortiri potest hanc denominationem, nisi ex habilitate & aptitudine ad recipiendum Summi Pontificis, Nomen Christi vicarium praferentis characterem. Quandoquidem ergo Sedis Apostolicae approbatio neque per Martinum

45. ex pag. 321. n. 32.

CVI

tinum V. neque per alium Romanum Pontificem accesserit *quarta & quinta sessionis* Constantiensis Synodi Decretis, prout præterduntur, extra casum schismatis, extendi supra verum etiam indubitatum Papam; atque adeo hoc in sensu *positivè* pugnent cum Pontificia autoritate quâ supremâ, & Christi *immediatè* vicariâ, consequens est, sub tali prætenso sensu nullatenus dici posse Oecumenicam. Sed hæc *in proximè subsequentibus* expresso accuratius expendimus.

46. *Quartò* igitur, cum Clerus Gallicanus in præallegata sua declaratione Decreta Synodi Constantiensis tanquam Oecumenicæ Sessione *quarta & quinta* edita, non aliter dicat valere, atque immota consistere, nisi quatenus sint comprobata per Sedem Apostolicam, Romanumque Pontificem, ac totius Ecclesiæ usu confirmata & custodita: meritò jam disquiritur; *Cujus Pontificis Romani, an fortè Martini V. autoritate sint comprobata ea decreta?* Ex antecedenter dictis constat, duplicem formari posse sensum eorum decretorum. *Unus* est, secundum quem autoritas Conciliorum Generalium ultra tempus schismatis extenditur ad Papas intrusos, sive per vim & metum, & simoniacam pravitatem, vel electos cum defectu *substantialis* solennitatis, vel ob hæresin Divino jure ab Ecclesiæ Corpore avullos, sicque ipso quasi jure naturæ à Capitis prærogativâ depositos. Hunc sensum, si unice intenderetur à Clero Gallicano, prorsus tenendum, Apostolicæque Sedis, ac Ecclesiæ usu receptum esse, liquet ex dictis *superius*. Alter proinde sensus est, per quem in vi præadductorum decretorum Constantiensium, autoritas Conciliorum Generalium *acephalorum* protenditur super Papâ prorsus certo, in Petrà Cathedrâ Apostolicâ per Ecclesiæ consensionem recepto, sicque ex vi promissionis Divinæ Christi infallibiliter dotato clavibus regni cælorum, neque per hæresin remoto ab ista Capitis Ecclesiæ, ac Petræ Apostolicæ prærogativâ. De hoc igitur posteriori sensu est nobis sermo; *Utrum sit comprobatus à Sede Apostolica, Romanorumque Pontificum, ac Ecclesiæ usu, speciatim verò Martini V. autoritativâ confirmatione?*

47. Hujus quæstioni resolutionem expendamus ex Bullâ Martini V. decretorum Concilij Constantiensis confirmatoriâ. Hujus initium coarctatur ad hoc: *Quòd eo diplomate suo intendat conservare fidem Catholicam à contagiosis hæreticorum dogmatibus, extirpareque hæreticam pravitatem de sinibus fidelium.* Exinde inserit suæ Bullæ statuta Constantiensis Concilij circa propositiones Wicleffi & Hus, nec non errorem Bohemorum de communione sub duplici specie. Hinc concludendo, confirmat *declarações, decreta &c. nec non condemnaciones, & sententias, seu statuta supra scripta.* Ex quo proinde Bullæ Apostolicæ tenore clarè patet, Martini V. confirmationem non extendi super decretis Constantiensibus *quarta & quinta* Sessionis in eo sensu acceptis, ac si Conciliorum Generalium autoritas protenderetur super certo & indubitato Papâ. Ac-

cedit, quòd idem Summus Pontifex sub eodem Concilio ediderit constitutionem, quæ incipit: *Ad perpetuam rei memoriam*, in Concilio Generali Constantiæ celebrato sexto Idus Martij, Pontificatus sui anno primo, quæ decernitur: *Nulli fas esse, à supremo iudice, videlicet Apostolica Sede, seu Romano Pontifice Iesu Christi vicario in terris appellare, &c.* Quomodo autem hæc constitutio subsisteret, & cohereret, si idem Pontifex confirmasset decreta Constantiensia quâ assertoria *superioritatis Concilij Generalis super Papâ certo & indubitato.*

Sed nunquid pro quinto dicere fas est, *illum reprobatum decretorum Constantiensium sensum esse totius Ecclesiæ usu confirmatum in Concilio Basileensi?* Multa equidem in hac Synodo sunt attentata adversus auctoritatem Summi Pontificis, specificè contra Eugenium IV. prout hæc referuntur à pag. 314. n. 25. ac seq. Verum mox ostenditur, ex universis attentatis nihil roboris & firmitatis accessisse decretis Constantiensis Concilij ad firmandam eam extensionem, in vi cuius præterduntur Concilij autoritas supra Papam certum & indubitatum. Inprimis equidem Concilium Basileense sub prima sui aggregatione erat legitimum & Oecumenicum, utpote convocatum in nomine Christi, nempe autoritate ipsius vicariâ, penes Eugenium IV. tunc indubitatum Summum Pontificem subsistente. Attamen iste Concilij Oecumenici character proprius ab ea Synodo cœpit esse remotus, ubi à Capite suo Romano Pontifice divisa est, ex eo, quòd Eugenius ejusdem Concilij dissolutionem, ac in fines Italiæ translationem derevisset suâ Bullâ, relatâ in *Appendice ad Acta Concilij Basileensis*; ex tunc enim Patres Basileenses, negantes, Concilium semel legitime convocatum per auctoritatem Pontificiam dissolvi, aliòque transferri posse, Eugenio in contrarium suis decretis agente, devenerant ad præinsinuata adversus Pontificem attentata. Sub quo proinde statu Synodus delijt esse congregata in nomine Christi, prorsusque cœpit esse destituta caractere Vicariæ Christi auctoritatis, juxta Christi Domini *Matth. 18.* sancitam ordinationem, omnino requisitâ ad Concilium Oecumenicum. Quare decreta dictæ Synodi ex tunc inter mera Conciliabuli jam *acephali*, imò Capiti suo refractariè oppositi adversus *immediatum* Christi in terris Vicarium attentata, sunt in tantum recensenda, ut ipsius etiam Christi institutioni eatenus repugnarent, quatenus *immediatè* Christi Vicariæ auctoritati protervè superponebant aliquam Christo *immediatiorem*, nempe Concilij super Papâ, *superioritatem*: quippe cum ex principijs fidei sit indubitatum, quò major est in Ecclesia superioritas, eò esse Christo *immediatiorem*, atque adeo, ubi Synodus esset Papâ superior, eo ipso haberet proinquirem respectu Christi *immediationem*, sicque proinde Papam non fore *immediatum* Christi Vicarium: quod à fidei principijs, ab ipso etiam Constantiensis Concilio contra Wicleffum firmatis, prorsus alienum est.

Pro

Pro sexto firmatur hæc nostra sententia, actorum Basileensium reprobatoria, ex Concilio Lateranensi sub Leone X. celebrati, & Christianissimo Galliarum Rege solenniter promittente, se ei inhæsurum, pro legitimo habiti sessione 10. Ita namque se habent hujus sanctionis verba: Nec illud nos movere debet, quod sanctio ipsa, & in ea contenta in Basileensi Concilio edita, & ipso Concilio instante, à Bituricensi Congregatione recepta, & acceptata fuerunt, cum ea omnia post translationem Basileensi Concilio per Eugenium IV. factam, à Basileensi Conciliabulo, seu potius Conventiculo, quod præsertim post ejusmodi translationem Concilium amplius appellari non merebatur, facta extiterint, ea propterea nullum robur habere poterint, cum etiam solum Romanum Pontificem pro tempore existentem, tanquam auctoritatem super omnia Concilia habentem, Conciliorum indicendorum, transferendorum, ac dissolvendorum, plenum jus & potestatem habere, nedum ex sacra Scripturæ testimonio, dictis sanctorum Patrum, ac aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, sacrorumque Canonum decretis, sed propria etiam eorundem Conciliorum confessione, manifestè constet.

Ad hoc intentum nostrum pro septimo singulariter faciunt, quæ Meldensis Episcopus legationis à Carolo VII. Galliarum Rege destinatae princeps, in sacro Purpuratorum senatu disseruit; prout refert Raynaldus ad annum 1541. & Ganguinus in Carolo VII. Nimio fervore, inquit, ab is Orator, resistendi (Basileenses) ad hanc vesaniam devenerunt, quod supremam potestatem in uno supposito consistere denegant, sed eam in multitudine, quæ eisdem in diversa scinditur, collocant; & pulcherrimam monarchiam, quæ Christianos hucusque tenuit in unitate fidei &c. abolere, & suppressere contendunt, nobilissimam Politiam, quæ beatitudinem celestem habet pro fine, ad Democratiam, vel Aristocratiam redigentes &c. sicque schisma factum est, nedum in obedientia Capitis, sed & in doctrina Evangelij &c. Ad quod schisma extirpandum videtur Christianissimo Regi Franciæ, Regni quæ sui consultis Prælati, multisque alijs sapientibus, nullum esse aptius remedium, quam evellere prædictas extremitates, ad quod faciendum, necessarium est Generale Concilium. Porro Concilium olim Basileense unam extremitatem nimis exacerbat, quando veritatem de supræmâ potestate in uno extinguere pertentavit: Concilium autem Florentinum hanc veritatem bene quidem lucidavit, ut patet ex decreto Græcorum, sed pro regulando usu hujus potestatis, nihil edidit, nihilque locutum est. Hæc igitur merito expendat Clerus Gallicanus cum eo, quod teste Raynaldo citato, idem Meldensis Episcopus in Concilio Florentino Regis Christianissimi, & Gallorum nomine supremam Ecclesiæ potestatem in uno supposito sit professus, detestando illos, qui eam ponunt in Concilio, sicque Catholicam scindunt unitatem. Expendat insuper idem Clerus Gallicanus, qualiter in Concilio Lateranensi Fridericus Cardinalis sancti Severini, Claudius electus Episcopus Massiliensis, & Ludovicus Dominus de Soterijs, Regis Christianissimi nomine, coram Nota-

rijs & testibus in litteris patentibus, Christianissimi Regis manu subscriptis, ejusque sigillo munitis, liberè ac simpliciter sacrosancto Lateranensi tanquam vero & legitimo Concilio adhæserint, in quo tamen Concilio sessione 10. expressè definitum est, Papam esse supra Concilium Generale.

Quibus ita constitutis, pro octavo ita licet concludere. Quandoquidem Clerus Gallicanus in suæ declarationis præadducto articulo secundo, non aliter dicat, valere Synodi Constantiensis tanquam Oecumenicæ decreta, quæ de auctoritate Conciliorum Generalium sessione IV. & V. continentur, nisi quatenus sunt comprobata à Sede Apostolica, Romanorumque Pontificum, ac totius Ecclesiæ usu confirmata: neque verò ejusmodi vel Apostolicæ Sedis comprobatio, vel Romanorum Pontificum ac Ecclesiæ confirmatio, & usus subsistat pro illorum decretorum sensu à nobis reprobato, sub quo scilicet eorundem ad certum & indubitatum in Cathedra Apostolica legitimum Petri successorem ut sic ab Ecclesia receptum fieret extensio: idcirco omnino habeo persuasum, quod Gallicana Ecclesia ultra schismatis tempus ea decreta extendens, locum habere duntaxat velit circa Papas dubios vel ratione schismatis, vel ratione probabilis intrusionis, vel ratione defectus in electione eorum designativâ substantialis, vel ratione verisimilis hæreseos. Quæ opinio magis firmatur in meo animo, quod eadem Ecclesia Gallicana Sedi Apostolicæ, ac Petri successoribus, Christi Vicarijs, rerum spiritualium plenam attribuat potestatem. Quomodo autem vel Petri successores respectu Christi essent Vicarij saltem immediati, si superior ipsis, adeoque immediatior esset intra Ecclesiam rerum spiritualium potestas, vel quomodo Romanorum Pontificum auctoritas esset plena, si subijceretur Concilio etiam acephalo, ex solis characteribus Episcopalis consistenti, nec juxta Christi constitutionem Matth. 18. exarata, absque vicario Christi nomine Papæ proprio, Concilium Oecumenicum facere potenti, neque proinde indefinitam, plenamque ligandi & solvendi potestatem absque eodem Christi Vicario characterem obtinere valenti?

Caput IV.

In quo sit supræmâ potestas Ecclesiastica.

Quam hætenus expendebamus questionem de Papæ supra Concilium, seu hujus super Papam superioritate, maximi esse momenti, concludit Ludovicus Ellies du Pin sacre facultatis Theologicæ Parisiensis Doctor in suæ de antiqua disciplina Ecclesiastica Dissertationis sextæ proloquo. Si enim Papa sit supra Concilium, hinc consequens fore, ait, quod sit summus Ecclesiæ Monarcha & Dominus, Ecclesiæque auctoritate ejus supræmâ, non autem Canone regatur, nullumque in ipsa sit Aristocraticum regimen: nec ulla sit Concilio-

rum necessitas, atque horum auctoritas universa non à communi, & Catholico Ecclesiarum consensu, sed ab unius Papæ sententiâ & voluntate dependeat: proptereaque Papa possit ex animi sui arbitrio Canones abrogare, alios condere, ab illorum observatione pro libitu dispensare: tandemque Episcopi intrâ Concilium sint duntaxat Consiliarii, non autem iudices necessarij controversiarum Ecclesiasticarum. Ex ijs equidem, quæ in antecedentibus falius expendebantur, clarum & liquidum elucet, ista consecraria per Elliesium efformata, ex integro saltem, imò ex majori parte haud subsistere, prorsusque aliena esse à mente Theologorum, qui docent, supra Concilium seu realiter, seu abstractivè ac phalum, non verò plene ac formaliter Oecumenicum competere Papæ superioritatis præminentiam. Nihilominus eorundem hîc discussionem reassumere, prorsus est necessarium, ex occasione argumentorum, quæ Elliesius cit. Dissert. 6. congerit.

2. Quorum summa ad hocce reducitur titulos. Primò; *Vtrum Concilium Generale legitime congregatum, cui adest Pontifex Romanus, vel ad quod legitime vocatus adesse renuit, majorem habeat auctoritatem, quam Pontifex Romanus solus, & sine Concilio Generali?* Secundò; *Vtrum Concilium Generale habeat potestatem condendi Canones, quibus ipse Pontifex tenetur?* Tertio denique; *Vtrum Concilium possit judicare de persona Papæ, ipsûmque in errorem, aut crimen lapsum deponere?* Quibus dilquisitionibus per modum primi quasi principij idem Elliesius præmittit, potestatis Ecclesiasticæ immediatum subjectum esse universam Ecclesiam. Quæ proinde universa quarto hujus Opusculi nostri capite examinabimus: in quinto dein expenduri exceptiones Elliesij, quas nostratis sententiæ argumentis opponere nititur. Ac demum in sexto capite discutiemus, quæ circa Pisani, Constantiensis, ac Basiliensis Conciliorum, hanc in rem definitiones supererunt ponderanda.

S. I.

An Potestatis Ecclesiasticæ immediatum subjectum sit universa Ecclesia?

3. Hujus quasi primi per Elliesium hîc sanciti principij, idem Auctor talem efformat sensum: *An scilicet potestas Clavium sit immediatè concessa Univerſitati Ecclesiæ, ut per ejus Ministros ad Summum Pontificem exercentur: An verò Summo Pontifici, aut Episcopis sit immediatè collata à Christo?* Hoc, ait, esse quæstionum propositarum fundamentum. Nam si clavium potestas sit penes solum Romanum Pontificem, haud dubium fore, quin super Universam Ecclesiam habeat auctoritatem, quippe cum aliam potestatem hac in hypothesi non obtineant Ecclesia & Prælati, quam quæ illis ab ipso communicatur, secus verò esse, si vice versâ Ecclesia supremam habeat potestatem, quæ ab eâ in Ministros, Summumque Pontificem derivetur. Quare præfatus Doctor Parisiensis ad hoc primitus est intentus, ut ostendat, mentem Antiquorum omnium fuisse, claves non uni Petro, sed in per-

sonâ Petri Univerſitati Ecclesiæ collatas esse, quas illa Ministris suis, atque ipsi Summo Pontifici communicat.

ARGUMENTUM I. Elliesij.

Ludovicus Ellies cit. Dissert. 6. §. 1. argumentatur 1. totam hujus rei summam reducendo in Christi Domini verba Matth. 17. cap. statuentis: *Si peccaverit in te frater tuus, & te ac testes non audierit, dic Ecclesiæ: Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & publicanus.* Hinc enim patet, excommunicandi potestatem esse penes Ecclesiam. Unde idem Doctor Parisiensis Dissert. sue 3. cap. 1. contendit, licet nulli præterquam Episcopi & Presbyteri potestatem habeant exercendi claves, eam tamen in Universâ residere Ecclesiâ: quo nomine inferioris Litteris non sacerdotibus solos, sed Universum fidelium Cætum intelligi. Tametsi igitur non omnes fideles uti possint clavibus, sed solis Sacerdotibus hoc sit reservatum: verum tamen haud dubium esse debere, quin primò & præcipuè ligandi & solvendi potestas sit data toti Ecclesiæ, à quâ in ejus Ministros derivetur, perinde ac res se habet in Republica, in quâ soli Magistratus & Cives obtinent jus vitæ & mortis, belli ac pacis, quæ tamen potestas in ipsâ Republicâ tanquam in fonte & radice residet.

Responsio.

Discernis inter primævam clavium potestatem solt Ecclesiæ datam, atque facultatem exercendi clavium ejusmodi ulum. Hanc equidem potestatem attribuendo solis Sacerdotibus, priorem autem ætenuis appropriando toti Ecclesiæ, ut in hac resideat tanquam fonte ac radice, ex quâ derivetur in ejus Ministros. Juxta quam proinde distinctionem pro primo scilicet ex te Elliesi: *Num ipsa etiam potestas utendi clavibus ex Ecclesiâ sit ætenuis derivata in Presbyteros, ipsummet etiam Papam, ut nullus eam acceperis immediatè à Christo?* Ita reverà dicendum videbitur, si hæc clavium exercendarum facultas non nisi ab Ecclesiâ ceu fonte ac radice profluxit in ejus Ministros, ipsum etiam Summum Pontificem: perinde ac Regia, lumini naturali politicam inter homines societatem distanti concreata potestas, mediante populi in unum regimen civile se se coadunantis consensu, nec adeò immediatè à Deo fuit communicata huic individua personæ ac stirpi. Hoc autem posito, cum Ecclesiæ clavibus à Christo dotatæ nomine juxta Elliesium non veniant duntaxat Episcopi ac Presbyteri, sed universus fidelium Cætus, atque adeò in isto ceu fonte ac radice sit potestas, Presbyteris, ac Episcopis communicandi facultatem, utendi clavibus, rursus disquirere licebit; *An ex Christo immediatè, vel potius ab Ecclesiâ in Presbyteros ac Episcopos derivetur penitentiæ quæpiam habitus, ad exercendas claves, eisque utendi potestatem recipiendam?* Si hæc equidem Presbyteris, non verò laicis conveniens habitus in solum Christum principiter ac immediatè tanquam suum principium esset reducenda,

ducenda, ne tunc quidem *activa* clavium potestas in Episcopis, ipsomet etiam Papâ, esset *immediatè* à Christo, sed *passiva* duntaxat erga claves recipiendas aptitudo. Quinimò cum primævum subiectum potestatis Ecclesiasticæ sit omnium Fidelium Cœtus, idcirco denuò percontari licet; Quo *Sacramentali* signo universus Fidelium Cœtus recepisse dicendus foret characterem à statu laicali discretivum per quem in ipso subsisteret potestas Ecclesiastica, cum ne Episcopi quidem sint capaces ad hujus potestatis usum recipiendum, nisi mediante *characterè* Episcopali Ordinis? Et quia *passiva* ad potestatis Ecclesiasticæ usum habilitas in Episcopis est ex *characterè* *Sacramentali* Ordinis, nunquid consequens erit, in ipso etiam Cœtu fidelium, oportere, *passivam* respectu potestatis Ecclesiasticæ capacitatem esse ex aliquo characterè *Sacramentali*? An ergo asseverandum erit, hanc *passivam* respectu primævæ clavium potestatis, habilitatem proximam in Ecclesia substituisse, ex nullo alio, per Christum, ejusque Sacramentum aliquod impresso, quam Baptismali characterè? Quo rursus posito, cum & *activa* clavium communicandarum potestas sit in Ecclesiâ tanquam radice ac fonte; & *passiva* ad eas recipiendas habilitas ex Christi primævâ institutione per nulum cujusquam Ordinis *Sacramentalis* characterem subsistat, denuò datur occasio disquirendi; An non hinc foret consequens, posse clavium exercitium ab Ecclesiâ communicari *ipsis* etiam Regibus, nullo ultra statum politicum discretivo characterè insignitis? Hoc profectò est, quod Ecclesiâ Anglicana olim pertentaverat in ipso Rege suo tanquam Ecclesiæ Capite seu constituendo, seu recipiendo. En igitur, quò mi Elliesi, ex principio per te asserto tandem deveniremus.

6. Quare pro secundo optarem, Elliesi, ut ad animum reduceres Divini per te allegati Verbi Evangelici sacrum contextum, ubi, cum fratrem peccantem, si testes non audierit, Ecclesiæ denunciandum, & si Ecclesiam non audierit, instar Ethnicæ & publicanæ habendum, adeoque excommunicandum, Christus iussisset, mox subjunxit, penes quos stare deberet ista excommunicandi auctoritas: Amen dico vobis, (inquiens) quidquid ligaveritis super terram, erit ligatum & in cælis &c. Nunquid enim ista verba ex clarissimo tenore suo noscuntur directâ ad solos Apostolos, non ad universum, nullo characterè extra laicalem statum discretivo insignitum, Cœtum fidelium? Et ne quis possit sibi imaginari, ad Apostolos sigillatim sumptos pertinere duntaxat ea Christi verba: mox subtexit: Si duo (ex eo Cœtu Apostolico) consenserint, à Patre Eternò ipsis communicatum iri, quamcunque peterent, Veritatis Divinæ manifestationem; expressè tamen denotando, hos duos esse collegium Apostolicum sub binario seu ternario saltem numero aggregatum, & coadunatum cum nomine Christi vicario, id est, cum Apostolica, Christi nomen Vicarium in terris representantis auctoritatis, characterè. Hoc ergo Collegium Apostolicum, juxta diserta Christi ver-

ba, non universorum fidelium; nullo, seu Apostolico, seu Episcopali, seu Sacerdotali ultra statum laicalem extractivo & discretivo characterè insignitorum Cœtus, est illa Ecclesiâ, Hierarchiæ Divinitus institutæ formam præferens, sicque totam Ecclesiam quoad potestatis Ecclesiasticæ plenitudinem representans, cui pro perpetuo Ecclesiæ statu à Christo *immediatè* sunt Matth. 18. conceditæ claves solvendi & ligandi.

Nunquid autem pro tertio hoc ita accipiendum est, ut per istam Matth. 18. sancitam clavium potestatem eliminari debeat, quæ Matth. 16. per ipsamet etiam Christum Petro determinatè ac singulariter, in ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum, ejusque adeò successoribus est promissa; & Joannis 21. in Oecumenico Pastoralis munere *actualiter* collata clavium auctoritas? Si in aliquo regno eâ lege esset in Regem à populo translata suprema politica potestas, ut certis tamen temporibus obstringeretur, convocare Generalia Statuum ac Ordinum Comitia, quorum non consultivum duntaxat esset suffragium, sed unâ cum Rege *ultimatè* decisivum, num propterea fas esset negare, quòd Regi etiam extra Comitia esset æquè suprema auctoritas Regia, quodque Comitiorum generalium, Regis simul auctoritate stipatorum facultas politica esset major, ac sit solius Regis, absolutâ Monarchæ potestate potiuntis auctoritas? Fertur: cum in Comitij Generalibus Franciæ sub Henrico III. conscripti fuissent quidam articuli, quibus exigebatur, ut Rex Comitiorum sententiam sequi teneretur, repudiatos esse tanquam Regiæ Majestati injuriosos: quippe cum Rex non esset verus Monarcha, si superioritatis super ipso præminentiam obtinerent Comitia Generalia. Pari ergo ratione ea, quæ ex Matth. 18. cap. Collegio Apostolico seu Concilio Oecumenico, ex Capite ac reliquo Ecclesiæ Hierarchico Corpore subsistenti, Ecclesiamque Universam plenè representanti, competit *indefinita* solvendi & ligandi auctoritas, ita est à nobis astruenda, ut necessarium tamen sit, prosteri alteram quoque Matth. 16. Petro determinatè, cum ordine perpetuitatis, adeoque cum successionis jure, promissam, & Joannis 21. cap. *actualiter* collatam, æquè *indefinitam* clavium potestatem.

ARGUMENTUM II. Elliesij,

Hic Auctor cit. §. 1. argumentatur 2. ab auctoritate Patrum. Inter quos primus inducitur Tertullianus *Scorpici* cap. 10. Memento, inquiens, claves hic Petro, & per eum Ecclesiæ reliquisse Christum. Cyprianus porro lib. de unitat. Eccles. ita habet: Loquitur Dominus ad Petrum: Tu es Petrus &c. tibi dabo claves Regni Cælorum. Et quamvis Apostolis omnibus post Resurrectionem suam parem potestatem tribuat, & dicat: sicut misit me vivens Pater &c. tamen ut unitatem manifestaret, unitatis ejusdem originem ab uno incipientem suâ auctoritate disposuit, Hoc erant utique & ceteri Apostoli, quod

fuit Petrus, pari consortio præditi honoris & potestatis. Optatus lib. 7. ait. Præferrî Petrus cæteris Apostolis meruit, & claves Regni Calorum communicandas cæteris solus accepit: id, est accepit eas, ut cæteris etiam communicarentur, personam gerebat omnium. S. Basilius Monast. Constitut. cap. 23. Petre, inquiebat Christus, amas me plus his, pasce oves meas: & omnibus deinde Pastoribus ac Magistris eandem tribuit potestatem cuius quidem rei signum est, quod omnes similiter, atque ille, ligent & solvant. Ambrosius lib. de dignit. Sacerdot. cap. 2. Quas oves, ait, & quem gregem non solum tunc B. suscepit Petrus, sed & vobiscum eas suscepit, & cum illo eas nos suscepimus omnes. Chrysostomus Homil. 79. (homil. 37. ad pop. Antioch. edit. Paris. 1581. fol. 228. litt. A.) super isthæc Christi Verba: Amas me, Petre, pasce oves meas, sic ait: Quod non ad Sacerdotes solos dictum est, verum etiam ad singulos nostrum, quibus vel minimus grex commissus est... Habet unusquisque ovem, ad pingua eam pascuâ ducat. Hieronymus denique lib. 1. contra Iovinian. ita disserit: At ipsa super Petrum fundatur Ecclesia, licet id ipsum in alio loco super omnes Apostolos fiat. & cuncti claves Regni Calorum accipiant, & ex æquo, super ebs fortitudo Ecclesiæ solidetur, tamen propterea unus eligitur, ut Capite constituto, schismatis tollatur occasio.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

9. PRIMò. Rem hanc magis elucidandi gratiâ, sciscitor ex Eliesio. An Romanus Pontifex Occidentalis Imperij iure à Græcis adempto, sive ex auctoritatis Apostolicæ plenitudine, sive (uti Auctor ille antehac confutatus contendebat) ex Senatûs, populique Romani scito & voto, sub iure hæreditario in Carolum Magnum transtulerit Imperatoriam dignitatem? Nunquid ex tunc verificabatur, eum Romanum Pontificem primitus huic Francorum Regi, & per eum stirpi ipsius masculinæ, imò toti Regno Francico reliquisse Imperialem sublimitatem? Ex quo nihilominus propriissimo loquendi modo haud evincitur, dicto Franciæ Regno primordialiter ceu primævo subjecto & principio fuisse concessum illud jus Imperatoriæ præminentia, sed hæc ita inerat Carolo, ceu primo inter Occidentales Imperatori, per eum tanquam principium & fontem propaganda, in stirpem suam masculinam Regiamque Francicam successione, ut non nisi consecutivè in-existeret Regno Franciæ: quatenus scilicet id, quod est in Capite, verè dicit esse in Corpore: sicque adeò Occidentale Imperium erat in Carolo, tanquam in Capite Regni Francici, huic verò inextiterat tanquam Corpori politico, cuius Caput fuerat Carolus. Pari proinde proportionali ratione, quando Christus compellabat Petrum: Tibi dabo claves Regni Calorum, vi istorum verborum, Petrus destinabatur in Caput sanctæ Ecclesiæ seu Regni Calorum. Unde rectè asserbat Tertullianus, hæc claves à Domino esse primi-

tus concessas Petro, esseque per eum relictas Ecclesiæ. Per hoc enim denotatur, isthanc auctoritatem ita fuisse in Petro tanquam primario ac immediato subjecto suo, ut per ipsum intelligerentur relictæ toti Ecclesiæ ceu Corpori mystico, cuius Caput constituendus esset Petrus.

Atque hoc pro secundo est ipsissimum illud, quod Cyprianus præallegatus probat ex ijs Christi verbis definitè ac determinatè ad Petrum, non ad universum Collegium Apostolicum prolatis, Tu es Petrus &c. tibi dabo claves regni calorum. Quamvis enim Christus Apostolis omnibus post resurrectionem suam teste præfato Cypriano, apertè potestatem tribuerit, dicendo: Sicut misit me vivens Pater, ita ego mitto vos: hæc tamen potestas, in qua Apostoli universi fuerunt æquales, subsisterat ex Christi delegatione, quæ se habebat per modum duntaxat legationis personalis, expiratura proinde cum illorum personis, uti antehac ostensum fuit. Præter hanc igitur personalis legationis Apostolis communis præminentiam, Petro fuerat alia adhuc destinata ligandi & solvendi absoluta auctoritas, quæ perpetuo Ecclesiæ statui annexa, habebat in se fundatum jus successionis: estque ipsissima illa intra Ecclesiam perpetua potestas Apostolica, de qua idem Cyprianus pergit dicere, Christum, ut manifestaret unitatem, hujus originem ab uno (scilicet Petro) incipientem, suâ auctoritate disposuisse. Quare gravi dignus est Eliesius animadversione, inter se confundens tum eam, quæ Matth. 16. Petro determinatè promittebatur à Christo ligandi & solvendi potestas, quæque Ioan. 12. actualiter conferebatur pastoralis Oecumenici Officij præminentia: tum illam, quæ Matth. 18. Apostolis, quæ Ecclesiam representantibus, sive Christi Vicario nomine coadunandis destinabatur solvendi auctoritas æquè indefinita, & in perpetuum duratura, id est in Concilium Oecumenicum Collegij Apostolici representativum transitura: tum eam, quæ Ioan. 20. Apostolis universis sigillatim spectatis per modum legationis personalis collata fuit, patet Apostolicæ auctoritatis potestas. De qua proinde obtinet illud Cypriani essatum: Hæc erant utique & cæteri Apostoli, quod fuit Petrus, pari consortio præditi honoris & potestatis. Ubi tamen isthæc per modum Legationis personalis cunctis Apostolis concessa prærogativa cum ipsorum personis expiravit, ex tunc nequibat illa Matth. 18. per Christum constituta solvendi & ligandi auctoritas Apostolica, Concilio Oecumenico, Collegij Apostolici representativo communicabilis esse, nisi Vicarium Christi nomen solius Romani Pontificis proprium interveniret: uti patet ex aperta littera cit. cap. 18. Matth. Quæ verò Matth. 16. ad Petrum solum directâ fuit clavium potestas, eatenus erat in successores pro perpetuo Ecclesiæ statu transferibilis, ut ex eâ inciperet origo unitatis, derivandæ scilicet ex unitate Capitûs, ceu Petræ, super quam edificanda esset Ecclesia. De qua proinde Petri, ejuisque successorum capitali præminentia, optimè

Optimè dixit Optatus lib. 7. præferri cæteris Apostolis meruisse Petrum, atque claves regni cælorum communicandas cæteris, solum accepisse. Hæc etiam est ipsissima illa auctoritas, secundum quam præ cunctis Apostolis constitutus est Petrus, ovium & agnorum Christi Pastor Oecumenicus. Ex verbis autem Ioan. 21. exaratis clarè constat, istam Petri præminentiam super cunctas Christi oves reflexivam, ipsos etiam Apostolos, utpote Christi agnos, habuisse sibi subiectos, non equidem quoad Apostolicam auctoritatem à Christo immediatè communicatam, sed quoad moralitatem actuum, ab hac quoque apostolica Auctoritate liberè promanantium, atque ut sic contentorum sub illo quocunque in terris Morali, quod Christus Petri ac Successoris ipsius indefinitè ligandi & solvendi potestatis ita subiecit, ut Episcopis quoad Ordinis characterem, & in hoc radicatum Pastoralis curæ aptitudinem, Apostolorum Successoribus, ipsa etiam iurisdictio actualis esset secundum præstatum Optatum à Petro communicanda: sicque adeo Petri Successor eatenus gerit (uti loquitur Elliesius) personam omnium Episcoporum, quatenus in ipso ceu Capite præconfinetur cuncta Pastoralis cura per ipsum communicanda ijs, quos vocat in partem suæ pastoralis sollicitudinis. Unde jam manifesta redditur præsentis Elliesiani argumenti ineptia, dum, quas Christus per varia sacrosancti Evangelij capita, tam aperte distinguit iurisdictionum Apostolicarum seu delegatæ cunctis sigillatim Apostolis, seu ordinariæ soli Petro concessæ, tum in Concilium Oecumenicum totius Collegij Apostolici repræsentativum translata potestatis species, in unum confundit chaos.

Sub quâ ipsa detestabili confusione, Elliesius pro tertio venit adhuc redarguendus, quod univèrsarum ejusmodi iurisdictionum Apostolicarum subiectum immediatum, contendat, esse Ecclesiam univèrsam, prout omnium fidelium, nullo etiam sacerdotalis seu Episcopalis characterè insignitorum Cœtum importat: dum tamen clavium potestatis Matth. 16. cap. definitæ, nec non Pastoralis officij Oecumenici Ioan. 21. per Christum sanciti auctoritas Petro definitè concessa; solvendi porrò & ligandi Oecumenica potestas Matth. 18. descripta univèrso Collegio Apostolico, quâ Ecclesiam Hierarchicam repræsentanti, Concilioque adeo Oecumenico Divinitus designata: missionis denique Apostolicæ plenitudo sub personalis legationis characterè singularis demandata, per clarum S. Evangelij textum noscitur respicere, non univèrsam fidelium Cœtum, sed vel Petrum, vel Apostolos singulos, vel Concilium Apostolicum ac Oecumenicum, tanquam subiectum immediatum. Quomodo enim aliter nisi torquendo, accipi possent illa ad Petrum immediatè ac individualiter directa Christi Verba: Tibi dabo claves &c. Pæsc Agnos meos: nec non ad Apostolos univèrsim, quâ Ecclesiam Hierarchicam repræsentantes, per Christum Matth. 18. prolata voces: Amen dico vobis, quæcunque ligaveritis &c. uti etiam ea ad cunctos sigillatim Apostolos pronuntiata Domini Verba, sicut misit me Pater, ita & ego misit vos &

Sed quid pro quarto energiæ inesse videri potest argumento Elliesiano ex SS. Basilij, Ambrosij & Chryostomi sententijs superius allegatis desumpto, cujus tota ratio reducitur in hoc, quod Christi verba, quibus Petrum ad sui amorem præ cæteris Apostolis præexcitatum constituit agnorum suorum Pastorem Oecumenicum; proportionaliter accommodentur cunctis Prælati Ecclesiasticis, cum Petro in ligandi & solvendi potestate communicantibus non equidem secundum parem Apostolicæ iurisdictionis plenitudinem, sed secundum hujus quandam participationem? An non ineptia manifesta est, hinc velle concludere, quod iurisdictionis Ecclesiasticæ subiectum immediatum sit univèrsa Ecclesia, non verò aut Petri successor, quoad auctoritatis Oecumenicæ plenitudinem, aut Episcopi secundum hujus participationem? Undenam verò isthæc profuit participatio Pastoralis in Episcopos derivatæ iurisdictionis, nisi ex illo, in quo, nempe Petro, ejusque successore, dicta plenitudo primordialiter, juxta aperta Christi verba residet? Quæ univèrsa eleganter sanctus Chryostomus homilia 55. in Matth. cap. 16. nos edocet, inter alia disertè asseverans, Petrum esse, qui cælesti potestate polleret, & claves haberet Regni Cælorum. Quid enim clariùs dici potuisset ad designandum immediatum clavium potestatis subiectum, Petri non tam personæ, quàm officio Oecumenico annexæ?

Sed quid pro quinto, mi Elliesi, evincere niteris ex S. Hieronymo, tum parem, Apostolicæ scilicet legationis, in omnibus Apostolis potestatem, tum in uno, scilicet Petro, Capitis præminentiam, sub quâ subsisteret Ecclesiæ unitas ac schismatis tolleretur occasio, agnoscente? Nunquid ex ipsissimis ejus sancti Doctoris verbis clarè elucescit, illam missionis Apostolicæ legationem personalem in cunctis Apostolis æqualem, in hisce singulis; eam verò Capitalis præminentis potestatem in unico Ecclesiæ Capite, Petro tanquam subiecto immediato residisse? In aperto igitur est, quas Elliesi hic allegas Patrum sententias, contra Thesin tuam disertè pugnare.

ARGUMENTUM III. Elliesij.

Hic Parisiensis Doctor contendit tertio. Pro se stare sanctum Augustinum; sic namque summus Ecclesiæ sanctæ Theologus lib. de Agon. Christiano cap. 30. ait: Ecclesiæ datus esse claves Regni Cælorum, cum Petro datus sunt, & cum ei dicitur, ad omnes dicitur, Pæsc oves meas: Pergit hic S. Doctor Concione 2. super Psalm. 30. Petrum tunc gessisse Ecclesiæ personam, in figurâ scilicet Ecclesiæ accipiendo clavium potestatem; uti loquitur etiam in enarratione super Psalm. 108. & Tract. 50. in Ioan. Quod Petrus, quando claves accepit, Ecclesiam sanctam significaverit. Quibus concordat, quod tract. 118. scripsit, quod claves unus tanquam personam gerens ipsius unitatis accepit. Item tract. 124. sic ait: Cujus Ecclesiæ Petrus Apostolus propter Apostolatûs sui primatum gerebat figuratâ generalitate personam. Ecclesia ergo, quæ fundatur in Christo, claves ab eo regni cælorum accepit in Petro, id est, potestatem ligandi, solvendi que peccata.

Ad præfens institutum suum inducit prætereà Elliesius Cyrillum lib. 12. in Ioan. S. Leonem sermone 3. de anniversario assumptionis suæ. Fulgentium in lib. de fide ad Petrum cap. 3. Item lib. 1. de peccatorum meritis & remissione, speciatim cap. 20. Eucherium Lugdunensem homilia de natali Petri. Gregorium I. lib. 6. Expositionum in caput 16. lib. 1. Regum cap. 3. Bedam in cap. 19. Matth. Et in cap. 21. Item lib. 4. in cap. 6. Matth. Ambrosium Aulpertum lib. 4. in Apocalypsin. Rabanum lib. 5. in Matth. cap. 16. Meldense Concilium anni 845. Palchalius, Rapertū lib. 8. in Matth. cap. 16. Hincmarum Rhemenlem Epist. 13. cap. 20. cap. 36. & 47. Dungalum Diaconum in lib. contra Claudium Taurinensem, Divi Augustini testimonia transcribentem. Odonem Cluniacensem lib. 4. collat. cap. 16. Hugonem de S. Victore lib. 1. de Sacramentis cap. 26. Quorum verba in responsione proferemus ad effectum accuratioris eorundem discussionis. His superadduntur allegationes Theologorum ibidem nominatorum, prædictos Patres sequentium.

Responsio ac retorsio præacti argumenti confutatoria.

16. In primis ex præadductis S. Augustini Testimonijs unice patet, quod ea Christi verba: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam: Et tibi dabo claves Regni Cælorum;* sint dicta Petro, quæ totius Ecclesiæ figuram seu Typum gerenti. At Capitis seu Principis est proprium, ita gerere figuram Regni, ut istud sit in ipso *representativè*. Ergo quia illa Christi Domini verba sunt dicta Petro, quæ totius Ecclesiæ figuram gerenti, oportet, ipsi Petro fuisse promissum Ecclesiæ Principatum, vi cuius in ipso seu Capite ac Principe, esset *representativè* tota Ecclesia, quæ super eundem seu Petram foret ædificanda. Hoc Divus Augustinus *tract. 124. in Ioan. circa medium* disertè tradit in hæc differens verba: *Ecclesiæ Petrus Apostolus propter Apostolatûs sui Primatum gerebat figuratâ generalitate* S. Augustini sententia, quam *tract. 50. in Ioan. proferrebat: Petrus, inquit, quando claves accepit, Ecclesiam sanctam significavit.* Quid enim aliud per hoc innuebat S. Doctor, nisi quod Ecclesia in Petro accepit claves Regni Cælorum? Quæ autem ratione Petrus significaverat Ecclesiam, nisi propter Apostolatûs sui Primatum; uti idem S. Ecclesiæ Doctor *suprà relatus dixerat?* Quid autem hinc inferatur, nisi quod claves Regni Cælorum in Petro propter Apostolatûs Primatum ita sint datæ Ecclesiæ, ut in Petro esset illa potestas, tanquam in Principe sive Capite, seu Præposito universæ Ecclesiæ? veluti apertis verbis loquitur idem Augustinus *lib. Quest. Veteris & Novi Testam. & lib. 2. de Bapt. contra Donatist. cap. 1.* Eo ipso namque, quod claves sint collatæ Petro quæ Principi Ecclesiæ, redditur hinc consequens, esse datæ Ecclesiæ in primario eius membro seu Capite. Sub quo proinde caractere verificatur de Petro, quod tanquam *unus personam* gerens ipsius unitatis, ex Capitis præminentia *trahentis originem, accepit claves.*

Secundò. Sed quid d' Elliesi, inferre tibi licuit ex hoc, quod Christus sub illis verbis: *Accipite spiritum sanctum, & juxta Cyrilli sententiam non seorsim aliquibus, sed universis Discipulis dederit virtutem abolendi à peccatis?* Num ea, quam Christus *Ioannis 20. v. 22.* Sacerdotio, atque ad eò universis isthoc caractere insignitis contulit potestatem, est huiusmodi conditionis, ut juxta ejusdem mensuram regulari debeat universa Apostolis collata auctoritas? An ergo dicere fas est, quam *eodem cap. vers. 21.* omnibus Apostolis per modum missionis personalis impertiebat auctoritatem plenariam Apostolicæ Legationis, ejus fuisse consortes cunctos Domini nostri Discipulos? Num ea etiam, quæ *Matth. 16.* Petro determinatè, ligandi & solvendi potestas indefinita, cum Regni Cælorum clavibus, quæque *Ioan. 21.* eidem Apostolorum Principi est collata Oecumenici Pastoralis muneris super cunctos Christi agnos reflexiva præminentia: nec non ea, quæ Collegio Apostolico, intrâ Concilium Oecumenicum totius Ecclesiæ Hierarchicæ representativo *Matth. 18.* est destinata ligandi & solvendi absoluta auctoritas, regulari quoque debet ex ea mensura, quam Christus *Ioannis 20. v. 22.* posuit pro largitione potestatis à peccatis absolvendi, cunctis Sacerdotibus communis? Non ineptia duntaxat, sed supra modum perniciosa est tua, d' Elliesi, argumentandi methodus, dum cujuslibet à Christo in terris seu Papatui, seu Episcopatui, seu Collegio Apostolico, Conciliove Oecumenico destinata potestatis unam videris ponere mensuram: sicque Ecclesiasticarum jurisdictionum species in unum confundis chaos, è medio taliter tollendo sacrosanctam fide Divinâ firmatam Ecclesiæ Hierarchiam.

Tertiò. Huiusmodi proinde Hierarchicæ ordinem optimè descripsit sanctus Leo, dum loco per Elliesium citato ita pro fundamento ponit Christi verba definitè ac determinatè prolata ad Petrum: *Tibi dabo claves Regni Cælorum, ut istius potestatis vim in alios etiam Apostolos transjisse, Decreti que hujus constitutionem ad omnes Ecclesiæ Principes commesse dicat: ita tamen, ut, quod omnibus erat intimandum, uni Petro singulariter fuerit conceditum, eò quod ipse cum illis Ecclesiæ Rebus esset præpositus.* Quid ergo? si dixerò, à Deo cælestium orbium Conditor cum inter sidera esse constitutum ordinem, ut solem statuerit esse luminare majus, in quo ita esset vis ex se propagativa luminis, ut in lunam ac reliquos planetas, imò & stellas universas, atque hisce mediantibus, in orbem sublunarem, etiam noctu, cui præesse juhebantur, lux aliqua diffunderetur? An non hinc dicere licet, in eo luminari Majore, scilicet sole, universum tam cælestem, quam terrestrem orbem accepisse lumen, imò illuminativam quoque virtutem? An autem hinc concludere fas est, isthanc vim illuminatricem toti terrarum, atque Cælorum orbi inexistere tanquam subiecto immediato: vel potius dicere, oportet, primavim illumina-

haud possent ad eligendum sibi unum Caput & Principem, vel ad ineundam inter se unam politici regiminis societatem, *consequenter* fuerit ipsis jus ad Nationum inter se divisionem statuendam, sicque ad singulas in singulis seu Regnis seu Regionibus formas Regiminum faciendas, Magistratufque supremos sibi cooptandos?

23. At secus res se habet circa sanctam Christi Ecclesiam, quæ una est per totum orbem, cujus etiam unitatis origo, secundum *Parvum testimonia, & diserta Christi verba*, subsistit ex unitate Capitis, non ab alio, quam à Christo *immediatè* constituti. Quod si ergo sub ejusmodi Capitis non tam *materialiter* quoad personam, quam *formaliter* quoad *Oecumenicum Pastoris officium* spectati nomine, intelligeretur Ecclesia, utpote fundata super tale officium *Oecumenicum*, tunc rectè dici posset, clavium potestatem secundum *originem* esse in Ecclesia: rectè insuper diceretur, ex hujusmodi officij *Oecumenici* cathedrâ Apostolicâ, Ecclesiæ secundum *originem* inexistente, in Petri ejusve Successorum personam profluxisse exercitium illius *Oecumenicæ* potestatis. At quis alius, nisi Christus, sanxit illud cathedrâ Apostolicæ *Oecumenicum* Officium? Cui porro, nisi Petro *definitè* ac *determinatè* (dicendo tibi *dabo claves*) Christus promisit, & postea concessit illud *Oecumenicum* pastorale officium? Quomodo rursus idem officium fuit à Christo commissum Petro, nisi quâ Petræ, super quam ædificanda esset Ecclesia, cujus figuram proinde gerere deberet Petrus, perinde ac in homine Caput, quoad *regimon* membrorum *universorum*, cujus figuram gerit, *supereminenter* in se continens cunctorum humanorum actuum imperium? Quomodo denique Ecclesia per totum orbem dispersa convenire unquam potuisset vel ad unum Caput sibi eligendum, vel etiam ad normam Concilij *Oecumenici* Ecclesiam *Universalem* representantis, statuendam? Hujus igitur utriusque tam Capitis Ecclesiæ, quam Concilij *Oecumenici* constitutio non per ipsam Ecclesiam, sed secundum *diserta Christi verba*, tum *Matth. 16. & Joann. 21.* tum *Matth. 18. cap.* exarata noscitur per ipsummet Christum *immediatè* sancita.

24. Quibus ita se habentibus, pro tertio hunc in modum concludere licet. Quandoquidem ergo tam Capitis Ecclesiæ, quam *Oecumenici* Concilij norma & officium sit *immediatè* ex Christo, *impertinentè* reducitur in Ecclesiam ex universo fidelium Cœtu consistentem, ceu primam sui originem. Quia porro Cathedrâ Apostolicâ officium erat Petro commissum eum ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum, ideo minimè moriebatur cum Petri personâ, sed quamdiu Ecclesia stabit in terris, ex ipsamet Christi constitutione *immediatè* transibit in quemvis ejus successorem: cujus equidem designatio fit per Collegium Cardinalium, attamen Pastoralis *Oecumenici* officij collatio, in vi prædictæ Christi constitutionis, addèque per Christum *immediatè* derivatur in personam, pro tali Christi vicario officio legitime designatam, Constat igitur, quam

impertinens sit comparatio inter Petri Successorem ac Politicum Magistratum, dum hujus scilicet in certam personam collatio, saltem *originatè* est ex hominibus, in unam Rempublicam seu Regnum olim sese coadunantibus: illius verò *Oecumenici* pastoralis officij collatio, tam *originativa* in Petro, quam *successoria* in subsequenti Romanis Pontificibus, est *immediatè* ex vi per Christum sancitæ institutionis. Et hinc dicere equidem licet, potestatem clavium esse *radicalis* in Cathedrâ Apostolicâ Ecclesiam *Capitaliter* representantis officio pastorali, quam in persona Petri, ejusve Successorum: nullatenus verò dici potest, claves Regni Cælorum esse *radicalis* in Ecclesiâ, quâ universorū fidelium Cœtum complectente, quam in officio *Oecumenico* pastorali, non solum Petri proprio, sed pro ejus Successoribus universis Divinitus constituto: huic enim ut sic *ceu formali* Capitis Ecclesiam representantis constituto, non promiscuo fidelium Cœtui universo, annexit Christus Apostolicam Cathedrâ Petræ, super quam esset ædificanda Ecclesia; uti diserta Christi verba sonant,

ARGUMENTUM V. Elliesij

Auctor iste cit. *S. 1. circa finem* argumentatur, ex præallegato *Abulensi* quasi. 49. Ecclesia, inquit, *suscipit Claves à Christo, & Apostoli tanquam Ministri Ecclesiæ: & nunc Ecclesia illas habet, & Prælati etiam; sed aliter Ecclesia, quam Prælati; nam Ecclesia illas habet secundum originem & virtutem: Prælati autem habent, secundum usum earum.* Dicitur Ecclesia habere secundum virtutem *claves*, quia potest illas conferre *Prælato per electionem.* Exemplum hujus rei est in *Domino rei, & usufructuario*, atque *usufructuario; nam Dominus rei habet usum reia, & confert illum usum alteri, sed non eo modo, quo habet, quia sibi reservat usum, ut proprietario, alteri concedit uti vel usufructuario, vel usufructuario, & in hoc confert Dominus, quod habet, quia Dominus rei non est usufructuario, vel usufructuario.* Conformiter in Ecclesia; ipsa enim non habet *claves*, quantum ad usum; omnia autem ista descendunt ex hoc, quod Ecclesiarum est aliquid, unum per se potens habere administrationem clavium, si autem per se possit administrare, non committeret alicui *Prælato.* Ex quibus Elliesius concludit ita subinferendo. Nemo enim est, qui non statim intelligat, illum habere supremam potestatem, qui potestatem habet secundum *originem & virtutem*, eum verò non habere potestatem supremam, qui tantum eam habet ab alio sibi commissam quoad usum. At potestas Ecclesiastica est penes Ecclesiam; Romanus autem Pontifex, cæteri que Prælati eam accipiunt ab Ecclesia quoad usum tantummodo. Non ergo Summus Pontifex habet potestatem in universam Ecclesiam, licet habeat in universâ Ecclesiâ, sed vice versâ Ecclesia potestatem habet in Pontificem, & quemadmodum mortuo Pontifice, alium sufficit, ita potest eum corrigere atque deponere, non quidem ipsa per se, nam universam societatem

tem Ecclesie convenire, aut judicare, non est possibile; sed per Concilium Generale, quod, cum universam Ecclesiam representet, habet universam Ecclesie potestatem in se unitam, cum præteritum Ecclesie universæ habeat assensum.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

26. Nequàm directè respondeam, primo loco convenio Elliesium, percontando; An, quia potestas Regia secundùm primævam suam originem lumine naturali concreta est, erat in communitate Regni, sive populi in unum regimen politicum coadunati, dicere fas sit, supremam in Regno r. g. Francico potestatem ita secundùm virtutem esse in Regni communitate seu Domino proprietario, ut non nisi quoad unum sit in Rege, quæ usuario, vel usufructuario duntaxat? An hinc fas quoque sit dicere, Regem Francie non habere potestatem in universum Regnum, licet habeat usum Regiæ potestatis in universo Regno Francico? An denudò hinc dicere fas sit, communitatem Regni habere potestatem in Regem, ita ut eum possit deponere, non quidem ipsa per se, cum universam Regni societatem convenire, aut judicare, vix possibile sit, sed Comitria generalia, quæ universum Regnum representant, habeantque universi Regni potestatem in se unitam, in vi cujus obtineant superioritatem supra Regem, ita ut eidem leges dicere possint, atque ab eodem auferre Majestatem regiam? Viderit profectò Elliesius, quomodò illa, si alluerit, essent accipienda ex parte Regis: cum enim in Comitijis Generalibus Gallie sub Henrico III. conscripti fuissent quidam articuli, quibus exigebatur, ut Rex Comitiorum sententiam sequi teneretur, repudiari sunt, tanquam Regis Majestati injuriosi: & jure merito, inquit Duplex ista recitans, nam reverà non esset Rex seu Monarcha, si ei à Comitiorum sententiâ recedere non liceret, sed eorum auctoritatem suâ regiâ Majestate superiorem agnoscere deberet.

27. A fortiori igitur pro secundo, quàm Regi Francie nefas est, imponere, respectu Regni, ejusque Comitiorum subjectionem, tam iniquum est, eam Christi Vicariæ auctoritati respectu Concilij etiam acceptali assignere. Etenim tota Ecclesiastica potestas in Novo Testamento suam habet originem ex Christi institutione, nullus verò ex toto sacro Evangelio apex ostendi potest, quo evincatur, potestatem Ecclesiasticam, secundùm originem & virtutem, esse à Christo immediate & primariò destinatam Ecclesie, quæ universos fideles, etiam laicos, promiscuè complectenti. Duplex namque in sacro Evangelio indefinita ligandi & solvendi potestas, per quam substituit potestatis Ecclesiasticæ sphaera, noscitur per Christum constituta intra Ecclesiam à se fundatam. Una Matth. 18. lancata fuit à Christo, sub hisce verbis ad Collegium Apostolorum prolatis; Amen dico vobis, quicquid solveritis, aut ligaveritis su-

per terram, erit ligatum, aut solutum in caelis. Quæ equidem auctoritas solvendi, iuxta sacrum contextum, respiciebat Apostolos, quæ Ecclesiam representantes. Hæc verò Ecclesie representatio à Christo fuerat definita ex hoc, ut Apostoli, eorumque quoad characterem seu potestatem solvendi & ligandi successores congregarentur in nomine Christi, atque adeò sub vicariæ Christi auctoritatis characterem, Romani Pontificis proprio; uti clarè docet sacer contextus. Illa igitur Ecclesie, intra Concilium vicario Christi nomine aggregatum representatæ, indefinita ligandi & solvendi potestas nullatenus convenit Concilio acceptali, Ecclesie Corpus imperfectè, nempe sine Capite representanti. Multò autem minùs competit Ecclesie, quæ universos fideles, etiam laicos, promiscuè complectenti. Altera deinde potestas Ecclesiastica describitur Matth. 16. sub verbis ad Petrum, seu Ecclesie Petram, prolatis; Tibi dabo claves Regni caelorum; quicquid ligaveris super terram, & quicquid solveris super terram, erit ligatum, & solutum in caelis. Quæ potestas Ecclesiastica ad Petri successores transiens, non minùs indefinita & universalis est, ac ea, quam Concilio Oecumenico Ecclesiam representanti à Christo destinatam, superius dicebamus. Quæ proinde duæ potestates Ecclesiasticæ, una Petro, ejusque successori singulariter, altera Collegio Apostolico collectim, seu Concilio Oecumenico Ecclesiam representanti, pariter immediate per Christum impertita, utrinque est æquè suprema, perinde ac si in regno aliquo ex primæva communitatis in unum regimen conspirantis constitutione ita fuisset Regi destinatum supremum Monarchicum regimen, ut certis tamen temporibus obstringeretur, pro publico Regni bono convocare Comitria generalia, ex universis Regni Statibus coadunanda, sub ipsius tamen Regis præsentia, eâ etiam cum lege, ut Comitiorum Regem ipsum seu Caput & Præsidem includerentium, auctoritas non major esset solâ regiâ potestate, etiam extra Comitria per supremam Monarchicam Majestatem suam decernere potente. Tunc sub tali constitutione, in hoc duplex foret suprema potestas, nec adeò regiâ auctoritas dici posset inferior auctoritate Generalium Comitiorum. Pari ergo modo proportionaliter disserendum est de Summi Pontificis vices Christi in terris gerentis potestate, comparatâ ad Concilij etiam Oecumenici, ipsammet adeò, Pontificium Christi vicarium characterem importantis auctoritatem; uti multimodè patet ex antecedentibus, probabiturque subinde in subsequen-

S. II.

Utrum major Concilij Generalis, quàm Romani Pontificis sit Auctoritas?

ARGUMENTUM I. Elliesij.

Hic Auctor argumentatur primò. Ad probandum, majorem esse Concilij præsentiam

28.

toritas
medra
stolica
CVI
180

tim Generalis, quàm Romani Pontificis auctoritatem, sufficere, quòd à Concilio Generali Ecclesia uniuersa repræsentetur, non item à Romano Pontifice.

Responsio ac retorsio hujus Argumenti refutatoria.

29. **H**UJUS tuæ ratiocinationis Elliesi fundamentum supponis ex hoc tuo principio, quòd suprema potestas spiritalis toti Ecclesiæ in communi, non Petro, ejusque Successori, immediatè sit à Christo collata. Quod principium tuum, cum non subsistat, uti patet ex antecedente §. imò apertè pugnet cum sacro Evangelio: ideo à te desidero, ut aliquem Evangelicum textum proferas, ex quo evincatur, Ecclesiam uniuersam repræsentari à Concilio Generali, non item à Summo Pontifice.
30. Pro primo igitur ad hoc tuum intentum utique produces versus illos Evangelicos, qui *Matth. 18.* habentur exarati. Ubi, cum Christus *vers. 17.* dixisset: *Dic Ecclesiæ.* Et, *si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus,* mox allocutus Apostolos simul in plurali, sicque collectim sumptos, promisit ipsis *indefinitam* solvendi & ligandi potestatem. An non igitur in vi hujus textus Evangelici Collegium Apostolorum, adeoque Generale, ex Prælati Ecclesiastici quoad characterem Episcopalem Apostolorum Successoribus consistens, Concilium, statuit, eatenus esse repræsentativum Ecclesiæ, quatenus ex auctoritate illà ligandi & solvendi, ipsamet Ecclesia in ipsis intrà Concilium in unum collectis audienda sit?
31. Verùm ex subsequenti *versu 20.* apertè constat, tale Concilium Generale constare debere ex Prælati Ecclesiastici, quoad characterem Episcopalem Apostolorum Successoribus, congregatis in nomine Christi. Neque verò istud Christi nomen vicarium ex Apostolica consistens auctoritate, alius jam portat in Ecclesia, quàm Romanus Pontifex. Sicuti ergo Concilium Generale non subsistit, nisi quatenus in ea intervenit Apostolici Romani Pontificis auctoritas, Christi nomen vicarium præferens: hinc enim ipsemet Christus *versu 19.* ad definitionem Concilij dogmaticam requisivit *Duorum* consensum, illius scilicet, qui portaret Christi nomen vicarium, & illorum *collectim* sumptorum, Prælatorum scilicet Ecclesiasticorum, qui sub hoc Christi vicario caractere essent congregati: sic proinde dici nullatenus potest, Concilium Generale *integraliter* repræsentare uniuersam Ecclesiam, nisi quatenus includit Romanum Pontificem, ejusque auctoritatem Apostolicam, vicario Christi caractere insignitam. Quare Concilium *acephalum* non nisi *incomplete* (quamdiu tamen Papatui non opponitur) nempe quoad hierarchicum Corpus, quasi materialiter duntaxat repræsentat Ecclesiam, cum econtra Papa sit repræsentans Ecclesiam, ad instar Capitis, in vi vicarij Christi præferentis characteris, se habentis ad Concilium

Generale ad instar formæ, Synodi quæ Oecumenicæ formaliter constituitur.

Pro secundo ex præallegato sacro Evangelico textu constat equidem, Concilio per Christi vicarium characterem, adeoque Summi Pontificis auctoritatem Apostolicam insignito, competere *indefinitam* ligandi & solvendi auctoritatem. Attamen potestas ejusmodi non minùs *indefinitè* & *universaliter* noscitur *Matth. 16.* unà cum regni celorum clavibus destinata Cathedræ Apostolicæ, penes solum Romanum Pontificem Petri Successorem nunc consistenti. Quomodo ergo cum veritate posset potestatis hujusmodi Ecclesiasticæ superioritas quædam prætendi ex parte Generalis Concilij erga Pontificiam, æquè *immediatam* auctoritatem Ecclesiasticam. Verum quidem est, quòd juxta *citatum versum 19.* Concilio Oecumenico ex Christi & Patris Aeterni assentià competat omnimoda & consummata in Dogmatibus fidei decidendis infallibilitas. Num verò ista prærogativa deneganda est Cathedræ Apostolicæ, quæ est Petrus, super quam ædificatur Ecclesia, à portis inferi nunquam superanda, cum equidem sit definitus articulus fidei, quando duo in Concilio Generali, Papa scilicet vicarium Christi nomen portans, & reliquum Corpus hierarchicum ex Prælati Ecclesiastici consistens, in aliquo fidei Decreto consentiunt, jam subsistere illam consummatam *ultimatè* decisionem infallibilitatem, cum econtra nondum sit ab Ecclesia definitum, an Summus Pontifex etiam extra Concilium Oecumenicum *ultimatè* decernat ex Cathedræ suæ Apostolicæ Petræ, super qua ædificatur Ecclesia. Quæ de causâ non tam *quoad se,* quàm *secundum nos,* est in Concilio Generali quædam infallibilitatis consummatæ major prærogativa, quam sit in solo Romano Pontifice extra Concilium decernente: hæc tamen majoritas Concilij nihil aliud est, quam evidentiâ credibilitatis magis convincens ad fidei assensum præbendum Dogmati, per Concilium Oecumenicum definito: cujusmodi evidentiæ prudentialis in credendo majoritatem non inferre superioritatem respectu Papæ, ex ipsis terminis extat manifestum.

ARGUMENTUM II. Elliesij.

Hic Parisiensis Doctor argumentatur *secundò* Romanis Pontificibus adeò persuasum fuisse, Concilij auctoritatem esse suâ majorem, ut ultrò ipsi Concilia postularent, tanquam necessaria ad dirimendas controversias, petierintque, aut saltem passim fuerint, sua iudicia in illis retractari. Et quidem exordiendo à B. Petro, observasse S. Chryostomum, nihil alicujus momenti ab ipso solo actum, ac sine Concilio statutum fuisse. Cum eligendus esset Apostolus in locum Judæ, cum constitutendi essent Diaconi, cum de Legalium observatione aliquid esset statuendum, consuluisse in commune, & omnia Fratrum electioni ac iudicio permisisse. Id maxime elucere

tere in illa celebri circa Legalium observationem controversia, quae in Concilio Hierosolymis congregato, disceptata, ac iudicata, totiusque Synodi, non unius Petri nomine definita est, his verbis: *Vilum est Spiritui sancto, & nobis.*

Hoc exemplo utos fuisse Synodi V. Generalis Patres, ut ostenderent, Concilij, praesertim Generalis, auctoritatem superiorem, ac majorem esse singulorum Episcoporum, ipsiusque Romani Pontificis auctoritatem. Licet, inquit, Spiritus sancti gratia circa singulos abundaret Apostolos, ut non indigerent alieno consilio ad ea, quae agenda erant, non tamen aliter voluerunt de eo, quod movebatur, si oporteret, Gentes circumcisci, desinere, priusquam communiter congregati, diversarum Scripturarum testimonijs unanimesque sua dicta confirmaverunt: unde communiter de eo sententiam protulerunt, ad gentes scribentes: *Vilum est Spiritui sancto & nobis. Sed & SS. Patres, qui per tempora in sanctis quatuor Concilijs convenierunt, antiquis exemplis mutes, communiter de exortis haereticis & questionibus disposuerunt, certo constituto, quod in communibus de fide disceptationibus, cum proponitur, quae ex utraque parte disceptanda sunt, veritatis lumen tenebras expellit mendacij. Nec enim potest in communibus de fide disputationibus aliter veritas manifestari, cum unusquisque proximi adiutorio indigeat.*

Responsio ac retractio hujus argumenti retractoria.

35. Falsò in primis supponis, Romanos Pontifices, ubi ex Cathedra Apostolica Petram decreverant, petijisse, aut saltem passos fuisse, sua retractari iudicia. Non igitur in hunc finem, sed alià ex ratione postulaverunt Concilia, tum ad reorinendam retractoriorum contumaciam, nullatenus acquiescentium Pontificis Decretis, tum ad inducendam ultimam & consummatam in rebus fidei infallibilitatem, ex Concilio per Pontificiam approbationem auctorizato subsistentem, sicque ad evidentiam credibilitatis quoad nos, sive quoad refractarios magis convincentem introducendam, tum ad partes prudentiae, accuratorem sapientum consultationem exigentis, manifestius adimplendas.

36. Hinc igitur primo exordium sumendo à B. Petro, lubeat audire, & accuratius expendere, quos hic Apostolorum Princeps supremæ Oecumenicæ auctoritatis actus ex se solo vel exercuerit, vel saltem exercere poterit, sed ex singulari prudentiali ratione, cum aliorum consilio & iudicio pegerit. Numquid enim supremæ Ecclesiasticæ potestatis actus erat, auctoritatem suam interponere in eligendo Apostolo, sancto nimirum Mathia, in locum pravaricatoris Judæ subrogando? Hoc autem te solo facere potuisset Petrum, ex Actis Apostolorum cap. 1. ostendit S. Chryostomus Homil. 3. in Acta. An non licebat, inquit, ipsi Petro scilicet eligere (aliquem in Judæ locum?) licebat equidem maxime. Verum id non facit, ne cui videretur gratificari. Et infra: Merito primus omnium auctoritatem usur-

pat in negotio, ut qui omnes habeat in manu: ad hunc enim Christus, & tu aliquando conversus confirma Fratres tuos. Item Homil. 4. Quid est, ait, cum aliquis undecim commanem vocem edebat, at Petrus omnium erat os, sed adstant illi undecim, testimonio suo comprobantes ea, quae ab illo dicebantur. Nunquid actus supremæ Oecumenicæ potestatis sunt, quod ad Petrum factus sit recursus pro Ecclesiastico Dogmate decidendo, & quod in hujus decisione per Concilium faciendâ per Petrum fiebat tum propositio, tum sententia post consultationem prolatio, cui reliqui fideles universi, ipsimet Apostoli acquiescebant? At Theoderetus in Epist. ad Leonem Papam sic habet: si Paulus præco veritatis, tuba sanctissimi Spiritus ad magnum Petrum cucurrit, ut is, quæ antiochia de institutis Legalibus contendeant, asferret solutionem, multò magis nos, qui abjecti sumus, & pusilli, ad Apostolicam vestram Sedem currimus, ut Ecclesiarum uberibus medicinam à vobis accipiamus. En igitur pro Dogmatis alicujus decisione recursus esse habitum ad S. Petrum: quem porro in Concilio desinit, vè pronantiasse, probare licet ex Actis Apostolorum, firmatque S. Hieronymus in Epistol. ad Augustinum: Cum magna, inquit, super hoc verbo oriretur questio, Petrus solida libertate: Viri, inquit, Fratres, quoniam ab antiquis diebus in nobis elegit Deus per os meum audire gentes verbum Evangelij, & credere: & qui novit corda Deus, testimonium perhibuit, utans illis Spiritum sanctum, sicut & nobis; & nihil discrevit inter nos & illos, fide purificans corda illorum. Nunc autem quid tentatis Deum, imponere jugum super cervicibus discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus. Sed per gratiam Domini nostri Jesu Christi credimus salvari, quemadmodum & illi. Tacuit autem omnis multitudo, & in sententiam ejus laudibus Apostolus, & omnes simul Presbyteri transierunt. Nunquid præterea Oecumenicæ supremæ potestatis actus proprius est, Ecclesiam aliquam dotare prærogativâ Sedis Episcopalis, ac in hac influere certam quandam personam? Hoc autem fecisse Petrum, scribit S. Chryostomus in Ioan. Homil. ult. super illa verba: Sequere me, ita disserens: Quod si quis percontaretur, quomodo igitur Iacobus Sedem Hierosolymis accepit? Responderem, hunc præposuisse Petrum totius orbis Magistrum. Nunquid denique supremæ Oecumenicæ auctoritatis actus est, ordinare totius orbis Ecclesiastica negotia? At S. Chryostomus Homil. 21. super istis verbis Act. 9. v. 32. Factum est, cum Petrus transiret per omnes: sic ait. Quemadmodum dux in exercitu obambulans considerat, quæ pars sit coadunata, quæ ornata, quæ suo adventu egeat. Vide ubique illum, scilicet Petrum circumcurrare, & primum inveniri.

Sed quo jure pro secundo nititur Ellicius ex V. Generalis Synodi Patrum sententiâ superius adductâ ostendere, ac si Concilij auctoritas major ac superior esset Romani Pontificis auctoritate? In hâc sententiâ dicunt præfati Patres, Spiritus sancti gratiam in singulis abundasse Apostolis, ut non indigerent alieno consilio, non tamen voluisse, nisi auditis alio-

na, Synodi quod
situr.
egato lano
m, Concilio
n, adque
Apostolicam
ligandâ
en pcedit
z utroque
gni calor
olonica, per
Petri Succ
dò ergo
modi En
tendi ex
Constit
fiaticam, p
fiaticam. V
tatum ver
hrisii & P
minimo d
dei decida
arrogant
olice, quæ
Ecclesia, à
cum equid
uando duo
ceat vicari
quam Corp
Ecclesiastic
conferre, p
tam altim
n econtra
n Summo
Oecumenic
edra: suæ
tur Ecclesi
quàm
i quædam
prærogati
sice extra
majorita
videntia
dei adent
cilium Oec
entia præ
non infere
ex ipsis

Veritas
centra
Ecclesia
CCL

aliorum ex S. Scriptura argumentis, suam confirmare sententiam. Num ergo ex hoc, quod Apostoli ex se ipsis solis ob singulares rationes prudentiales facere noluerunt, fas est asseverare, ipsis defuisse potestatem, quam desertis tamen verbis contestantur dictæ Generalis Synodi Patres, ita ut dicant, ipsos non indignasse alieno consilio ad ea, quæ agenda erant? Num ex eo, quod ejusdem V. Synodi Patres imitati sint antiquorum exempla, ad veritatem indagandam ex communibus de fide disceptationibus, valde idoneis ad repellendos refractarios, malevolentiumque oblocutiones retundendas, hinc inferre fas est, Concilij auctoritatem superiorem esse Romani Pontificis auctoritate? Quantumvis enim aliquam *quoad nos* infallibilitatis majoritatem in Conciliari, per ipsum Romanum Pontificem approbato, Decreto haud negemus, evidens tamen apparet ineptia in illa Ellicij illatione.

ARGUMENTUM III. Ellicij.

38. **H**ic Theologus argumentatur tertio. Quoties in Ecclesia majores ac graviores sunt exorta controversiæ, semper fuisse congregata Concilia. Ad quid autem fuisset necessarium, illi hæc congregari, si solius Romani Pontificis auctoritas superaret Concilij auctoritatem? Imò ipsosmet Pontifices Romanos etiam post judicium suum ultro postulasse Concilia uti necessaria. Sic enim Clerum Romanum tempore Cypriani *recurrisse ad collationem consiliorum cum Episcopis, Presbyteris Confessoribus factam, quoniam nec firmum posset esse Decretum, quod non plurimorum habuisset consensum.* Sic Julium ad Orientalium dissidia finiendam ad Athanasij causam judicandam, nec non ad fidem confirmandam, affirmare, Concilium necessarium esse, atque ad illud invitare Eusebium, & ejus socios. Sic etiam Liberium testari, se ad eandem causam judicandam petijisse Concilium. Et in litteris ad Constantium iterum id enixe postulare, atque illà de causà mittere ad eum Legatos, & cum in Imperatoris conspectum venisset, iteratò renovasse eandem postulationem, interrogantiq; Imperatoris ministro, *quæ pars Orbis est Liberij?* non respondisse, se supra Concilia esse, suamque auctoritatem omni alià majorem esse, sed tantum dixisse, etiam si solus sit cum paucis, non ideo causam fidei minui: quoniam tres tantum fuerunt, qui Nabuchodonosori restitère, Damalum, & alios Episcopos Occidentales post Aquilejensem Synodum Imperatori Theodosio scribentes, ad componendas Orientis res enixe postulare Synodum Generalem, asseverando, se non prærogativam examinis sibi vendicare, sed tantum consortium *communis arbitrij.*

Responsio ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

39. **D**E quo Concilio, an *acephalo*, vel *complete* Oecumenico loqueris, Ellicij, dum in-

fers, non fore necessum, congregare Concilium, si ejus auctoritatem superaret solius Romani Pontificis auctoritas. Si sermo tibi sit de Concilio *acephalo*, merito dicitur, Pontificis Romani auctoritatem ipso esse eatenus superiorem, ut ejus congregatio nunquam possit esse necessaria extra casum dubietatis, vel nullitatis de Papatu, uti hæc patent *ex antecedentibus.* Quod si ergo sermo sit de Concilio *complete* Oecumenico, id nescitur, minime subsistere posse absque vicario Christi caractere, adeoque Romano Pontifice. Quomodo ergo dicere fas esset, solius Romani Pontificis auctoritatem superare suam ipsamet auctoritatem, in Concilio Oecumenico importatam? Quæ verò sit ratio necessitatis, ut Romani Pontifices etiam post judicium suum, ultra quandoque postularent, imò ipsimet convocarent Concilium Oecumenicum, id partim liquet *ex antecedentibus*, partim exponetur *subiis in subsequentibus.*

Primo igitur aliud est dicere, non posse Romanum Pontificem se solo dirimere fidei controversias: aliud verò est, ipsum nolle, ex varijs rationibus prudentialibus, plerumque ac ultimate id facere absque Concilio. Prius dicere, pugnet cum sanctæ Ecclesiæ praxi. Quoties enim Romani Pontifices fidei dissidia, etiam extra Concilium, diremunt, *auctoritative* condemnando seu hæreticos, seu errores circa fidem suscitatos? Quam parum universa semper approbavit Ecclesia Catholica, nititurque Christi verbo, Cathedram Apostolicam Petri, ejusque successorum appellans Petram, lupet quam adificaretur Ecclesia, jubentisque propterea, ut Petrus confirmaret Fratres suos. Num verò congruit affirmare, Cathedra Apostolicæ Petri non esse locum nisi in Concilio? Quid ergo, si Petri successor, Romanus Pontifex extra Concilium decernat ex Cathedra suâ Apostolicâ ceu Petrâ fidei, an non firmum tunc stabit judicium cum infallibilitate veritatis fidei, ita ut super tale Decretum per veram fidem tunc eatenus sit ædificanda Ecclesia, ut portæ inferi adversus ipsam minime pollint prævalere? Quando igitur, haud obitane illâ firmitate Petræ, Romani Pontifices post judicium suum expetebant, & convocabant Concilium Oecumenicum, id ex varijs rationibus prudentialibus, *libere & spontaneè* faciebant. Sunt enim nonnulli eatenus refractarij, ut per summam pertinaciam ac proterviam non acquiescant Romani Pontificis judicio, quorum adeo temeritatem frangere, necessum est Concilij Oecumenici ultimâ decilivum arbitrium. Sunt alij in Ecclesia Dei, qui, dum ex nascentibus hæresibus, statum politicum vel maximè turbate consuetis, varios sibi consingunt respectus prudentiæ carnis ac mundi potius, quam sacre Religionis convenientes, quorum rationibus politicis Romanus Pontifex nunquam satisfaciet, merito proinde confugiens ad alylum Concilij Oecumenici, in quo Præsules ex universo Christiano orbe aggregandi, consultant

sistent de remedio Statui tam Ecclesiastico, quam politico deservire idoneo. Sunt ex Catholicis viri etiam docti, qui hæcenus docuerunt, Pontificem Romanum non loqui ex Apostolica Petri Cathedrâ seu fidei Petrâ, nisi intrâ Concilium Oecumenicum, hujus scilicet Decreta *Conciliariter auctoritative* confirmando. Quæ sententia, cum à nullo adhuc Concilio Oecumenico sit damnata, rationem prudentialem præbet, ut ad ejus sententiam Auctores plenæ quieti restituendos, in fidei controversiis Romani Pontificis convocent Concilium Oecumenicum. Sunt insuper, qui fatentur, Romani Pontificis in fidei rebus judicium autoritativum ejus equidem esse ponderis, ut temerarium sit, ipsi contradicere, quo tamen non attento, ubi reperitur, qui hoc periculum parum avertunt, negando Papæ infallibilitatē irreversibilem. Qui proinde ne pereant in hoc articulo, quisquis enim amat periculum, peribit in illo: ideo Romani Pontifices huic discrimini obviare volentes, tum ex singulari ratione prudentiali, tum ex sancta charitate remedium pro ipsis quaerunt ex Concilio Oecumenico, cujus judicium decisivum, Papæ consensu *auctoritative* roboratum, negare minimè audent, esse irreformabile. Sunt ex simplicioribus Catholicis, qui auctoritatis Pontificiæ peritiam non habentes, in fidei controversiis tenent judicium suum suspensum, quodsi que noscitur facta decisio per auctoritativum Concilij Oecumenici Decretum. Quorum adeo simplicitati Papa condescendendo, meritò sollicitus est de Synodi Oecumenicæ ultimato Decreto. Sunt denique ex viris Catholicis, iisque doctis, qui profitentur, Romanum Pontificem extra Concilium equidem Oecumenicum in rebus fidei definire posse ex auctoritate Cathedræ Apostolicæ, seu Petræ fidei: attamen, quia habetur ab universâ Ecclesiâ receptus fidei articulus, quod Decretum Concilij Oecumenicâ Papa confirmatum obtineat firmitatem infallibilitatis omnimodè consummatæ: cujusmodi certitudo quoad se meo judicio est quidem in dogmate per solum etiam Papam sancito; quia tamen hoc non ita clarè extat definitum, ideo quoad nos, vel saltem, secundùm plures Theologos Catholicos, consummata fidei certitudo, seu prudentialis credibilitatis evidentia non æquè convincens, est in Decreto decisivo solius Papæ, quam ejusdem intrâ Concilium decernentis, sive *Consultare* Decretum *auctoritative* confirmantis. Atque hæc minimè postrema ratio est, cur Romani Pontifices etiam post judicium suum conscribere soleant Concilium Oecumenicum ex universi Christiani orbis Præsulibus Ecclesiasticis sub suo vicario Christi caractere coalescens.

40. Quibus ita constitutis, pro secundo progredimur ad singula, quæ Ellicius hic produxit, expendenda. Quando namque Clerus Romanus tempore Cypriani asseruit: Non posse firmum haberi decretum, quod non videatur habuisse plurimum consensum; unice ex hoc evincitur, fig-

mitatem decreti in rebus fidei quoad nos, maxime in ordine ad protervos convincendos, consummatam stare ex conciliari consensu, per Christi tamen vicarium nomen, seu Apostolicam Romanam Pontificis auctoritatem firmato. Quæ ratio, & causa est, cur Julius ad fidem confirmandam, aliasque causas tractandas, Concilium affirmavit necessarium, non ex eo, quod Romanus Pontifex ex Petra, super quam ædificata est Ecclesia, seu Cathedra Apostolica definiendo, non obtineat infallibilitatem, sed quod cum efficacia convincendi protervos non sit omnino ultimata evidens, Papam decrevisse ex cathedrâ, si se solo, ac extra Concilium sanciat aliquod fidei dogma. Libenter igitur damus, Papæ unâ cum Concilio convenire specialem, seu magis quoad nos convincentem, auctoritatem, quæ tamen non potest importare superioritatem super Papam, eo ipso, quod decreti intrâ Concilium Oecumenicum lati, & à Papa firmati firmitas involvat ipsam Papæ auctoritatem, vicarium Christi nomen præferentem, seu formam essentialiter sui constitutivam.

41. In Liberij ad Constantij Imperatoris ministros responso specialis later energia, dum petendo Concilium ajebar: *Etiamsi solus esset cum paucis, non ideo minuendam fore fidei causam.* Per hoc enim significatur, Papæ auctoritatem in Concilio universaliter quidem indicto, sed ex paucis Episcopis comparentibus coadunato, vicariique Christi uni Papæ inexistente caractere insignito, prævalere cunctorum Episcoporum, ipsi non consentientium suffragijs, juxta Christi Domini effatum, fidei decretis *Conciliariter* sub vicario suo nomine factis omnimodam attribuentis firmitatem, ex sua assistentiâ sanctè promissâ, ubi duo, vel tres in nomine suo per auctoritatem Apostolicam representato fuissent congregati.

42. Quandò denique Damasus cum Episcoporum Occidentalium Synodo Aquilejensi petijt consortium communis arbitrij Orientalium quoque Antistitum, dicendo, se non prærogativam examinis sibi vindicare, quibus verbis eatenus asserbat paritatem inter Orientales & Occidentales Episcopos, eorumque Synodos, ut consortium tamen communis arbitrij non prius utrinque firmum asseveraret, quam Suis Pontificis auctoritas, Concilij Oecumenici substantialis forma accessisset. Et hinc neque Occidentalium, neque Orientalium Episcoporum singularia arbitria, imò ne communis quidam universorum Antistitum arbitrij consortium fuisset prævaliturum, nisi ex accessu Pontificiæ auctoritatis commune hujusmodi arbitrium confirmantis.

43. Sed quid pro tertio evincere nititur Ellicius, quod Siricius Papa noluerit derogare decreto Synodi Capuensis causam Bonosi demandantis fuitinis Macedonibus Episcopis? Si Parlamentum Regium fecit decretum, cujus judicandi, & immutandi formam sibi haud convenire, Rex asseverat, num ex hoc arguere licet Parlamentum super Franciæ Rege superioritatem,

superioritas
cathedra
apostolica
GVI

tem, vel potius ejusdem in Parlamenti sui auctoritate manuenendâ superiori auctoritatem?

44. Quando insuper Innocentius I. ad motas in Chrysofomum componendas turbas, Synodum censuit necessariam, ad Clerum Constantinopolitanum rescribendo: *Solam Synodalem cognitionem posse hujusmodi procellarum impetus retundere. Quid hinc inferatur, nisi quod protervia malevolorum eodisque tunc invaluerit, ut nulla etiam Pontificia auctoritas penes ipsos locum esset habitura, ideoque Synodalis cognitio ad procellarum tunc prævalentium impetus retundendos esset necessaria?*

45. Par protervia erat penes Nestorianos, quorum hæresin propterea Cælestinus I. non solâ Sedis Apostolicæ auctoritate suâ, sed Concilij Generalis decreto censuit superandam, fretus verborum Christi insuperabili infallibilitate, promittentis in Evangelio, *ubi duo vel tres congregarentur in nomine suo* (vicario nempe Christi charactere Romani Pontificis proprio) *ibi se fore in medio eorum.* Præadducta igitur Summorum Pontificum exempla minimè probant Concilij, præsertim *acephali*, super Papâ auctoritatem, sed unice ostendunt, in hæresibus, aliisque moribus Ecclesiasticorum eodisque subinde prævalere proterviam, ut solâ Papæ auctoritate superari nequeat, sed opus sit Concilio Generali, per vicariam Christi auctoritatem Pontificis propriam munito.

ARGUMENTUM IV. Ellicij.

46. **H**ic Author argumentatur quartò ex S. Leone Summo Pontifice, qui in causâ Eutycheis, licet Flavianus crediderit, Synodum Generalem non esse necessariam, nihilominus Concilij celebrationi annuit, atque ad Synodum indictam Legatos misit. Cum porrò Synodus Dioscori nefarijs artibus compulsâ, perperam judicasset, sanctus Leo non statim in irritum misit ejus decreta, quod utique fecisset, si auctoritatem suam Concilij potestate superiorem credidisset, sed nullum aliud huic malo remedium esse, ratus est, quam Concilij alterius Generalis celebrationem. Obtentâ demum Synodo, & Chalcedone habitâ, Eutycheis causâ supremo judicio terminata est. Quis autem credat, Leonem, aut Concilia Generalia postulasse, aut sua judicia in ijs retractari permisisse, si suam auctoritatem Concilij auctoritate superiorem fuisset arbitratus? Testatur etiam Leo in *epistola ad Theodoritum post Synodum scriptâ*, judicium suum post Synodi confirmationem magnum accepisse robur, nec posse jam convelli, vel ullatenus labefactari. Ergo non existimavit, judicium suum æqualis fuisse ponderis cum judicio Synodi.

47. Insuper Felix III. & Gelasius I. ad dammandum Acacium Constantinopolitanum, non suam, sed Concilij Chalcedonenis auctoritatē adducunt, eò quòd Acacius jungeret se Eutycheianis in Synodo Chalcedonenli damnatis, sicque particeps criminis, factus sit confors & poenæ; uti loquitur Gelasius in *epistola nona*: qui *epistolâ quartâ* scribit etiam de suo Antecessore,

executorem fuisse veteris constituti, non nova constitutionis auctorem, atque hoc maximè decere Præsulem, ut quoslibet secundum regulam hæreses ante damnatos, à Catholica discernat communione. Num verò ita se gessissent Pontifices, nisi auctoritatem Concilij suâ superiori existimassent?

Vigilius quoque Papa in causa trium Capitulorum non potuit ad eorum damnationem compelli, nisi auctoritate Concilij Generalis, uti testantur Italiæ Clerici in *litteris ad Legatos Francorum Constantinopolim euntes*. Cum proinde quinta Synodus Generalis de tribus Capitulis judicium postea tulisset, repugnante, ac resistente Vigilio, ejus tamen decretum vim habuit, coactulque fertur ipse Vigilius, tandem ei consentire.

Agatho denique Romanus Pontifex in dictâ Synodo Generali propter Monothelitarum causam, non deprecatus est, eam minimè fieri, eò quòd in Synodo Lateranensi Præside Martino I. videri posset causa jam judicata, sed ultrò ad eam mittit Legatos, eamque necessariam fuisse, fatetur in *epistola Synodica*.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

Dum contendis Ellicij, Romanos Pontifices, speciatim S. Leonem, non asseruisse, judicium suum esse Concilij judicio superius, verissimum dicis, si sermo tibi sit de Concilio completo Oecumenico per vicariam Christi nomen, Papæ in terris proprium subsistente. De hujusmodi namque, non *acephalo* Concilio procedunt exempla à temerè allegata, quibus probantur Summi Pontifices in majoribus causis fuisse solliciti de convocandâ Synodo, ad eam taliter mittendo Legatos suos, ut ejusdem decreta tandem firmarentur Apostolicâ Papæ auctoritate. Dum verò inducis eundem Leonem gloriantem, quòd judicium suum ex Synodi confirmatione magnum robur accepit, tibimet contradicere evinceris, quando prius asseverabas, Leonem sua judicia in Concilij retractari permisisse. Sed his missis, ad rem progrediamur.

Primo igitur, si judicium Papæ in causis fidei sit ex Cathedrâ Apostolicâ, seu Petrâ, super quam ædificatur Ecclesia; quomodo fas esset, tale judicium dicere subiectum errori, nisi Ecclesia unâ cum Petrâ, super quam à Christo dicitur ædificata, sub tali fidei errore superaretur à portis inferi? Sicuti verò istud pugnat cum disertâ Christi pollicitatione, sic prorsus dicendum est, judicium Papæ ex Petrâ Cathedrâ Apostolicâ in causis fidei ultimariè decretorium, tantæ auctoritatis esse, quanta nequi terris major esse. Quia verò secundum nos non tam evidens est ac certum, quòd Petri judicium extra Concilium sit ex Petrâ, super quam ædificatur Ecclesia, ideo secundum nos, præsertim in ordine ad vincendam hæreticorum proterviam, major est evidentia omnimodæ & consummatæ in fidei decretis infallibilitatis, si unâ cum Concilio per vicarium Christi nomen suum formaliter Oecumenico decernat, quam si se solo extra

ejusmodi Concilium definiat. Et hæc causa est, cur Summi Pontifices, ipsemet etiam S. Leo, causas fidei existimavit, rejiciendas esse ad Concilium Oecumenicum suâ Christi vicariâ autoritate insignitum, dum protervia hæreticorum se opposuerat Papæ judicio, ex Synodi Oecumenicæ accessu, quoad nos recepturo credibilitatis evidentiam majorem, seu magis convincentem ad fidei assensum eidem præstandum.

Secundò igitur ipsissima hæc ratio est, cur Felix III. & Gelasius I. in damnando Acacio Constantinopolitano, autoritate Concilij Chalcedonensis usi fuerint, ne utriusque ambigendo, quin omnes complices, damnatæ semel pravitate communicatores, pari censerentur sorte. Quia proinde Eutychemorum in Synodo Chalcedonensi condemnatio, hæc subsisterat ab æque autoritate Pontificiâ, decretis Conciliaribus Apostolicæ Cathedralis, ob impetente: idcirco prædicti Romani Pontifices in damnando Acacio, ita insistebant Concilij Chalcedonensis autoritati, ut hæc tamen simul importaret Cathedralis Apostolicæ firmitatem, sicque decreti Conciliaris, simul & sui proprii essent executores.

Tertiò. Res ita se habet circa Vigilium Papam in causa trium Capitulorum, a Concilio Constantinopolitano, quintâ Generali Synodo damnatorum. Nempe uti testantur litteræ Cleri Italici ab ipsomet Eliesio allegatæ, Vigilus Papa nullatenus acquieverat, ut ea Capitula sine Synodi Chalcedonensis mentione damnarentur. Quia proinde Capitula illa non erant circa causam fidei, sed de certis personis damnandis, de quibus in Chalcedonensi Concilio nihil continebatur; veluti S. Gregorius lib. 3. epistola 37. ad Constantium Mediolanensem scribit. Ideo ex reverentia erga Synodum Chalcedonensem, noluit Papa se solo damnare illa Capitula. Ubi equidem quinta Synodus Generalis eam ob causam Constantinopoli congregata, resistente Romano illo Pontifice, eodemque contra obnitate, fuerat absoluta, pro tunc Synodus ista non erat in censu Concilij Oecumenici, quodisque eidem tandem accesserat Vigilij consensus approbatorius: ex quo primùm incipiebat potiri titulo Synodi Oecumenicæ quintæ, pollebâtque autoritate, toti Christiano orbi, sub plena infallibilitatis luce, inde elucescente, ut vel hinc appareat, quanta vis sit in Sede Apostolica; uti hæc fusè probat Baronius in *Annalibus Ecclesiasticis* anno 553. n. 219.

Quartò denique notatu dignissimum est, quam ob rationem Agatho Romanus Pontifex causam Monothelitarum in Synodo Lateranensi præside Martino I. jam judicatam commisit judicio Synodi Orientalis, cui per suos præsidebat Legatos. Hujus namque sui facti rationem in epistola Synodicâ reducit ad hoc, ut scilicet veritas in ancipiti adhuc posita staret &c. Quibus verbis non insinuabatur, ipsi Agathoni fuisse dubiam veritatem à Martino I. jam definitam: sed quod alij, præsertim Orientales, essent in ancipiti, quibus

proinde, oportuit, clarescere veritatem ex Concilij omnium judicio Oecumenici definitione. Et hinc consequitur, judicium Papæ ex Cathedra decernentis ita certum esse, ut Agatho Papa minimè dubitavit, Martini I. judicium comprobatum iri à Synodo Oecumenicâ, suæ auctoritatis caractere insigniendâ: nihilominus quia secundum nos major est credibilitatis evidentia in Concilij formaliter & completè Oecumenici, quam Papæ extra hoc statuentis decreto, idcirco, ut veritas adhuc in ancipiti posita clareret, & eam ferventer amplectentibus robur accresceret ex luce evidentie ad positivè credendum magis convincentis, Agatho Papa lubens amplectebatur Synodi Generalis indicationem pro Monothelitarum causâ, ex fidei principijs dijudicandâ.

ARGUMENTUM V. Eliesij.

Hic Parisiensis Doctor argumentatur 55. Missis plurimis alijs Pontificum Romanorum testimonijs, quibus centies ipsi profitebantur, se nihil quidpiam momenti definire, aut agere posse sine Concilij auctoritate; unum esse instar omnium Innocentium III. qui Philippo Rege petente, ut sibi liceret cum uxore divortium facere; responderat, se id sine Concilio Generali facere non posse, lib. 3. Regist. 15. epist. 104. Gregorium X. quoque in indicatione Concilij Lugdunensis agnosceret, se solum sine Concilio non sufficere ad res Ecclesiæ restituendas. Similia repetere Clementem V. in epistola ad Philippum Francorum Regem. Denique missis alijs, Romanos Pontifices ad Lutheranos, Calvinianos, aliorumque Novatorum errores peremptorio judicio damnandos, Concilij Generalis auctoritatem necessariam esse, credidisse, nec conquestos fuisse, rem à suâ Sede judicatam in Synodo Tridentinâ iterum examinari, ac de novo judicari. Non ergo putasse, suam auctoritatem majorem, aut superiorem esse auctoritate Concilij.

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

Veritati minimè consonat, Romanos Pontifices centies fuisse professos, se nihil quidpiam momenti definire, aut gerere posse sine Concilij auctoritate. Nam primò Innocentius III. meritò negabat, sibi licere matrimonij legitimi solutionem à Philippo Rege expetitam, quippe juri Divino contrariam, & ideo loco citato asseruit, se hoc faciendo, incursum non mundanam duntaxat infamiam, sed Divinam quoque offensam cum periculo officij forsan & ordinis sui. Si enim hoc jus Divinum pernegasset, sanctæ fidei temerata reus, atque adeò ab ipsomet Christo, ceu membrum ab Ecclesia abscissum, exauctorandus fuisset. Unde ne Concilium quidem Generale hoc facere potuisset, sicque proinde Innocentius ad Generalis Synodi delibationem confugiebat non eam ab causam, quod

quod talis juris Divinæ fide sancitū tollendi potestas esset in Concilio, sed quod Philippus sibi, Pontifici, non esset acquieturus, merito adeo ad Concilij Generalis definitionem ablegatus.

57. Par est ratio in responso Gregorij X. dum ob potentiorē resistentiā pertinaciæ seu proterviæ verisimiliter jungendam, recurreret ad Concilium Generale, utpote quod polleret auctoritate *idūm credibilitas evidentiam magis centem quoad nos, & in ordine ad proterv. præcipue superandos* majore: quæ tamen majoritas respectu Papæ, utpote sub accessu suo auctoritativo, Concilij, decretum formaliter & completè Oecumenicum reddentis, haud importabat superioritatem; uti ex antecedentibus constat.

58. Hæc ipsa denique majoris, seu magis ad credendū convincentis, prudentialis credibilitatis evidentiam, ex Concilij Universalis auctoritate resultantis ratio, fuit in causa, ut Romani Pontifices ad Novatorum errores peremptorio & ultimato iudicio damnandos, Concilij Tridentini à semet convocati & firmati auctoritatē expetierint, minimè conquesti, rem à sua Sede iudicatam de novo iudicari in Synodo, sed omninò certi, suum prævium ex Cathedrâ Apostolicâ Petrâ in rebus fidei factum iudicium esse ratum habendum, & ultimè firmandum à Concilio, per suum Christi vicarium nomen insignito.

59. Sed videamus pro secundo, quid momenti adferat Ellicius ex Divo Augustino scribente *Epist. 162.* Donatistis Romæ à Pontifice, & Episcoporum ibi præsentium Synodo proscriptis superfuisse conjugium ad plenariam seu Oecumenicam Synodum. Hujus Doctoris sententia ita se habet: *Ecce putemus, illos Episcopos, qui Romæ judicârunt, non bonos fuisse iudices, restabat adhuc plenarium Ecclesiæ universæ iudicium, ubi etiam cum ipsis iudicibus causa posset agitari, ut, si malè iudicasse convictri essent, eorum sententiæ solverentur.* In quibus adeo verbis D. Augustinus sub hypothese non assertâ, sed positâ, abstrahendo à Papæ ex Cathedrâ suâ Apostolicâ sancientis definitione, eatenus supponit Episcoporum novemdecim in Donatistarum causâ Romæ iudicantium ob repentes fortassis errores, ut hos asseveret corrigendos ex plenarij Concilij, Pontificio Christi vicario characterè insigniti & firmati ultimatis sanctionibus. Et hinc sub ea probabilitate, juxta quam nonnulli etiam Catholicij Doctores asseverant, Papam non nisi in Concilio Oecumenico sententiâ ultimè decisivam eloqui ex Cathedrâ suâ Apostolicâ Petrâ, super quam edificata est Ecclesiâ, dicere equidem licet, non esse quempiam obnoxium extremæ hæreticorum seu schismaticorum propriæ pertinaciæ, dum Papæ extra Concilium definienti refragatur, tamen huic contradicendo in fidei Decretis, sit obnoxius periculo erroris cum fide pugnantis. Unde plus non evincitur, nisi quod Synodi Generalis per auctoritativum Papæ accessum stabilitæ, secundum nos, sive secundum certitudinem universim ab omnibus Orthodoxis comprobandam, sit auctoritas

ad fidei assensum sub hæreseos censurâ magis convincens, credibilitatisque actus constringentis ponderosior evidentia prudentialis, quàm sit in Papa solo extra Concilium decernente. Juxta quem sensum tenet quoque sententia D. Augustini *lib. 2. de Bapt. c. 4.* inquit, *Universum partibus semper optimo jure præponi: id est, totum & completum Ecclesiæ Corpus Hierarchicum, ex Capite Summo Pontifice, ac reliquis membris Hierarchicis, Prælati Ecclesiasticis, intrâ Concilium Generale, unanimi consensu definientibus consistens, plus habere ponderis ad credendum sub evidentia prudentiali convincentis, quàm sit solius Papæ extra Synodum Oecumenicam decernentis.* Cui consonat S. quoque Hieronymi in *Epist. 85.* exarata assertio: *Si auctoritas, inquit, queritur, Orbis major est Vrbe, secundum nos scilicet, quibus in dogmaticis sanctionibus notum est, fidei esse articulum à Concilio Oecumenico per Papam consolidato definitum, dum tamen ex solius Pontificis Decreto necdum habetur consummatæ infallibilitatis decisio ultimata.*

ARGUMENTUM VI. Ellicij.

Hujus summa petitur ex auctoritate Parisiensis Academiae, quam is Auctor præsentis Dissert. 6. §. 7. ait, à primis incunabilis tenuisse hanc doctrinam, quod Concilium sit supra Papam. Cujus rei primum extare monumentum sub Philippo Pulchro, quo tempore simul cum Rege & Ecclesiâ Gallicanâ ac Proceribus regni censuisse eandem Universalitatem, à sententia Pontificis ad futurum Concilium Generale esse provocandum. Parisiensis insuper Theologiæ Facultatem adversus Montefonum & Saracenum, auctoritatem Concilij Generalis supra Papam assertivisse tum in tractatu per Petrum de Alliaco composito, quo probatur, in causis fidei posse à Pontifice appellari ad Concilium: tum in censura adversus Saracenum latâ, quâ configitur isthæc propositio: *Quandocunque in aliquo Concilio Generali aliqua instituuntur, tota auctoritas dans vigorem statuti, in Summo residet Pontifice, omnes aliæ potestates de jure nihil possunt contra Summum Pontificem.* Cui Facultas illa Theologica hanc opposuit positionem: *Quandocunque in aliquo Concilio aliqua instituuntur, tota auctoritas dans vigorem statuti, residet non in solo Summo Pontifice, sed principaliter in Spiritu sancto, & Catholica Ecclesiâ: aliqua potestas, scilicet Ecclesiâ, de jure præest aliquid, & certis in casibus contra Summum Pontificem.*

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

Quid momenti in tuo inprimis Ellicij argumento esse potest, dum contendis probare, Parisiensem Academiam à primis statim incunabilis sæculo VIII. coæptis eam de Concilio supra Papam superioritate doctrinam tenuisse, dum tamen hujus tæ probationis nullum antèterius monumentum illo, quod sub Philippo Pul-

Pulchro, adeoque sæculo decimo quarto extitit, in medium afferre potes. Quod etiam monumentum à temer allegatum sub ea consistit verborum formulâ, quæ tuo intento parum conducit, ita enim se habet: Nos convocacionem & Congregationem ipsius Concilij reputantes utilem, necessariam, & salubrem, ac expedientem fidei negotio, & Ecclesiæ sanctæ Dei, ejusdem convocacioni & congregacioni assentimus, ac operam libenter dabimus juxta posse, & provocationi & appellacioni præfati Domini Regis adhaeremus, quantum de jure possumus, & debemus secundum Deum & justitiam, & sanctæ permittent Canonici sanctiones.

Quibus verbis insistendo, lubeat hinc indagare, num Academia Parisiensis de jure potuisset adhærere Regis appellacioni, si à Papa provocasset ad Concilium acephalum? Ita sensisse dictam Universitatem, nefas est dicere. Quare provocatio illa, quæ comprobata ab Academia Parisiensi, nequit aliter intelligi, nisi quatenus à Papa extra Concilium in rebus fidei decernente, potuisset adhuc fieri recursus ad infallibilitatem omnino consummatam & ultimam Concilij Oecumenici sub Christi Vicario nomine aggregati, ipsiusque adeo Papæ auctoritativo consensu firmati Matth. 18. ex Christi assistentiâ repromissam: cujusmodi recursus, cum fiat de Papa extra Concilium ad Papam cum Concilio decernentem, nequit strictè loquendo dici appellatio; uti in antecedentibus ostensum fuit.

Hinc pro secundo sub hoc ipsissimo sensu intelligendus est Petrus de Alliaco adversus Montefonum probasse, in causis fidei à Pontifice ad Concilium appellari posse. Unde evincitur duntaxat, ultra prærogativam Petri, ac in rebus fidei decernendis infallibilitatis Matth. 16. Petri Successori repromissæ, agnoscere debere ulteriorem adhuc infallibilitatem omnino consummatam, Papæ intra Concilium facienti, sive Synodo Oecumenico per vicarium Christi characterem Papæ proprium insignitæ, Matth. 18. destinatam.

Quam porrò facultas Theologiæ Parisiensis adversus Saracenum tulit censuram, quod nempe tota auctoritas in Concilio dans vigorem statutus, resideat non in solo Summo Pontifice, sed principaliter in Spiritu sancto, & Catholica Ecclesiâ: nihil prorsus in ea continetur contrarietatis, cum nostrate doctrinâ. Nam facultas Theologica sub Catholica Ecclesiâ in Concilio Oecumenico completè representatâ utique proficetur, contineri ejusdem quoque Caput, sub cujus characterè Christi vicario formaliter consistit Synodus Oecumenica, dogmaticarum sanctionum suarum firmamentum non aliter obtinens, nisi ex consensu Papæ auctoritativo. Notat insuper dignissimum est, quod eadem facultas Theologica Parisiensis tam circumspèctè loquatur ibidem de potestate Ecclesiæ erga Papam, dicendo: Possè de jure aliquid, & certis in casibus contra Summum Pontificem. Ex quo licet à contrario inferre, ultra hocce calus, contingentes ex hæresi, ex intrusione, vel ex schismate à Papatû dubietatem inferente substitutos, nihil posse Concilium adversus summum Pontificem,

AD intentum suum adducit is Auctor prætractam Facultatem, eò quod in censurâ adversus Joannem Angeli Minoritæ ad annu 1482. latâ, damnârit sequentes propositiones: Tum quod Papa possit totum Jus Canonicum destruere, & novum constituere. Quam propositionem notat ea Facultas, esse scandalosam, blasphematoriam & notoriè hæreticam & erroneam. Tum quod Papa possit ab uno Ecclesiastico tollere mediam partem reddituum beneficiorum suorum, & uni alteri dare, non exprimendo aliquam causam. Cujus propositionis isthæ fertur censura, quod sit periculosa, & nullo modo prædicanda. Tum quod quicumque contradicit Papæ voluntati, paganizet, & sententiam excommunicationis incurrat ipso facto, nec nisi in materia hæresis Papa possit reprehendi. Quæ propositio decernitur falsa, scandalosa, & sapiens hæresim manifestam. Ex quibus censuris infert Ellicius, cum mens propositionum fuerit, Papam extollere supra Concilium, consequenter censurarum illarum mentem esse, Papam Concilio inferiore statueri. Adducit præterea Ellicius Academiæ Parisiensis ad Generale Concilium appellationem anno 1491. factam sub hoc tenore: A sanctissimo Domino nostro Papa Innocentio VIII. minus debitiè consulto, ad se ipsum melius consulendum, & ad sanctam Sedem Apostolicam etiam melius consulendam, nec non ad sacrosanctam universalem Synodum celebrandam, provocamus & appellamus.

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

IN primis cum Jus Canonicum complectatur dogmaticas quoque sanctiones, continentes fidei mysteria, præferentesque faciem principij, ad credendum infallibiliter directivi: cum insuper contineat morum decreta, quoad specificationem honestatis & bonitatis moralis in ipsis fidei principijs radicata, & quoad exercitium importantia vim ipsius etiam legislatoris directivam, ex Lege æternâ eisdem se insinuante, strictè obligatoriâ: idcirco Facultas Theologica Parisiensis merito damnavit istam propositionem tam nudè & universaliter sumptam, quod Papa possit totum Jus Canonicum destruere, & novum constituere. Quia porrò Beneficiarijs competit jus super redditibus suorum beneficiorum: ipsa verò justitiæ & æquitatis naturalis ratio obstringit, ut cuique jus suum servetur, ideo jure merito notatur periculosa propositio, quod Papa nullam exprimendo causam, possit ab uno Ecclesiastico tollere mediam partem reddituum beneficiorum, & alteri dare. Quia denique Papa ex suâ personâ privatè obnoxius est errori ac peccato, iterum censetur merito scandalosa isthæ propositio; quod paganizet, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat, qui voluntati Papæ extra Cathedralam statuentis contradicit, sive quod Papa non nisi in materia hæresis reprehendi possit. In his igitur censuris haud discordo à prætracta Parisiensis Facultate; at ineptè prorsus consequentiam assero, quâ dicitur, ex illis censuris inferri, quod ea Theologica Fa-

D d d 2 cultas

coltas habuerit mentem, sub illis censuris concludete, Papam esse Concilio inferiore.

76. Pro secundo, dum Parisiensis Academia inducitur anno 1491. appellasse à Papa minus debite consulto, ad seipsum melius consulendum, & ad sanctam Sedem Apostolicam etiam melius consulendam, nec non ad sacrosanctam universalem Synodum celebrandam; num credere fas est, quod sub universali ejusmodi Synodo intellexerit Concilium *acephalum*, vel potius plene Oecumenicum, Ecclesiæ Hierarchicæ perfectè representativum, ipsoque adeo Pontificis Romani seu Capitis caractere Christi vicario munitum? Si de tali Synodo Oecumenicâ sit sermo, duplex noscitur ejusdem prærogativa *Matth. 18.* tradita. Quarum una est indefinita ligandi & solvendi auctoritas, cui coæquatur, quæ *Matth. 16.* soli Petro cum ordine successione, sub clavium potestate fuit concessa, nec adeo quoad Oecumenicam jurisdictionem aliqua subsistit superioritas Concilij erga Papam. Altera proinde Concilij Oecumenici præminentia ex citato *18. Matth. cap.* consistit in assistentiâ Christi, & hinc enascente omnimodâ & consummatâ in decidendis fidei dogmatibus infallibilitate. Etsi verò *Matth. 16.* Petri quoque successori sit per Christum promissa Petræ firmitas, super quam Ecclesia insuperabiliter esset ædificanda: attamen quia non extat definitum, quod Papa extra Concilium, in quo Ecclesia Hierarchicæ ædificatur super Petrâ, ultimâ definire valeat ex auctoritatis suæ Apostolicæ Cathedræ Oecumenicæ, idcirco saltem quoad nos, & in ordine ad evincendos præteritos, in Concilio Oecumenico per Papæ consensum auctoritativum firmato, extat prærogativa majoris, seu magis convincentis prædentialis ad credendum evidentiam. Ob hujusmodi ergo majoritatis excellentiam si à Papa, extra Concilium decernente, fiat recursus ad Synodum universalem ex Capite & membris Hierarchicis consistentem, nequit propterea hinc redargui stricta quædam superioritas; uti probatum est in antecedentibus.

68. De tali proinde majoritate creditur loqui Cardinalis à Lotharingia per Eliesium citatus, Parisiensis Academiæ doctrinam sectando. Quod verò hic ipse Cardinalis Florentinam Synodum neget Oecumenicam, profectò audiendus non est, cum ipse etiam Catalogus Canonorum sacre Scripturæ librorum ex hujus Synodi Decreto à sacrosancto Concilio Tridentino comprobatus fuerit. Quæ denique de alijs Academijs, alijsque Theologis à se allegatis, hic refert Eliesius, minimè creduntur aliter esse intelligenda, nisi de præinsinuata majoritate consummatæ infallibilitatis Concilio Generali per Papæ auctoritatem stabilito competentis.

69. Quod porrò Universitatis Parisiensis Doctores extollendo auctoritatem Conciliorum, non intendant, suppressimè supremam & Oecumenicam potestatem Papæ, lubeat pro tertio audire ex paucis sequentibus testimonijs. Etenim Alcuinus, cui præfacta Universitas sua debet incunabula, lib. 1. de *Divin. officijs. cap. 19.* ita habet: Religionis cultum sic

Dominus instituit, ut in Beatissimo Petro principaliter collocaret, atque ab ipso quasi Capite divina vellet in corpus omne manare. Unde constat, ab universali Orbis communitate separatus esse, sicut docet Beatus Pelagius, qui quilibet dissensione inter sacra mysteria Apostolici Pontificis memoriam secundum consuetudinem non frequentant. Anno dein 1367. tota Universitas Parisiensis per Magistrum Petrum de Albiaco, ita professâ est: Igitur pro vestris humilibus filijs Universitatis prædictæ, & pro nobis eorum Nuntijs, qui suis in hac parte obsequimur mandatis, & documentis inimitur, corde & ore unanimitè protestamur, quod, quicquid hætenus in hac causa per eos actum est, & quicquid in ea nunc, vel aliâ pro his acturi, vel dicturi sumus, totum correctioni, & iudicio Sedis Apostolicæ, & sedem in ea Summi Pontificis, humiliter submittimus, dicentes cum B. Hieronymo 24. quæst. 1. Hæc est fides, Pater Beatissime, quam in Catholicâ Ecclesiâ didicimus, in qua, si minus perire, aut minus cautè fortè quid positum est, emendari petimus à te, qui Petri fidem, & Sedem tenes. Non ignoramus enim, sed firmissime tenemus, & valatenus dubitamus, quod sancta Sedes Apostolica est illa Cathedra Petri, supra quam fundata est Ecclesia &c.

Præterimus hinc Albertum Magnum ejusdem Universitatis Magistrum, nec non S. Thomam Aquinatem, Academicum illius alumnum, aliofque præclaros Doctores; contenti unico Duvalio Theologo Sorbonico lib. 4. quæst. postremam. ita argumentante: In causa appellationis appellans à potestate & jurisdictione ejus, à quo appellat, existitur. At in nullo casu potest quis à jurisdictione & potestate Romani Pontificis eximi: aliquid non esset amplius illius oris, ac per consequens nec Christianus, cum Christus in quoscunque Christianos Petro dederit potestatem, his verbis: *Pasce oves meas, non has, aut illas, non hujus, aut illius regionis, sed universim oves meas, id est, omnes, qui Christianæ Religionis nomen dederunt; uti eleganter 3. de consil. ad Eugenium docet Bernardus.* Deinde per appellationem recedit appellans ab obedientia & communitate ejus, à quo appellat. Atqui nulli Christiano, in quacunque dignitate sit constitutus, ab obedientia Summi Pontificis & communitate licet recedere. Quisquis enim extra hanc domum agnum comederit, profanus est. Si quis in Arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio; uti Hieronymus Damalium Sedis Apostolicæ Rectorem alloquitur. Adhuc à Monarcha Monarchico, id est, extremo iudicio judicante, nefas est appellare. At Pontifex Romanus est supremus Ecclesiæ Monarcha: extremo igitur iudicio quilibet causas ita terminabit, ut fas amplius non sit, ad ullum aliud tribunal provocare. Præterea iudex, à cuius iudicio provocatur, iudicem, ad quem sit provocatio, parti condemnatæ dare, aut designare non debet: sic enim ageret in se ipsum, abiretque in rem iudicatam contra communem juris regulam. Atqui solus Pontifex Romani est, Concilia Oecumenica indicere, congregare & confirmare, atque eorum Decretis robur tribuere. Itaque si ab ejus iudicio ad Concilij tribunal sit provocatio, debet Pontifex ipse contra se ipsum in rem à se absque fraude sibi factâ iudicatam abire:

arma, quibus emendetur & corrigatur, suppeditare, & quod amplius est, ista omnia contra se, suamque judicium definita, novo suo calculo confirmare, quod certe universum iustitiae ordinem, praclarissimamque Hierarchiam omnino pervertit & destruit.

S. III.

An Concilij supra Papam superioritas evincatur ex hoc, quod Pontifex Romanus teneatur legibus Concilij, nec possit ab ijs sapienter dispensare in eo casu, quo dispensaret Concilium?

ARGUMENTUM I. Elliesij,

71. NITitur hic Auctor primò intentum suum probare ex hoc, quòd Romani Pontifices uno ore clament, se Conciliorum legibus teneri, nec posse illas infringere, aut pro libito immutare. In hunc sensum inducuntur Julius I. Epist. ad Orientales. Liberius in Epist. ad Constantium. Bonifacius I. in Epist. ad Hilarium Narbon. Caëstius I. in Epist. ad Episcopos Illyrici. Sixtus III. in Epist. ad Episcopos per Illyricum. Leo I. in Epist. ad Pulcheriam. Simplicius in Epist. ad Acacium. Gelasius I. Epist. ad Episcopos Dardaniae. Hilarius Papa in Romano Concilio. Agapetus Epist. 6. ad Casarium Arelat. Gregorius I. lib. 3. indictione 12. Epist. 30. Item lib. 2. indictione 11. Epist. 52. & lib. 1. Epist. 24. Martinus I. Epist. 5. ad Ioan. Philadelphiam Episcopum, & in Epist. ad Amandum Trajactensem. Zacharias Epist. 1. ad Bonifacium cap. 5. Leo III. in Dialogo cum Legatis Caroli Imperatoris. Nicolaus I. Epist. 32. Adrianus II. & Ioannes VIII. Epist. 231. Sylvester II. Epist. 145. Gregorius VII. lib. 2. Epist. 7. Eugenius III. Epist. 8. ac denique Innocentius III. Unde subinfert Elliesius, post tantam nubem testium, non nisi exæcatum ac vecordem audere affirmare, Romanos Pontifices decretis Conciliorum non teneri, sed ea posse pro libito abrogare, & sine causâ ab ijs dispensare, cum contrarium tot ac tanti Romani Pontifices disertè ac sine ambagibus protestentur. Cujus aliam non esse rationem, nisi quòd iudicium Concilij superius sit iudicio Pontificis.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

THEologis indubitatum est, ipsimet etiam Legislatorem quoad vim directivam teneri suis legibus. Num verò hinc inferre licet, Legislatorem esse se ipso superiorem? In aliud ergo ac profundius fundamentum reducenda est hujus ratio.

72. Primò igitur quoad Conciliorum Decreta dogmatica considerare oportet, quòd præferant infallibilitatem consummatam principij ad fidem directivi, convincentem credibilitatis evidentiam prudentialem importantis, hæcque ipsam Primam Veritatem fidei Divinae motivum specificativum applicantis ad cuiusque fidelium intellectum captivandum in sanctæ fidei obsequium. Tenentur igitur

Romani Pontifices ad Conciliorum Oecumenicorum suo auctorizativo Decreto firmatorum inviolabilem observantiam, ex vi Juris Divini ineluctabiliter obstringentis ad submittendum se principio, sub credibilitatis convincente evidentia, ad fidei assensum constringenti, idque ex religioso respectu ac reverentia erga Primam Veritatem super ejusmodi prudentialis evidentia, candelabro positæ in ordine ad præstandum assensum dogmati, ceu divinitus revelato, auctoritativeque definito.

73. Deinde quoad morem decreta in Concilio Oecumenico per auctoritatem Pontificiam auctorizato sancita, duplex est habenda ratio. Quarum altera importat necessitatem specificationis, consistentem in certitudine honestatis moralis ex ipsis fidei principijs deductæ, & sancitæ ab universali Synodo. Adversus quam pugnare, eamque vel negare, vel inanem contendere, pariter adversatur fidei Divinæ lumini, virtutibusque moralibus in hoc radicatis. Altera ratio in obligatione Decretorum moralium importat necessitatem exercitij, in vi cuius omnia Ecclesiæ sanctæ membra tenentur vitam suam illis conformare, ita ut ne Legislator quidem quoad vim directivam pro libito suo possit transgredi legem ejusmodi, quamvis ex causa rationabili possit in eâ dispensare, aliâque rationi consonam facere immutationem. Juxta hæc igitur principia loquantur Romani Pontifices, asseverando, se Conciliorum Legibus teneri, nec posse pro libito eas immutare, aut infringere; veluti mox probatum dabimus ex ipsorummet præallegatorum Summorum Pontificum sententijs.

74. Secundò. Tales igitur tum Dogmaticarum, imò & Moralium, ab Oecumenicis præcipue Synodis definitarum, Pontificiaque auctoritate Apostolicâ confirmatarum sanctionum, quoad specificationem in ipsa fidei ac reliquarum supernaturalium virtutum naturâ intrinsecè radicatarum, tum quoad exercitij obligationem ex ipsa Lege Aeternâ, ceu Causâ Primâ, humanis etiam legibus sese insinuante resultantem, ipsùmque adeò Legislatorem secundum vim directivam obstringere natam, conscientia obligatorias necessitates, Apostolico mûneri præ ceteris fidelibus graviter incumbentes, contestabantur præcitati Romani Pontifices, quando Julius I. nefas duxit, abrogare tanquam vana & futilia, quæ in Concilio Nicæno, velut Deo præsentè, acta fuerunt: ex quo adeò respectu asseruerat i; Pontifex, se omnia facere secundum Canonem: quando Liberius non tam sua, quam Apostolica statuta, ut essent semper firmata & custodita, perfecit, morem, ordinemque Majorum secutus: quando Bonifacius I. se ipsum asseveravit Paternarum sanctionum diligentem Custodem, staudique, Canonum præcepta servare: quando Caëstius I. noluit dominari regulis, sed maluit, ut sibi dominantur Canonum præcepta & regula: quando Sixtus III. voluit, omne Corpus Ecclesiæ ita regi Capite, ut ipsium tamen Caput sustentaretur suo Corpore, sicque retineret vigorem suum: quando

do Leo I. prava & improbanda censuit, quæ sanctis Canonibus essent contraria, voluitque, ut Canones Nicæni sacrilegæ Arianae doctrinae condemnatorij ad perpetuum instituti, nollâ variarentur commutatione, sicque à cunctis Pontificijs intemerati servarentur, regulæque ijs Canonibus sanctis repugnantes in irritum mitterentur, & per auctoritatem B. Petri Apostoli Generali prorsus definitione cassatæ haberentur: quando Simplicius scribebat contra definitiones Concilij Chalcedonensis, nihil se retractare posse: quando Gelasius I. testabatur, Synodi constitutum, quod universæ Ecclesiæ probavit assensus, non aliquam magis exequi Sedem oportere, quam primam: quando Hilarius Papa factus est, reatu majore delinquere illum, qui potiori honore perfruitur: quando Agapetus dixit, necesse sibi esse, quidquid Synodalis decrevit auctoritas, inviolabiliter custodire: quando Gregorius I. quatuor Concilia, aiebat, esse veneranda velut quatuor Evangelia: quando Martinus I. audire voluit, se Defensorem & Custodem esse Divinorum Canonum, non prævaricatorem: quando Zacharias negavit, ab Apostolica Sede dirigi, quæ contraria essent Patrum, seu Canonum institutis: quando Leo III. Patribus Constantinopolitanis Concilij noluit præferri, imò nec coæquari quoad infallibilitatis secundum nos ultimam & prorsus consummatam prærogativam: quando Nicolaus I. scripsit, se nolle regulas atque Decreta corrumpere: quando Adrianus II. non ausus est judicare, quod possit Nicæno Concilio, & quinque cæterorum Conciliorum regulis, vel Antecessorum suorum Decretis obviare: quando Ioannes VIII. inquebat, decere se, Ecclesiæ Dei privilegium immutatum conservare, minimeque agere contra statuta Majorum: quando Sylvester II. censuit, non esse sui Juris, falcem in alienam messem ponere: quando Gregorius VII. rescripsit, sanctam & Apostolicam Sedem in suis Decretis & Constitutionibus nunquam recedere à concordia Canonica traditionis: quando Eugenius III. negavit, contra Deum, & sacrorum Canonum sanctiones, se posse ulli omnino petitioni præbere consensum: quando denique Innocentius III. professus est, contra veritatis sententiam non posse suam auctoritatem dispensare.

75. Ex quibus proinde universis evincitur equidem, non posse Summos Pontifices Decreta Conciliorum pro libitu abrogare, & sine causâ ab ijs dispensare: eo ipso tamen, quod ipsomet Elliesio fatente, ex causâ rationabili circa Synodalia morum Decreta quoad exercitij obligationem validè ac licitè dispensent; redditur hinc consequens, Romanos Pontifices Conciliorum sanctionibus non teneri ex titulo superioritatis, Concilij erga Papam competentis, sed radicem hujusmodi obligationis altioribus niti principijs Divini & naturalis Juris, superioris expolitis,

ARGUMENTUM II. Elliesij.

76. **I**nducit secundò hic Theologus Decretum Unionis Concilij Florentini, quo statuitur: Romano Pontifici pascendi, regendi ac gubernandi universam Ecclesiam, à Domino Iesu Christo potestatem esse traditam, quemadmodum & in actis Conciliorum Oecumenicorum, & in sacris Canonibus continetur. Quæ posteriora verba græco textui conformiter, contendit, accipienda esse perinde, ac si diceretur, eam regendi potestatem competere Papæ, juxta eum modum, quod & in actis Conciliorum Oecumenicorum, & in sacris Canonibus continetur. Unde infert, eas voces restringere rationem & formam regendæ universæ Ecclesiæ; ostendereque, Pontificem in regendâ & pascendâ Ecclesiâ teneri Conciliorum, & Canonum auctoritatem & Decreta sequi: nec posse aliter Ecclesiam universam regere. In eadem Synodo Bessarionem Sess. 9. velut principium apud Græcos & Latinos minime controversum supponere, quod Ecclesia Romana, quantumcumque polleat facultate, minus tamen polleat Synodo Oecumenicâ & universali Ecclesiâ. Quod quidem principium à Latinis minime rejectum legi, imò in Decreto Unionis modo relato confirmatum esse, tametsi modus Ecclesiæ pascendæ & regendæ Pontifici præscriptus sit, ut fiat juxta acta veritatis, & Canones Conciliorum.

77. Nec verò dispensationes Canonum à Pontificibus olim, licet rarò concessas, superiori doctrinæ adversari: quippe cum dispensatio non sit infractio, aut violatio Legis, sed declaratio facta cum auctoritate, legem non habere locum in tali, vel tali casu; cum enim Legislator ferendo legem generalem, non possit omnes casus prævidere, necessum esse, legem non habere locum, quando præsumitur mens Legislatoris non fuisse, ut in isto casu lex obligatoria esset. Itaque in dispensationibus considerandam esse mentem Legislatoris, & eo tantum in casu dandam dispensationem, quo ipse Legislator eam concessisset. Sed quia, si permitteretur unicuique hujusmodi interpretatio legis, vel si cuivis liceret, de mente Legislatoris judicare, sub hoc obtentu leges ab omnibus infringentur; necessum fuisse, jus istud reservare ijs, qui auctoritate pollent, quibus adeò permillum esse, cum auctoritate declarare, legem non habere locum in hoc vel illo casu, & ita ab ejus observatione dispensare. In hoc enim differre interpretationem à dispensatione, quod interpretatio fiat ab eo, qui auctoritatem non habet, dispensatio verò ab eo, qui auctoritatem habet. Itaque Pontificem Romanum posse non solum interpretari legem, quod quilibet Doctor possit, sed & declarare cum auctoritate, in tali, vel tali casu, hunc, vel illum ab ea immunem esse; hoc autem non posse facere, nisi cum evidens & justa ratio suadeat, esse faciendum, cum alioquin dissipatio potius esset, quam dispensatio, uti egregie inquit Bernardus.

Respon.

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

76. **Primò.** Ex prædicto decreto Florentino extat manifestum, statui ibi Romano Pontifici potestatem regendi ac gubernandi universam Ecclesiam. Unde apertè evincitur auctoritas Papæ per Christum Iesum tradita supra universam Ecclesiam. Atqui Concilium quantumvis universale, quâ præcisivè saltem *cephalum*, sive quâ Corpus Hierarchicum vicario Christi Capiti contrapositum, non est majus universâ Ecclesiâ etiâ Hierarchicâ, quâ spectatâ sub præcisione sui Capitis Papæ. Quandoquidem ergo ex vi illius Florentini Decreti Papa habeat auctoritatem super universâ Ecclesiâ, sive Concilio Generali, Corpus Ecclesiæ Hierarchicum complectente, evidenter redditur hinc consequens, prædicti Decreti verba subsequenter non posse talem continere restrictionem, in vi cujus tollatur ea Papæ erga universam Ecclesiam auctoritas, nec adeo ipsi verbis exogitabilem esse restrictionem hujusmodi, quæ importet Concilij super Papam superioritatem. Quare dicendum est potius, verba subsequenter posita, & mox referenda, continere *causalem seu demonstrativam* rationem, quâ scilicet ostendatur, ea universam Ecclesiam gubernandi potestas à Decreto Florentino Papæ asserta habere fundamentum in *actis Conciliorum Oecumenicorum, & SS. Canonum*, perinde ac si diceretur, eo modo stare probatam illam Papæ respectu universæ Ecclesiæ auctoritatem, quo modo continetur in *Conciliorum Oecumenicorum, & sacrorum Canonum fundamentis.*

77. **Secundò.** Posito tamen, illa posteriora Decreti Florentini verba esse restrictiva, hæc nihilominus restrictio non potest habere locum in sensu per Elliesium efformato, ac si importaret Papæ respectu Concilij inferioritatem: cum alioquin apertè pugnarent cum ipsissimo decreto illo, quo statuitur Romano Pontifici auctoritas gubernandi ac regendi, adeoque superioritas respectu universæ Ecclesiæ, Hierarchicæ à *Capite saltem mentaliter præcisum Corpus complectentis.*

80. Quando porro Bessarion in prædicta Synodo Sess. 9. supponebat; *Ecclesiam Romanam, quantumcumque polleat facultate, minus tamen polere Synodo Oecumenicâ, & universali Ecclesiâ:* manifestè constat, in hoc principio esse sermonem de Synodo per Papæ auctoritatem reddita *formaliter* Oecumenicâ. Cujus equidem jurisdictioni *Matth. 18.* est indefinita, sed omnino compar illi, quæ *Matth. 16.* soli Papæ fuit promissa. Altera dein Synodo completè ac *integraliter simul & formaliter* Oecumenicæ competens præminentia, est consummata in fidei definitionibus infallibilitas, quæ *secundum nos in ordine ad convincendos protervos* major est Papæ extra Concilium fœcientis auctoritate. De qua proinde intelligi potest illud Bessarionis principium.

81. **Tertiò.** Sive dispensationes fiant per modum auctoritativa declarationis, sive per modum particularis & aliqualis Canonum ac Decretorum

solutionis, non nisi ex causâ proportionatâ & rationabili in casibus specialibus faciendâ: certum tamen est, talem vim dispensatoriam fundari super auctoritate, superioritatis potius prærogativam, quàm inferioritatis subjectionem importante. At ipsemet Elliesius fateri compellitur, Summo Pontifici competere in casu, quo ipsa Synodus Generalis dispensare possit, super ejusdem *Conciliaribus* legibus, seu Decretis *moralibus* auctoritatem dispensatoriam, ex causâ proportionatâ & rationabili faciendam. Ex hoc ipso igitur fundamento nullatenus licet Concilij etiam Generalis super Papa superioritatem, sive Papæ respectu Concilij inferioritatem arguere.

§. IV.

An Concilij supra Papam superioritas ex hoc evinci valeat, quod Pontifex Romanus possit à Synodo judicari & deponi.

ARGUMENTUM I. Elliesij.

82. **Argumentatur I. Elliesius.** Romanos Pontifices in errores prolabi, gravibusque ac turpibus vitijs depravari posse. Aliunde verò constare, ab Ecclesiastica communione ejiciendos, & de Episcopatu deijciendos esse illos, qui vel in fide, vel in moribus peccant. Nec unum duntaxat superesse exemplum Episcoporum Romanorum, qui à Concilij propter hæresin, ac vitia judicati, damnati, atque etiam de Sede ejecti fuerunt. Sic namque Honorium I. à VI. Synodo cum cæteris hæreticis damnatum fuisse, licet mortuum. Quod si ergo Synodus potuit mortuum Pontificem anathemate percellere, multo magis potuisse eum, si vixisset, de Episcopatu deijcere.

83. Adhæc in Concilij Pisano, Constantiensis, ac Basiliensis, ut Conciliorum Patribus est visum, Romanos Pontifices fuisse depositos, aliosque in eorum locum subrogatos, qui ab universâ Ecclesia pro legitimis habiti sint.

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

84. **Primò.** Quoad causam deponendi Romanos Pontifices, alia est habenda ratio errorum in fide, alia verò depravationis morum; uti patet ex *antecedentibus*, ac dicitur in *subsequentibus*. Papa equidem quoad personam suam privatam potest prolabi in hæresim, sicque fidei jacturam facere, indeque formâ *essentiali* Ecclesiæ destitutus, cum ipso factò desinat esse membrum Ecclesiæ, ipso etiam jure Divino perdit prærogativam Capitis Ecclesiæ, adeoque à Concilio declarari tunc potest, ipso jure Divino esse depositus. Posito igitur, Honorium I. incidisse in hæresim Monothelitarum, ex tunc adversus ipsum, *charactere* Capitis destitutum, omnino procedere potuit VI. Synodus.

85. Dum etiam stat dubietas de Papatu, nequit hujus prærogativa prævalere, quò minus Papa dubius judicari possit à Concilio, in

ordine ad certum Ecclesiæ Caput præficiendum, atque hoc factum est in Concilijs Pisano & Constantiensi, non autem Basileensi; uti alias demonstratum fuit.

86. *Secundo.* Extra hos casus evidenter hæreseos, seu dubietatis de Papatu; dum quæstio est de moribus, neutiquam probare potest Elliesius, Concilio potestatem esse exautorandi, vel criminaliter judicandi Romanum Pontificem. Neque enim Concilij Italici sub Damaso epistola tertia ad Gratianum & Valentinianum destinata, & ab illo auctore hinc allata, favet ipsius intentio. Sic enim se habent hujus Epistolæ verba: *Memoratus frater Damasus, quoniam in sua causâ vestri tenet insigne iudicij, non fiat inferior, quibus, etsi æqualis est munere, prærogativâ tamen Apostolicæ Sedis excedit, ut iudicij publicis videantur esse subiecti, quibus sacerdotale Caput lex vestra submovit.* Numquid enim ex hisce verbis evidenter constat, Synodum illam agnovisse tantam Apostolicæ Sedis prærogativam, ut Episcopis, quibus munere seu charactere Episcopali esset æqualis, excelleret in tantum, ut nefas esset, ipsum fieri inferiorē, adeoque subdijudicio Episcoporum, dum ipsa etiam lex Imperatoria submoveret sacerdotale Caput à iudicij publicis, quibus merito subiecti essent Episcopi, Apostolicæ Sedis prærogativam inferiorem facere contententes? Potest equidem Summus Pontifex publicum etiam iudicium ipsorum quoque Imperatorum implorare, ad obtinendum prævalidæ defensionis brachium adversus obtractatores iniquos, ac dignitatis suæ invalores; quod fuisse cognoscitur Damasus, & obtinuisse, ut in sua causa Imperatorij teneret insigne iudicij. Potest etiam in hunc finem pro sui defensione compellere Synodum Episcoporum, seque ipsum dare iudicij Sacerdotum ad pensandam morum rationem. Quod Majorum etiam exemplo in cit. Epist. 3. firmatur, dum ibidem dicitur, *Episcopum Romanum, si Concilio ejus causa (ad præpotentem defensionem) non creditur, posse se apud Concilium Imperiale defendere: quemadmodum Sylvester Papa à sacrilegis accusatus; apud Constantinum Imperatorem sit prosecutus causam propriam.* Nunquid ergo dicere fas est, hos Pontifices ex jure subjectionis, vel potius ex causa defensionis, implorasse brachium præpotens Imperialis Concilij?

ARGUMENTUM II. Elliesij.

87. *Argumentatur secundo* iste Theologus. Rationa quidem apud Antiquos extare exempla, quibus constat, Romanos Pontifices ex causâ morum fuisse iudicatos à Concilijs, quia tunc temporis ad Episcopatum Romanum ij tantum promovebantur, quorum integra erat vita, moresque probati. Nihilominus tamen, cum aliquid in ijs reprehensione dignum erat, ceteros Episcopos Pauli Apostoli libertatem fuisse imitatos, qui Petrum minus rectè ad Evangelij veritatem ambulantem reprehendit. Sic ad Symmachi, qui quorundam accusabatur criminum, causam iudicandam, Regem Theodoricum in-

dixisse Synodum Italiæ: quâ quidem in Synodo causam Symmachi esse ventilatam, sed cum deficerent probationes, Concilium iudicasse, eum, quantum ad homines, immunem & liberum esse ab objectis criminibus. Verum equidem esse, fuisse tum nonnullos, qui existimarent, Synodum Italorum Episcoporum, utpote minorum & inferiorum Pontifice Romano, non habere de eo iudicandi potestatem. Ita ipsam Synodum initio Theodorico Regi duo suggestisse, quorum alterum erat, debuisse Synodum ab ipso Pontifice convocari; alterum erat, Romanum Pontificem nunquam subiacuisse Minorum iudicio. Et licet aliqui Minorum nomine intelligant laicos iudices, malle tamen se bonâ fide fateri, quod Synodus illa Minorum nomine intellexerit Episcopos: at cum Theodoricus affirmasset, Synodum celebrari consensu Romani Pontificis, causam ejus ibi fuisse ventilatam, Deoque dimissam, non ob defectum potestatis, sed ab defectum probationum.

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

In primis constat ex ipsomet adversario, Synodum illam duo supposuisse principia, quorum alterum erat, Synodi convocationem subsistere non posse, nisi ex auctoritate Pontificis, alterum erat, Romanum Pontificem nunquam subiacuisse iudicio Minorum, id est, Episcoporum Papæ inferiorum. Et si proinde ipsomet Symmachus Romanus Episcopus consensu suo suppleverit defectum auctoritativæ Concilij convocationis, sicque permiserit, causam suam ibi ventilari, non jam ex titulo superioritatis, sed voluntariæ permissionis, ipsa tamen Synodus hunc Pontificem dimittendo Divino iudicio, professâ est ipso factâ defectum iudiciariæ erga Papam potestatis; cum, si hæc in se cognovisset, defensionibus probationibus, ipsum ex naturâ iudicij episcopali: absolvere debuisset, non remittere: vinum, & conscientiam iudicium. Ennodius Synodi illius mentem explicans, sic ait in Apologitico: *Aliorum fortè hominum causas Deus voluerit per termines terminare, Sedis verò Apostolicæ Presulem suo sine quaestione reservavit arbitrio.* Cui egregiè consonat, quod Adrianus II. in Epist. intra Synodi VIII. actionem 7. lectâ scripserat: *Licet, iniquis, Honorio ab Orientalibus anathema sit dictum, sciendum tamen est, quia super hæresi accusatus fuerat, propter quam solùm licitum est Minoribus, Majorum suorum moribus resistere, vel pravos sensus liberè respicere.* Unde ipsomet Elliesius fateri compellitur, jam antiquitus fuisse persuasionem (licet eam vanam variè dicat) Romanum Episcopum iudicari non posse à Concilio propter mores, subditque, sufficere sibi, quod propter fidem deponi possit. Quare dum agitur de moribus pravis Romani Pontificis, correctioni equidem Evangelicæ & fraternæ erga Papam locus esse potest, non autem virgæ judicialiter coercitivæ, sicut etiam Paulus Apostolus Petrum non de aliquo veritatis Evangelicæ defectu, nec de mortifero quo-

re Christi vicario suum obtinuisse vigorem. In hac ergo Synodo Papa privilegium vi & metu à se extortum, eo sine recensuit, ut de congruo remedio provideretur à Concilio non jam *acephalo*, sed per suum characterem auctorizato, in quo proinde res gesta fuit, uti in argumento Elliesij enarratur, sed perperam traducitur, ac si Papa ille Synodi iudicio sese subiecisset.

93. *Secundò* igitur ex illo Paschalis facto aliud non evincitur, nisi quòd Pontifex ille privilegij à se per vim ac metum extorti nullitatem commiserit Concilio non *acephalo*, nec sibi contraposto, sed per suam auctoritatem firmato, secumque consentienti, ad abolendum, & nullitatis coarguendum, & condemnandū privilegium inique obtentum à Rege Teutonicorum. Cùm proinde Papaid, quod ceu persona privata extra Cathedræ Apostolicæ spheram concesserat, ita remisit ad Synodum suo characterè insignitam, ut ipsemet Papacum Concilio fuerit iudex *authoritative* rescindens illud privilegium, haudquaquam hinc inferre licet Concilij super Papam superioritatem. Et licet is Pontifex se solo *ex sua Christi Vicariâ potestate supremâ* hoc facere potuisset; attamen quia ad confringendam Henrici Regis Teutonicorum proterviam, malignorumque calumnias retundendas, id minime suffecisset, ideo merito confugit ad extremum illud Ecclesiæ medium *Math. 18.* ab ipso met Christo constitutum, ut Duo, scilicet Papa Christi vicarium gerens characterem, unâ & Prælati Ecclesiastici sub hoc nomine congregati ferrent sententiam rescissoriam privilegij illius in publicum S. Ecclesiæ damnum emerfuri. In cuiusmodi aded illorum Duorum, Papæ & Concilij auctoritativo consensu, tametsi subsit prærogativa majoris quoad nos, in ordine præcipuè ad protervos convincendos, infallibilitatis: ex hac tamen majoritate minime evinci Concilij super Papam superioritatem, antehac fuit multimodè probatum. Et hinc jam univèrsa evanescunt corollaria, quæ in fine sui argumenti subintulit Elliesius.

94. Sed quid pro *tertio* hic Theologus probare nititur ex Concilio VIII. sequenti canone 21. ita se habente. *Si quis tantâ efferatus audaciâ, quemadmodum Photius & Dioscorus, sive scripto, sive sine scripto insanas quasdam contra Cathedrâ Coriphæi Apostolorum Petri audeat jactare, eandem atque illi sententiam damnationis subeat. Si quâ verò Oecumenica collectâ Synodo, de Romana etiam Ecclesiâ controversia extiterit, licebit cum decenti reverentia de proposita questione veneranter percontari, responsumque admittere, & sive juvari, sive juvare, non tamen impudenter contra senioris Romæ Pontificem sententiam dicere. Quem proinde Canonem Elliesius discutiendo negat, verbis postremis à Synodo VII. adimi Concilio potestatem judicandi de Episcopo Romano, utpote verbis præcedentibus jam concessam, sed caveri, ait, ne impudenter & audaciter privati Episcopi, quales erant Photius & Dioscorus, sententiam in Pontificem dicant. Verùm quâ ratione fas erat Elliesio, Canonis illius verba priora detorquere, ac si Synodus VIII. sub il-*

lis fecisset Concilio potestatem judicandi de Episcopo Romano, cùm tamen ijs verbis aliud non contineatur, nisi ut damnationis sententiæ obnoxij sint, qui insanas contra Apostolicam Petri Cathedrâ audent jactare? Et quia in verbis posterioribus, dum intrâ Oecumenicam Synodum oritur controversia de Romana Ecclesiâ, plus non conceditur, nisi ut liceat veneranter percontari, & juxta causæ statum seu juvare Romanam Ecclesiâ, seu ab hac juvari, quomodò hinc potuit fieri illatio, ac si Synodus illa VIII. judicariam super Romano Pontifice potestatem, Concilio Oecumenico attribuisset? Si verba Canonis sincerè ac integrè expendantur, in aperto est, ita inter se conferri, quòd circa Romanam Ecclesiâ veneranter liceat percontari ad effectum juvandi, ut si ulterius procedatur ad ferendam sententiam adversus Romanum Pontificem, id redarguatur impudentiâ, quæ tamen procal abesset, si Concilium etiam *acephalum*, nec dicam Oecumenicum, haberet super Papâ superioritatem.

Caput V.

Refelluntur Exceptiones Elliesianæ oppositæ nonnullis argumentis, quibus probatur Papæ super Ecclesiâ, seu Concilium *acephalum* superioritas.

POTiora hujus instituti argumenta hic præmittuntur ab Elliesio, ejusque proinde exceptionibus haud eliduntur, sed intacta relinquantur in suo vigore. Ad cuiusmodi aded fortiores probationes in antecedentibus politas Lectorem remittimus.

S. I.

Eliduntur exceptiones Elliesij oppositæ S. Scripturæ textibus ex Luca 12. & Ioan. ultimo desumptis.

AD Papæ super Ecclesiâ seu Concilio *acephalo* superioritatem ostendendam, inducit Bellarminus sequentem ex Luca 12. cap. textum Evangelicum; *Quis putas, est fidelis servus & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam? Hunc enim locum intelligunt Patres etiam de Pontifice Romano, juxta sententiam Hilarij Diaconi in commentarijs Epistolarum Pauli, Rectorem Ecclesiæ, seu Domus Dei, esse Romanum Pontificem. Sicut enim Episcopi particulares sunt Oeconomi in suis Ecclesijs, ita Episcopus Romanus est oeconomus summus in univèrsa Ecclesiâ. Quemadmodum igitur Episcopus ita est super familiam suam, ut non possit ab eo judicari & puniri, sed à solo direttore Domino, sic pariter sentiendum est de Romano Pontifice respectu Universalis Ecclesiæ.*

Exceptio Elliesij.

Excipit hic Auctor primò. Præfacta S. Scripturæ verba non intelligi de solo Romano

Pontifice, sed de omnibus Episcopis Pasto-
ribus, imò cunctis Christianis, uti tradunt Pa-
tres ab Ellicio allegati. *Secundò* ex illo textu,
quatenus accommodatur Romano Pontifici,
si de universâ intelligatur Ecclesiâ, non aliud
evinci, nisi quòd Papæ sit cura generalis toti-
us Ecclesiæ, competens illi ob Primatum.
Quare Pontificem Romanum non eatenus esse
Oeconomum universæ Ecclesiæ, ut super hac
obtineat quandam superioritatis prærogati-
vam, sed generalem duntaxat inspectionem.

Refutatio istarum Exceptionum.

4. Quis negare ausit, cui claves Regni Cæ-
lorum, id est, Ecclesiæ, commisit Chri-
stus, esse illum servum, quem constituit Do-
minus super familiam suam? Quis autem rur-
sus neget, hanc Domini familiam esse ipsissi-
mam Ecclesiam universalem, cujus ex diserto
Christi verbo Deus Pater, unâ & Christus e-
jusdem Filius est Paterfamilias? Quantumvis
ergo ille textus Evangelicus rectè accipiatur
non de solo Romano Pontifice, sed de omni-
bus Episcopis & Pastoribus, imò *proportionali-
ter* de omnibus Christianis, negari tamen ne-
quaquam potest, in sensu Literali intelligi et-
iam de Romano Pontifice, quâ Ecclesiæ cla-
vem obtinente, cum *indefinitè* ligandi & sol-
vendi potestate. Quare Papa ita est Oecon-
omus universæ Ecclesiæ, seu Familiæ Dei &
Christi, ut, quam habet super eâ inspectionem,
sit etiam jurisdictionis Christi vicariæ. Meri-
tò igitur requiretur ab eo in iudicio Divino,
an se habuerit tanquam fidelis servus & pru-
dens, quem constituit Dominus super fami-
liam suam? At illa vox *Tò super* importat su-
perioritatem jurisdictionis quoque Oecume-
nicæ, Regni Cælorum clavibus signatæ.
Consequens igitur est, ex illo sacro textu Ro-
manum Pontificem ita esse *super* Ecclesiam, seu
Concilium *acephalum*, ut huic nullatenus pos-
sit *strictè* loquendo esse subiectus, ejusve subd-
iudicio.

Argumentum II. ex Ioannis Ultima
petitum.

5. Vbi Christus Petrum ita alloquitur: *Pasce
oves meas.* Constat autem, inquit Bel-
larminus, Pastorem ita præesse ovibus, ut
nullo modo ab eis judicari possit.

Exceptio Elliciana.

6. Excipit hic Theologus *primò*. Hunc tex-
tum Evangelicum intelligendum esse de
omnibus Ecclesiasticis Pastoribus, juxta illud
1. Petri 5. Pascite, qui in vobis est, Gregem Dei;
ad stipulanturque Ambrosius *de dignit. Sacer-*
dot. cap. 2. & Chrysostomus *homil. 79. in Matth.*
Sicuti ergo ex illo sacro textu inferre mini-
mè licet, Pastores universos Ecclesiæ iudicio
non esse subiectos, sic nec inde concluditur,
Petrum, ejusque successorem Romanum
Pontificem, ab Ecclesia judicari non posse;
maximè quòd Christus illis verbis noluerit

aliud significare, quam Verbi Divini pabulo
fideles ceu oves & agnos suos esse nutriendos
à Petro. *Secundò*. Bellarminum in argumen-
tis suis perpetuâ laborare fallaciâ, dum no-
mina *Dispensatoris, Pastoris, & Capitis* supponit,
eodem modo convenire Petro ac Chri-
sto, cum tamen ex Gregorij I. Sixti III. &
Ioannis VIII. sensu, Romanus Pontifex non
alio modo sit Caput Ecclesiæ, nisi quatenus est
primum ejus membrum, indigens ab universo
etiam Corpore sustentari, ne firmitatem amittat.
Et, si contingat, tale Caput aliquando fieri
morbidum, censuisse Turonense Concilium
*Can. 13. melius esse, ut Caput hujusmodi, si curari
non potest, amputetur, quam grex per eundem infi-*
ciatur.

Refutatio istarum exceptionum.

7. *Primò*. Sicut Episcopi & Pastores Ecclesiæ
universæ *secundùm partem solitudinis Pasto-*
ralis, à Papa saltem mediâtè in ipsos derivatæ,
participiant de munere pascendi oves Christi,
sic eisdem *proportionaliter* accommodare licet
præallegata Christi Domini verba. At nulli
præter Petrum cum ordine successione *indefi-*
nitè dictum fuit à Christo; *Pasce oves meas.*

Nec excipere licet, oves Christi universas
non tam *collectivè*, prout sub uno Pastore Oe-
cumenico Pontifice Romano, ceu visibili Ca-
pite suo, constituunt unam Ecclesiam, sed *di-*
tributivè duntaxat esse commissas pastorali Pe-
tri Cathedræ. Nam illa ex Ioannis ultimo de-
sumpta Christi verba ad effectum deducebant,
quòd *Matth. 16.* fuerat promissum de clavibus
Regni Cælorum committendis Petro, ejus-
que Cathedræ Apostolicæ usque in sæculi finem
duraturæ, ceu Petræ, super quam ædificaretur
Ecclesia. Unde manifestum redditur, præal-
legata Domini verba respicere *indefinitè* oves
Christi non tantùm *distributivè*, sed sub univer-
sali collectione, Ecclesiæ Catholicæ constitu-
tivâ. Et hinc Romanus Pontifex in Concilio
Chalcedonensi vocatur *Ecclesiæ universalis Pon-*
tifex, & Caput universalis Ecclesiæ. Similia habet
sæc. 6. Oecumenica Synodus 18. actione dicendo,
quòd *primæ Sedis Antistes sit universalis Ecclesiæ,*
stans supra firmam fidem Petram. Et hinc Con-
cilium Lugdunenle sub Gregorio X. statuit,
quòd Romana Ecclesia obtineat principatum
super universam Ecclesiam Catholicam. Quis
ergo dicere ausit, principatum hanc non esse
superiorem Ecclesiâ universâ, ejusque repræ-
sentativo Concilio *acephalicè* spectato, sed
huic subditum esse Summum Pontificem?
Constat igitur, ex illo textu Evangelico,
Pasce oves meas, collato cum verbis *Matth. 16.*
ad Petrum prolatis, omninò evinci; Papam
non esse inferiorem Concilio, præsertim *ace-*
phalicè sumpto.

Secundò. Veritati consona non est imputa-
tio Bellarmino facta, ac si perpetuâ laboraret
fallaciâ, supponendo nomina *Dispensatoris, Pastoris,*
& Capitis eodem modo convenire Petro ac Christo.
Huic enim competit, esse primarium & princi-
pale seu absolutum Ecclesiæ Caput, atque Pa-
storem, Sacramentorumque, & gratiarum Di-
spensatorem: illi verò convenit, esse Ecclesiæ
Ecc 2
dun-

toritas
Bellarminiana
IV

potestatem
cùm tamen
in infan-
ram auct-
fioribus,
ortur con-
non conce-
nari, & ju-
manam Ec-
o hinc pon-
III. judic-
estatem, Co-
Si verba Ca-
tur, in ap-
ad circa Ro-
eat perenni-
procedatur
Romanum Pon-
cedentia, que
in etiam ac-
haberet super
out V.
ptiones Ellic-
gumentis, qu-
uper Ecclesi-
acephalum su-
ioritas.
trui argumen-
Ellicio, epus-
eliduntur, sed
gore. Ad capi-
es in antecede-
imus.
I.
Ellicij opposi-
Lucæ 12. & Ioh-
desumptis.
eclesia seu Con-
rem ostendend-
quentem ex Luc-
; Quis pater, et
nissimus Domi-
nium locum
fice Romano,
ni in comment-
m Ecclesiæ, seu
Pontificem. Sec-
sunt Oeconomi
Romanus est
la Ecclesia. Qu-
us ita est super-
fit ab eo judicari
re Domino, se
Romano Pontif-
eclesiæ.
Ellicij.
imò. Præcæd-
elligi de solo Roman-
Pape.

duntaxat militantis, in terris visibile Caput Christi vicarium, ei que subordinatum, minus adeo principale, ac secundarium, ita obtinens primi intrâ Ecclesiam membri prærogativam, ut tamen indigeat ab universo Corpore sustentari, ne firmitatem suam amittat: quæ sustentatio subsistit singulariter, dum ejus sententiæ rerum fidei decretoriæ accedit consensus Concilij Generalis, ut sic ex Duorum, Papæ Christum vicariè representantis, & consensu Ecclesiæ intrâ Concilium representatæ, omnimoda & consummata obtineatur dogmaticæ sanctionis firmitas.

9. Quod Elliesius allegavit ex Concilij Turonensis Canone 3. in nullâ hujus nominis Synodorum editionis Parisiensis reperitum est. Facile tamen concedo, si caput cujuspiam Diœcesis respectivum & limitatum, nempe Episcopus, non Universale & Oecumenicum, in moribus etiam curari non posset, melius esse, ut amputetur, quam ut grex per eundem inficiatur, quod tamen de Oecumenico universalis Ecclesiæ Capite dici non potest, nisi in ipsa fide defecerit, sicque hæresin incurrans, ipso jure Divino jam desierit esse membrum, adeoque Caput Ecclesiæ; uti patet ex antecedentibus.

S. II.

Eliminantur Elliesiana exceptiones oppositæ ulterioribus quibusdam argumentis, Papæ super Concilio acephalicè sumpto superioritatem ostendentibus.

ARGUMENTUM I.

10. EX parte nostra inducitur primò, tum ex eo, quòd in Concilio Chalcedonensi Pontifex semper nominetur ante Concilium. Tum ex eo, quòd ad Summos Pontifices à judicij Episcoporum, & Synodorum semper fuerit provocatum.

Exceptiones Elliesianæ.

11. EXcipit primò Elliesius. Consuetudinem e quidem esse, ut, cum societas aliqua scribit litteras, ijs præmittatur nomen primi Societatis membri, seu Capitis, quemadmodum Rectoris nomen præponitur Universitati, & Decani nomen Facultati, aut Capitulo. neminem tamen hinc inferre, Rectorem Universitate integrâ, aut Decanum Facultate, & Capitulo superiorem esse.

12. Secundò. Jus provocationis Romano Pontifici jure Divino non competere, nec olim illud esse ab omnibus admissum: imò multis in locis vetitum fuisse, ne provocatio ad eum fieret. Quinimò nanquã ad eum fuisse provocatum post Synodi Generalis judicium, cum econtra post judicium Summi Pontificis sit sæpe provocatum ad Synodum Generalem. Unde argumentum ab appellationibus petitarum facile retorqueri in Adversarios. Verùm dato etiam, quòd appellationum ad Papam solemnium olim usus fuerit, inde probari solummodò Pontificem superiorem esse singulis Episcopis, Synodumque Romanam habe-

re cæteris Synodis Provincialibus majorem potestatem, quod ad propositam quæstionem minimè pertinere.

Refutatio istarum exceptionum.

PRIMò. Uti que non tam littera, quam ratio attendenda est, cur Summus Pontifex in Concilij Oecumenicis nominari soleat ante Concilium. Hujus autem ratio desumitur ex hoc, quòd Concilij Oecumenici forma substantialis consistat ex nomine Christi vicario, Papæ proprio. Sicuti ergo anima præminet corpori seu forma illius substantialiter perfectiva: sic præinsinuata Romani Pontificis præminencia in Concilio Oecumenico subsistit ex prædicto Christi vicario caractere, seu formâ substantiali.

Secundò. Illo ipso jure competit Summo Pontifici jus ultimati judicij in causis Ecclesiasticis, ex quo jure obtinet claves Ecclesiæ cum indefinitâ ligandi, & solvendi autoritate. At ea clavium potestas, & jurisdictio illimitata intrâ Ecclesiam competit Papæ ex jure Divino: nec adeò ab ullis Catholicæ fidei Professoribus potuit jus illud non fuisse admissum, licet in ejus usu per indulgentiam Romanorum Pontificum varia facta fuerit moderatio, ne à quibuslibet in provincijs remotioribus quavis de causâ fieret provocatio ad Cathedræ Apostolicæ tribunal; uti alibi dicitur. Post Summi Pontificis judicium interponeretur quandoque provocatio ad Synodum Generalem non Acephalam, sed Pontificio Christi vicario caractere insignitam, non ideo, quòd in hac esset majoritas jurisdictionis, sed quòd nos in ordine ad protervas præsertim convincendos, major, seu magis convincens, inde obtineretur credibilitatis evidentia; uti in anterioribus fuit demonstratum. Et quia clavium autoritas in Romano Pontifice unâ cum Petræ firmitate non respicit singulos duntaxat Episcopos, sed universalem Ecclesiam, ideo in vi hujus autoritatis omnino dicendus est Papa superior non singulis duntaxat Episcopis, sed quavis etiam Generali Synodo Acephalicè spectatâ.

ARGUMENTUM II.

EX parte nostra licet secundò argumentari Concilia Generalia fuerunt semper convocata & confirmata per Romanos Pontifices, qui non modò ijs præsidebant, sed & suam rerum in illis tenebant. At illi sunt Concilio Generali Superiores, quorum est, primam convocare Concilium Generale, deinde ei convocato præesse, & cuncta in eo moderari, ac demum, sine quorum confirmatione Synodi decreta vim non haberent. Quia igitur hæc omnia competunt Romanis Pontificibus, consequens est, ipsos Superiores esse Concilio Generali.

Exceptio Elliesiana.

EXcipit primò Elliesius. Nullam esse legem sive Divinam, sive Ecclesiasticam, quâ pronuntiantur irrita, & nullius roboris esse Con-

Concilia Generalia, aut ab alijs, quàm à Romanis Pontificibus convocata, aut quibus alij, quàm Romani Pontifices præfuerint, aut quæ ab ipsis specialiter non fuerint confirmata.

Secundo. Octo priora Concilia Generalia ab Imperatoribus esse convocata, nullum à Romano Pontifice. Quædam ex ijs, etiam invitit, aut ignorantibus Romanis Pontificibus, celebrata fuisse. Porro tribus primis Synodis Generalibus, nec non Sardicensi Concilio, non præfuisse Romanos Pontifices, sed alios Episcopos. Demum quædam Concilia Generalia non fuisse à Pontificibus confirmata, aut approbata: ea verò, quæ ipsi approbârunt, non ita approbâsse, quasi ea nullum sinè hujusmodi approbatione robur haberent, sed tantum illos consensisse ijs, quæ à Concilio fuerant facta & decreta, ejusque judicio adhæsisse.

Tertio. Etiam si convocatio Synodorum Generalium earum confirmatio, atque in ipsis præsidencia necessariò competeret Romano Pontifici, non propterea dicendum fore superiorè Concilio Generali; tum quia necesse non est, ut, qui convocat aliquem Cætum, eo convocato, sit superior universo Cætu: imò verò ordinariè, qui cætum aliquem convocat, eo inferior, ejusque Decretis parere debet, alioquin quid opus esset, Cætum congregare. Idem proinde judicium est de Concilio, tum quia non est necessum, cum, qui primum in aliquo cætu locum obtinet, universo Cætu superiorem esse, sed sufficit, ut sit primus in cætu, ut debeat illi præsidencia, alioquin dicendum esset, nullam esse societatem, cujus præsidens non esset universa Societas superior, quod est absurdum. Porro in antiquis Concilijs licet præfuerit Papa, cujus licitum erat, deliberanda proponere. Sed etiam, si Præsidens esset rerum gerendarum moderator, non tamen esset propterea superioris auctoritatis universo Cætu. Denique ponatur consensus legitimi Pontificis necessarius esse ad robur dandum decretis Synodi Generalis, non tamen inde sequitur, Pontificem esse Concilio superiorem, sicut licet ad firmitatem Senatûs consulti requiratur Præsidis subscriptio, non licet inde inferre, Præsidem universo Senatu esse superiorem.

Refutatio istarum Exceptionum.

Primò. Num ex ratione Concilium Generale pronuntiarî potest, alicujus esse valoris & roboris, si in ipso deficiat forma substantialis, per ipsummet Christum *Matth. 18. v. 20.* constituta sub hisce verbis: *Vbi duo, vel tres fuerint congregati in nomine meo, illic sum in medio eorum?* Hunc enim sacrum textum de Concilio Oecumenico intelligunt Concilium Chalcedonense in *Epist. ad Leonem, quæ est post finem 3. actionis ejusdem Concilij.* Et Synodus VI. *actione 17.* At congregari in nomine Christi, perinde est, ac congregari auctoritate Christi, conformiter sacris Litteris *Marci ultimo,* ubi Christus aiebat: *In nomine meo demonia ejicient, & Iohan. 5. Ego veni in nomine Patris*

mei. Item *Matth. 7. Nonne in nomine tuo prophetavimus?* Sicuti ergo in his textibus Evangelicis perinde sonat, aliquid fieri nomine Christi, ac fieri auctoritate Christi: sic quatenus Concilia Oecumenica ex instituto Christi debent, esse congregata in nomine Christi, eatenus oportet, esse convocata, & congregata auctoritate Christi, atque ad eum ejus mandato, qui obtinet Christi vicariam auctoritatem, qui est solus Papa: utpote cui pro perpetuo Ecclesiæ statu Christus Dominus unice demandavit Regni cælorum seu Ecclesiæ suæ claves, illum constituendo Pastorem universarum ovium suarum.

Ad quod melius intelligendum, pro secundo discernere lubeat inter duplicem modum, quo aliquid dicatur fieri in nomine Christi. Nempe aliquid fieri potest in nomine Christi quasi *objectivè*, ita ut fiat propter Christum seu finem, & objectum motuum ex ipsius Spiritu ipsum audiendi in verbo Dei. Deinde aliud fieri potest in nomine Christi quasi *subjectivè*, ita ut Christi auctoritas quasi vicaria inexistat illi, qui in nomine Christi operatur. At Christus voluit Concilium congregari in nomine suo, ut illic in medio illorum esset, non utique personaliter, sed quoad suam vicariam in terris relictam auctoritatem, *subjectivè* ad eum substitutam in Concilio Oecumenico. Hæc enim Christi nominis in Concilio subsistentia non est secundum invisibilem duntaxat gratiæ influxum, sed secundum auctoritatem visibilem, propter quam instar Ethnicæ & publicani *visibiliter & publicè* habendus est, qui Ecclesiâ in Concilio Oecumenico representatam non audierit. Imò Christus suæ & Patris Æterni per gratiam assistentiæ Concilio Oecumenico reponisse causam & rationem reducit in hoc, quod ipse in medio Concilij *Nomine suo* coadunati subsistat. Hæc igitur auctoritatis Christum *vicariè & visibiliter* representantis, intra Concilium assistentiæ seu causæ, juxta sancti Evangelij contextum, prior esse debet, quam ut ejusdem & Patris Æterni per gratiam assistentiæ sit effectum suum sortitura. Quandoquidem igitur vicaria Christi auctoritas soli Papæ competens, sit forma per Christum constituta, per quam Concilium Oecumenicum convocari & subsistere debeat, aperte hinc evincitur, ipso jure Divino irrita fore, & nullius roboris Concilia Generalia, si vel ab alijs, quàm à Romanis Pontificibus fuerint convocata, vel Papa, ejusve Legatus non præfuerit.

Et quia pro *tertio* Christus loco citato aperte verbis asseruit, cujuscunque rei, sive veritatis à Concilio Oecumenico expente effectum non aliter obtentum iri, nisi Duo, nempe Caput vicarium Christi characterè præferens, & Prælatorum Ecclesiasticorum *Nomine Christi* facta aggregatio, consenserint, evidenter hinc quoque inferitur, tamen tota Ecclesiasticorum Antistitum aggregatio concorditer definiret aliquod dogma, infallibilitatem Divinæ veritatis ex Christo, ejusque Patre Æterno non prius superventuram, nisi decreto

¶ c c ;

Epis-

Episcoporum accedat auctoritativus consensus Papæ, nomen Christi vicarium præferens: meritoque proinde dicitur nullius roboris quoad omnimodam infalibilitatis firmitatem fore Decretum Concilij, quantumvis Generalis, nisi à Papa confirmatum fuerit.

22. *Quartò.* Sed quo veritatis fundamento dicitur: *Priora Concilia Generalia non à Romano Pontifice, sed ab Imperatoribus esse convocata, ac tribus primis non præfuisse Romanos Pontifices, sed alios Episcopos, neque à Pontificibus olim confirmata fuisse Concilia Generalia?* Hoc triplicatum Elliesij estatum à vero aberrare, mox ostenditur. Inprimis igitur legimus de Concilio Nicæno in 6. Synodo, actione 8. Constantinum & Sylvestrum apud Nicæam congregasse magnam Synodum. Damasus quoque scribit in Pontificali, cum Sylvestri consensu habitum esse in Nicæa Concilium. Quo autem discrimine Pontifex & Imperator concurrerint in congregandâ illâ Oecumenicâ Synodo, pandit Rufinus lib. 10. cap. 1. asserens, Constantinum ex sententia Sacerdotum indixisse Concilium. Unde evincitur, Imperatorem non tam jus statuendi indictionem Concilij, quam ejus duntaxat executionem ex sententia Sacerdotum, Pontificisq; auctoritativo jussu seu consensu usurpasse. De Constantinopolitano I. pariter refert Theodoretus lib. 5. Histor. cap. 9. Theodosium Seniore non tam illud indixisse, quam litteras Pontificis Damasi, quibus Concilium indicebatur, misisse ad Episcopos; veluti patet etiam ex litteris Episcoporum in illo Concilio congregatorum ad Pontificem scriptis. De Ephesino I. tradit Prosper in Cronico, factam esse Cyrilli industriâ & Cælestini Papæ auctoritate. Constat etiam ex Epist. Cælestini ad Cyrillum relatâ inter opera Cyrilli, hunc tanquam Legatum Sedis Apostolicæ jussu esse proficisci ad illud Concilium: certo argumento, non esse coactum absque consensu Pontificis. De Chalcedonensi patet ex Epistola Martiani Imperatoris ad Leonem Papam relatâ ante Concilium Chalcedonense, Imperatorem, cum vellet indicere Concilium, rogasse Pontificem, ut ipse veniret & Concilium faceret, vel si nollet venire, significaret per litteras, quid agi vellet. Unde patet, illam Synodum non sine auctoritate Pontificiâ, ejusve jussu vel consensu indictam, vel celebratam fuisse. Imò Imperatorem ejus fuisse sententiæ: quod Synodus Oecumenica non esset substituta absque auctoritate Pontificiâ. Et hinc Gelasius Papa in Epist. ad Episcopos Dardaniæ ait: *apostolicam Sedem, ut Synodus Chalcedonensis fieret, suâ auctoritate decrevisse.* Quantumvis ergo Imperatores unâ cum Pontificiâ auctoritate concurrerint ad indicenda Concilia, hujus tamen erat ratio, quod Imperatores maximâ Christiani orbis parte potirentur, Conciliaque in ipsorum ditione celebrarentur, legeque cautum fuerit, ne Cœtus haberentur eorum injussu ob seditionum suspicionem: præterquam, quod ipsorum sumptu res tota perageretur.

23. *Quintò.* Quod Pontifices Romani habuerint præsentiam in Concilijs Generalibus,

probat sequenti inductione. Nam ex actis Nicæni Concilij constat, huic Synodo unâ cum Vito & Vincentio, Ecclesiæ Romanæ Presbyteris, præsidisse Hosium Cordubensem, quem fuisse Romani Pontificis Legatum, asseritur etiam in præfatione Concilij Sardicensis. Concilio equidem Constantinopolitano I. Oecumenico II. non interfuit Damasus Papa, eoque hic voluerit, Episcopos Orientis ad plenam Synodum convocare Romam, nisi justis ex causis se excusando, contra Macedonianos probassent, se animo & sententiâ conjunctos cum Occidentalibus Episcopis. Nihilominus ea Synodus eatenus cœpit esse Oecumenica, quatenus confirmata fuit à Damaso Papa in ijs, quæ spectabant Macedonianæ Hæreseos condemnationem, fideique confirmationem: ex S. Gregorio Epist. 125. & Photio in Libello de 7. Synodis. In Ephesino Oecumenico III. Concilio sanctum Cyrillum habuisse potestatem Legati à Cælestino Papâ constituti, evincitur ex Epist. Cælestini ad Cyrillum, relatâ Tomo I. Conciliorum editionis Coloniensis. pag. 737. Ex Leonis ad Concilium Chalcedonense Epistola 47. constat, Legatos ipsius fuisse ad istam quartam Oecumenicam Synodum taliter directos, ut ipsemet Papa in illis præsideret. Quam Romani Pontificis intentionem fuisse ratam habitam à Concilio, constat ex hujus ad Leonem actione 3. vel in quibusdam exemplaribus circa finem relatâ Epistola. Concilium Constantinopolitanum II. Oecumenicum V. agnovisse, quod præsentiam sit debita Romani Pontifici, liquet ex Epistola ad Vigilium in fine primæ Synodi relatâ. In Concilio Constantinopolitano III. Oecumenico VI. Præsides fuisse Legatos Agathonis Pontificis Petri & Georgium Episcopos, ac Joannem Diaconum, testatur Zonaras in vita Constantini VI. patetque ex ipsâ Synodo, Concilium Nicænum II. Præsides habuisse Adriani I. Legatos, constat ex actis Concilij, in quibus isti primi nominantur & subscribunt. Idem ostendi potest ex cæterarum Synodorum Oecumenicarum actis. Quod verò firmitas Decretorum Conciliarium pendeat ex confirmatione Romani Pontificis, evincitur, quod eâ non interveniente, varij errores etiam circa fidem irrepererint; uti videre licet ex præsentis articuli secundæ Discussionis 4. à n. 55.

Sextò. Esto, non ex cujusvis Cœtus convocatione, & in eo præsidendi jure concludatur stricta super eum Superioritas: attamen istorum jurium radix & ratio inspicenda est. Quis enim neget, jus convocandi Comitia generalia Regni Franciæ, & in ijs præsidendi, Regi competere ex supremo Regiæ Majestatis jure Monarchico? At superius ostensum fuit, jus convocandi Concilia Generalia, & in eis præsidendi, radicari in charactere Christi vicario, importante claves Ecclesiæ seu Regni mystici, absolutamque Cathedræ Apostolicæ ac Oecumenici pastoralis muneris potestatem, cum indefinita ligandi auctoritate, super quascunque Christi oves non distributive tantum, sed collective spectatas, nempe quam

quã unam Ecclesiam constituentes, sicque super Concilium etiam Ecclesie secundum præcisionem mentalem acephalicè consideratæ representativum. Nequit ergo dici, quod jura illa convocationis & præsentia in Concilijs Generalibus non radicentur in superioritate Papæ super Ecclesiam acephalicè spectatam protensam.

ARGUMENTUM III.

25. EX parte nostra licet tertio argumentari tum ex dicto Concilio Romani sub Symmacho, quod Papa nunquam subjacuerit Minorum judicio. Tum ex Leonis I. Epistola 48. scribentis: Ad Petri Sedem pertinere curam universæ Ecclesie. Tum ex Gelasij I. Epistola 13. dicentis: Quod sacrosancta Romana Ecclesia habeat potestatem judicandi de omnibus, nec cuiquam liceat de eius judicare judicio. Tum Gregorij I. Epist. 39. lib. 9. ajuntis: Petrum respondere potuisse ijs, qui eum culpabant, non esse ovium, Pastorem suum reprehendere. Tum Nicolai I. Epistola ad Michaelem Imperatorem dicentis: Iudicium Sedis Apostolicæ, quæ superiorem non agnoscit, à nemine refricari posse. Tum Paschalis II. verbis in Capit. Significasti. Extra de Elect. hunc in modum relatis: In Concilij statum non inveniri, quasi Romane Ecclesie legem Concilia ulla præfixerint, cum omnia Concilia per Romanæ Ecclesie auctoritatem & facta sint, & robur acceperint, & in eorum statutis Romani Pontificis potenter recipiatur auctoritas. Tum ex sententiâ Alexandri III. relatâ in Cap. Licet. extra de Elect. ubi statuitur: Majori cautela eligendum esse Romanum Episcopum, quam cæteros, quia si malus eligatur Pontifex, nullum erit remedium, cum non habeat superiorem, à quo deponi possit, Tū ex Innocentij III. sermone 2. affirmantis: Se propter solum in fide peccatum posse ab Ecclesia judicari, in cæteris Deum se habere iudicem. Tum demique ex Bonifacij VIII. Extravagante. Vnam sanctam. asserentis, supremam esse Romani Pontificis potestatem, quæ non nisi à Deo possit judicari.

Exceptiones Elliesianæ.

26. EXcipitur primò. Etiam si Concilij Romani sub Symmacho sententia sub nomine Minorum loqueretur de Episcopis, non tamen loqui de Concilio Generali, sed de Concilio particulari quorundam Italiæ Episcoporum. Adhuc loqui ad mentem Romanorum, qui tum temporis existimabant, Pontificem à Synodo præsertim particulari, deponi non posse, nisi in casu hæreseos: quoad mores verò reservandum esse Divino judicio.

27. Secundò. Leonis I. dictum verum esse, quod nempe Romanus Episcopus curam gerat universæ Ecclesie, sed distributim, non collectim sumptæ. Unde non sequi, quod habeat curam Concilij Generalis. Imò tamen ipsi incumberet cura, ut in Concilio Generali omnia fierent secundum ordinem, minimè tamen fore consequens, quod esset superior Concilio Generali.

28. Tertio. Gelasij I. sententiam non procedere de Concilio Generali, aut provinciali, sed

de singularibus Episcopis; veluti patet ex voce cuiquam, quam non posse intelligi de Concilio, doceri ex scopo Epistole, in qua agitur contra eos, qui nomen Acacij retinere volebant in Dyphiticis.

29. Quarto. Gregorium I. non negare, quin oves aliquando pastorem reprehendere poterint, sed tantum dicere, Petrum uti potuisse eâ responsione; sed maluisse non ex festate, sed ex ratione respondere. Posthæc enim adjici, Si ergo Pastor Ecclesie Apostolorum Princeps signa & miracula singulariter faciendo, non indignatus est, in causâ reprehensiois suæ rationem humiliter reddere, quantum magis nos peccatores, cum de re aliqua reprehendimur, reprehenses nostros ratione humili placare debemus. Unde patere, ait Elliesius, scopum Gregorij non esse, ut ostendat, Pontificem non posse ullo in casu reprehendi & judicari; imò contrarium inferri ex facto Petri. Deinde illum Pontificem non loqui de Concilio, aut Ecclesia, quasi Petrus non potuisset reprehendi à Concilio, sed loqui tantum de privatis quibusdam reprehensoribus.

30. Quintò. Nicolaum I. non asserere suam auctoritatem Concilij auctoritate majorem, sed tantum Sedem suam quavis aliâ majorem; ait enim, patere profectò Sedis Apostolicæ, cuius auctoritate major non, est iudicium à nemine fore retrahendum. Quare illum Pontificem sedem suam cum alijs Episcopis comparare, sed distributim, non collectim cum universis Episcopis in Concilium aggregatis. Alioquin vitio laboraturum, quod ait S. Augustinus, nempe univerfum singulis partibus merito præponi.

31. Sextò. Oportere Paschalis II. testimonium benignè explicare, cum certum sit, Concilia leges omnibus Episcopis, atque etiam Romanis dixisse. Sic Concilium Antiochenum & Arelatense sua decreta per litteras significasse Romano Episcopo, ut ea mandaret executioni, ipsosque Romanos Pontifices non semel fuisse proestatos, se obnoxios esse legibus latis à Concilijs, quare Paschalis verba benignè interpretanda esse de potestate dispensandi sapienter à Canonum observatione, quæ Romano Episcopo præ cæteris competit.

32. Septimò. Alexandri III. testimonium non referri bonâ fide, non enim dici ab ipso, nullum esse remedium, si malus Pontifex sit electus, sed tantum non posse recursum haberi ad superiorem, dum nullum scilicet Concilium est convocatum. Unde majorem cautelam in ejus electione adhibendam esse, quia non faciliè convocatur Concilium, nec potest à superiore Episcopo, quemadmodum cæteri, judicari.

33. Octavò. Innocentij III. testimonium videri in eorum stare opinione, qui tenebant, Papam ob solam fidem deponi posse; sed fortè per fidei negotium ibi intelligi etiam pravitatem inemendabilem, quæ universæ officiat Ecclesie. Unde scribendo ad Philippum Regem Francorum dicere; si absque Generalis Concilij deliberatione ipsum separaret ab uxore suâ, ordinis & officij periculum sibi imminere.

Nonò.

34. *Nono* denique. Bonifacij VIII. Extravagan-
tiam esse, quam se nihil omnino morari.

Refutatio istarum Exceptionum.

35. *Primo*. Dum Concilium Romanum sub
Symmacho tam disertis verbis asseveravit,
Papam nunquam subjacuisse *Minorum* iudicio,
oportet sub ista voce *Minorum* intelligi, quot-
quot in auctoritate Oecumenicâ Clavium
Ecclesiæ, *indefinitæque* ligandi & solvendi po-
testate, nec non in firmitate Petræ, super
quam ædificatur Ecclesia, æquiparari non pos-
sunt cum Papa, hisce universis prærogativis
Matth. 16. Divinitus dotato. At Concilium
quantumvis Generale *acephalum*, sine vica-
rio Christi caractere spectatum, nequit at-
tingere ad sublimitatem illarum præmi-
nentiarum, quia secundum Christi estatum
indefinita ligandi & solvendi potestas, unâ
cum omnimoda per Christi assistentiam infal-
libilitate non promittitur Concilio, nisi quâ
auctoritate per Christi Nomen vicarium Pa-
pæ proprium. Nequit ergo Romanus Ponti-
fex unquam subiectus esse Concilij *acephali*
iudicio, nisi in casu hæreseos, à Capitis Eccle-
siæ prærogativâ Papæ hæretici personam ipso
jure Divino dejectis.

36. *Secundo*. Leo I. dicendo; Romanum Epi-
scopum gerere curam universæ Ecclesiæ, ne-
quit loqui de aliâ causâ, quam eâ, quæ stipa-
ta est auctoritate clavium Ecclesiæ. Eo ipso
autem, quod vox *Tò universæ Ecclesiæ* im-
portet collectionem universorum fidelium
sub uno Pastore visibili Oecumenico subsi-
stentem, nequit illa cura non completi Ec-
clesiam *collectam* sumptam, nisi manifesta in-
volvatur contradictio.

37. *Tertio*. Quod Gelasius I. loco citato loquatur
non de singularibus duntaxat Episcopis, sed de
Concilio etiam Generali *acephalicè* considera-
to, evincitur ex contextu, cum *ibidem* dicatur,
à Sede Apostolicâ nullius iudicio subiectâ, ne-
minem appellare posse: quæ verba in veritate
rei haud subsisterent, si à Romani Pontificis
iudicio fas esset, appellare ad *acephalam* Genera-
lem Synodum.

38. *Quarto*. Eo ipso, quod Petro fas fuisset, ijs,
qui eum culpabant, ex potestate respondere,
quod nullius iudicio coercitivo subesset; firma jam
subsistit ejus super omnes superioritas, cui
nequaquam obest, quod ad fraternam cor-
rectionem non sit dedignatus, humiliter red-
dere facti sui rationem.

40. *Quinto*. Nimis aperta est Nicolai I. vox di-
centis: *Sedem Apostolicam non agnoscere Superiorem*,
quàm ut eam detorquere liceat ad Sedes pri-
vatas Episcopales, ac si Apostolica Sedes his
tantummodò, non autem Concilij *acephalis*
præmineret.

41. *Sexto*. Paschalis II. testimonium, dum ne-
gat, *Romane Ecclesiæ posse à Concilij, præsertim*
acephalis, legem præfigi, eatenus evincit Apo-
stolicæ Sedis superioritatem, ut huic tamen mini-
mè obest, quod Papæ, *quoad vim directivam*
ex altioribus fidei principijs teneatur, obser-

vare leges à Concilij Oecumenicis, imò eti-
am à se ipso latis; uti in *anterioribus* extat pro-
batum. Concilium porrò Antiochenum & Arc-
larense sua decreta eatenus significabant Ro-
mano Episcopo, ut hic ea per suam Christi
vicariam auctoritatem firmaret, & sic firmata,
consequenter non *ministerialiter* instat subditii,
sed *auctoritative* ceu Christi vicarius executio-
ni mandaret.

Septimo. Dum Alexander III. negavit,
posse à Pontifice haberi recursum ad Superio-
rem, non fecit illam restrictionem ab Ellie-
sio assertam, sed absoluta superioritatis res-
pectu Papæ negatio, manifestè infert, Concili-
um, *præsertim acephalum*, non habere jus supe-
rioritatis erga Papam.

Octavo. Innocentius III. asseverando, se
propter solum in fide peccatum posse ab Ecclesia
judicari, in cæteris autem unice habere Deum
iudicem, nimis evidentè excludit Elliesij glo-
sam, ac si sub negotio fidei intelligeretur eti-
am pravitas morum inemendabilis, *universæ* officii
Ecclesiæ. Nec obstat, quod ad Philippum
Francorum Regem scripserit, ubi Regem
separaret ab uxore suâ, faciendo divor-
tium vinculi matrimonialis, sicque ad eod-
hujus solubilitatem haberet ratam, incur-
sum se *ordinis & officij sui* periculum: quia ea
solubilitas cum jure Divino pugnans ipsum re-
dargui potuisset hæreseos.

Nono denique. Bonifacij VIII. Extravagans
non asserit duntaxat, sed ex Divinis Litteris
probat supremam Romani Pontificis potesta-
tem, non nisi Deo subiectam. Immeritò igitur
Elliesius eam rejicit ceu desitutam ratione
& auctoritate.

ARGUMENTUM IV. & ultimum.

EX parte nostrâ *quarto* argumentari licet
Concilij Lateranensis Sessione II. seu
Leonis X. in Concilio editâ constitutione, in
quâ postquam dictam fuerat, quæ in Concilio
Basiliensi gesta sunt, post hujus translationem a-
uthoritate Eugenij IV. factam, non posse ullum habere
roborem; adjiciuntur sequentia: *Cum præsertim*
solum Romanum Pontificem, tanquam auctoritatem
super omnia Concilia habentem, Conciliorum indi-
centorum, transferendorum, ac dissolvendorum
plenum jus & potestatem habere, nedum ex sacre
Scripturæ testimonio, dictis SS. Patrum, & aliorum
Romanorum Pontificum, etiam Prædecessorum no-
strorum, sacrorumque Canonum decretis, sed ex pro-
pria etiam eorundem Conciliorum confessione con-
stet. Quibus proinde verbis videtur Syno-
dus Lateranensis, aut Leo X. approbante Con-
cilio, rem plenè definivisse.

Exceptiones Elliesianæ.

EXcipitur. Magnum discrimen esse inter
hanc sanctionem, & Constantiensis, Ba-
siliensisque Conciliorum definitionem. Nam
primò hæc Concilia numerosiora fuerunt, cum
Lateranensi Concilio vix 20. Patres adfuerint,
& quibus sexaginta tantum, aut circiter erant
Episcopi magna ex parte Itali: nec ullus Chri-
stianissimi Regis Orator, nullique è Gallicanis
partibus

Refutatio istarum Exceptionum,

32. **Primò.** Esto, Concilia Constantiense & Basileense quoad numerum Patrum superarent Synodum Lateranensem sub Leone X. celebratam, num idcirco fas est, hanc minoris illis auctoritatis dicere? Ex anterioribus constat, duplicem esse Synodorum generalitatem, tum *materiale*, ex Prælati Ecclesiasticis per auctoritatem Summi Pontificis de toto Christiano Orbe convocatis, in minori licet duorum, vel trium sub vicario Christi caractere coadunatorum numero comparentium, juxta *Matth. 18. discretum verbum* subsistentem, tum *formalem*, ex auctoritate Oecumenicâ Christi in terris vicem gerenti Papæ propriam, ceu substantiali Concilij Oecumenici formâ constitutam. Hæc igitur noscitur habuisse locum in Concilio Lateranensi, sed defuisse Synodo Constantiensi ante Martini V. electionem, & præsentiam, nec non Basileensi post dissolutionem ab Eugenio IV. decretam. Nequit ergo harum Synodorum major, sed minor potius esse auctoritas, quàm competitat Concilio Lateranensi, ex Pontificiæ potestatis, cunctos Episcopos convocantis caractere *materiale* ac *formalem* Generalitatem & integritatem obtinenti sub pauciorum etiam Antistitum comparentium numero.

33. **Secundò.** Dum constitutio illa de Papæ supra Concilium superioritate edita fuit, *sacro approbante Concilio*, nequit per rationem solidam negari, quod totius Concilij quâ Oecumenici, nempe auctoritatis Pontificiæ Christum representantis, & Ecclesiæ membrorum Hierarchicorum consensu sancita fuerit. Et hinc Ellicius injuriam facit universo Concilio, dum contendit, constitutionem illam ex Concilij approbatione editam, non fuisse discussam & examinatum à Concilio, quasi hoc tam *perfunctoriè* in tanto negotio fecisset partes suas. Omni porro ratione & veritate destituitur præsumptuosa Ellicij assertio, ac si Papæ supra Concilium superioritas non fuisset definita in Concilio Lateranensi sub Leone X. celebrato. Hanc enim Ellicianam exceptionem clarè refutant dictæ constitutionis verba, ita se habentia. *Nec illud nos movere debet, quod sanctio ipsa, & in ea contenta, in Basileensi Concilio edita, & ipso Concilio instante, à Bituricensi Congregatione recepta fuerunt, cum ea omnia post translationem ejusdem Basileensis Concilij per Eugenium IV. factam, à Basileensi Conciliabulo (quod post talem translationem Concilium amplius appellari non merebatur) facta existerint, & propterea nullum robur habere potuerint, cum etiam solum Romanum Pontificem pro tempore existentem, tanquam auctoritatem super omnia Concilia habentem, Conciliorum indicendorum, transferendorum ac dissolvendorum plenum jus & potestatem habeat, nedum ex sacra Scripturæ testimonio, dictis SS. Patrum ac aliorum Romanorum Pontificum, sacerdotumque Canonum decretis, sed propria etiam eorundem Conciliorum confessione manifestè constet.* In quibus equidem verbis veritas illa, quod *Papa auctoritatem super omnia Concilia habeat, per auctoritates & Divinas, & Pontificias, &*

Synodales asserta, assumitur tanquam ratio reprobandi Basileense Concilium. postquam ejus translatio & dissolutio per Eugenium IV. facta fuerat; dum tamen ipsissima hæc ratio sub tantis auctoritatibus firmata, est quasi anima totius constitutionis, *Concilio Lateranensi approbante*, editæ, nequit Papæ super Concilium superioritas negari sancita ab illâ Oecumenica Synodo. Et hinc aperta falsitatis etiam redarguitur Elliciana exceptio, ac si illud *Conciliare* decretum statuisset duntaxat de *Pragmatica abrogatione*, non verò de *Papæ supra Concilium auctoritate*, & hinc consequente Synodorum dissolvendorum & transferendarum potestate.

Tertiò. Sed quâ ratione idem Ellicius Duvallij superius allegatam sententiam, pro elidenda Concilij Lateranensis auctoritate inducit, dum tamen is auctor non ex suo, sed aliorum diversimodè respondentium sensu loquitur? Et quidem ex antecedentibus extat jam refutatum, quod tum primo loco, ac si Concilium Lateranense non fuisset Generale; tum secundo loco responderetur, ac si decretum de superioritate Papæ fuisset perlectum, sed absque prævio examine approbatum. Quod tertio loco ibidem responderetur, ac si decretum destitueretur auctoritate definitiva, cum in adversarios non pronuntietur anathema, nec dicatur esse de necessitate salutis, ita ereditur; nullius momenti noscitur isthæc esse responsio, cum in Concilio quoque Tridentino plura extant decreta, quibus non subjungitur anathema in eos, qui contradicunt, nec expressè in eis dicitur, de necessitate salutis esse, ut ejusmodi definitiones credantur, sed hæc subintelliguntur ex ipsâ naturâ ejusmodi decretorum. Quæ denique quarto loco assertur responsio, ex integro à nobis recipitur, quod nempe Concilium eatenus definit Papæ super Concilio auctoritatem, quatenus id ex Scripturis, Patribus, & antiquis Canonibus manifestè constat. Verùm quàm ineptè hoc nitatur Ellicius contorquere ac elidere, proximè videbitur. Interea sciscitari lubeat ex hoc auctore, quo rursus fundamento scripserit de Bellarmino, quasi Concilium Lateranense sub Leone X. celebratum dixisset, non fuisse Generale, cum tamen is Cardinalis *cap. 5. de Concil.* eam Synodum discretis verbis recenscat inter Synodos Oecumenicas à Catholicis receptas.

Quartò. Sed quæ non manifesta committitur temeritas ab Ellicio, asseverante, falsum esse decreti Lateranensis assertum, ac si Papæ super Concilij auctoritas constaret ex S. Scripturæ testimonijs, Romanorumque Pontificum, & SS. Canonum decretis, ac dictis SS. Patrum, imò ex propria etiam Conciliorum confessione? Si de S. Scripturæ locis ad præsens institutum, sermo sit, præter argumenta in superioribus deducta, unius tantum recordor, quod Vicarius Christi caractere eatenus sit forma Concilij Oecumenici, ut sine isto minimè subsistat Synodi Oecumenicæ substantia, atque adeò ejus præminentia ex indefinitâ ligandi & solvendi potestate, & infallibilitatis auctoritate subsistens; unde antecederet ad eum Pontificum characterem, atque adeò in Concilio ac ephe-

lo ex totius etiam orbis Episcopis coadunato, nihil morari potest, quod minus ipsi præeminet. quæ Matth. 16. Petro, ejusque Successori per Christum destinata fuit tum Petræ firmas, tum incircumscripserit ligandi & solvendi auctoritas.

S. Patrum exigantur testimonia, Papæ Concilio hæud inferiorem potestatem concordæ voce testantur Patres Concilij Nicæni I. Patres Concilij Sinuesani. Patres Concilij Romani sub Symmacho. Patres Synodi Romane sub Leone III. Patres Oecumenicæ Synodi sub Adriano II. Patres Concilij Oecumenici Sardicenses sub Julio. Patres Concilij Chalcedonensis Oecumenici sub Leone. Patres Concilij Nicæni II. sub Adriano I. Quibus accedunt Patrum extra Concilia scripturum testimonia, S. Cyrilli, S. Cypriani, S. Damasi Papæ, S. Athanasij Patriarchæ Hierosolymitani, S. Isidori Hispanensis, Iyoni Carnotensis, B. Augustini Triumphii, S. Bernardi, S. Thomæ Aquinatis, S. Antonini, S. Bonaventuræ, S. Bernardini Senensis, Alexandri Alenis, unâ cum Summis Pontificibus S. Anacleto Martyre, S. Julio, S. Bonifacio Martyre, S. Gelasio, S. Symmacho, S. Nicolao, & Paschale II. quorum omnium verba & sententias videre licet præsentis articuli secundi nostrate Disquisitione 4. a n. 21. Quæ porò Elliesius de Conciliorum per Imperatores convocacione hic asseverat, superioris extant exposita ac refutata.

Quintò. Nec aliejus momenti sunt exceptiones, quas Elliesius opponit propriæ Conciliorum de Papæ super Synodos acephalicæ spectatas superioritate confessioni. Abstrahendo namque à Synodi Alexandrinæ ad Felicem Papam epistolâ, an vera sit, vel supposititia, sufficiat, Nicæna Synodi eâ de re sententiam stabilire ex epistolâ Julij Papæ I. ad Episcopos Orientales tom. 1. Concilij Colonienfis editionis pag. 384. & 385. relatâ, ubi habentur sequentia. Unanimitè in Nicæna Synodo statuerunt, ut nullus Episcopus, nisi in legitimâ Synodo per Apostolicam auctoritatem convocata, super quibusdam nominationibus audatur, id est, iudicetur. Et post pauca. Ipsi verò primæ sedis Ecclesiæ convocandarum Generalium Synodorum jura, & iudicia Episcoporum, singulari privilegio, Evangelicis, & Apostolicis concessa sunt institutis, quia semper majores cause ad Sedem Apostolicam multis auctoritatibus referri, præcepte sunt. Nec ullo modo potest major à minori iudicari. Ipsa namque omnibus major, & prælata est Ecclesia, quæ Domini Salvatoris nostri voce singularem obtinuit principatum &c. Et infra. Dudum à sanctis Apostolis, successoribus, eorum in antiquis decretum fuerat statutis, non oportere, præter sententiam Romani Pontificis Concilia celebrari. Dum porò in Ephesina Synodo Eutylianorum factionibus res perperam ageretur, Legatis Apostolicæ Sedis constanter resistentibus, acta hujus Conciliabuli postmodum à Chalcedonensi Concilio fuerunt falsitate convicta & reprobata: sicque adeo materia Pseudo-Synodi Ephesinæ, Romano Pontifice approbante, &

per suos Legatos interveniente, ad præactum Chalcedonense Concilium translata, ibique decisa fuit, uti patet ex tom. 7. Conciliorum Parisiensis editionis pag. 308. & 309.

Restè fatetur ipse quoque Elliesius, Martinum V. ita dedisse potestatem Legatis suis in Concilio Senensi, transferendi Synodum, nullâ Concilij ipsius consensûs habita mentione. Et licet indictio hujus Synodi à Romano Pontifice facta fuerit ex respectu decreti à Concilio Constantiensi editi, ipsemet tamen Papa ex ea potestate Legatis suis factâ ita se probavit auctoritate præminere Conciliari decreto, non nisi per suam auctoritatem vires obtinenti, ut in dissolvendo & transferendo Concilio non esset dependens à consensu Concilij indicti.

Sextò. Non integrè allegat Elliesius Concilij Lateranensis decretum de singulari reverentiâ ab antiquis Concilijs Sedi Apostolicæ exhibitâ, dum ibidem dicitur, sed ab Elliesio omittitur; reverentiam illam in eo substituisse, ut Concilia ibi recensita, Romanorum Pontificum institutionibus & mandatis in sacris codicillis per eas editis & factis reverenter & humiliter obtemperarent; certo argumento auctoritatis Concilij acephalicæ sumptis præminentis. Unde subditur in eodem Lateranensi decreto, Damasum Papam cum cæteris Episcopis Romæ congregatis scripserit, per numerum Episcoporum Artmini congregatorum, non potuisse aliquid fieri præjudicium, quandoquidem constet, Romanum Pontificem talis Synodi decretis non præbuisse consensum: certo iterum argumento, auctoritativum Papæ consensum prævalere Synodo acephalæ.

Merito etiam specificè hic recensendum venit, quod in eodem Lateranensi decreto subjungitur, consuevisse Conciliorum Patres, pro eorum, quæ in suis Concilijs gesta fuerant, corroboracionem à Romano Pontifice, subscriptionem, approbationemque humiliter petere, & obtinere, prout pateat ex Nicæna, & Ephesina, atque Chalcedonensi, nec non sextâ Constantinopolitana, & septimâ alterâ Nicæna, Romanaque sub Symmacho habitis Synodis, earundemque gestis &c. Et quia id ipsum fecisse noscitur Synodus Constantiensis, immeritò Elliesius eam redarguit contrarietatis, dum gestorum suorum approbationem à Martino V. efflagitando, suam auctoritatem hæud superiorem Pontifice, contestabatur: & tamen antedecenter Concilij super Papa superioritatem definiverat. Ad hanc enim contrarietatem tollendam, oportet, præactum Concilij Constantiensis Decretum non de Papa certo, sed dubio duntaxat intelligere, uti aliàs ostensum fuit.

Caput VI.

Expenduntur exceptiones ab Elliesio productæ ex Pisano, Constantiensi, & Basiliensi Synodis, ad probandam Concilij super Papa superioritatem.

F ff 2

Hanc

tonitas
ledra
medica
VI

Hanc quaestionem de Concilij super Papam auctoritate præterit Eliesius Dissertatione 6. de antiqua Ecclesiæ disciplina §. 5. definitam esse in præinsinuatis Concilij. Quam præteritionem nullius esse roboris, nitiq̃ falsitate, subsequenter duobus §. ostenditur.

§. I.

Examinantur argumenta Eliesij desumpta ex historia dictarum Synodorum.

ARGUMENTUM I. Eliesij.

1. Eliesius inducit primò sequentem relationem historicam. Nempe cum Gregorius XI. Avenione, ubi 73. annos sederunt Pontifices, Romam rediisset, atque paulò post anno 1378. è vivis excessisset, Populum Romanum seditione facta, in Conclave irrupisse, atque omnibus Cardinalibus mortem interminatam esse, ni Romanum, aut saltem Italum Pontificem crearent. Hos igitur, ut saluti suæ consulere, elegisse Bartholomæum Neapolitanum, dictum Urbanum VI. sed ægré ferentes, vim à Populo sibi illatam, aliquantò postea sese transfuisse Fundos, ibique Pontificem elegisse Cardinalem Robertum, Clementem VI. dictum. Hunc Avenione sedisse usque ad annum 1394. qui mortuus, successorem habuit Petrum de Luna, dictum Benedictum XIII. Aliunde Urbano VI. successisse Bonifacium hujus nominis IX. Bonifacio Innocentium VII. ac demum Innocentio Angelum de Corario, qui anno 1406. eà conditione electus est, ut statim post electionem ad finem imponendum schismati, sese abdicaret Pontificatu. Verùm ubi Pontificatum adeptus est, eo cadere noluisse, sed Gregorium XII. appellari voluisse. Ita rem ad duos rediisse Antipapas, Benedictum XIII. & Gregorium XII. Neutrum pro legitimo Pontifice agnovisse Galliam, voluisseque tertium eligi. Hinc habitum esse Concilium Pisanum anno 1409. ex omnium Principum Christianorum consensu celebratum, cui plusquam ducentos Episcopos ex Italia, Francia, Germania, & Anglia adfuisse. Ad illud vocatos Gregorium & Benedictum, cum non adfuisent, de Pontificatu dejectos esse, electumque Alexandrum V. Nec solum Pisanam Synodum exercuisse suam in Pontifices auctoritatem, sed etiam Decreto sanxisse: quòd Concilium generale, universam representans Ecclesiam sit superius Papæ, pertinetq̃, ad illud cognitio ac iudicium controversiarum, quæ Pontificatum Romanum spectant. Ea porro, quæ à Concilio Pisano gesta & definita fuerunt, approbasse & confirmasse Alexandrum V. quem tum ab omnibus pro legitimo Pontifice habitum fuisse, atque Pisanum Concilium pronuntiasse legitimum & universale. Quo etiam nomine Concilium illud donari ab omnibus, qui de eo tum temporis scripserunt.

Responsio hujus argumenti refutatoria.

PRO isthac relatione historica conferenda cum altera nonnihil discrepante, remitto Lectorem ad III. hujus Summæ caput. Unde impræsentiatum unice expendemus, quòd præteratur, Concilium Pisanum quaestionem de auctoritate synodi Generalis supra Pontificem, decidisse pro Concilio.

Primò hoc ipsissimum præterit etiam Maimbourgus tract. sui historici cap. 21. pag. 217. ita scribens de Concilio Pisano. Celebris Doctor Ploust unus ex Deputatis Universitatis Parisiensis, habuit in plenâ Congregatione doctam Orationem, in quâ pluribus rationibus probabat, Ecclesiam universalem, & consequenter Concilium generale ipsam representans, esse supra Papam, adjungendo, hanc sententiam esse Universitatis Parisiensis, & cæterarum omnium Galliarum Universitatum. Vix de cathedra descenderat, cum Episcopus Novariensis eam ascendit, & legit alia voce scriptum, quòd declarabat, centum & tres Doctores & Licentiatos in Theologia ex ipi, qui deputati erant ab Universitatibus, convenisse mandato Cardinalium, ut deliberarent super hac materia, quòdque omnes communi voto amplexi essent sententiam Universitatis Parisiensis: asseverabat enim, quòd præter Universitates Galliarum ita quoque leantur celebres universitates Bononiensis, cupus literæ habebantur, & Universitas Florentina, quæ sententiam suam dederat in scripto, à centum & viginti Doctoribus subscritto. Hæc igitur præteruntur acta Pisanæ Concilij, ex quibus auctoritas Synodi Generalis supra Pontificem, decisa fuerit à Concilio Pisano.

Verùm istam tum actorum, tum decisionis Pisanæ Concilij allegationem, haud nitè veritate, ostendunt acta Pisana, quæ Lucas Acherius Tom. VI. Spicilegiorum integriora reddidit, ex tribus codicibus Bibliothecæ Gemeticensis, ita se habentia. *Decimarum Sessio* fuit die Mercurij 19. Maji. in qua Magister Petrus Ploust pro Universitate Parisiensis dixit, & declaravit, opinionem Universitatis esse, istos duos (de Papatu) contententes debere reputari schismaticos, & antiquati schismatis nutritores, & hereticos pertinaces, firmam auctoritatem Concilij, ad decidendam hanc causam & declarandum, eos esse ab Ecclesia præcisos & abjectos, & eos, quantum opus est, abiciendos. Postea immediate vocis Episcopus Italus, dictus Novariensis legit quandam schedulam facientem mentionem, qualiter secundam ordinationem Dominorum Cardinalium per Dominum Cardinalem Mediolanensem fuerunt simul congregati omnes Magistri in Theologia & Licentiatos & Baccalares Formati, qui ad dictum Concilium de multis partibus & Universitatibus convenierunt, & inter eos fuerat plena deliberatio super istâ materia, & postea in eandem opinionem convenerunt, & concordæ fuerunt, videlicet, quòd dictos ambos contententes teneat schismaticos & hereticos pertinaces &c. ut supra. Et omnium & singulorum nomina recitavit, quorum multi sunt

Epij.

Episcopi & Prælati, & faciebant omnes numerum centum & trium. Item postea dixit, quod in eadem opinione fuit Universitas Florentina, in qua fuerunt centum & viginti Magistri subscripti. Idem etiam deliberavit Universitas Bononiensis, quæ de hoc misit litteras. Idem Universitates sive studia, Aurelianensis & Andegavensis, & Tholosana per suos Ambasiatores ibidem.

Ex quibus proinde Concilij Pisani actis constat manifestè, Universitatem Parisiensem, unâ cum reliquis prænominatis Universitatibus, ipsamque adeò Synodum Pisanam, nihil statuisse de auctoritate Concilij supra indubitatum Pontificem, sed solum de tempore Schismatis, ac de dubijs, sive de Papatu contententibus Pontificibus schismaticis, quæ præsumptivè hæreticis.

Secundo. Firmatur id ipsum actis à Philippo Labtheo, ex aliâ anteriori editione Parisiensi exhibitis, Universitatis Parisiensis hæc de re opinionem ita referentibus. Et postmodum posuit opinionem Universitatis Parisiensis, videlicet quod Petrus de Luna est Schismaticus, permax & hæreticus, etiam accipiendo hæresim propriè & strictè; præcisèque ab Ecclesia Dei, ejectus à jure Papatus, & privatus, ac per Concilium de facto tanquam talis ejiciendus & privandus. Et hæc declaravit Petrus de Plaoust pluribus rationibus, & subjunxit, quod in eadem opinione erant Universitates Andegavensis, & Tholosana. Ipso autem descendente de cathedra, ascendit quidam Episcopus Italus, qui opinionem tredecim Magistrorum, & plurium Licentiariorum, & Baccalavorum Formatorum, ac Universitatis Bononiensis in quadam scheda publicavit, quæ est conformis opinioni Universitatis Parisiensis.

Hanc Synodi Pisanæ faciem descripsit ipsemet quoque Maimbourgus libro de magno schismate Occidentis, historiam dicti Concilij Pisani exponens, ac de Petro Plaoust referens sequentia. Declarabat, & confirmabat opinionem Universitatis, quod nimirum duo (de Papatu) contententes haberi deberent pro veris schismaticis, qui nutriebant infortunatum illud schisma; quin & pro hæreticis, destruendo, quantum poterant, articulum Symboli, quo unitas Ecclesiæ creditur; & conclusit demum, quod Concilium illos pro talibus habere, excommunicare, & deponere debebat de Papatu, de quo per schisma & hæresim jam exciderant.

Falsum igitur est, in Synodo Pisanâ actum fuisse de indubitato Pontifice, ibidemque decisam fuisse quæstionem de superioritate Concilij supra certum & indubitatum Pontificem, atque de hac tunc egisse Parisiensem Universitatem, in utriusque Obedientiæ Cardinales in litteris, quibus anno 1408. Gregorium XII. convocarunt ad Concilium Pisanum, adducendo conclusiones Universitatum Parisiensis & Bononiensis, quæ aperte testantur, in ejulmodi conclusionibus solummodò mentionem fieri quæstionis de auctoritate Concilij supra duos de Papatu contententes, de quibus propter dubia Facti & Juris ignorabatur, uter verus Pontifex censendus esset. Ita namque se habet quinta illarum Universitatum con-

clusio: Quod stante dubio Papatus inextricabili propter dubium Facti, & Juris, ne in subversionem fidei Ecclesia sic remaneat divisa perpetuò, cum tanto scandalo & animarum perditione, provisio spectat ad Concilium, & Ecclesiam universalem, ut utrumque, eis non cedentibus, possit à Papatu eicere. Tantæ igitur molis erat, tempore Pisani Concilij sententiam ferre in dubios Pontifices, ut ipsos non aliter judicaret Synodus, excidisse Papatu, nisi quatenus colludentes de Papatu, destruxissent articulum fidei de unitate Ecclesiæ, non quidem dogmatizando, sed operando.

ARGUMENTUM II. Elliesij.

Pergit hic Author referre historiam magni schismatis. Post mortem Alexandri VI. iniquiens, hujus successor Joannes XXIII. Concilium Constantiense, quasi ad continuationem Pisani, anno 1414. indicit. Huic Pontifex ipse adfuit, promisitque, se pro bono pacis cessurum Pontificatu, modò Benedictus XIII. & Gregorius XII. idem facerent. Sed hujus pollicitationis pœnitentiâ ductus, à Concilio secessit. Nihilominus Concilium non propterea interruptum est, imò decretum emisit, quo definebatur, Concilium secessu Joannis XXIII. non esse dissolutum: deinde sessionibus quarta & quinta diserte definivit, Concilium Generale universam representans Ecclesiam, potestatem suam habere à Christo immediatè, cui quemlibet, cuiuscumque status, vel dignitatis, etiam si Papalis existat, obedire teneri in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem Schismatis, & reformationem Ecclesiæ generalem in capite & in membris. Quod decretum, ait Elliesius, probatum fuisse Nationaliter, ac deinde Synodaliter, Quæconque autem in Concilio Nationaliter & Synodaliter fuerant definita, Martinum V. legitimum Pontificem à Concilio electum, rata habuisse & probasse, in primis verò decreta sessionis quarta & quinta: nam inter articulos Bullæ in errores Wicleffi editæ jubere Pontificem interrogari Wicleffitas, num teneant, Concilium Generale universam Ecclesiam representare? Num doceant, ea, quæ à Concilio Constantiensi probata sunt, ab omnibus Christianis probari debere, quod respicere Sessiones quartam & quintam.

Responsio hujus argumenti refutatoria.

AD horum solidam refutationem, primo placuit præmittere Bullam Martini V. decretorum Concilij Constantiensis confirmatoriam, quæ est tenoris sequentis. Cum nempe Pontifex ille in exordio præmissarum Bullæ exposuisset sua desideria & vota, ut fides Catholica à contagiosis hæreticorum dogmatibus conservetur, hæreticaque pravitas de finibus fidelium extirpetur &c. Exinde in corpore ejusdem Bullæ enarrat, quæ contra errores Joannis Wicleffi & Hieronymi de Praga, à Joanne XXIII. in Concilio Romano decreta fuerant, recensitisque duabus alijs ejusdem

toritas
centra
statua
VI

dem Joannis constitutionibus, refert insuper, ac de verbo ad verbum inserit statuta Constantiensis Concilij circa propositiones Wicleffi & Hus, nec non errorem Bohemorum de Communionem sub duplici specie. Concludendo tandem, auctoritate Apostolica confirmat decreta, statuta & condemnationes ac sententias supradicta, subiungendo & sanciendo, ut definitiones, reprobationes & sententia, ac statuta præinserta plenum robur habeant.

11. Ex quibus proinde manifestè elucet, Martini V. Bullam statutorum Constantiensis Concilij confirmatoriam, ita coarctari ad decreta dogmatica adversus errores Wicleffi & Hus ac Hieronymi de Praga ac Bohemorum editas, unâ cum decretis Joannis XXII. in Concilio Romano, & alijs duobus ab eodem Joanne sancitis, ut nullatenus completatur decreta IV. & V. Sessionis circa Concilij auctoritatem, Joanne XXIII. tunc absentem lata.

22. Nec obstat, quòd Martinus V. jussit interrogari Wicleffitas, num teneant, Concilium Generale representare universam Ecclesiam? Hoc enim vel de Concilio completè Oecumenico Papæ characterem includente, intelligendum est: vel si accipiatur de Concilio etiam *acephalo*, quale sub statu Sess. IV. & V. erat Synodus Constantiensis, nequit intelligi aliter, nisi quòd ejusmodi Concilium Generale *acephalum* representet universam Ecclesiam non integraliter unâ cum Capite, sed pro Corpore Hierarchico, Capitis præminentia quidem destituta, sed ex orbis Christiani Episcopalis jurisdictionibus coadunato spectatam. Et sic, quia Concilij Constantiensis adversus Wicleffi errores sancitis decretis dogmaticis supervenit Apostolica Martini V. auctoritas, earundem confirmatoria: idcirco quoad istas sanctiones dogmaticas Sessionibus IV. & V. firmatas, meritò statuit Martinus, ut Wicleffistæ docerent ea, quæ à Constantiensis probata fuerant, debere ab omnibus Christianis probari.

13. Quibus ita se habentibus, pro secundo prorsus negandum est, Constantiensia IV. & V. Sessionis decreta, quatenus adversarij contendunt, ea extendere ad Concilij Generalis *acephali*, præsertim, super Papâ certo & indubitato auctoritatem comprobendam, alicujus esse valoris, uti in *antecedentibus* probatum est, ulteriusque firmabitur ex *subsequentibus*. Imò verò ipsa verba decreti illius, prout hic adferuntur in Elliesij argumento, ita sonant, ut optimè possint ac debeant coarctari ad tempus schismatis, pro cuius extirpatione, sicque generali Ecclesie, in Capite dubio & membris inter se divisim reformatione. Synodus illa universam Corporis Hierarchici, sed tunc *acephali* Ecclesiam representans, extiterat congregata.

ARGUMENTUM III. Elliesij.

14. Historiam præinsinuatam prosequitur is Theologus, dicendo, Pontificem Marti-

num V. ut decreto Constantiensis Concilij morem gereret, indixisse Concilium Generale primò Papæ, deinde Senis, ac demum Basilee. At ante hujus initium è vivis excessisse, hujus verò Successorè Eugenium IV. illic destinasse Julianum Cardinalem Legatum, ut præfesset Concilio. In eo Sessione II. Concilij Constantiensis de Concilio supra Papam auctoritate Decreta fuisse renovata. Conatum hinc esse Eugenium dissolvere Concilium, quod tamen stetit, statuisseque Sessione XIII. Pontifici non competere hujusmodi potestatem, ipsum quidem esse Ecclesie Caput, sed non universam Ecclesiam superius. Ipsum quippe falli procul dubio posse, quod de Ecclesia dici sine periculo non posset. Hæreticum esse, dicere Papam non teneri Concilio parere. Tum Eugenium IV. mutata sententia, probasse Concilij aucta, & confirmasse ea omnia, quæ à principio decreta fuerant, usque ad Sessionem XVI. in qua contineri Bullam confirmatoriam actorum Synodi.

Responsio hujus Argumenti Elliesiani refutatoria.

Disertis jam verbis Elliesi fateris Romani Pontificis potestatem indicendi Concilia generalia, eaque transferendi à loco prius indicto ad alium magis opportunum locum. Neque Pontifex in illa Concilij indictione morem gerendo Constantiensis Synodi Decreto, id fecit ex subjectionis erga Concilium debito, sed intuitu Boni publici, ex cuius respectu urgere potest ipsiusmet etiam Papam decreti cujusvis Synodalis à tenet etiam probati directiva obligatio. Sed hoc misso, utpote in *anterioribus* satis superque discussis, progredimur ad refutanda ea, quæ ex Basileensis *acephale*, Concilij Oecumenici, non nisi per Vicarium Christi characterem Papæ proprium subsistentis formâ substantiali prorsus destituta, Synodi actis à dicto Elliesio sunt adducta.

Etenim Eugenium IV. decreta Basileensis Synodi, quibus auctoritas Pontificia impugnabatur, contrarijs Decretis oppugnasse, manifestum redditur ex ejusdem Concilij actis. Nam & Archiepiscopus Colocensem & Tarentinum misit, qui ab hujusmodi decretis Concilium prohiberent, cujus egregia ad Patres oratio extat in *Appendice Concilij*. Per Jacobum Ebrodunensem insuper rescidit acta Concilij, ex eadem *Appendice*. Gravissimis quoque pœnis affectis Concilij fautores. Ex actu Concilij Sessione 9. Præterea, quicquid decreverant contra Pontificiam auctoritatem, declaravit, nulla esse ac irrita, eiecitque dignitatibus, qui ea tuerentur, ex actis Concilij Sess. 16. Denique Cardinalis Turrecremata, qui assistit Concilio, lib. 2. de Ecclesia cap. 100. disertis verbis testatur: Eugenium nunquam adduci potuisse, Concilio licet omnia moriente, ut ea confirmaret. Plura hanc in rem videri possunt apud præcitatum Turrecrematam, quibus dmicè subungere lubet, qualiter in Concilio Lateranensi Fridericus Cardinalis S. Severini, Clau-

Claudius electus Episcopus Massiliensis, & Ludovicus Dominus de Soterijs Oratores Regis Christianissimi, suo & Regio nomine coram Notarijs & Testibus in litteris patentibus Christianissimi Regis manu subscriptis, ejusdemque sigillo munitis, purè, liberè & simpliciter Sacrosancto Concilio Lateranensi tanquam vero & legitimo adhererint, in quodam Concilio Synodus Basileensis vocatur Conciliabulum, extatque expressè definitum *Sess. 10. Papam esse supra Concilium Generale.*

S. II.

Expenduntur Elliesiana exceptiones, quas opponit argumentis formati à Nupero quodam scriptore ad elevanda Concilij Constantiensis decreta circa præsentem Concilij super Papa auctoritatem.

Hic agendum est pro Schelestrati argumentis vindicandis, quibus Concilij Constantiensis Decreta, quatenus Synodi Generalis super Papa auctoritatem sanxerint, efficacissimè confutatur.

ARGUMENTVM I. Schelestrati.

Hic Vaticanæ Bibliothecæ Praefectus ab Elliesio inducitur primò contendisse, *Sess. 10. Constantiensis Decretum vitiatum*: quippe cum istud in suo primævo & genuino statu, hisce duntaxat constet verbis: *Quod nempe Synodus Constantiensis in Spiritu S. legitime congregata, ita esset representans universam Ecclesiam, haberetque potestatem suam immediatè à Christo, ut ipsi quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire teneatur.* Nam si ipse etiam Papa nominatim teneatur obedire Concilio Generali, universam Ecclesiam representanti, fore indubitatum, quòd major Concilij, quàm Papæ sit auctoritas. Quare inutile esse, quòd Schelestratus conetur ostendere, sequentia de reformatione verba esse adjecta, dum non minùs ex præcedentibus constat Concilij Generalis supra Papam auctoritas.

Exceptiones Elliesianæ.

Excipitur primò, Etiamsi *Sess. 10. Decretum* nonnihil additum esset, nihil inde licet resortaturum Schelestratum, cum, ipsomet haud diffidente, certum sit, eadem omninò verba haberi *Sess. 10. V.* cui nihil adjectum dici posse, quippe cum ubique in ipsis etiam manuscriptis ab eo laudatis, verba illa repetantur. In ejusmodi namque actis ubi nar-

ratum fuisset, *Sess. 10. V.* capitulum prædictum editum fuisse istis verbis, & ad reformationem &c. postea narrari *Sess. 10. V. actum fuisse super correctione & emendatione capitulorum in præcedenti Sessione statutorum, & conclusum esse, quòd supradicta capitula hoc modo corrigerentur.* Si ergo fides habeatur ipsis actis à Schelestrato prolatis, in ipso Concilio Constantiensis reformatum fuisse Decretum *Sess. 10. V.* & cum priùs sine istis verbis, & ad reformationem &c. prodijisset, postea ab ipsa Synodo fuisse cum ijs verbis editum. Non ergo esse, quòd Schelestratus Patres Basileenses reos peragat ejus additamenti, utpote quòd ab ipso Synodo Constantiensis factum sit: uti docent acta per ipsum probata.

Secundò. Dato etiam, à *Sess. 10. V. Decretum* abesse isthæc verba: *In ijs, quæ spectant reformationem Generalem Ecclesie in Capite & in membris.* Nihilominùs Concilij Generalis supra Papas auctoritatem satis & abundè stabiliri præcedentibus hisce verbis: *Quod scilicet ipsa Synodus in Spiritu S. legitime congregata, Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habeat, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire teneatur.* Nam si ipse etiam Papa nominatim teneatur obedire Concilio Generali, universam Ecclesiam representanti, fore indubitatum, quòd major Concilij, quàm Papæ sit auctoritas. Quare inutile esse, quòd Schelestratus conetur ostendere, sequentia de reformatione verba esse adjecta, dum non minùs ex præcedentibus constat Concilij Generalis supra Papam auctoritas.

Tertiò. Illam præsentem verborum adjectionem nullatenus esse verisimilem. Quia id asseritur contra universam Concilij Constantiensis editionum fidem, imò & contra fidem manuscriptorum omnium, juxta quæ recentia sunt illæ editiones, in his enim omnibus habetur decretum *Sess. 10. V.* cum hac additione, & ad reformationem &c. Quòd verò in quibusdam non habeatur vox *ad fidem*, nihil conducere ad Schelestrati propositum. Idem asseri contra fidem plurimorum optimæ notæ, antiquissimorumque Manuscriptorum in Bibliothecis occurrentium, etiam eorum, quæ fortè antè Basileensium Patrum collectionem sunt conscripta. His quòd opponat Schelestratus, non habere, nisi quòd proferrataliquot Manuscripta, de quorum antiquitate non constet, quæque deprompta sint è loco suspecto, urbis Romæ Bibliothecis, in quarum Manuscriptis pleraque eorum, quæ Curia Romanæ placitis ad versabantur, certò & indubitanter sint erasa, aut omissa. Sed dato, ita industrià factum non esse, ut tam facile fuisset, verba illa in quibusdam Manuscriptis omitti, quàm suppleri in alijs.

Quarò. Additamenti illius rationem à Schelestrato adjunctam non tantum fictitiam, sed planè absurdam esse. Quis enim credat, Basileenses Patres de industrià Constantiensis *Sess. 10. V.* inseruisse illa verba, aut si inseruissent, à nemine fuisse animadvertum eo tempore,

pore, quo Concilij Constantiensis actorum recens adhuc erat memoria? Quis putet, eos gratis eam fraudem admisisse, cujus statim ab omnibus argui, atque convinci potuissent? Cui bono ista *Sessio IV.* adiecissent, cum eadem prorsus reperirent *Sessione V.* cujus non minorem auctoritatem esse arbitrabantur? Ergo sine illo fundamento Patribus Basileensibus impingi illam additionem.

Refutatio istarum Exceptionum.

22. **P**rimo. Exordiendo à sine Elliesianæ exceptionis ex gestis Concilij Constantiensis desumptæ, facile expeditur ista circa adjectionem illam controversia. Fatetur namque is Parisiensis Theologus, ubi in ejusmodi gestis narratum fuisset *sessio IV.* capitulum istud editum esse sine hujce verbis, & ad reformationem &c. Postmodum narrari ait *Sessione V.* actum fuisse super correctione, & emendatione capitulorum in precedenti sessione statutorum, & conclusum esse, quod supradicta capitula hoc modo corrigerentur. Nunquid igitur hinc evincitur, *Sessio IV.* Constantiense Decretum, eatenus fuisse reformatum in *Sessione V.* ut, cum prius sine istis verbis, & ad reformationem &c. prodijisset, postea decretum *Sessio V.* cum ijs verbis editum fuerit? Et hoc ipsissimum est, de quo rei peraguntur Patres Basileenses, quod additamentum in *Sessio V.* decreto factum, transtulerint etiam in Decretum *Sessio IV.* plurimum enim interesse, an illorum verborum adjectio in *Sessione duntaxat quinta*, vel etiam in *Sessio quarta* Decretum facta fuerit, ex subsequentibus patebit.
23. **S**ecundo. Hinc prius evanescit *tertia* Elliesij exceptio contendentis, verborum illorum additionem in Constantiensi *Sessio IV.* decreto nullatenus esse verisimilem, coarguentisque Schelestratum, ac si eam assereret contra fidem omnium Concilij Constantiensis editionum, atque scriptorum universorum, ad quæ recensita sunt illæ editiones, quippe cum in istis omnibus habeatur præactæ *Sessio IV.* Decretum cum hac additione, & ad reformationem &c. Verum ad hæc retundenda, ponimus in primis ob oculos verba Bullæ à Patribus Basileensibus anno 1442. editæ, ad fidem suæ actorum Constantiensium compilationi conciliandam: ubi ita decernitur, ut præfatis Concilij Constantiensis *Sessio IV. & V.* editis Decretis ac gestis &c. plenaria fides adhibeatur, perinde ac si Bulla ejusdem Constantiensis Synodi bullata forent &c. An non hinc perspicuum evadit, Decreta illa Constantiensia nullum habuisse ante compilationem Basileensium ex aliquo Synodi Constantiensis instrumento fidei publicæ monumentum. Ostendat igitur Elliesius, quando, & in quantum ex post facto adjectio Decreto *IV. Sessio* Constantiensis inserta, acceperit aliquod probatæ fidei momentum? Non apparet aliud, nisi ex transumpto ab exemplari præactæ compilationis authentico facto anno 1490. quando Joannes Huober ex Inderdorf SS. Theologiæ Baccalaureus illud propria manu descripsit, ejusque Copiam cum Originali

pag.
276. n.
9.
20.

convenire, sub fide Notariatus publici, testatus est Mathias Stribach auctoritate Apostolicæ Notarius. Ad cujus proinde Copiæ cum Originali collatæ fidem, anno 1500. typis prodijt Constantiensis Concilij editio. Huic conformiter facta fuit compilationis Basileensium posteriorum editionum propagatio, tum quæ anno 1511. operâ Ferrerij Vicentini, tum quæ annis 1524. & 1535. curâ Merlini Sorbonici, uti & anno 1530. Colonie typis prodijt Quentelianis; cui concordat etiam, quam Petrus Crabbe anno 1538. novam Conciliorum collectionem faciens edidit. Concordat etiam collectio Conciliorum anno 1588. Venetijs, & anno 1628. Romæ cum reliquis posterioribus Conciliorum collectionibus edita.

In quibus universis notatu dignum est, præinsinuatam Bullæ Basileensium partem, unâ cum testimonio Notarij Apostolici superius relato, semper subnecti; certo placet argumento, decreta Constantiensia, prout ab universis illis editionibus referuntur, à Basileensibus compilata fuisse. Quomodo igitur Elliesius cum veritatis ratione exprobrare potuit Schelestrato, ac si adjectionem verborum ad reformationem in manuscriptis Synodo Basileensi anterioribus prætermisam, contra fidem omnium Concilij Constantiensis editionum impugnaret? Ipsemet profecto Elliesius nullum adstruere potest Exemplar manuscriptum Basileense collectione antiquius, dum non nisi dubitanter asserit, forte quæpiam manuscripta in Bibliothecis occurrentia, conscripta fuisse ante Patrum Basileensium collectionem: cum e contra Schelestratus antiquiora, ab ipsis etiam Constantiensis Concilij Notarijs conscripta, vel sub illis temporibus exarata producat ad probandum, in primarijs præacti *Sess. IV.* Constantiensis Decreti editionibus non fuisse inserta illa verba, ad fidem & ad reformationem Ecclesiæ in Capite, & in membris. Unde jam facile elucet, an Elliesio, vel potius Schelestrato in re præfenti fides adhibenda?

Ad quod firmandum *tertio* reproducere placet, quæ Schelestratus in hanc rem poluit ob oculos. Hæc enim Elliesius ne tetigit quidem, nedum refutavit. Tres nempe Codices Manuscripti, continentes acta Constantiensis Concilij à Notarijs ipsius conscripta, ex quibus Basileenses Decreta compilantur, non habent illa verba in primo Decreto *Sess. IV.* Et ad reformationem &c. Codices quatuor manuscripti, continentes gesta indubitata Constantiensis Synodi, quorum duo circa ipsius Constantiensis Concilij tempus conscripti sunt, pariter in Decreto *Sessio IV.* non faciunt mentionem illorum verborum de reformatione &c. Imò in uno ex istis codicibus habetur, clausulam illam de reformatione abesse debere à Decreto i. *Sess. IV.* ideoque illud Decretum renovatum fuisse in *Sess. V.* Duo insuper codices Regestum actorum Concilij Constantiensis continentes, partim circa tempus ipsius Concilij, partim antiquo characterè Italico conscripti, nullam in Decreto *Sessio IV.* faciunt mentionem clausulæ de reformatio-

ne in Capite & in membris. Nam ergo Elliesio fas erat, dicere, Schelestratum aliquot tantum Manuscripta proferre, de quorum antiquitate non constet? Num eidem licuit, Curie Romanæ Ministros arguere, ac si præfacta verba ex Manuscriptis antiquioribus erassissent?

26. Sed videamus pro quarto. Quo fundamentum idem Elliesius asserat, nihil ad propositum Schelestrati conducere, quod in quibusdam Manuscriptis primam quartam Sessionis Concilii Constantiensis Decretum referentibus, non habeatur vox adfidei? Ad hujus rei momentum ostendendum, sciscitor ex Elliesio, an Decretum illud IV. Sessionis, velit esse indubitata veritatis ad instar dogmatis à Concilio Oecumenico definiti? Hoc asserere, pugnat profecto cum verbo Christi Matth. 18. infallibilitatem Decreti Conciliaris, ex consensu duorum, vicarij scilicet Christi Nominis, & Patrum sub hoc Nomine, Papæ proprio, aggregatorum substitutionem decernentis. Constat autem, decreto primo Sess. IV. Constantiensis defuisse characterem Apostolicæ auctoritatis, Christum in terrâ visibiliter representantis. Ad quod proinde utique respexit Synodus pro tunc acephala, ut nollet se extendere ultra negotium extirpandi schismatis, vel saltem in Decretis fidei Hussitarum hæresion condemnatorij, intenta fuerit ad assensum auctoritativum Papæ postmodum eligendi, cum Papæ pro tunc inter se contententes, haud præferrent certum auctoritatis Apostolicæ characterem Christi vicarium. Et ideo sub illis verbis, quod Synodo (licet acephala) in Spiritu tamen sancto legitime congregata, quilibet, etiamsi Papalis dignitatis existat, obedire tenentur in his, quæ pertinebant ad extirpationem schismatis, comprehendit haud poterat verus ac certus postmodum eligendus Papa, sed schismatici duntaxat pro tunc de Papatu contententes Papæ. Quæ proinde ratione Concilij Constantiensis Patres prudenter discernebant negotia tum extirpationis schismatis adversus dubios Papas, tum fidei, adversus Hussitas gerenda & definienda, ac per Pontificem certum postea auctoritativè comprobanda, quatenus fidei punctum attingebant.

27. Quinto. Num potest solida dici potest Elliesij exceptio secunda, quæ contendit, auctoritatem Concilij Generalis supra Papas stabiliri hisce decreti Constantiensis verbis: Quod nempè ipsa Synodus in Spiritu sancto legitime congregata, Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militanter representans, potestatem à Christo immediate habeat, cui quilibet, cuiuscumq; status, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire tenentur? Si isthæc verba combinentur cum subsequentiibus dicti Sessionis IV. Decreti verbis, planum redditur, eam obedientiam, quatenus Papam concernit, restringi ad extirpationem Schismatis. Sub illo autem schismate nullus extabat Papa indubitatus. Quare exceptio Ellefiana indebitè extenditur ultra Papas dubios, illo schismatis tempore existentes. Quos proinde, non verò certum deinceps eligendum Papam, dicere, oportet,

ita teneri ad obediendum Concilio Generali, etiam acephalo, universam Ecclesiam (quoad Hierarchicum ex Episcopalis characteribus & jurisdictionibus pro publico Ecclesiæ Bono in unum collatis consistens Corpus) representanti, ut consequenter major sit hujus auctoritas, quàm Paparum dubiorum, non autem Papæ certi & indubitati.

28. Nec pro sexto tenet prima & quarta Elliesij exceptio ex eo petita, quod verba Decreto Sessioni IV. adjecta, continentur in Decreto Sessioni V. Concilij Constantiensis, quodque non minor sit auctoritas hujus V. Sessionis, quàm præfactæ Sessionis IV. Hujus namque oppositum mox demonstrabitur sequenti Schelestrati argumento.

ARGUMENTUM II. Schelestrati,

29. Inducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfatus, Decreti Sess. IV. Concilij Constantiensis auctoritatem ex subsequenti Sessioni V. decreto supervenientem elevare & elidere hoc argumento: quod decreta Sessionis V. non fuerint facta ex omnium Patrum consensu. Ad quod probandum, proferri ab ipso acta quædam Concilij Basileensis hæc ulque inedita, quibus ostendere conetur Sessiones IV. & V. celebratas fuisse, reclamantibus multis è Patribus, imò & Libellum contestatorum adversus eas à Cardinalibus esse emissum, assentientibus Regis Galliæ Legatis, qui sese Cardinalibus adjunxerunt.

Exceptiones Elliesianæ.

30. Excipitur primò. Acta illa, quæ profert Schelestratus, non esse authentica, nihilque simile haberi in veris & genuinis: imò ex ijs constare, unanimi Cardinalium, Episcoporum, & Oratorum consensu, decreta hæc primò Nationaliter proposita, synodaliter esse conclusa. Etiam si verò fides aliqua adhiberetur actis à Schelestrato prolatis (quæ aliud non esse, quàm commentarios alicujus additi partibus Pontificis) hæc tamen acta nihil facere ad causam Schelestrati; quippe cum ex ijs minimè probetur, litem & controversiam fuisse de duobus decretis, de quibus hic agitur: imò inter eos, qui Sessionis celebrationi sese opponebant, numerari Legatos Regis Franciæ, quos decretis istis sese opposuisse, planè absurdum esse: sed ex ijs ostendi tantum, post discessum Papæ quosdam è Patribus Constantiensibus dubitasse, num expediret, eo absente, & reditum promittente, inchoare Sessionem, sic enim incipere actuum istorum fragmenta à Schelestrato prolata: Omnia tanquam ludicra, & fidè pro parte Domini nostri Papæ oblata, per Dominum Regem Romanorum, & alios ibidem adstantes reputata fuerunt, sicut, unanimiter vociferatum, bis non obstantibus: Fiat Sessio, fiat Sessio, propter quæ tam ipsa die, quàm die Veneris sequenti altercationes maxima fuerunt inter Dominos Cardinales & Nationes. Ex quibus patère, atque ex actis authenticis confirmari, Joannem discessus sui

varias attulisse excusationes, quarum unam fuisse, quod sanitatis ergo Constantiâ discessisset, mox rediturus. Quæ excusationes, licet statim ludicræ, ac fictæ omnibus esse viderentur, nihilominus fuisse nonnullos, qui expectandum adhuc esse, arbitrarentur.

31. *Secundò.* In iisdem actis narrari, Nationes de celebrandâ Sessione deliberasse, atque interim Cardinales obtulisse Regi, paratum esse Papam, Procuratores mittere ad cedendum Papatu, paratosque se esse, Sessioni, si fieret, adesse, dum non fierent alia capitula, quam infra scripta, hoc est ea, quæ habentur *Sessione IV.* inter quæ esse decretum de autoritate Concilij Generalis. Hæc capitula Regem Nationibus proposuisse, quas, cum de ijs deliberassent, habitâ die sabbati Sessione, post habitam disceptationem inter Cardinales & Nationes de capitulis jam prælibatis, tandem Divino flamine inspirante (verba sunt actorum) in unam sententiam convenisse, quod tantum capitula infra scripta in dictâ Sessione staturerentur. Fuisse ergo dictam sessionem de consensu & voluntate Domini Regis, & omnium Dominorum Cardinalium in Constantia existentium, quatuor Nationum, & Oratorum Regum, omnësq; Cardinales in Constantia existentes, qui non erant infirmitate gravati, interfuisse.

32. *Tertiò.* Tantum abesse, ut hæc narratio suæ causæ obsit, & Scheletrato faveat, quin e contra non pauca contineat, quæ mirum in modum juvent suam causam. Ex ea enim constare, ab ipsis Cardinalibus proposita fuisse capitula, quæ in Sessione sunt definita: insuper eadem esse ventilata apud singulas Nationes, esseque cum Cardinalibus circa ea deliberatum, ac demum omnes uno flamine inspirante, in unam convenisse sententiam, atque unanimi consensu promulgata esse decreta *quarta Sessionis.* Inter hæc autem esse primum de autoritate Concilij Generalis; in quo decreto, etiam si non habeantur hæc verba, & ad reformationem Ecclesiæ &c. sufficere ea, quæ præcedunt, ad probandum, *authoritatem Concilij Pontificiâ superiorem esse.* Unde patere, rem definitam fuisse post maturam deliberationem, & primùm Nationaliter, ac deinde Synodaliter esse conclusam. Post hæc, eum adhuc de capitulis Sessionis esset altercatum, non quidem quoad ipsam substantiam, sed quoad quasdam circumstantias, tandem unanimi consensu statutum esse, ut corrigerentur eo modo, quo habentur *Sessione quintâ.*

Refutatio istarum Exceptionum.

Veritatis mox elucidandæ face haud difficulter dispellentur tenebræ, quas hic parit confusio actorum, quæ concernunt *quartam & quintam Concilij Constantiensis Sessiones,* earumque præambulas altercationes. Quod confusum chaos destruemus proinde per authentica à Scheletrato prolata acta, exordiendo ab altercationibus *Sessionem IV.* antecedentibus.

33. *Primo* igitur post *tertiam Concilij Constantiensis Sessionem* Cardinales ad Joannem

XXIII. post ejus fugam missi, cum reverfi die 26. Martij coram Rege Romanorum, & quibusdam Patribus agere cœpissent de potestate Joannis XXIII. auctoritatem dissolvendi Concilij sibi met assententis, gravem inde quorundam Patrum offensam contra se suscitabant. Quam offensam alterâ die tam ipsi, quam Ambassiatores Regis Francorum lenire conabantur, referendo Nationibus & Regi in Congregatione publica; à se inductum esse Joannem ad dandum cessionis procuratorium, & continuandum Concilium, & non fugiendum ad loca remotiora, dummodò ipsi præstaretur securitas. At hæc parum fuerunt accepta Nationibus & Regi, omnia enim tanquam ludicra & fictæ pro parte Joannis oblata credebantur. Unde multa altercationes tam eâ ipsâ die 27. scilicet, quam sequenti 28. fuerunt inter Dominos Cardinales, & Nationes, fuitque ibidem exclamatum: *His non obstantibus, fiat sessio, fiat sessio; veluti habent gesta Concilij in quatuor manuscriptis codicibus, & Regestum ejusdem Synodi in tribus Manuscriptis.* Juxta quam proinde relationem historicam eatenus conformanda est, & sustinenda prima Ellielij exceptio, ut tamen in *secunda* ejusdem exceptione, meritiò veniat notandum, perperam indicari, ac si Cardinales tunc se obtulissent paratos interesse Sessioni, si non alia fierent capitula, quam ea, quæ postmodum *Sessione IV.* fuerant sancita de autoritate Concilij Generalis. De hoc enim puncto mox disseremus.

Secundò itaque. Cum sequenti 28. die Martij sacrâ Parasceves die, Joannes XXIII. à Schaffusâ de novo aufugisset, turbatis contra ipsum cunctorum animis, plures ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ & Anglicanâ deliberarunt in crastinum celebrare *Sessionem quartam,* & in eâ statuere inter alia complura; tum quod Concilium Constantiense postquam habeat immediatè à Deo, cui etiam papa obediens teneatur in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quod Papa cogi possit, si obedire contumaciter contempserit. Quæ omnia contradicentibus pluribus apud Nationes conclusa fuere. At quia non Italica tantum Nationi hæc displicebant, sed sacro quoque Cardinalium Collegio ad deliberandum oblata non fuerant, nolebant dicti Cardinales, unâ cum Ambassiatoribus Regis Galliarum, venire ad Sessionem, nisi inter alia Capitula secundum ommitteretur, & in primo decreto non fieret mentio reformationis Ecclesiæ in Capite & in membris. Ex præcitatâ manuscriptis gestis, & Regesto Constantiensis Concilij, Eugenii IV. in sua Apologia contra Basileenses, & Turrescremata lib. 2. de Ecclesiâ cap. 99. Ex quibus patet, quam iniquè asserat Ellielius, decretum de auctoritate Concilij Generalis super Papam, unâ cum alijs capitulis eo modo fuisse rata habita in *IV. Sessione,* quomodo fuerant proposita & conclusa à Nationibus. Hujus enim oppositum mox elucescet.

Tertiò proinde. Cum sublequente Sabbato sancto in Vigilia Paschæ, Patres jam præ-

rai essent cum Mitris & Pluvialibus ad celebrandam Sessionem IV. mediante Rege Romanorum, circa expedienda in illa Sessione, tale adhibitum fuit moderamen, ut inter cetera decreta omitteretur secundum de potestate coactiva Concilij, & in primo Decreto nulla fieret mentio de reformatione Ecclesie. Quod re ipsa etiam observatum fuisse, testantur omnes Codices manuscripti Romæ reperti, & in præcedentis Elliesianæ exceptionis refutatione relati, præter alios omnes in Bibliotheca Cesariæ Viennæ, vel alibi insuper in Germaniæ & Galliæ Bibliothecis asseravatos. Unde rursus evanescit focus Elliesij, quem ostendit in sua secundâ exceptione, quasi omnes uno flamine inspirante, cum Cardinalibus convenissent, & approbassent decreta Sessionis IV. Hoc enim verum est sub præinsinuata emendatione, & omissione tum secundi decreti, tum clausulæ ad reformationem Ecclesie. Quod ipsemet Elliesius, sibi de hujus clausulæ omissione reverâ contrarius, fieri compellitur in præfacta exceptione sua.

36. Hinc quartò. Necquidquam juvat isthunc Parisiensem Theologum, dum ibidem ait, ad probandam Concilij auctoritatem Pontificiâ superiorem, sufficere ea, que præcedunt. Etenim statibus illis omissionibus, manifestum redditur, omisso præsertim secundo, primam Sessionis illius decretum coarctari ad Papæ obedientiam debitam duntaxat in ordine ad extirpationem schismatis. At hoc posito, clarum extat, statutum ejusmodi completi Papam pro tempore Schismatis, adeoque dubium & incertum. Unde verba quoque præcedentia, quibus Synodus Constantiensis dicitur in Spiritu S. legitime congregata, Generale Concilium facere, Ecclesiamq. Catholicam militantem representare, nequeunt intelligi, nisi de Concilio acephalo, celebrato scilicet pro tempore, quo Oecumenici Concilij formali caractere Papæ proprio insigniti haudquaquam poterat, sicque adeo materialiter duntaxat Generale fuerat, nec nisi acephalum Ecclesie Catholice Corpus Hierarchicum representaverat. Et hinc portus evincitur, illud IV. Sessionis decretum protendi haudquaquam posse ultra tempus Schismatis, sub quo Synodo etiam acephala competere à Christo immediatam potestatem ex vi & naturâ intrinsicâ characterum Episcopaliū ibidem coadunatorum, Ecclesie providendi de certo Capite, sublatâ incertitudine Paparum de Apostolicâ Sede contendentium, constat ex antecedentibus.

37. Ad dictarum clausularum omissionem magis firmandam, pro quinto conducit sequens adhuc relatio. Nempe cum Cardinalis Florentinus, ad quem tanquam ad ultimum Cardinalem spectabat, pronuntiare decreta in Sessionibus publicis, venisset ad verba de reformatione Ecclesie in Capite & in membris, quæ Nationes in schedula delere omiserant, substituit, eaz. falsa esse & præter communem deliberationem addita asseruit. Unde non solum tunc omisa fuit clausula de reformatione, sed eadem Sessione IV. Cardinales monuerunt Nationes, ut suspenderent ad tempus materias

illas, quæ haberent magnas difficultates, & maturam exigerent deliberationem; veluti tradunt Abbas Panormitanus in sent. finali. & Regestum Constant. Concilij, in tribus manuscriptorum codicibus. In tali ergo statu promulgatum est prædictum Sessionis IV. decretum, ita ut obedientia Papæ in eo arctaretur ad præcisam extirpationem schismatis, nec adeo concernere posset, nisi Papas dubios, tempore schismatis illius magni existentes. Quomodo ergo Elliesius in fine tertiæ exceptionis præsentis prætereundere potest, dum illud Decretum postea correctum fuit ad modum, quo habetur in Sessione V. cum insertione scilicet clausulæ prius omisse de reformatione, nullam esse factam ejus emendationem quoad substantiam; tametsi in vi hujus clausulæ conetur idem Doctor Parisiensis decretum ejusmodi extendere ad verum & indubitatum Papam, quod tamen, non nisi dubios Papas schismate divisos, ac de Papatu contententes, completi valet sub illa coarctatione, schismatis extirpationem unice respiciente.

ARGUMENTUM III. Schelestrati.

38. Inducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus ex hoc vim facere, quod Cardinales & Legati Regis Franciæ protestationem secreto fecerint (antequam venirent ad Sessionem V. in qua decretum IV. Sessionis fuit dicto modo emendatum) se tantum propter scandalum evitandum ad Sessionem ire, non animo consentiendi his, quæ audiverant, in Sessione statui debere: tum quod immutatio decreti in Sessione IV. editi, & ad schismatis extirpationem coarctati, non fuit sufficienter, sed aliquantulum deliberata: tum quod decretum sic immutatum Cardinalis Florentinus noluerit in Sessione quintâ pronuntiare, sed ejus promulgatio facta sit per electum Poznaniensem.

Exceptiones Elliesianæ.

39. Excipitur primò. Protestationem præinsinuatam non posse dici factam fuisse adversus decretum de auctoritate Concilij generalis, cum Legati Franciæ huic sese adjunxerint, quos huic decreto sese opposuisse, omni carere verisimilitudine. Istam ergo protestationem factam fuisse adversus alia quædam, quæ in Sessione V. definienda esse, ferebantur: cum enim Sessio habita fuisset, & decreta emissa, nullam amplius protestationem esse factam adversus ea, imò hæc omnium consensu promulgata fuisse, & ab omnibus, nullo reclamante, probata.

40. Secundo. Quætionem illam de auctoritate Concilij novam non fuisse, ut indigeret multâ deliberatione, sed jam agitatam, atque definitam fuisse in Concilio Pisano, imò & in hac ipsâ Synodo Constantiensi jam esse motam, uti testis est Petrus de Alliaco. Constare insuper, quod capitula proposita, & decreta in Sess. IV. & V. fuerint inter Nationes primum ventilata, ac de ijs cum Cardinalibus diu disceptatum. Quod verò in actis habe-

tur, aliquantulum esse disputatum, non ita intelligendum esse, quasi leviter res agitata fuerit, sed sensum esse, quod non propriè sit disputatum, aut altercatum, sed tantùm aliquatenus, sive, quod res ventilata sit sine disputationis æstu. Nec in actis Concilij haberi, quod Cardinalis Florentinus noluerit decreta dicto modo mutata recitare in Sessione, sed tantùm dici, ea fuisse recitata à Cardinali Poznanienti, quam promulgationem omninò suffecisse.

41. Tertiò. Quæ Cardinalium Florentini, Cameracensis & aliorum mens fuerit, & quæ ex causâ Sessiones prorogari voluerint, patèret etiam ex actis Concilij Constantiensis tom. 12. Conciliorum columna 25, tum etiam ex præcælatione ab ipsis emissâ post tertiam Sessionem ibidem columna 1464. Ex quibus monumentis liquèret, eos fuisse protestatos, si Joannes XXIII. vellet in proposito sese abdicandi permanere, se ab ipsius partibus futuros. Si verò secus faceret, se Concilio adhæsurus: atque idcirco petijisse, ut donec de ejus proposito liquèret, Sessiones differrentur. Quas tamen Concilium propter eam intermittere debere non existimasse, & Cardinales pro Bono pacis eis adfuisse: cum quæ cognovissent, Joannem XXIII. de industria moras necere, & Papatu cedere bonâ fide nolle, cum ceteris Episcopis adversus eam consensisse. Itaque nullam fuisse in Synodo altercationem de autoritate Concilij Generalis supra Papam, quam agnovisse omnes; sed tantùm fuisse altercatum de celebratione Sessionum, quas Cardinales nonnulli arbitrabantur, prorogandas esse, donec constaret de Pontificis sententiâ.

42. Quartò. Decretum de autoritate Concilij Generalis supra Papam, etiam ad reformationem Ecclesie in Capite & in membris, unanimi Patrum Concilij consensu factum fuisse; veluti apud omnes extet indubitatum. Sic Gersonem Patres Concilij alloquentem in sermone coram ipsis habito in festo S. Antonij, laudare Concilij Constantiensis Decretum, in quo hæc verba reperiuntur, & ad reformationem Ecclesie in Capite & in membris, itemque in sermone 21. Julij habito impensè laudare idem Decretum ceu saluberrimum, & dignum, quod ubique inscribatur. Quomodo ergo Gerson coram ipsis Concilij Patribus ausus fuisset proloqui de Decreto adhuc controverso?

Refutatio istarum exceptionum.

43. Ipsemet Elliesius in fine præcedentis tertij argumenti noscitur esse fallus, de Capitulis Sessionis IV. fuisse postea altercatum, eorumque correctionem esse factam eo modo, quo habentur in Sessione V. Hinc ergo oritur quæstio, primò, An hæc altercatio, & hinc secuta definitio facta fuerit ea cum deliberatione, quæ tanti momenti negotium deceret?

Secundò, An contra talem immutationem fuerit interposita protestatio Cardinalium, & Legatorum Regis Franciæ, tum antecedenter ad Sessionem, tum in ipsa Sessione, dum Cardinalis Florentinus noluit Decreta sic mutata pronuntiare?

Tertiò, An his non obstantibus, dicere liceat, De-

cretum taliter mutatum, unanimi Patrum Concilij, consensu receptum, atque autoritate Concilij super Papâ ab omnibus agnitam fuisse?

Circa primum lubeat primò audire Concilij Constantiensis Regestum in tribus manuscriptis codicibus, ex quo Schelestratus profert sequentia. Post quartam Sessionem, inquit, Patres Constantiensis non instituunt de articulis & Decretis controversis examen publicum, neque statuunt, coram ipso Concilio habendum: sed quasi de re parvi momenti ageretur, nominarunt aliquos, qui cum Cardinali Florentino desuper agerent: ubi tamen inter eos aliquantulum disputatum est, deputati quatuor Nationum die 2. Aprilis inter alia multa statuerunt, quod proximâ Sessione omnes articuli & clausule concordatæ per Nationes, in ultima Sessione prætermittantur. An non hinc evidenter patet insufficientia deliberationis, quam postulasset tanti momenti negotium?

Secundò. Elliesius equidem in sua secunda exceptione nititur, hanc oppositionem elidere, asserendo, quæstionem istam de autoritate Concilij novam non fuisse, sed jam agitam, atque definitam in Concilio Pisano, imò jam prius motam in ipsâ etiam Synodo Constantiensis. Verùm ex antecedenter dictis constat, Concilium Pisanum ex Parisiensis, aliorumque Universitatum sententiâ, sibi non arrogasse, nec definitæ autoritatem super certo Papâ, sed super duobus de Papatu contendentibus. Imò nequidem super istis deponendis iudicium sibi attribuisse, nisi quatenus probati fuerant schismatici, & præsumptivè heretici, quatenus scilicet articulum fidei de unitate Ecclesie non quidem dogmatizando, sed operando destruxerant. Neque hoc etiam iudicium tanta erat auctoritatis, ut totos Catholicos orbis acquiesceret, pluribus adhuc Provinciis Gregorium & Benedictum à Synodo illâ dejectos sequi pergentibus, virisque doctissimis, inter quos est D. Antoninus, ejus Synodi sententiam impugnantibus. Dum verò in Synodo Constantiensis ante Sessionem IV. mota fuit illa quæstio, Cardinalium, & Regis Franciæ Oratorum studio, Romanorumque Regis auctoritate evictum fuit, ut arrestaretur ad extirpationem schismatis, adeoque ad Papas dubios & incertos, uti patet ex anterioribus.

Hinc proinde pro tertio audiamus denudè Regestum Concilij Constantiensis in tribus manuscriptis codicibus, ex quo Schelestratus pergit sequentia proferre. Cùm nempe Cardinales nullatenus Nationibus consentirent quoad articulos & clausulas Sessione IV. prætermittas, easque, se invitis, Sessione V. publicandas esse, percepissent, statuerunt primum, non venire ad Sessionem, sicut & quatuor alij Cardinales ad eam venire noluerunt. Ubi autem animadversum est, omnes sine publico scandalo, & periculo dissolutionis Concilij, abesse non posse, statuerunt ad Sessionem venire, præmissâ tamen protestatione secretâ in Camerâ paramentorum Palatii Constantiensis, quod propter scandalum evitandum

randum, ad Sessiones ibant, non animo consentien-
di his, quæ audiverant, in ea statui debere. Ean-
dem protestationem fecerunt quoque Legati
Regis Galliarum, qui sese quam strictissimè cum
Cardinalibus conjunxerant. Unde manifesta
jam redditur protestatio illa, de qua procedit
nostrum secundum quaesitum. Pater insuper,
quam incompetenter Eliesius in prima sua præ-
fati exceptione asseverarit, omnium consensu
promulgata, & ab omnibus, nullo recla-
mante, probata fuisse Sessionis V. Decreta, cum
clausulis præallegatis reformata: siquidem
contra totius sacri Cardinalium Collegij, &
ipsorum Galliarum Legatorum sententiam no-
scentur publicata fuisse Decreta, quæ Adver-
sarij contendunt intelligenda de Superioritate
Concilij, & habenda instar fidei dogmatum.

Quartò. Protestationem ejusmodi elude-
re nititur Eliesius in sua prima & tertìa excep-
tione præ tendendo, omni carere verisimilitudi-
ne, tum quòd Legati Franciæ sese opposuerint
Decreto de auctoritate Concilij Generalis supra
Papam: tum quòd Cardinales, præcipuè Florenti-
nus & Cameracensis, protestati sint, de Joannis
XXIII. partibus deserendis, si nollet permanere in
proposito sese abdicandi Papatu, instando proinde,
& protestando, ut Sessiones differrentur, donec de
ejus proposito liqueret. Verùm ad has excep-
tiones fortius elidendas, sciscitor ex Eliesio: u-
trùm Concilij supra Papam superioritas eo
jam tempore in tantum fuerit propugnata
vel à Clero Gallicano, vel ab ipso Rege Fran-
ciæ, ut hujus Legati non auderent protestari
adversus Decreta, quæ viderentur talem Con-
cilij auctoritatem statuere? Numquid enim
posterioribus etiam temporibus, Raynaldo
ad annum Christi 1541. teste, Meldensis Epi-
scopus in Concilio Florentino, Regis Chri-
stianissimi & Gallorum nomine, supremam
potestatem in uno supposito Papâ fuit profes-
sus, detestando illos, qui eam collocantes
in Concilio, scinderent unitatem Catholicam?
Nonquid nomine Christianissimi Regis sa-
crofancto Concilio Lateranensi publicum &
authenticum porrectum est instrumentum,
de eo comprobando, in quo tamen expres-
se extat definitum, Papam esse supra Con-
cilium Generale? Vana igitur est illa Eliesia-
na exceptio ac præsumptio, ac si Legati Fran-
ciæ non ausi fuissent, se adungere protesta-
tioni editæ adversus Decretum Constantien-
sis Concilij Sessionis V. Mirum insuper est,
quòd Eliesius ea, quæ circa Sessionem V. di-
cti Concilij sunt gesta, conetur eludere per
acta Sess. III. quæ ita se habent.

48. Exacerbatis nempe ob Joannis XXIII.
fugam Patrum Constantiensium animis, cun-
cta, quæ pro illo offerebantur, figmentorum
instar habita sunt. Hinc feriâ tertiâ post Pal-
mas, quæ fuit 26. Martij, celebrata est Sessio
III. cui non interfuere, nisi duo Cardinales, Ca-
meracensis nimirum & Florentinus, reliquis
omnibus aut Schismate constitutis; aut inde-
corum reputantibus, eidem assistere, uti
fidem faciunt acta Viatorina Parisijs asservata.
Statutum fuit in illâ Sessione, Concilium Con-
stantiense per recessum Joannis XXIII. dis-

solutum non fuisse, sed nec dissolvi debere
ante extirpationem schismatis, nec ad al-
ium locum sine consensu Concilij transferri
posse, nemini demum sine justa causa ante
finem Concilij discedere licere. Quæ omnia
Petrus de Alliaco Cardinalis Cameracensis,
& Franciscus Zabarella Cardinalis Floren-
tinus non aliâ ratione publicari permiserunt,
nisi sub conditione, quòd Joannes XXIII. ea
ratificaret. Ex Regesto Constantiensis Concilij, &
manuscripto codice Capranvensi. Num igitur
Eliesio fas fuit, ex istis actis tertiam Concilij
Constantiensis Sessionem concernentibus,
eludere protestationem à Cardinalibus, non
his duntaxat, sed toto sacro Collegio factam
adversus molimina, quibus Nationes inten-
debant, Sessionis V. Decretum reformare ex
adjectione clausularum, adversus quas prius
in Sess. IV. egerant iidem Cardinales, Fran-
ciæque Legati.

Ad hæc magis firmanda, quindò pergamus
ad recensendâ ulteriora Constantiensis
Concilij gesta ex quatuor manuscriptis codici-
bus, unâ cum actis Protonotariorum in tribus Ma-
nuscriptis. Præmissâ illâ scilicet protesta-
tione, Cardinales venerunt ad V. Sessionem, &
inter eos Cardinalis Florentinus, Canonista-
rum sui temporis faciliè princeps, ad quem
tunc spectabat Decretorum publicatio, qui ro-
gatus, ut Decreta legeret, munus illud ex-
qui recusavit. Electus itaque Poznanien-
sis legit Decreta per modum Constitutionum Synoda-
lium, quia Cardinalis Florentinus ea legere no-
luit. Postquam autem Decreta per modum
constitutionum recitasset, idem electus Poz-
nanien-
sis legit alia in materia fidei contra Hæ-
reles V. Vicleffi, Hus, & Hieronymi de Praga.
Quibus ita se habentibus, rursus percontor
ex Eliesio, quo jure dicere potuerit in quarta
sua exceptione, Decretum de auctoritate Concilij
Generalis supra Papam etiam ad reformationem
Ecclesie in Capite & in membris unanimes
Concilij consensu factam fuisse, atque hoc semper a-
pud omnes indubitatum fuisse?

Hinc ergo pro sexto progredimur ad elu-
cidandum tertium quaesitum nostrum, an sci-
licet Eliesius cum veritate dicat, Decretum
de auctoritate Concilij Generalis supra Papam, unanimes
Patrum Concilij consensu factum esse etiam
cum clausula ad reformationem Ecclesie in Capite
& in membris? Ex dictis superius jam extat
probatum, Collegium Cardinalium haud con-
sensisse in illud Decretum, sed unâ cum Fran-
ciæ Legatis restituisse, protestando etiam in
contrarium. Refert insuper Rodericus Cala-
guritanus Episcopus in Dialogo de auctoritate
& potestate Pontificis, se audivisse à magnæ
auctoritatis viris, qui Concilio Constantien-
si interfuere, quòd contra Decreta Sessionis
V. reclamaverint complures Prælati & Docto-
res. Id ipsum affirmat Cardinalis Turrecer-
mata lib. 2. de Eccles. cap. 99. quòd plures
scilicet Patres doctissimi Decretis illis non
præstitissent consensum suum. Et quidem
ad perpetuum Cardinalium dissensum pro-
bandum, confert vel maxime, quod refertur
in manuscripto codice Bibliothecæ Regiæ
Christi-

Christianissimi: nempe post recessum Ioannis XXIII. petiisse à Nationibus Cardinales Romanæ Ecclesiæ, ut ipsorum Collegium unum votum cum ipsis haberet in Sessionibus publicis: in quo tamen repulsam passos esse, testatur Spondanus, probaturque ex gestis Concilij ita se habentibus: In omnibus penè Decretis Concilij factum est, Cardinalibus ita arcto & brevi tempore ostensa fuisse, quæ decernebantur in Nationibus, ut non fuerit in eorum potestate, sufficienter deliberare: unde plures Cardinales conquestos esse de contemptu: & finaliter petiuisse, cum essent in Concilio quatuor Nationes, una Angliæ, in qua non erant viginti Capita, de quibus tres solummodò extiterant Prælati, e contra verò Cardinales essent sexdecim, & alij intersaturi, de quibus plures magni & insignes fuerant Doctores, ut propterea Cardinales ob dignitatem Collegij haberent vocem & auctoritatem tantam, quanta permitteretur Nationi Anglicanæ. Quod tamen fuisse recusatum, & dictum: quod venirent ad suas Nationes, sicque ad eò Collegio Cardinalium nullam in Concilio permissam esse auctoritatem. Quomodò igitur fas est, dicere, illud V. Sessionis Decretum, in qua Cardinalitas dignitas a deo negligebatur, & quodammodò contemnebatur, cum Cardinalium consensu fuisse sancitum & promulgatum?

51. Quibus ita se habentibus, pro septimo ponimus ob oculos, quæ Scheletratus ex ætatis manuscriptis Constantiensis Concilij in Bibliotheca Regis Christianissimi asservatis, item & gestis ejusdem Concilij Romæ repertis in quatuor manuscriptis codicibus, in hæc profert verba: Letis Decretis tanquam prius (ante Sessionem IV. scilicet) apud Nationes deliberatis & conclusis, dicere quidem potuerunt Præsides, quod illorum publicatio placeret majori parti Nationum, non tamen Collegio Cardinalium. Cùm enim Cardinales post fugam Ioannis XXIII. frustra petiissent pro sacro Collegio suffragium à Nationum suffragijs distinctum, separarunt se à Nationibus, earumque Congregationibus interesse noluerunt. Unde factum est, quod Nationes sine Cardinalibus deliberarint, & concluderint; sicque à tertiâ Sessione, usque ad septimam inclusivè, penè in omnibus Decretis Concilij factum est, quod Cardinalibus tam arcto & brevi tempore ostensa sint decreta jam conclusa in Nationibus, ut non fuerit in eorum potestate, sufficienter deliberare, & in magnum contemptum habitus fuerint. Siccine igitur Elliæ, fas tibi fuit, dicere, quod apud omnes semper fuit indubitatum, Decretum de auctoritate Concilij Generalis supra Papam, unanimi Patrum Concilij consensu factum esse?

52. Sed pro octavo videamus, quomodò Elliæ hoc suum assertum probet argumento hinc petito, quod scilicet Gerson in duplici sermone alloquens Patres Concilij Sessionis V. Decretum impensè laudaverit, neque verò ausus fuisset ita proloqui de Decreto controverso, aut suppositivo? Verum quomodò recepti sint sermones Gersonis habiti in derogationem jurisdictionis Apostolicæ, fidem facit Regestum Actorum

Constantiensium in tribus manuscriptis codicibus. In primis occasione talis sermonis à Ioanne Gersonio die 23. Martij coram Patribus habitus, graviter conquestus est Ioannes XXIII. coram Cardinalibus, aliisque magnis viris ad ipsum Constantiâ Schaffusam ablegatis, quod nempe Gersonius contra Sedis Apostolicæ auctoritatem quædam effutire ausus fuerit, incitando Patres ad falsa & erronea contra Romanum Pontificem concludenda, Atque hæc querela apud Oratores Christianissimi Regis interposita effecit, quod eadem de re cum Cardinalibus egerint, ac se cum ijs conjunxerint, Decretisque contra Apostolicæ Sedis auctoritatem edendis obstituerint, & unâ cum Cardinalibus in contrarium protestati fuerint; prout ex Regesto, & manuscriptis Constantiensis Concilij, Romæ asservatis, item ex actis in Bibliotheca Parisiensi sancti Victoris custoditis, item Turrecrematæ lib. 2. de Ecclesia, videre licet. Quos postmodum sermones idem Gersonius coram Patribus Constantiensis Concilij habuit, interpretando Sessionis V. Decreta de superioritate Concilij, inferius dicitur, non eorumque prævaluisse, quin plures ejus temporis Doctores Decreta illa restrinxerint ad tempus schismatis, tacito, & prætermisso impræsentiarum Martino V. Decreta Sessionis V. in illo saltem sensu minime recipiente, & propterea appellationem à Pontifice ad Concilium Universale reprobatæ.

Iam ante Concilium Constantiense plures Doctores Benedicti XIII. partes locuti sustinuerant, Romanum Pontificem in nullo, etiam schismatis casu, subijci Concilij iudicio. Sed hoc etiam misso, constat ex actis Concilij Pisani, quàm plurimos in Theologiâ Magistros, tam Episcopos, quàm Abbates, & Generales Ordinum, unâ cum potissimis Universitatibus eo tempore tradidisse, Pontificem etiam tempore schismatis viventem deponi non posse, nisi ob crimen hæresis, quam sententiam sequebatur ipsium quoque Pisanum Concilium. Post Synodi Constantiensis V. Sessionis Decreta noscitur ex actis Concilij Petri de Allaco Cardinalis Cameracensis sententiam fuisse, quod equidem Pontifex tempore schismatis pro pace Ecclesiæ obtinendâ, compelli possit à Concilio Generali. Cui sententiæ adhæsit etiam Zabarella Cardinalis Florentinus, ut nollet tamen auctoritatem Concilij, tempore etiam schismatis, extendi ad reformationem Ecclesiæ; velut ostendi potest ex gestis manuscriptis Constantiensis Synodi. Non deerant equidem ex Patribus Constantiensibus, qui resistebant, Concilio Generale Ecclesiæ sentens habere auctoritatem tempore schismatis, non solum ad procurandam unionem, deponendo illos, qui de Papatu contendunt, & ad iudicandum de materia fidei, damnando eos, qui contra illam hæreses seminant, sed etiam ad reformandam Ecclesiam circa ea, in quibus tam membra, quàm Caput ipsam reformatione indigent. Verum Cardinalis Turrecremata lib. 2. de Ecclesia cap. 99. verbis hæc obsecris indi-

indicat, Decreta præinsinuata intelligenda esse de solo Constantiensi Concilio tempore schismatis celebrato: neque enim isthæc verba *super præmissis, seu ad ea spectantibus factis, vel faciendis* secundo Decreto adjuncta, aliud insinuant, nisi ut secundum Decretum referatur ad primum de solo schismatis tempore statutum. Posito igitur, Decreta *Sessiois V.* Constantiensis, unanimi Patrum Concilij consensu demonstratum fuit, necdum evincitur, Patres Concilij intendisse, definire & statuere auctoritatem Concilij Generalis super Papa certo, sed super Papis duntaxat dubijs tempore schismatis viventibus, & de Papatu contententibus.

ARGUMENTUM IV.
Schelestrati.

14. Inducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus, Concilij Constantiensis in Decretis illis condendis auctoritatem elevare tum ex eo, quod Decreta ejusmodi à Concilio sub unâ duntaxat Joannis XXIII. Obedientiâ sunt condita: tum ex hoc, quod aliter sensisse videntur Patres post tres Obedientias.

Exceptiones Elliesianæ.

15. Excipitur primò, Concilium vim & auctoritatem suam non habuisse ex Obedientijs trium Pontificum, quippe cum Joannes XXIII. fuerit legitimus Pontifex, à quo fuerat Synodus convocata, alios duos non extitisse legitimos, & ideo consensum illorum non fuisse requisitum ad convocationem, aut celebrationem Synodi. Quia porro Joannes XXIII. promiserat astrò cellurum se Pontificatu, potuisse Concilium tum auctoritate suâ, tum vi illius Sessionis agere & decernere. Nec opus fuisse, ut expectaret alias Obedientias. Unde ipsam Joannes *sess. XII.* & postea electum Martinum V. habuisse Concilium Constantiense pro Generali, & quæ ab ipso unius etiam Obedientiæ tempore fuerant Decreta, approbasse.

16. *Secundò.* Quod Patres Constantienses aliter senserint post tres Obedientias, probare tantummodò Schelestratum ex protestatione, quam post *Sessionem XXXVIII.* Cardinales unâ cum Nationibus tribus Italicâ, Hispanicâ, & Gallicanâ, adversus Germanicam condidisse feruntur ante electionem Pontificis. At hoc nullatenus pertinere ad propositum, quippe cum illa tres Nationes conquestæ sint, differri electionem Pontificis legitimi, obtinendo proinde, ut Papa eligatur à Collegio Cardinalium, cum deputatis, aut deputandis à Synodo, protestandoque, si quid inde detrimenti Ecclesiæ accidat, se fore innoxios, convenientius proinde esse, quod reformatio postponatur electioni Pontificis. Quæ tamen protestatione non obstante, reformationem non fuisse intermissam, rejectâ electione, donec tandem concordia inita est, eâ conditione, ut fieret Decretum, quo futurus Pontifex obligaretur reformare Ecclesiam in

Capite & Curia Romana, simul cum Concilio & deputatis à Nationibus. Quo Decreto facto, & Capitibus reformationis propositis, electum esse Pontificem Martinum V.

17. *Tertio.* Tantum abesse, ut hæc ostendant, improbatum esse à Synodo Decretum de auctoritate Concilij ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris, ut contra hinc ostendatur, Patres in hac opinione semper persistisse. Sed hoc unum fuisse inter eos controversum, an expediret, ante reformationem eligere Pontificem, an verò ejus electio esset postponenda reformationi? Novi tunc autem inter partes convenisse, ut Pontifex eligeretur eâ conditione, ut prius Decreto obligaretur, unâ cum Concilio Ecclesiam in Capite & Curia Romana reformare, nec non articulos reformationis ipsi à Synodo præscriptos observare. Anigitur ex illis probatur, Concilium derogasse ijs, quæ statuerat de auctoritate Concilij ad reformationem Ecclesiæ? An non potius inde ostenditur, Concilium ijs statutis semper adhæsisse.

18. *Quartò.* Unum quidem & alterum verbulum ex illa protestatione & concordia objici à Schelestrato. Quorum prius delimitur ex hisce protestationis verbis: *Licet assertis, sine vestro consensu & ordinatione Concilij, super modo, formâ, loco, tempore, & materiâ ad dictam electionem non posse procedi, obstantibus quibusdam hujus Concilij decretis, quibus tamen nos Hispanica Natio, etiamsi aliâ valida existent, non ligemur.* Unde ait Schelestratus, inferri, decreta prius edita de auctoritate Concilij ad reformationem Ecclesiæ &c. non esse valida.

19. Verum istud momentum, reponit Elliesius, esse omninò leve, cum Nationes non loquantur de decretis concernentibus auctoritatem Concilij ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris, sed de decretis, quibus cavebatur, ne Pontifex fieret sine consensu Concilij, & eo modo ac tempore, quo esset referendum ad Concilium. Deinde istud dici tantum nomine Hispanicæ Nationis, quam in gratiam Benedicti XIII. cui favebat, potuisse hæc inserere protestationi. Denique protestationis hujusmodi nullam esse auctoritatem, cum præsertim res in Synodo fuerit postmodum definita, cui definitioni ipsos quoque Hispanos paruisse, concessisseque, ut unâ cum deputatis à Synodo fieret electio Pontificis.

20. *Quintò.* Alterum momentum ex illo instrumento Concordiæ obtendi à Schelestrato, quod ibi Natio Germanica inducatur, hanc reddidisse rationem, cur electio sit postponenda reformationi, quod scilicet Papa electus ligari non possit. At præcitatús Elliesius iterum reponit, non fuisse mentem Synodi, Papam ligari non posse per decreta Concilij, sed induci tantum Germanos hanc rationem afferentes ad procrastinandam ejus electionem, non quod reverà crederent, Papam ligari non posse decretis Concilij, sed quia timebant, ne ille semel electus reformationem pati, aut facere non posset. Quare priusquam eligeretur, decre.

decretum de reformatione per Concilium faciendâ, emissum esse. Quod in actis authenticis Concilij ita haberi *Sess. XL. Sacrosancta Generalis Synodus Constantiensis in Spiritu sancto legitime congregata, universalem Ecclesiam representans statuit & decernit, quod futurus Romanus Pontifex per Dei gratiam de proximo assumendus, cum hoc sacro Concilio, vel deputandis per singulas Nationes, debeat reformare Ecclesiam in Capite & in membris, & Curiam Romanam &c.*

Refutatio istarum Exceptionum.

61. **T**epsum confodis Elliesi, dum contendis, Joannem XXIII. à quo erat convocata Synodus Constantiensis, fuisse legitimum Pontificem. Hinc enim inferretur, decreta Conciliaria, quæ habuissent ipsum contrarium, non extitisse valida in vi sanctionis Oecumenicæ, quippe destituta carattere per Christum definito, ut scilicet sua & unâ Patris Æterni assistentia, non præsidio esset Concilio, nisi dum Duo, nempe Christi vicarium Nomen gerens Papa, & Patres sub hoc carattere aggregati consentirent in unum. Atqui patet ex proximè antecedentibus, Joannem XXIII. restitisse, & oblototum fuisse adversus illâ tonamina, quæ nonnulli moliebantur contra Apostolicæ Sedis auctoritatem in Papa subjiendo Concilij iudicio. Si ergo Joannes XXIII. fuisset certus, indubitatus, & legitimus Papa, ex ejus dissensu prorsus jam infirmarentur Constantiensis *Sessio V.* decreta, in quantum statuissent auctoritatem Concilij Generalis super Papam etiam ad reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris. Sed hoc misso; progredimur ad Elliesianas exceptiones solidioribus argumentis confutandas.

62. **Primo** igitur. Quantumvis Concilium Constantiense initio Joannem pro Pontifice habuisset, nunquam tamen asseruit, seu iudicavit, debere ab alijs etiam Obedientijs reputari pro certo & indubitato Papâ, imò sub ipso Constantiensi Concilio Petrus de Alliaco Cardinalis Cameracensis in schedula ex manuscripto Codice Capranicensi in Constantiensi Concilij appendice relatâ & publicatâ expressè concludere, non obstante Concilij Pisani, duos de Papatu contendentes condemnantis, aliumque Pontificem subrogantis, constitutione, per Joannis XXIII. Obedientiam prorsus receptâ, duas tamen Obedientias duorum illorum contendentium, atque Papatum pro tunc etiam prætendentium probabiliter tenere contrarium: sicque in hac opinione diversâ & adversâ veritate non minores esse difficultates *Juris & Facti*, quam ante Concilium Pisenum fuerant de justitia duorum contendentium. Quomodo igitur Cardinalis iste ausus fuisset talem proferre sententiam, si Joannes XXIII. pro certo & indubitato Pontifice intrâ Concilium Constantiense ab omnibus fuisset habitus?

63. **Adhæc** si Joannis XXIII. Papatus fuisset certus & indubitatus, quomodo Nuntius Gre-

gorij XII. in valvis monasterij Augustinianorum ejus insignia Pontificia Constantiæ appendens, non ab omnibus Concilij Patribus fuisset rejectus, dum tamen ex *Regeſto actorum Constantiensium* constat, plures ex Patribus id rectè factum sustinuisse, reliquis arbitrantibus, id Gregorio ipsi, si personaliter Constantiam venisset, licuisse, motâ solummodo questione de ejus Nuntio? Quomodo eidem Nuntio Gregorij publicum ingressum cum pileo rubeo facere cupienti, atque in plenâ Congregatione id exponenti, non data fuisset repulsa, dum tamen, teste *Regeſto Constantiensi*, prævaluit sententia Cardinalis Cameracensis, aliorumque cum ipso sentientium, ut tanquam Cardinalis posset cum pileo rubeo Constantiam publicè ingredi? Quomodo denique, dum Gregorius XII. se gerens pro Pontifice, juxta acta *Sessiois XIV.* præterire potuisset, ut prius, quam de Pontificatu cederet, à Concilio removeretur Joannis XXIII. præsentia, novaque fieret Concilij convocatio, imò ipsimet Patres in dictâ publicâ Sessione illam Gregorij postulationem admisissent, ejusque Pontificatus petitionem communi consensu acceptare potuissent, si ita fuisset certus Joannis XXIII. Papatus, ut consequenter Gregorij super hoc prætensio abique ullâ dubio tatis ratione pro nullâ fuisset habenda? Haec igitur fundamentum caret præteritâ Cardinalis Cameracensis Petri de Alliaco sententia, quod ultra Joannes XXIII. Papatum, reliquæ dux Gregorij XII. & Benedicti XIII. de Papatu pariter contendentium Obedientia non improbabiler sustinuerint partes suas, sicque adeo in hac triplici Papatus prætensione non fuerint minores *Juris & Facti* difficultates, quam ante Concilium Pisenum erant de justitiâ duorum pro Papatu contendentium.

Quo supposito, pro secundo lubens contendendo Elliesio, potuisse Concilium auctoritate suâ agere, & decernere circa Joannis XXIII. Papatum, eò vel maxime, quod iste Papatus à Joanne præsentus, in foro Ecclesiæ perinde habendus esset, ac si re ipsâ non subsisteret, Cujus ratio in anterioribus jam deducta, consulto huc reducitur. Nam ex *Matthæi 16. capite* constat, claves regni cælorum cum Oecumenicâ ligandi & solvendi auctoritate non prius esse à Christo decretas Petro, ejusque adeo successor, quam inciperet esse petra, supra quam ædificaretur Ecclesia. Hæc autem Ecclesiæ ædificatio non subsistit nisi per fidem: unde non potest dici, à Christo conferri Petri successoris auctoritatem Pontificiam, seu clavium Ecclesiæ potestatem, nisi per fidem super ejusdem Domini Nostri verbis fundatam, fuerit ab Ecclesiâ receptus in petram, & fundamentum sui ædificij. Nequit autem stare fides de Papatu alicui ceu Petri successoris per Christum collato, nisi stet evidentia credibilitatis publica, & in facie sanctæ Ecclesiæ comprobata, de legitima ad Petri Cathedram Apostolicam successione. Quia igitur, quando tres sub triplici prætensio Papatu subsistebant Obedientia, non erat evidentia creditilitatis ab Ecclesiâ unâ, sed in schisma potius

divisâ, publicè agnita & comprobata, quâ ostenderetur in facie Ecclesiæ, quisnam potiretur legitima in Petri Apostolicâ Cathedrâ successione jure: idcirco Concilium Constantiense omnino tunc poterat circa omnes & singulos illos de Papatu contententes discernere, prout Ecclesiæ sanctæ paci & unioni esset consultum ex abrogatione schismatis & subrogatione novi ac certi Summi Pontificis.

65. Sed ad quid pro tertio contendit Elliesius, non Joannem XXIII. duntaxat, sed postea electum Martinum V. habuisse Concilium Constantiense pro Generali Synodo? Hoc ex antecedentibus equidem jam haberetur refutatum, quibus hoc unice adijcere placet, revocando in memoriam, quod jam superioris extat probatum, nempe Synodum Constantiensem, si in Sessione V. fecisset Decretum Concilij super Papam quoque certum superioritatis definitivum, ex tunc posuisset se in statu contrario erga characterem Concilij quâ Oecumenici Formaliter constitutum: quippe cum hic substituit ex nomine Christi immediatè erga hunc vicario, eo ipso autem, quod Sessionis V. Constantiensis Congregatio sanxisset superioritatem Concilij etiam *accepti* super Papâ certo, ea tunc vicario Christi immediato Papâ proprio characteri superposuisset characterem Christi immediatiorem, sicque adeo illum, qui est in Papa Christi immediatè vicarius character, sustulisset è medio: nec adeo stare potuisset Synodus in statum Concilij etiam materialiter ac dispositivè Oecumenici. Ne ergo Synodus Constantiensis Generalitate etiam materialiter excidat, dicendum prorsus est, Decreta Sessionis V. statuere Concilij auctoritatem non super certo & indubitato Pontifice, sed super dubijs duntaxat, & in schisma divisilis Papis.

66. Sed videamus pro quarto. Quam ineptè Elliesius arguat Scheletratum ineptiæ, probantem, Constantienses post tres Obedientias inter se unitas longè aliter sensisse de potestate Concilij ad Ecclesiæ & in Capite & in Membris reformationem faciendam. Hujus namque probationis fundamentum desumit ille Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus ex Gestis Constantiensis Concilij, in quibus refertur, quod post trium Obedientiarum unionem, magna animorum contentio exorta fuerit de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris: Natione Germanicâ & Rege Romanorum volentibus cam fieri ante electionem unius veri & indubitati Pontificis; reliquis verò Nationibus cum sacro Cardinalium Collegio volentibus, fieri post electionem ejusdem. In quâ contraversione cessit tandem Natio Germanica, præbens consensum de eligendo ante reformationem, dummodò à Concilio expediretur *assensuatio & cautio per decretum irritans*, quod post electionem Papæ fieret reformatio ante coronationem Papæ, & administrationem aliquam. Cum proinde ad hanc Nationis Germanicæ petitionem diversæ formæ decreti factæ fuissent, eis finaliter responsum fuit, quod *Papæ electus ligari non potest*. Numquid ergo hinc evincitur, longè aliam tunc fuisse sententiam Pa-

trum Constantiensium de auctoritate veri & indubitati Pontificis, quam ex decretis Sessionis V. conentur Adversarij obtrudere Orbi Catholico?

67. Quinto. Quibus ita se habentibus, facile evanescunt, quæ Elliesius in sua tertiâ & quartâ exceptione reposuit, firmumque adeo stat argumentum, quod præ tactus Schelestratus prolequitur in hæc verba. Si Concilium, inquit, seorsim sumptum, sit supra unicum & legitimum Pontificem, ac de legitimo Pontifice intelligenda sint Sessionis V. superioris allata Decreta, uti contendunt Adversarij cur, quælo, Concilium Constantiense hæc decreta in præsentem locum habere noluit? Cur non renovabat, Pontificem obedire debere Concilij decretis, adeo, ut, qui obedire contempserit, debite puniatur? Cur his fundamentis innixum, non judicabat electionem Pontificis in casu contumaciæ irritandam? Nihil hoc ut tentavit Concilium, quia aliena fuerunt à mente Patrum Constantiensium: unde responsum est, *Papæ electus ligari non potest*. Quando decreta Sessionis V. ab una Obedientia fuerunt edita, tres erant de Papatu contententes, & illa ad liberius obtinendam unionem, statuta sunt: quando verò agebatur post Sessionem XXXVII. de decreto irritante, sermo erat de unico & indubitato Pontifice deinceps eligendo, quem etiam ante coronationem ligari non posse, responsum est. Memoria scilicet repetebant Patres Constantiensis Concilij illud Antiquorum effatum, quod, qui summam potestatem ligandi & solvendi à Christo Domino acceperat in Petro, ita alios judicet, ut de illo nemo mortalium sententiam ferat, ideoque *Papæ electus ligari non potest*.

68. Nec pro sexto jam potest intento nostro officere Sessionis XL. Constantiensis Concilij decretum, ab Elliesio in fine quintæ exceptionis sue relatum. De ipsissimo namque isthoc decreto fatetur Ellicij consors Maymbourgus tract. suo histor. quod per id Papam non fuerit eo modo ligatus, quo Germani proposuerant. Quod Maymbourgi effatum patet ex ipsis etiam decreti verbis, cum in eo non reperitur pœna depositionis, quam futuro Pontifici Ecclesiam in Capite & in membris reformare decretauti, Natio Germanica imponi volebat. Cur autem hæc in parte Patres Constantiensis Concilij satisfacere detreabant Nationi Germanicæ, juxta secundum decretum Sessionis V. reiterando statutam Conciliorum super Papâ potestatem *coactivam*, si istud decretum reverà extendisset se ad verum etiam & indubitatum Papam? Nonne hinc evincitur, Sessionis V. decretum, ipsorum etiam Patrum Constantiensium judicio, ita fuisse coarctatum ad Pontifices dubios, tunc de Papatu contententes, ut locum non haberet in præsentem, quando agebatur de unico vero & indubitato Papâ? Quare præfactum Sess. XL. decretum ita sanxit reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris à futuro legitimo Papâ faciendam, antequam hoc dissolveretur Concilium: ut non nisi quoad vim *directivam*, nullatenus verò quoad vim *coactivam* concre-

H h h

necr

neret Pontificem postea eligendum: sicque adeo verificaretur, Papam etiam electum ligari non posse, nisi ex altioribus in fide radicatis principijs, decreta quoque Conciliaria concomitantibus; uti alibi demonstratum fuit.

ARGUMENTUM V. Schelestrati.

69. Inducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfatus, asseruisse, quod Sessionis V. imò & IV. decreta Constantiensia non sint approbata à Martino V. vel etiam ad tempus schismatis duntaxat confecta.

Exceptiones Eliesianæ.

70. Excipitur. Approbatum esse à Romanis Pontificibus Sessionis IV. & V. decretum, dubitari non posse, quin de omnibus quoque actis Concilij dubitetur.

Nam primò Joannem XXIII. uti habetur Sessione XII. Concilij, declarasse, atque professum fuisse: *Synodum Constantiensem esse legitimam Concilij Pisani continuationem, atque errare non posse, proptereaque ejus ordinationi, declarationi, & determinationi omnibus in rebus se stare, promittereque, se nunquam aliquo temporis processu contrarium.*

71. Secundò. Martinum V. Summum Pontificem electum, & omnium consensu tanquam legitimum probatum, non semel approbasse decreta Constantiensis Concilij, etiam sub unâ Obedientiâ facta. Inprimis enim Sessione XLII. vocare Concilium Constantiense Generale Concilium, approbareque Sessione XLIV. depositionem Joannis XXIII. ab eadem Synodo factam. Insuper confirmare decretum Concilij, quo jubetur futurus Pontifex indicere Concilium Generale, atque ad hujus Decreti executionem, distâ Sessione XLIV. futuri Concilij Generalis locum, Papiensem civitatem designare his verbis: *Cupientes ac volentes decreto hujus Generalis Concilij satisfacere, inter alia disponentes, quod omnino Generalia Concilia celebrentur &c.*

72. Tertio. Eundem Martinum V. Sess. XLV. fuisse protestatum: *Omnia & singula determinata & conclusa, & decreta in materijs fidei per præsens Concilium Conciliariter tenere, & inviolabiliter observare, & nunquam contraire quoquo modo, ipsaque Conciliariter facta approbare, ratificare, & non aliter, nec alio modo.* At verò haud ambigendum esse, quin inter ea, quæ Conciliariter facta sunt, collocari debeant Sessionis IV. & V. decreta, utpote quæ Nationaliter primùm expensa, postmodùm definita sunt in Synodo, non aliter, ac si ad fidem pertinerent. Hoc proinde esse, quod Martinus appellat Conciliariter factum, dum scilicet quidpiam in Nationibus singulis primitus examinatum atque discussum, postea in Synodo Generali omnium consensu definitum est: cum e contra Conciliariter facta dici nequeant, quæ apud Nationes tantùm deliberata atque conclusa, non autem ab universâ Synodo fuere probata: cujusmodi fuerunt tum Nationis Gallicanæ conclusio de Annatis non solvendis, tum propositio de damnando libro

Ioannis Falkenberg, & alia similia, quæ univèrsa Synodi sententiâ non sunt confirmata.

Refutatio istarum Exceptionum.

Exceptionis tuæ Eliesii fundamentum primarium, quo prætendis, de omnibus Concilij actis dubitari posse, si de Sessionis IV. & V. decreto, esse à Romanis Pontificibus approbatum, dubitetur, ruit ex apertis verbis Bullæ Martini V. confirmatorię Concilij Constantiensis. Nam ex antecedenter dictis constat, hanc Bullam non extendi, nisi ad ea, quæ contra errores Joannis Wiclef & Hus, ac Hieronymi de Praga, à Joanne XXIII. in Concilio Romano ejus Pontificatus anno III. fuerant decreta, nec non ad duas constitutiones ejusdem Joannis XXIII. atque ad statuta Constantiensis Concilij circa propositiones Wiclef, & Hus, ac circa errorem Bohemorum de communione sub duplici specie. Hæc igitur fidei decreta intra Concilium Constantiense sancita, indubitanter obtinent Sedis Apostolicæ confirmationem, non verò reliqua Sessionis IV. & V. acta, ut tenor diplomatis Apostolici evidenter docet.

Hinc igitur primò nullius valoris est exceptio ex hoc peita, quod Joannes XXIII. Sessione XII. profitendo, *Synodum Constantiensem esse legitimam Concilij Pisani continuationem, exinde promiserit, se stare ejus ordinationi, declarationi, & determinationi &c.* Tantum enim abest, quod Synodus Constantiensis ex hac Joannis XXIII. declaratione obtinuerit confirmationis Apostolicæ firmitatem, in quantum indubitata veritate certitudo est, quod Joannes id proferendo, non habuerit certum & indubitatum auctoritatis Apostolicæ characterem. Et ideo rectè professus est, se obstrictum stare ordinationibus & determinationibus Concilij etiam in decretis Sess. IV. & V. factis, dum adversus ipsum, cum Papam dubium, integra subsistebat Synodi quoque *acephali*, ex Episcopilibus characteribus coadunata auctoritas, ad ipsum etiam deponendum; uti alias probatum fuit.

Sed quid pro secundo energiæ est in exceptione Eliesiana exinde desumptâ, quod Martinus V. Summus Pontifex electus, & omnium consensu tanquam legitimus approbatus, Sessione XLII. Concilium Constantiense vocaverit *Synodum Generalem*? Numquid post tres obedientias prius divisas, & jam inter se unitas, dum Patrum decretis accessit character Apostolicus indubitatus, ejusque consensus auctorizativus, Constantiensis Concilio supervenit non tantùm materialis, sed etiam formalis generalitas Oecumenicæ Synodi constitutiva? Numquid decreta fidei sub unâ obedientiâ prius facta, sed à reliquis quoque obedientijs inter se unitis postmodùm recepta, & tandem à Martino V. legitimo Pontifice confirmata, exinde poteriebantur formali character Oecumenici Concilij? Numquid proinde Martinus V. Joannis XXIII. depositionem à Concilio factam approbans, ita firmabat Synodi adhuc *acephale* erga Papas dubios auctoritatem, ut propter

Exceptiones Elliesianæ.

reâ fas sit, talem potestatem in Concilio *ap-
phalo* extendere etiam ad certum & indubi-
tatum Pontificem? Nihil profectò ponderis
hinc recipit Elliesiana exceptio, quâ contendi-
dit, *Sess. IV. & V. Constantiensis* decreta firmâ-
sse Concilij auctoritatem super certo & indubi-
tato Papâ. Nec majoris valoris est mo-
mentum, ex eo desumptum, quòd idem Mar-
tinus V. volens decreto Generalis Concilij
Constantiensis satisfacere, quatenus statuit
Generalia Concilia omninò celebranda esse,
futuri Generalis Concilij locum, Papiensem
civitatem designavit: ex hoc enim plus non
evincitur, nisi quòd ille Pontifex lubens sit
amplexus ejus decreti vim *directivam*, absque
eo, quòd hæc juncta esset vi *coactiva*.

76. *Tertio*. Quam Elliesius ex *Sessione XLV.*
Constantiensi adfert Martini V. protestatio-
nem de observandis & approbandis, *que in
materijs fidei per Concilium Constantiense concil-
liariter facta fuerunt*: eviderenter concluditur ex
verbis ejusdem protestationis, hanc coarctari
ad decreta materiam fidei concernentia,
qualia non esse præacta *Sessionis IV. & V.* de-
creta, patet ex subsequentiis. Et hinc
ruit tota Elliesij consequentia prætenden-
tis, ea decreta *Nationaliter* expensa, & postmo-
dum in Synodo definita, esse *Conciliariter* fa-
cta: quantumvis enim hoc verum esset (cu-
jus tamen contrarium *in anterioribus* est proba-
tum) nullatenus contineri possent sub illa
Martini V. protestatione, utpote coarctata ad
decreta in materijs fidei *Conciliariter* sancita:
cujus tenoris haudquaquam esse præalle-
gata *IV. & V. Sessionis* ne ipse quidem Elliesius
audet simpliciter affirmare.

ARGUMENTUM VI. Schelestrati.

77. Inducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præ-
fatus adversus sæpe dicta *IV. & V. Sessionis*
decreta opposuisse, Martinum V. ea tantum
approbasse Concilij decreta, quæ ad materiam
fidei pertinebant: ijs autem verbis compre-
hendendi non posse decreta de auctoritate Con-
cilij supra Papam, quia scilicet ea nomine
tantum Constitutionum appellantur *Sess. V.*
cùm ea, quæ spectant ad Bohemorum, & Hus-
situm negotium, eadem Sessione dicantur,
esse *super materiâ fidei*. Hinc intelligi, quòd
isthoc nomine ea tantum decreta compre-
hendantur, quæ hæreticos spectant: unde in
duobus Manuscriptis Bibliothecæ Vaticanæ,
singulis Sessionibus, ubi agitur de Wicleffitis
& Bohemis, præfigitur titulus iste *in materia
fidei, vel in causâ fidei*: cæteris verò Sessionibus
non præfigitur talis titulus. Tria proinde
materiæ genera in Constantiensi Conci-
lio agitata distingui solere, unum *materiæ fidei*,
secundum *unionis*, tertium *materiæ reforma-
tionis*. Per *primum* intelligi id, quod fiebat
contra hæreticos: per *secundum*, quod fiebat
contra tres contententes de Papatu, & pro-
trium Obedientiarum unione, ac electione
veri & indubitati Pontificis: per *tertium*, quod
fiebat pro reformandâ Ecclesiâ in Capite & in
membris.

78. *Excipitur primò*. Inter ea, quæ spectabant
unionem & reformationem, esse nonnulla,
quæ non solum ad disciplinam, sed etiam
ad fidem pertinent. Talem autem esse hanc
definitionem, quòd *Concilium Generale sit uni-
versam Ecclesiam representans &c.* Quis enim
neget, ad fidem pertinere, quòd Concilium
Generale universam repræsentet Ecclesiam,
quòdque errare non possit? Quæ cum *IV.
& V. Sessionum* Synodi Constantiensis de-
cretis contineantur, quis eas ad fidem pertine-
re neget? Manifestè istud patere ex eo, quòd
hujusmodi decreto non tantum de negotio
aliquo disponatur, aut ad tempus aliquod ca-
veatur, sed dogma condatur, atque decerna-
tur, quòd perpetuò idem est, nec mutari po-
test. Quamvis enim res disciplinæ & econo-
miæ variari possit, quòd tamen est circa hoc,
quòd est dogmatis, mutationem non habere.
Sic verbi gratiâ usum Calicis concedere, vel in-
terdicere laicis, rem esse disciplinæ, at dog-
matis esse, quòd non sit de necessitate salutis,
Calicem sumere. Hoc ergo cùm definit Syn-
odus Constantiensis, cenleri de fide aliquid
definire. Ita pariter cùm ad dogma perti-
neat dicere & credere, utrum Concilium Ec-
clesiam universam repræsentet, nec ne; ut-
rum errare possit, nec ne; utrum ei omnes,
atque etiam Romani Pontifices parere tene-
antur, tum *in fide*, tum *in reformatione Ecclesiæ
in Capite & in membris*: idcirco cùm hæc de-
finit Synodus aliqua Generalis, non posse ejus
decreta ad fidem non pertinere. Et quem-
admodum ad fidem pertinent decreta Con-
cilij in Hussitas, quibus Romani Pontificis &
Ecclesiæ Romanæ supra alias prærogativa de-
cernitur, ita ad fidem pertinere debere decre-
ta, quibus universæ Ecclesiæ & Concilij Ge-
neralis supra Romanam Ecclesiam præroga-
tiva stabilitur.

79. *Secundò*. Hoc ipsissimum firmari ex Bul-
lâ Martini V. adversus errores Wicleffi, &
Concilij Constantiensis definitionibus, quate-
nus ibidem jubetur, interrogare suspectos
hæreticos, utrum credant & teneant, quòd quod-
libet Concilium generale, & etiam Constantiense,
universam Ecclesiam repræsentet. In quo haberi
respectum ad decretum *Sessionis IV. & V.* Item
dum ibidem jubentur interrogari: *Utrum cre-
dant illud, quòd Concilium Constantiense univer-
salem Ecclesiam representans approbavit, & appro-
bat in favorem fidei, & ad salutem animarum, esse
ab universis fidelibus approbandum & tenendum,
& quòd condemnavit & condemnat, esse fidei & bo-
nis moribus contrarium, hoc ab ipsis esse tenendum
pro condemnato & approbato?* Illos igitur, qui
decreta Concilij Constantiensis de auctori-
tate Synodi generalis supra Papam impugnant,
non posse huic interrogationi respondere, quin
vel opinionem suam abjurent, approbando
universa Concilij decreta, vel Martinum V.
temeritatis, erroris, & impudentiæ arguant,
utpote qui ea probare voluerit, quæ impro-
bari, oportuisset. Uno verbo Martinum V.
universa Concilij Constantiensis acta & de-
creta,

creta, probare *Conciliariter* facta, jubendo scilicet ea omnia, quæ à Concilio. ad fidem & salutem animarum spectantia definita sunt, approbari, & quæ ab eo damnata sunt, damnari. Nusquam excipere *Sessio IV. & V.* decreta: quæ ergo auctoritate, quæ fronte velle Adversarios ea esse excepta?

80. *Tertid.* Aliud porro contineri in eadem Bullâ, ex quo constet, Martinum Concilij Constantiensis decretis de auctoritate Concilij Generalis prorsus assensisse. Nam ad articulum *XLI.* errorum Wicleffi, qui est hujusmodi: *Non est de necessitate salutis credere, Romanâ Ecclesiam esse supremam inter alias Ecclesias:* hæc habere Pontificem ad mentem Concilij Constantiensis: *Error est, si per Romanam Ecclesiam intelligat Universalem Ecclesiam, aut Concilium Generale, aut pro quanto negaret Primum Romani Pontificis, super alias Ecclesias particulares.* Ex quâ proinde observatione satis intelligi, Martinum existimasse, Universalem Ecclesiam, & Concilium Generale majorem habere auctoritatem: Romanum verò Pontificem habere Primum in Ecclesiâ super alias Ecclesias particulares, non autem potestatem Ecclesiâ Universâ, & Concilio Generali superiorem. Manere igitur, quod decreta *Sessio IV. & V. de auctoritate Concilij supra Papam* fuerint probata à Pontifice Martino V.

81. *Quartid.* igitur. Quando Schelestratus ait, hæc decreta *Constitutionum nomine in Concilio indigitari;* non impedire, quò minus ad fidem spectent, cum *Constitutiones Synodales* continent fidei decreta. Quod autem ea, quæ errores hæreticorum spectant, vulgò appellantur materia fidei, factum esse ex communi loquendi more, quo solent ejusmodi controversiæ specialiter nomine fidei indigitari: quamvis & alia sint, de quibus cum hæreticis nulla intervenit lis, quæ non minùs ad fidem pertineant. Sic in Concilio Tridentino, licet decreta & Canones contra hæreticos edita, specialiter appellantur decreta, de fide nihilominùs multa esse in *Capitulis de reformatione*, non minùs pertinentia ad fidem, quam quæ continentur in Canonibus.

Refutatio istarum Exceptionum,

82. *Primid.* Si constitutiones de Reformatione in Concilio Oecumenico editæ, recensendæ sint inter decreta fidei: sciscitor ex *Elliesio;* *An non igitur constitutiones & leges morum ab Oecumenica Tridentina Synodo sanctæ, perinde computandæ sint inter fidei decreta?* Si hoc affirmet, rursus percontor: *An igitur Gallia, constitutiones reformationis in sacrosancto Tridentino Concilio Conciliariter factas non recipiendo, coargui possit contrarietatis fidei decretis oppositæ?* Ne hanc gravissimam calumniam Christianissimo Regno imputemus, oportet indagare naturam decretorum fidei, unâ & constitutionum moralium. In his igitur ita discerni debet tum id, quod est *formale*, importans honestatis moralis formalitatem in ipsis fidei principiis radicatum & contentam, ut hæc formalitas importet necessitatem specificam

tionis in ordine ad salutem, ipsique fidei adversetur, impugnare velle honestatis ejusmodi moralitatem, in fidei principiis fundatam. Tum distingui insuper debet, quod in constitutionibus moralibus est *materiale*, importans actum individuum variis circumstantiis particularibus vestitum, & ex motivo honestatis moralis, taliter à Concilio seu Papa præceptum, ut in vi hujusmodi, licet humani præcepti superinduat necessitatem etiam exercitij. Quæ tamen legis humanæ seu Synodalis quoad exercitium obligatio, ut suam sortiatur effectum, prærequirit tum debitam promulgationem, secundum plures Doctores in singulis provinciis faciendam, tum secundum quosdam, singulorum seu Regnorum, seu Provinciarum de utilitate, & suo statui congruâ conformitate, consulere ex rationabili Legislatoris voluntate adhuc valentium, prudentem acceptationem. Sub quibus adeò circumstantiis ita primùm inducitur constitutionis Synodalis Pontificiæ quoad exercitium obligatio & necessitas, ut hæc sit forma *substantivæ* constitutionis Legi humanæ quæ obligatoria. Constitat igitur ex his fundamentis; Synodalia morum decreta, si attendantur quoad formalitatem honestatis moralis in fide radicatum, ut sic reduci quidem posse ad ipsam fidem, sicque adeò, quoad specificationem ex ejusdem formalis motivo desumptæ necessitatem intrinsecam, rectè dici, pertinere ad materiam fidei: attamen si eadem morum decreta Conciliaria spectentur secundum id, quod in ipsis est *materiale*, nempe secundum actum individualibus ex prudentia ponderandis, & circumspectè ad cujusque Nationis mores conformandis circumstantiis vestitum, ut sic minime esse materiam fidei, sed virtutis prudentiæ, nec adeò sub tali respectu reputari posse inter decreta fidei, sed inter constitutiones morales.

Hinc secundò advertendum est, à Schelestrato prudenter distingui tria materiarum genera, quæ in Constantiensi Concilio agitantur; unum scilicet *materia fidei*, per Divinum Verbum seu traditum, seu scriptum revelatæ; alterum *materia unionis*, quæ licet ponderanda fuerit ex principio fidei, unum Ecclesiæ Caput visibile efflagantis, sicque Patres in unam Synodum coadunatos, firmitè obligantis ad extirpandum schisma, prudenterque statuenda media, quibus ea unitas restauraretur, eo ipso tamen, quod horum mediorum sanctio originativè respiceret equidem fidei principia, sed resolutio & conclusio ex ijs faciendæ, ordinari deberet per virtutem prudentiæ, non in generalibus principiis Divinitus revelatis subsistentis, sed ad statuta particularibus circumstantiis circumspectè ponderandis vestita progredientis: idcirco horum materia non est fidei. Atque sic proportionaliter differendum est de tertio genere materiarum in Constantiensi Synodo sanctitarum, scilicet de *materia reformationis*.

Quibus præsuppositis, haud difficulter prima Elliesij exceptio eliditur per exemplum ab ipsomet hic propositum. Ait enim, *ipsum*

Calicis

Calicis concedere, vel interdiceret Laicis, rem esse disciplinam, at dogmatis esse, non esse de necessitate salutis, sumere Calicem. Quod utrumque omnino concedimus, Ellicius quoque revocamus ad principium ab ipso merito positum, quod nempe perpetuo ider nec mutari possit, quod est dogmatis, licet disciplina possint variari. Constat autem in antiquâ Ecclesiâ Laicis fuisse potestatem sumendi quoque calicem Sanguinis Christi, quod tamen variatum est à Gelasio I. propter Manichæos, sub unius speciei, nempe Corporis Christi hæresin suam contegere solitos. Atque hoc ipsissimum Gelasij statutum ob varias rationes religiosas denovo mutatum est ab Ecclesiâ, prohibente Laicis usum sacri Calicis. Hoc igitur statutum in Concilio etiam Constantiensi contra Bohemos renovatum, non est dogmatis, sicque adeo præter sanctiones dogmaticas in Concilio etiam Constantiensi locus fuit alteri generi constitutionum Synodali, quod ut sic non esset dogmatis, sed disciplinæ, licet radicaretur in fidei principijs, attamen per prudentiæ circumspeditionem ad varias individuales circumstantias applicatum, spectaret ut sic ad prudentiæ, non autem fidei materiam.

Quo sic constituto, pro tertio ulterius progredior ad dictam Ellicianam primam exceptionem discutendam. Haud enim abnuo, esse de fide, quod Concilium Oecumenicum sit representans universam Ecclesiam, Sed mox oritur quæstio, an non æquè de fide sit, quod universalis Ecclesia in Concilio Oecumenico representata, ex hujus membris Hierarchicis, quæ in Nomine Christi codunatis coalescens, importare debeat etiam Caput, sub ejus, seu vicario Christi caractere, juxta id. *capit. Matth.* convocari, & consiliter debeat? Dum iterum de fide est, Ecclesiam in Oecumenica Synodo representatam errare non posse, iterum scilicet, an non æquè de fide sit, quod juxta citatum sacrum Evangelicum textum, ista in dogmatibus fidei decidendis infallibilitas pendeat ex consensu Duorum, quos idem sacer contextus indicat, esse Christi nomen vicarium in terris visibile, adeoque Papam seu Caput Ecclesiæ hoc caractere insignitum, unâ cum Ecclesiæ Corpore hierarchico, ex Prælati Ecclesiasticis eo Christi nomine coadunatis coalescente? Quo rursus ita se habente, omnino concedo, quod Concilio Oecumenico ex Capite, & hierarchicis Ecclesiæ membris indivisibiliter subsistenti, sit potestas immediatè à Deo tum ligandi & solvendi, tum fidei dogmata sub consummatâ infallibilitate stabilendi, sicque adeo dogmatibus fidei per tale Concilium definitis, nec non Decretis moralibus, quoad honestatis moralis in fide radicata specificationem, debeat ipse quoque Papa ex fide, & Religionis specificativo motivo parere. Sed procul adhuc abest, quod Papa hinc concludatur dogmaticis, imò & moralibus Concilij sanctionibus, nisi ex altiori fidei & Religionis principio, non autem ex præciâ ligandi & solvendi vel suâ, vel Concilij auctoritate subesse, tametsi quoad vim directivam, ipsi etiam Synodalibus constitu-

tionibus ad individuantes circumstantias contractis, atque ut sic ad prudentiam, non ad fidem spectantibus, ex vi Legis Æternæ eisdem sese insinuantis, ipsemet Summus quoque Pontifex teneatur se conformare. Sic sic adeo distinguere semper oportet inter fidei & prudentiæ legislativæ materias.

Quartò. Dum Martinus V. jubet interrogari suspectos hæreseos, utrum credant & teneant, quodlibet Generale Concilium, etiam Constantiense, universam representare Ecclesiam? In quo, ait Ellicius, respici ad Decreta Sess. IV. & V. Exinde sumo occasionem percontandi; An sermo ibi sit de Concilio Constantiensi considerato sub illo statu & tempore, in quo erat, dum Sessionis V. Decreta de Concilij auctoritate condebantur? Rursus, an Concilium Constantiense pro eo statu insigniebatur Christi vicario caractere? Et, an iste caractere pro tunc extiterit penes Joannem XXIII? Si Ellicius, uti aliàs contendit, hoc asserere nitatur, dum ex anterioribus perceptum habetur, Joannem XXIII. contraxisse illi per Gersonium primitus asserat, & post ipsius fugam in Concilio motæ Concilij super Papam auctoritati: manifestè hinc evincetur, pro eo statu Synodis Constantiensi Papam ab Ellicio legitimum appellatum Sessionis V. Decretis non tantum non impertivisse suum Christi vicarium caractere, sed positivè illis restituisse, adeoque Decreta illa pro tunc fuisse destituta caractere Concilij Oecumenici, nec adeo universam Ecclesiam non ex solo corpore hierarchico, sed etiam ex Capite vices Christi in terris visibiliter gerente consistentem, representasse. Quando igitur verificari potest, Concilium Constantiense respectu IV. & V. Sessionum, & ibi sancitorum Decretorum representasse universam Ecclesiam, nisi quando, & in quantum Martinus V. suo auctoritativo consensu & approbatione eisdem impertivisse suum Christi vicarium caractere? At Martinus V. in sua Bullâ Concilij Constantiensis confirmatoriâ aperçè dicit, se non confirmare seu approbare ultra sanctiones in Concilio Romano, & aliàs in duabus constitutionibus à Joanne XXIII. editas, nisi illa Concilij Constantiensis Decreta, & sententias, quæ sunt condemnatoria & reprobatoria errorum VVicleffi, Husli, Hieronymi de Praga & Bohemorum. Illa igitur Bulla Martini V. Sessionum Constantiensium etiam IV. & V. Decretis, quatenus concernunt illos errores ibi damnatos, adjecit equidem suum Christi vicarium caractere, sicque in ordine ad ejusmodi Decreta constituit Concilium Constantiense in statu Synodi completè & formaliter Oecumenicæ, non verò in ordine ad Decreta auctoritatem Synodi Generalis supra Papam legitimum sancientia, & ultratempus schismatis non tam re ipsâ, quam per Adversariorum machinationes protensa, maxime cum ex littera Decretorum Sessionis IV. constet, ea fuisse coarctata ad extirpationem schismatis: Decreta verò Sessionis V. non nisi sub prævia Cardinalium, & Regis Galliæ Oratorum protestatione, nec adeo Conciliariter edita fuisse, ex ipsis Synodi Constantiensis gestis & actis

actis sit perspicuum. Iuxta quam proinde restrictionem Bullæ Martini V. non aliorum Concilij Constantiensis Decretorum, nisi quatenus Wicleffi, &c. errores contingunt, approbatoria & confirmatoria, prorsus subsistit illa respectu hæreticis proponenda interrogatio; *Verum credant illud, quod Concilium Constantiense universalem Ecclesiam representans approbavit in favorem fidei, & ad salutem animarum: & quod istud ab universis fidelibus sit approbandum & tenendum, sitque ab ipsæ hæreticis ad veram fidem conversis pro condemnato & approbato tenendum, quod Constantiensis Synodus generalis (per auctoritativum Martini V. accessum formaliter & completè Oecumenica) condemnavit, & condemnat, esse fidei ac bonis moribus contrarium?*

87. Sed quid pro quinto enittitur Ellielius in sua tertia exceptione evincere ex hoc, quod quadragesimus primus Wicleffi error, quo dicebatur; non esse de necessitate salutis, credere Romanam Ecclesiam esse supremam inter alias Ecclesias; sit à Pontifice ad mentem Concilij Constantiensis hunc in modum castigatus, ac emendatus; quod scilicet error sit, si per Romanam Ecclesiam intelligatur universalis Ecclesia, aut Concilium Generale, sive quatenus sub ijs verbis negaretur Primatus Romani Pontificis super alias Ecclesias particulares? An non advertis Ellielii, juxta illa Pontificis verba, sub Romana Ecclesia intelligi posse universalem Ecclesiam? Quomodo autem universalis Ecclesia denominari posset Romana, nisi ex denominatione Capitis? Quæ verò intelligi queat universalis Ecclesia, nisi quatenus unâ cum corpore importat etiam Caput? An non hinc evincitur, Concilium Generale universalem Ecclesiam representans (quod, ait Pontifex, per Romanam Ecclesiam posse intelligi) non debere ex præcis Ecclesiæ membris hierarchicis, sed unâ & Capite, vicarium Christi nomen, Concilij quæ Oecumenici formaliter constitutum præferente subsistere? Anne igitur fas est dicere, quod universalis Ecclesia, Romana dicta, potuerit à Concilio Constantiensi fuisse representata pro eo statu Sessionum IV. & V. dum carebat Capite certo & indubitato, vel etiam, si Joannes XXIII. fuisset legitimus Pontifex, dum positivè fuerat contrarius Decretis auctoritatem Synodi Generalis super Papam lancie molientibus? Profectò in illo IV. & V. Sessionis statu, dum nullus extiterat verus & certus Papa, suam Concilio auctoritatem Christi vicariam ingens, non poterat Concilium pro tunc *acephalum*, venire nomine universalis Ecclesiæ, sed erat quædam collectio ex Ecclesijs duntaxat particularibus, sive harum Capitibus, nempe Episcopis coadunata. Quia proinde error VVicleffianus esset, negare Primatum Romani Pontificis super alias Ecclesias particulares; consequens hinc est, Primatum Romani Pontificis super quasvis Ecclesias particulares protensum supereminere ipsi quoque Synodo *acephala*, quantumvis Generali, qualis fuerat Constantiensis, quamdiu ipsi non accessit ex Martino V. Oecumenicus Christi vicarius, solius Papæ antecedenter ad Conci-

lium quæ Oecumenicum, proprius character.

Quibus ita se habentibus, pro quinto progredimur ad vindicandum Schelestrati argumentum: cuius tenor, si integrè & sincerè referatur, in hunc modum se habet. Nempe contendebat Maymbourgius in tract. suo historico, Martinum V. etiam Decreta Sessionis V. quæ Concilij super Papa auctoritatem concernentia confirmasse, dum Sessione XLV. omnia & singula in materia fidei Conciliariter facta approbavit. Verum huic Maymbourgi prætensionem repoluerat Schelestratus; an non videret Auctor ille, Martinum V. ibi solummodo agere de Decretis ad materiam fidei spectantibus, seu ut clarius exprimit ejusdem Pontificis Bulla, de articulis Joannis VVicleff, Ioannis Huss, Hieronymi de Praga, & Bohemorum, qui in Sessionibus publicis Conciliariter damnati erant, tanquam hæretici? Hos enim Martinus V. sepe pro damnatis habere significat, confirmans & probans Decreta in materia fidei Constantiæ edita; non verò decreta Sessionum IV. & V. de potestate Ecclesiastica, siquidem isthæc sub materia fidei non comprehenderentur, & à Patribus Constantiensibus pro articulis fidei edita non fuerint.

Firmatur hoc ex actis ipsius Constantiensis Concilij, quibus in Sessione V. refertur, quod electus Poznaniensis publicaverit ea Decreta per modum constitutionum Synodaliū, & quod post ejusmodi Decretorum publicationem idem Poznaniensis legerit quædam *advisamenta* in materia fidei, & super materia Ioannis Huss detenti per Concilium, & quodam Ioanne VVicleff ibidem subjunctâ. Annon igitur planum hinc redditur, ipsâ Sessione V. in qua illa Decreta sunt publicata, differentiam factam fuisse inter nonnulla, quæ per modum constitutionum Synodaliū publicata sunt, ac alia, quæ ad materiam fidei spectabant? Quandoquidem igitur ipsum Constantiense Concilium decreta Sessionis V. sub materia fidei non comprehenderit, consequens est; Martinum V. Sessione XLV. probando omnia & singula in materijs fidei conciliariter determinata, conclusa & decreta, non confirmasse Sessionis V. de potestate Ecclesiastica statuta, per modum constitutionum Synodaliū duntaxat edita. Hoc igitur Schelestrati argumentum ab adversa parte non integrè allatum confer cum quarta Ellielij exceptione, atque statim intelliges, hanc nullius esse valoris ac roboris, ac tentis præsertim illis, quæ antecedenter à nobis sunt expensa & deducta.

ARGUMENTUM VII. Schelestrati.

Inducitur hic auctor argumentari hunc in modum. Tantum adest, ut Martinus V. Sessionis IV. & V. Decreta de auctoritate Concilij super Papam approbaret, quin econtra Pontificiam Concilio *Acephalo* superiorem ostenderit, dum solus obstitit Concilio, ne liber Ioannis de Falkenberg damnaretur, cumque unus ex Polonia Regis Legatis ad futurum Concilium sese appellaturum diceret, Pontifex

ferat, ita ut teste Gerfonio *Dial. apologet.* in eo ageretur de occisione omnium Polonorum: Martinus V. quia librum illum *Sessione ultimâ Conciliariter* damnare volebat, videns tumultum inter plures exortum fuisse, & jactitari ab aliquibus, errorem Ioannis Parvi in Concilio Constantiensi damnatum, de Tyranno per quemlibet occidendo, fore renovandum, nisi libellus ille censurâ publicâ proscriberetur: exinde idem Pontifex ad hujusmodi exprobrationes respondendo declaravit: *Si omnia & singula in materiâ fidei per Constantiense Concilium Conciliariter sancita tenere, & inviolabiliter observare velle, ipsaque sic Conciliariter facta approbare & ratificare.* Quâ proinde declaratione manifestum omnibus fecit Pontifex, à se quoque confirmari Constantiense Decretum adversus Ioannem Parvum *Conciliariter* editum de non occidendo Tyranno, quod Decretum quia Martinus V. specialiter non approbaverat, aliqui ab eo non confirmari credebant. Quandoquidem ergo in hac declaratione authentica Decretum de non occidendo Tyranno, computetur in materijs fidei à Synodo Constantiensi *Conciliariter* sancitis, ideo nefas est, talem Martini V. confirmationem extendere ad ulteriora Decreta, quæ vel non sunt in materiâ fidei, vel non fuerunt *Conciliariter* statuta.

Exceptionis Elliesianæ.

EXcipitur primò. Martinum id fecisse, quod facere consueverunt omnes ad summum evecti fastigium, ut immemores eorum, quæ prius tenuerunt, aliam mentem induant, quippe cum is ad Pontificatum à Concilio evectus, quamdiu Concilium stetit, sese morigerum & obedientem Synodo præstitit, nec suam potestatem illius prætulit auctoritati. At statim atque Concilio finis impositus est, cœpisse suam extollere auctoritatem: Tum quando de libri Ioannis a Falkenberg damnatione actum est, de quo amplius fieri mentionem noluit: tum quando de appellatione ad futurum Concilium agebatur, hæc propositio eidem displicuit, & demum statuit, non posse à Pontifice ad Concilium appellari. In quo haud advertit, id si verum esset, stare non posse ipsius electionem, & Ioannis XXIII. Benedicti XIII. ac Gregorij XII. abdicationem: quippe cum tantundem sibi juris potuissent arrogare contra Pisanam & Constantiensem Synodum, sicque prohibere, ne à suis sententijs provocaretur ad Concilium; cum præsertim unus ex ijs legitimus esset Pontifex.

Secundò. Si reponatur, in casu schismatis locum habere provocationem à Pontifice ad Concilium, tunc illam Martini constitutionem de non provocando ad Concilium, defendi non posse, cum necdum schisma finitum fuerit eo tempore, quo illa promulgata fuit, utpote superstitit adhuc Petro de Luna, qui se jactabat legitimum Pontificem. Sed ut res se habeat de Martini V. privatâ mente, responderi adhuc posse, cum *Sessionis IV. & V. Decreta* nunquam publicè & authenticè reprobasse. Nam constitutionem illam, cujus adornatæ mentionem facit Gerfon, promulgatam non fuisse per orbem, sed hucusque latuisse ignoratam.

Refutatio istarum Exceptionum.

QUas Elliesius sinistras adversus Martinum V. imputationes, ne dicam criminationes, jactat, minimè elidunt Schelestrati duplicatum hic productum argumentum.

Primò. Quod attinet Ioannis à Falkenberg librum, res ita se habet. Cum nempe Legati Regis Poloniæ *Sessione XLV.* institissent pro damnatione famosi libelli Ioannis à Falkenberg, qui teste Cromero Warmiensi Episcopo, à Cruciferis subornatus, in Uladislaum Regem, & in omne Polonum Nomen scrip-

serat, ita ut teste Gerfonio *Dial. apologet.* in eo ageretur de occisione omnium Polonorum: Martinus V. quia librum illum *Sessione ultimâ Conciliariter* damnare volebat, videns tumultum inter plures exortum fuisse, & jactitari ab aliquibus, errorem Ioannis Parvi in Concilio Constantiensi damnatum, de Tyranno per quemlibet occidendo, fore renovandum, nisi libellus ille censurâ publicâ proscriberetur: exinde idem Pontifex ad hujusmodi exprobrationes respondendo declaravit: *Si omnia & singula in materiâ fidei per Constantiense Concilium Conciliariter sancita tenere, & inviolabiliter observare velle, ipsaque sic Conciliariter facta approbare & ratificare.* Quâ proinde declaratione manifestum omnibus fecit Pontifex, à se quoque confirmari Constantiense Decretum adversus Ioannem Parvum *Conciliariter* editum de non occidendo Tyranno, quod Decretum quia Martinus V. specialiter non approbaverat, aliqui ab eo non confirmari credebant. Quandoquidem ergo in hac declaratione authentica Decretum de non occidendo Tyranno, computetur in materijs fidei à Synodo Constantiensi *Conciliariter* sancitis, ideo nefas est, talem Martini V. confirmationem extendere ad ulteriora Decreta, quæ vel non sunt in materiâ fidei, vel non fuerunt *Conciliariter* statuta.

Secundò. Quia idem Pontifex in prætaxatâ declaratione adjecit clausulam, & non aliter, nec alio modo, rectè hinc advertit Spondanus, Martinum V. non solum respondisse ad petitionem Legatorum Poloniæ, indicando, licet libellum Ioannis à Falkenberg damnare nollet, à se tamen reprobari errorem de occidendo Tyranno: sed eâ occasione significasse, quæ Concilij Decreta ipse auctoritate Apostolicâ ac supremâ probaret, quæ verò non: *Ne si antea quidquam* (sunt verba prætaxati Spondani) *de ijs agere voluisset, tumultum in Patribus excitaret ob ea, quæ ambigüe decreta fuerant de auctoritate Concilij supra Pontificem, & de Synodi potestate reformandæ Ecclesiæ tam in Capite, quam in membris. Has enim propositiones, uti sonare videntur, absolute sumptas, nullo modo Martinus agnoscere, aut approbare voluit, utpote contrarias existimatas & praxi antiquioris Ecclesiæ, & collatæ à Christo Domino Petro, ejusque successoribus auctoritati ac potestati, ipsiq; demum naturæ rei, quâ Caput debet membra regere, non regi à membris. Hoc adeo testimonium hujus Gallicani Episcopi tantò pluris faciendum est, quantò certius noscitur sedulo pervolvisse manuscriptos Constantiensi Concilij codices Parisijs in Bibliothecis Christianissimæ Regis, & S. Victoris asservatos.*

Tertiò. Desinat igitur Elliesius in primâ sua exceptione jactare, ac si Martinus V. ad Pontificatum à Concilio evectus, stante quidem Concilio, sese huic obedientem præstitisset, eo autem finito, plus æquo extulerit suam auctoritatem, interdicens appellationem à Pontifice ad futurum Concilium. Non enim levis de causis adductus fuit, ad Concilij super Papa certo præsertim, ac indubitato auctoritatem impugnandâ: noverat enim, quan-

92. *NTU M VII. Schelstrati*
 93. *uctor argumentum*
ntum abest, ut Martinus
r. Decreta de auctoritate
robârit, quin eorum
Asphaltæ superore
bstiuit Concilio, vel
berg damnatur, vel
Regis Legatus ad
ppellatum dicitur, &

94.
 95.

tà animi constantiâ Cardinalis Zabarella sese opposuerat articulo, quo Constantiensi Synodo tribuebatur auctoritas *reformandi Ecclesiam in Capite & in membris*. Memoriâ retinebat, quàm graviter plerique Cardinales cum Regis Gallie Oratoribus contra *Sessionis V. Decreta* protestati erant. Optimè sciebat, quot contentiones post trium Obedientiarum unionem in Concilio excitatæ fuerint, ne fieret reformatio Ecclesiæ ante electionem unius veri, & indubitari Pontificis. Oculatus testis extiterat iurgiorum, rixarum, & periculorum, quæ Cardinales subierant, ut Patres Concilij materiam reformationis referrentur iudicio futuri Pontificis. Oblitus non erat responsi, quod Nationi Germanicæ petenti Decretum Pontificiæ electionis irritans per modum cautionis *de fiendâ per futurum Pontificem reformatione*, datum fuerat: quòd scilicet *Papa electus ligari non possit*. Præsens fuerat, quando Concilium auctoritate *coactivâ* abstinuerat in suis Decretis, legitimum Pontificem spectantibus. Non multum temporis transiverat, quo ante Sessionem ad articulum II. *de reformationibus Sedis Apostolicæ*, & articulum VIII. *de officijs Cancellariæ & Pœnitentiariæ reformationis*, nè verbum quidem Nationibus & Patribus Concilij responderat, quia ad ipsos reformationem in Capite, seu Curia Romana spectare, non credebatur. Mente tenebat datum eodem tempore à se, & pluribus Nationibus responsum ad articulum Germanorum; propter quæ, & quomodo Papa possit corrigi & deponi: quòd nimirum eâ de re, quia novitatem sapiebat, nihil statui deberet. Et ne quisquam sequentibus temporibus ex *Sessionis V. Decretis* probandum suscipere, legitimum Pontificem *iudicialiter* corrigi, vel deponi posse, *Sessione XLV.* ex petitione Legatorum Regis Poloniæ, ipsomet etiam Spondano animadvertente, occasionem cepit exponendi mentem suam de eorum invaliditate, dicendo, se auctoritate Pontificiâ non probare Synodi Constantiensis Decreta, quæ aliter, quàm in materia fidei *Conciliariter* acta fuerant: ut sic indicaret, Decretum primum *Sessionis V. de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris*, & Decretum secundum *de potestate coactivâ*, quatenus contingere possent Papam indubitanter legitimum, tanquam aliter & alio modo, quàm *Conciliariter & in materia fidei* facta, à se neque probari, neque in auctoritatem recipi.

86. *Quartò.* Proinde circa Martini V. Decretum *de non appellando à Pontifice ad Concilium*, audiamus Universitatis Parisiensis Cancellarium in *Dialogo apologetico pro Constantiensi Concilio*, ita loquentem: *Pro parte Dominorum Polonorum interjecta est tandem appellatio ad futurum Concilium*. Cui appellatiōi, cum respondendum esset, lata est, ut dicitur, in *Consistorio Generali & publico*, quod ultimò Constantiæ celebratum est, minuta quedam sub formâ *Bulle*: continebaturque; in nullo casu licere appellatiōem à Papâ facere, nec ejus iudicium in causâ fidei declinare. Idem Gersonius refert insuper hujus Bul-

læ tenorem: *Martinus V.* inquiens, in sua constitutione ad perpetuam rei memoriam factâ: & promulgatâ in *Consistorio Generali celebrato Constantiæ sexto Idus Martij, Pontificatus sui anno primo, ita decrevit*, nulli fas esse à *supremo iudice*, videlicet *Apostolicâ Sede*, seu Romano Pontifice Iesu Christi vicario in terris appellare, aut illius iudicium in causis fidei (quæ tanquam majores ad ipsum & Sedem Apostolicam deferendæ sunt) declinare. Quomodo igitur Martinus V. clarius, ac expressius exponere potuit set Sedis Apostolicæ super Concilio auctoritatem? Nititur equidem Gersonius illud Decretum ita exponere, ut nemini fas sit, à Sede Apostolicâ appellare ad Ecclesias particulares, seu Metropolitanas, & Episcopos singularem sumptos, secus tamen, ait, esse, quando admatum fuit in Concilio, Universalem Ecclesiam representantem.

Sed quis non videat, hanc expositionem pugnare cum apertis verbis Martini V. quibus continetur etiam ratio appellatiōis à Romano Pontifice interdictæ, quòd nimirum Pontifex sic Iesu Christi in terris vicarius, a deo quæ Divinitus ovili Ecclesiæ præpositus, & *supremus iudex constitutus*. Quomodo autem subsistere possit, Romanum Pontificem, uti alias decrevit Constantiensis Synodus, esse immediatum Christi vicarium, si Concilium esset adhuc immediatius, sicque superius Papâ, cum tantò major sit in Ecclesiâ superioritas, quanto auctoritas Christi vicaria est immediatior? Nequit ergo illa Gersonij responsio conciliari cum Martini V. constitutione, ipsomet etiam Gersonio in tractatu, quomodo, & an liceat à Summo Pontifice appellare? discretè asseverante, Decretum illud Pontificium pugnare cum Synodalibus constitutionibus anno 1415. sexto Idus Aprilis Constantiæ editis. Cum igitur istæ Synodales constitutiones sint ipsa duo priora Decreta *Sessionis V. de potestate Ecclesiasticâ*, sinè communi deliberatione, Cardinalibus ac Regis Gallie Oratoribus in contrarium protestantibus edita; quæ Gersonius de superioritate Concilij intellecta, & probat per Martini V. Constitutionem labefactari: idcirco planum hinc redidit, Martinum V. non approbasse, sed improbasse illas constitutiones quinta Constantiensis Sessionis.

Quintò. Adversus præactum Martini V. *de non appellando* Decretum, excipit equidem Maymbourgeois, non esse factum *Conciliariter*, neque sacro approbante Concilio, neque cum consensu Ecclesiæ. Sed hoc etiam posito, minimè adhuc verificatur, Martinum V. habuisse ratas Sessionis V. Constantiensis de auctoritate Concilij constitutiones? Hoc autem posito, hinc jam deficit forma *substantificæ* Oecumenici Concilij, juxta *Matth. 18. caput* consistens ex Christi vicario, Papæ proprio caractere, consensuque Duorum, corporis scilicet unâ & Capitis Ecclesiæ, Christum in terrâ representantis. Imò verò, quomodo fieri potest, Patres Constantiensis Concilij tacitè saltem non approbasse illam Martini V. *de non appellando* constitutionem, utpote quæ in *Consistorio publico*

publico, presentibus Ecclesie Romanæ Cardinalibus, Constantiæ edita fuit, dum omnes Concilij Patres in eadem civitate adhuc presentes erant, nullo in sequentibus Sessionibus se opponente, sed universis permittentibus, ut Sessionis XLV. actis insereretur? Quinimò, cum illud Martini Decretum latum fuerit ex occasione, quòd Poloni appellarent ad futurum Concilium, eò quòd Pontifex ille nolisset ratum habere Patrum Constantiensium Conciliariter congregatorum Placitum de damnando libello Ioannis à Falkenberg; numquid ex hoc redderetur iam manifestum, Martinum appellationem à Sedis Apostolicæ iudicio ad Concilium Universale interdicens, ostendisse, se nullatenus subiectum esse Concilij iudicio, sequè contestatum fuisse supremum in Ecclesia iudicem, à quo, ipomet etiam teste Gerfonio, ad Concilium Universale appellari non sustineretis Pontifex.

Sextò. Reponet Adversarius. Ab ipsismet Patribus Concilij Constantiensis sub huius finem fuisse interpositam appellationem à Papa ad futurum Concilium, casu, quo Martinus V. Pontifex Maximus nolisset Decreta fidei Conciliariter conclusa, suæ autoritatis accessu & consensu approbare, atque confirmare. Verùm ex hoc ipso videtur clarè à Patribus Constantiensibus agnita fuisse Papæ supra Concilium *acephalum* auctoritas. Ubi namque Decreta fidei fuerant Conciliariter conclusa, ad sui firmitatem, & consummatam fidei infallibilitatem, ex Christi præscripto, ita indigebant Papæ consensu autorizativo, ut ad hunc à Summo Pontifice exigendum jus esset tum Concilio *acephalico* adhuc spectato, tum singulis Præsulibus, vel etiam fidelibus universis. Quòd si proinde Papa tunc Decretorum Conciliarium autorizativum consensum suum non tantum denegasset, sed, si quæ à fidei veritate fuissent discordantia, positivè reprobasset, tunc Decreta eiusmodi nulla, & inania extitissent. Ubi verò Pontifex suum consensum, sanctionum Synodaliū autorizativum, suspendisset, tunc harum firmitas tamdiu mansisset in suspensio, quamdiu non esset eidem accessura Summi Pontificis approbatio & confirmatio. Quare tum Concilio, quamdiu hæc non accederet, *acephalico*, tum Præsulibus Ecclesie jus erat semper integrum, apud Papam instandi pro tali consensu: & dum iterum, iterumque suspenderetur, causam pettrahendi ad futurum Concilium, ut in eo caperetur experimentum, vel de conjungendo utriusque, Concilij scilicet, & Papæ consensu, vel de huius positivè, sicque Decretorum annullativè reprobatione. Juxta quem adeò modum sub Constantiensis Concilij finem interposita hypothetica, à Papæ gravamine (si nimirum nollet suum autorizativum consensum Decretis Conciliariter factis adungere) ad futurum Concilium appellatio nihil aliud importabat, quam instantiam ad efflagitandam mutuam & Papæ & Concilij, seu presentis, seu futuri, super Conciliaribus Decretis consensionem,

ut omnimodæ hinc infallibilitatis certitudo, & firmitas consummata accederet Synodalibus sanctionibus. Ex cuiusmodi adeò appellationis modo & conditione per se liquidum & manifestum est, nullam inde probari Concilij præsertim *acephali* super Papam, sed Papæ potius super Synodo *acephalico* spectatam superioritatem.

Hinc septimò facilè evanescent illæ consequentiæ, quas Eliesus in sua tom primâ, tum secundâ præsentis exceptione faciebat. Cum enim Pisana Synodus super ipsos etiam schismaticos, ac dubios Papas, non aliter præsumplerit assumere iudiciariam de eis deponendis auctoritatem, nisi quatenus fovendo schisma, præsumptivè iudicari poterant esse hæretici, utique dicendum est, Concilium quoque Constantiense in suis Decretis non erga Papam legitimum, sed erga schismaticos de Papatu contententes sibi arrogasse auctoritatem. Et hinc omninò cessat Eliesiana exceptio, ac si illi dubij Papæ (in hoc enim censu extitisse quoque Ioannem XXIII. constat ex dictis superioribus) potuissent Concilio facere inhibitionem, ne huic liceret, contra se facere processum. Nec est alicujus firmitatis sublequens Eliesij replicatio ex eo petita, quòd, dum Martinus V. edidit suam constitutionem de non provocando ad Concilium, schisma pro tunc non fuerit finitum: quantumvis enim Petrus de Luna se iactitavit, eo adhuc tempore esse legitimum Pontificem: attamen jam erat Concilij auctoritate super Papas dubios justè protensa depositus, ut nullum ex ipso jam vigorem habere posset schisma de jure prius extititum. Quomodo autem illa Martini de non appellando, constitutio prætendi potest, non fuisse per orbem promulgata, atque hucusque esse ignota, cum tamen Bullæ Cæneæ Domini promulgatio eam ubique faciat cognitam.

ARGUMENTUM VIII. & ultimum Schelestrati.

Inducitur hic Vaticanæ Bibliothecæ Præfatus argumentari ex hoc: quòd præacta Decreta quartæ & quintæ Sessionum Concilij Constantiensis, ad tempus tantum schismaticis pertineant, nec adeò extendenda sint ad illud tempus, quo unus est Pontifex legitimus.

Exceptiones Eliesianæ.

Excipitur primò. Concilium Constantiense generatim loqui de omni tempore, & de omni reformatione Ecclesie in Capite, & in membris, tam in fide, quam in moribus, non autem tantum de extirpatione schismaticis.

Secundò. Non tantum loqui de hoc vel illo Concilio, sed generatim de cuiuscunque Generalis Concilij Decretis, quibus omnes, atque ipsi etiam Pontifices, quovis tempore parère oportere, ibi definiti, sententiam que excommunicationis, seu pœnitentiæ ferri in eos, qui Decretis Conciliorum non parèrent.

I i

Tertid.

Tertio. Supremam hanc Concilij auctoritatem à Patribus Constantiensibus deduci ex eo, quòd Synodus Generalis univèrsam repræsentet Ecclesiam, & errare non possit, quod cuius Concilio Generali, quovis tempore celebrato, æquè convenire. Concilium quoque Constantiense tulisse iudicium non solum in illegitimos Pontifices, sed etiam in legitimum Ioannem XXIII.

Quarto. Illud ipsum Concilium *Sessione XVII. & XXXIX.* condidisse leges, quibus futuros Pontifices teneri voluerit. Non ergo censuisse tantum, se tempore schismatis legem Pontificibus imponere posse, sed etiam leges condere, quibus Pontifices legitimi tenerentur.

Refutatio istarum Exceptionum.

103. **P**rimò. Præscindendo etiam à Manuscriptis codicibus ex Schelestrato hætenus adductis, & insistendo Basiliensium de Synodi Constantiensis actus compilationi, nec non Cleri Gallicani verbis *secundo suo articulo expressis*, adhuc evincitur, quòd Decreta *quarta & quinta* ejusdem Concilij Sessionum sint restricta ad tempus schismatis, & ad statum Papæ dubij: prout videre licet *superius à n. 28.* Quæ si consulas, faciliè animadvertes imbecillitatem exceptionum Elliesij hæc deductarum.

104. Hinc pro *secundo ad tertiam* Elliesij exceptionem progrediendo, prorsus concedo, supremam Concilij auctoritatem deduci ex eo, quòd *univèrsam repræsentet Ecclesiam.* Nequit autem univèrsa sublitere Ecclesia ex præciso Prælatorum Ecclesiasticorum Corpore hierarchico, sed quâ informato per Oecumenicam Capitis, Christum in terra visibiliter repræsentantis præsidendam; siquidem Christus Concilij Oecumenici characterem sanxerit, ex nomine Christi vicario, solius Papæ proprio, infallibilitatemque in decidendis fidei dogmatibus statuerit ex consensu Duorum, & Corporis hierarchici, & Capitis Ecclesiæ mystici. Quare *indefinita* ligandi & solvendi potestas *Matth. 18.* promissa Ecclesiæ, nequit huic convenire in Concilio *acephalo*, sed Concilio *plenè* Oecumenico repræsentatæ. Sed neque isthæc Concilij Oecumenici *indefinita* ligandi potestas prævalere potest adversus alteram æquè *indefinitam*, Petri successoribus *Matth. 18.* promissam auctoritatem. Et hinc, si Concilium etiam Oecumenicum leges condar, quæ videantur ipsum quoque Papam concernere: nequeunt tamen isthunc obstringere *quoad vim constitutam*, sed *quoad vim*

duntaxat directivam, non ex præcisa Concilij *maximè acephali* auctoritate, sed ex altioribus fidei ac Religionis virtutum principiis, conscientiæ in iplo etiam Papæ obligatoriam. Quibus ita constitutis, faciliè jam evanescunt *tertia quoque & quarta in præsentis adductæ* Elliesianæ Exceptiones: maximè eùm Synodus Constantiensis pro *statu quarta & quinta* Sessionum fuerit *acephala*, minimè proin præpotens, ad Papam futurum, suis decretis obstringendum, nisi quatenus ipsdem erat accessorius auctorizativus Pontificis postmodum eligendæ consensus, quem tamen haud fuisse præstitutum decretis *IV. & V. Sessionis*, quâ auctoritatem Concilij super Papam, sed quâ fidei duntaxat materiam concernentibus, liquet multimodè *ex antecedenter deductis.*

Quibus pro *tertio, & ultimo* per modum coronidis subungere iubeat disquisitionem: *Quo in censu habenda sit Cleri Gallicani secunda hæcenus ventilata de Concilio Oecumenico præposita?* Fatetur equidem Clerus Gallicanus, *Apostolica Sedi, ac Petri successoribus Christi Vicariis* verum *spiritualium plenam esse potestatem.* Quomodo autem hæc Christi Vicariæ potestatis plenitudo subsisteret, nisi protenderetur super quocunque *moralis* ad regnum cælorum ordinabilis? In ejusmodi autem *moralitatis indefinita* spherâ numquid sunt etiam decreta *Conciliaria*? Hæc equidem si *moralia* sint, etiam post sui ex confirmatione Pontificiâ authorizationem, secundum rerum exigentias, sunt mutabilia: si verò sint *dogmatica*, eatenus post sui ex characterè Pontificiâ authorizationis confirmationem, obtinent consummatæ in fide infallibilitatis, Primam Veritatem, seu fidei motivum *authoritative* applicantis certitudinem, ut ipsemet etiam Papa ob *Prima veritatis* eis taliter applicatæ *summam reverentiam*, teneatur ad illorum assensum. Nihilominus antecedenter ad eorum, ex Pontificiâ authorizationis accessu confirmationem, noscuntur in eo adhuc versari statu, ut super hujusmodi *Conciliaribus* sanctionibus comprobandis, adhuc protendantur Pontificiâ auctoritas, Ex quâ proinde protensione, *Quodcumque* ad regnum cælorum in terris ordinabile *moralis* complectente, mensuranda est illa vicariæ Christi in Summo Pontifice potestatis plenitudo, quam ipsemet etiam Clerus Gallicanus est professus, haud profectò substitura, nisi protenderetur super omni *Conciliaris* decreto. Ex vi cujus adeò protensionis non Concilij supra Papam, sed hujus supra Concilium, quâ *acephalicè spectatum*, superioritas asserenda est.

F I N I S.

A R.